NEW MODEL SANSKRIT GRAMMAR

BY

D. KRISHNA IYENGAR

VOLUME ONE

WITH THE GENERAL PREFACE OF

DR. C. P. RAMASWAMI AIYAR

[*Founder-President of the Society*

AND THE FOREWORD OF

DR. V. RAGHAVAN, M.A., Ph.D.

Professor of Sanskrit, University of Madras

Published by

SRI T. V. VISWANATHA AIYAR, *Secretary*

The Samskrit Education Society, Madras

14, EAST MADA STREET, MYLAPORE, MADRAS-4

1968

First Edition 1968

Published with the aid of
Govt of India, Ministry of Education

Volume I Rs 12 50
,, II Rs 7-50 (to be issued)

Bharati Vijayam Press Triplicane Madras 5

GENERAL PREFACE

The Samskrit Education Society is one of the latest efforts made by lovers of Sanskrit in Madras to check the erosion or elimination of Sanskrit which is imminent in the different sectors of its studies in this part of the country, notwithstanding that South India has been a stronghold of this language in the past amongst all those who prize intellectual stimulation and spiritual inspiration The Society was started with the blessings of H H Sri Chandrasekharendra Sarasvati, Sankaracharya of Kanchi Kamakoti Peetha, on the occasion of the Golden Jubilee of his accession to the Peetha I have had the pleasure and privilage of being connected with its management from the inception

Inspite of the difficulties of the present situation and the many causes demanding the help and patronage of the philanthropists, we may assert that during the short period of our existence, we have made fairly steady progress, although it is not spectacular In Pettai, near Madras, we have a large area of land where our buildings are coming up and a Sanskrit advanced study centre is functioning We have been concentrating in training young Pandits already qualified in one Sastra to become equipped in another Sastra We have started a few research projects and publication schemes a *Concordance of Verbal Derivatives*, a *New Model Sanskrit Grammar* and a *Dictionary of Indeclinables.* Another undertaking of ours is the book on *The Teaching of Sanskrit* This and the *Concordance of Verbal Derivatives* I am happy we are able to release to the public now

The maintenance and promotion of Sanskrit study in the schools face two difficulties today, one stemming from the language formulae of the Government which is explicitly unfavourable to Sanskrit and secondly, the lack of improved methods of making its learning easy and popular The Society may well congratulate itself in having addressed itself to the latter problem and brought out these books written by able and experienced scholars, Pt S Ramasubba Sastrigal and Prof K Rama Varma Raja On behalf of the Society, I must also express my appreciation of the services rendered to the Society by Dr V Raghavan who has been in general charge of these and other research projects and

publications of the Society. What he and others have been doing in this part of the country, in the midst of all sorts of difficulties, must evoke the admiration of Sanskritists all over the country.

These and other research projects and the teaching work of the Society have been receiving assistance from the Central Sanskrit Board which deserves all praise for its efforts to rehabilitate in the country Sanskrit, the bedrock of Indian culture.

I wish all success to Sri T. V. Viswanatha Aiyar, Secretary of the Society, who has been building up the resources of the Society and managing its affairs so well. I am quite sure that the Samskrit Education Society will ere long emerge as an active advanced Centre of a University type for Sanskrit in the South.

C. P. RAMASWAMI AIYAR
Founder-President, The Sanskrit Education Society, Madras.

FOREWORD

The *New Model Sanskrit Grammar* offered here is in line with the other undertakings of the Samskrit Education Society, Madras, namely aids for learning and teaching Sanskrit which the Society rightly decided should receive priority at this juncture in the history of Sanskrit study when, along with the landslide in departmental arrangements for it in the educational set-up, there is a growing interest in its cultivation among the public, young, adult and aged The Society first offered the book 'The Teaching of Sanskrit' and then 'The Thesaurus of Verbal Derivatives', the *Krdantarupamala* of which four Volumes have already been brought out The third which is also a major venture is the present work, a Sanskrit grammar in English medium It may be recalled that this is a continuation of the anxious labours of those connected with the trinity of bodies in Madras, the Samskrita Academy, the Kuppuswami Sastri Research Institute and the Samskrit Education Society to do something effective to help the learners of Sanskrit to have an easy entry into and grasp of Sanskrit grammar For some years, we had been carrying on an experiment styled by its teacher as 'Panini pre digested', but although the oral operation of this project flourished well, we could not, despite our best efforts, give it a permanent form through a book

When we were faced with the closure of that project and the news of the formation of our Samskrit Education Society had appeared in the Press, we received a letter from a 77 year old scholarly gentleman, D Krishna Ayyangar, a retired officer of the Forest Department, offering us for publication the manuscript of a new Sanskrit grammar he had prepared Sri Krishna Ayyangar had started his study of Sanskrit grammar to help him to teach it to his own children and the manuscript he had offered was under preparation by him for sixteen years, from 1944 to 1960 The Society did not immediately accept the manuscript but invited the author to meet their Pandits, scholars and other promoters of Sanskrit and explain how he had compiled his work

The Society took up Sri Krishna Ayyangar's manuscript for publication and entrusted the work of examining, revising and preparing the final press-copy of the work to an experienced Vyakarana-teacher, with knowledge of English, Sri T Ramachandra Sastri, Vyakarana Siromani, formerly of the Sanskrit College at Sriperumbudur Unfortunately Sri Krishna Ayyangar could not live to see his work going through the Press The publication of the work received some aid from the Central Sanskrit Board, for which the Society tenders its thanks to the

Ministry of Education, New Delhi. Sri T. Ramachandra Sastri and the undersigned have been in charge of the printing of the work. The nature of the subject and its presentation being such as they are, the printing which involved tables, correct alignments of groups or sets of roots etc with indications of their grammatical and other details and their checkings could not be done more quickly Also in view of the size of the whole work, the Society decided to issue the work in parts and consequently Volume One is now published

Volume One deals with the more difficult department of Sanskrit grammar, Tinanta, verbs, their tenses and moods and conjugations Because of the difficulty of this portion, the compiler had dealt with it first

Volume Two will deal with Sanskrit Alphabet, Sandhi, Declension (Subanta)—this taking the larger part of the Volume—Compounds (Samasas) and Feminine suffixes (Stri pratyayas)

There have been several such attempts to present Sanskrit grammar in English medium, in an analytical manner, with tables of paradigms In the present attempt, the compiler has, in his own words, tried to help the student with a number of panaromic tables "so that the grammatical forms will catch the eye of the student and get themselves easily imprinted in his mind"

This book is a record of the way in which an enthusiast in advanced age mastered the difficult subject dealt with here It is therefore likely that the presentation here will benefit those who, placed like him in other avocations are yet ready to apply themselves, earlier or later in life, to the learning of Sanskrit with some control of the grammar

The Society desires to place on record its appreciation of the willingness of the late Sri Krishna Iyengar and his sons for placing the manuscripts of this compilation at the disposal of the Society The Society expresses its thanks to Sri T Ramachandra Sastri for the revision of the manuscript and the preparation of the Press copy and to the Ministry of Education, New Delhi, for their grant in aid for its publication

Sri C Rama Iyer of Bharati Vijayam Press, who has become part and parcel of all our undertakings for promotion of Sanskrit, deserves the approbation of all lovers of Sanskrit

V RAGHAVAN
Professor of Sanskrit,
University of Madras

Krttika dipotsava
4-12-1968

TABLE OF CONTENTS

		Page
CHAPTER I	The Panoramic Table ...	1
1.	Special features of the New Model Sanskrit Grammar	1
2.	Benedictive and Passive	3
3.	The Two Futures and Conditional ...	4
4.	Declension	5
5.	Aorist Form	8
CHAPTER II.	CONJUGATION	9
1.	Lakāras	10
2.	Uses of the Tenses and Moods ...	16
3	Terminations of the First group of conjugations (1, 4 6 10)	17
4	Peculiarities of the roots of the Xth conjugation	19
CHAPTER III	TERMINATIONS	21
1	Peculiarities of the First group of conjugation [Present Tense]	21
CHAPTER IV	Terminations of the 2nd group of (2, 3 5, 7 8 and 9) conjugations	27
1.	Terminations of the Non-conjugational or general Tense and Moods	30
2	Detailed conjugation of the roots of the 5th conjugation ...	33
3	,, ,, 7th ,, ...	35
4	,, ,, 8th ,, ...	38
5.	,, ,, 9th ,, ...	41
CHAPTER V	Non conjugational Tenses and Moods ...	45
1	Seṭ Veṭ and Aniṭ roots	46
2	Panoramic Table of Seṭ, Veṭ and Aniṭ roots ...	57
CHAPTER VI.	AORIST	63
1	Necessary and Optional roots	65
2.	Aorist VIth variety	69
3.	,, IVth ,, ...	70
4	,, Vth ,, ...	71

		Page
CHAPTER VII The two Futures and the Conditional	..	74
CHAPTER VIII. SAMPRASARANA	... ...	80
CHAPTER IX Benedictive	... ...	89
1. Parasmaipadi	... ...	89
2 Atmanepadi	... ...	93
3 Ubhayapadi	... ...	95
4. Passive	... ...	98
5 The Past Passive Participle	... ...	99
6. Rules regarding gerund in—त्वा	... ...	119
7. ,, ,, य	... ...	126
8 The Perfect	... ...	131
9 Periphrastic Perfect	... ...	152
10 Alphabetical list of roots	... ...	156
CHAPTER X. PANORAMIC TABLE OF THE CONJUGATIONAL FORMS	... ...	163
i. Conjugation — Parasmaipadi	... ...	164
1. Seṭ roots ending in consonants	...	164
2 ,, with penultimate short ऋ	...	178
3 Miscellaneous roots	.. ...	178
4. Weṭ roots	.. ...	180
5 Aniṭ roots ending in vowels	...	182
6. Roots ending in इ and ई	.. ...	182
7 ,, ,, उ	... ...	184
8 ,, ,, ए	... ...	184
9 ,, ,, ऐ	.. ...	184
10 ,, ,, ऋ	... ...	186
11 ,, ,, consonants	... ...	186
12. ,, ,, अम्	... ...	190
ii Second conjugation—Parasmaipadi	...	192
1 Seṭ roots ending in consonants	...	192
2 Weṭ roots ,, ,,	...	194
3. Aniṭ roots ending in vowels	...	194
iii Third conjugation—Parasmaipadi	...	200
1 Seṭ roots	... .	200
2. Aniṭ roots	... ...	200
iv Fourth conjugation—Parasmaipadi	...	202
1. Seṭ roots ending in consonants	...	202
2 Weṭ roots	... ...	204

		Page
3. Seṭ roots ending in व्	...	206
4. " " " अम्	...	206
5. Sēṭ in 1st future and Wēṭ in 2nd future	...	208
6. Weṭ roots	...	208
7. Aniṭ roots	...	210
v. Fifth Conjugation—Parasmaipadi	...	214
1. Sēṭ Roots	...	214
2. Wēṭ Roots	—	214
3. Aniṭ Roots	...	214
vi. Sixth Conjugation—Parasmaipadi	...	216
1. Seṭ Roots	...	216
2. " " ending in long ॠ	...	218
3 " " ending in consonants	...	220
4. Wēṭ Roots	...	220
5 Aniṭ Roots	...	222
vii. Seventh Conjugation—Parasmaipadi	...	226
1. Seṭ Roots	...	226
2. Weṭ Roots	...	226
viii Eighth Conjugation—Parasmaipadi	...	230
1 Seṭ Roots ending in consonants	...	230
ix Nineth Congjuation—Parasmaipadi	...	232
1 Seṭ Roots ending in vowels	...	232
2 " " consonants	...	234
3. Aniṭ Roots ending in vowels	...	236
4 " " consonants	...	236
x. First Conjugation—Ātmanepadi	...	238
1. Seṭ Roots ending in consonants	...	238
2 " Desiderative Forms	...	246
3. " Penultimate short vowels taking गुण		248
4. Seṭ Roots ending in vowels	...	250
5. Wēṭ Roots	...	250
6. Aniṭ Roots ending in vowels	...	252
7. " " ऋ	...	254
8 " " consonants	...	254
xi. Second Conjugation—Ātmanepadi	...	256
1. Sēṭ Roots	...	256

		Page
2. Wēṭ Roots	... ...	256
3. Aniṭ „	... ...	256
xii. Third Conjugation—Ātmanēpadi	...	258
1. Aniṭ Roots	... ...	258
xiii. Fourth Conjugatton—Ātmanēpadi	...	260
1. Sēṭ Roots	... ...	260
2. Wet „	... ...	260
3. Aniṭ „ (consonants)	...	260
4. „ „ (vowels)	...	262
xiv. Fifth Conjugation—Ātmanēpadi	...	264
1. Sēt Roots	... ...	264
2. Wēṭ „	... ...	264
3. Aniṭ „	... ...	264
xv. *Sixth Conjugation—Ātmanēpadi*	...	*264*
1. Sēṭ Roots	... ...	*264*
2. Aniṭ „	... ...	*266*
xvi. Seventh Conjugation—Ātmanēpadi	...	270
1. Sēt Roots	... ...	270
2. Aniṭ „	... ...	270
xvii. Eight Conjugation—Ātmanēpadi	...	270
1. Sēt Roots	... ...	270
2. Aniṭ „	... ...	272
xviii. Nineth Conjugation—Ātmanēpadi	...	272
1. Sēṭ Roots	.. ...	272
2. Wēt „	... ...	272
3. Aniṭ „	... ...	274
CHAPTER XI. Detailed conjugation of the roots of the 2nd conjugation	... ...	277
1. Do. Rules 1 to 50	...	277
2. „ 3rd conjugation	...	303
3. Rules regarding reduplication	...	303
4. Conjugation of the roots—3rd conjugation		305
5. CAUSAL—Formation of the base	...	315
6. DESIDERATIVE	... ...	321
7. List of roots included in the Panoramic Table	... ...	329

NEW MODEL SANSKRIT GRAMMAR

CHAPTER I

THE PANORAMIC TABLE

Special features of the New Model Sanskrit Grammar

"*If you wish to remember a thing, put it to writing, even if* you burn the paper immediately after you have done, for, the eye greatly assists the mind and memory consists of a concentration of ideas "—*William Cobbet*

It is on this principle that the detailed Panoramic Table of the conjugational forms of the roots, both Parasmaipadi and Atmanepadi, under the different conjugations, has been prepared, so that the forms can catch the eye of the student, during the panoramic view and get themselves easily imprinted in his mind, unawares of himself and without any necessity of learning them by throat In this table, there are 17 headings as noted below, excluding the heading for the root with its meaning as such, and also its meanings when preceded by different prepositons

(1) Present tense, (2) Imperfect tense, (3) Perfect, (4) Aorist (5) First future, (6) Second future, (7) Conditional, (8) Imperative mood, (9) Potential mood, (10) Benedictive mood, (11) Passive, (12) Past Passive Participle, (13) Gerund in त्वा, (14) Gerund in य, (15) Infinitive, (16) Causal, and (17) Desiderative The Imperative and the Potential moods have been entered after the three Futures (instead of after the Imperfect tense, thereby completing the group of conjugational tenses), this is in order to have the Potential just before the Benedictive, as there is great similarity between the 3rd person singulars of the Potential and the Benedictive Parasmaipadi, owing to the fact that the 3rd person and 2nd person singular terminations of *both* in the 2nd group of conjugations, are "यात्" and "या ". The forms of the Potential and of the Benedictive Parasmaipadi, are even identical in the following cases —

Conjugation	S. No	Root	Potential.	Benedictive	Remarks
2P	8	अन्	अन्यात्		Same forms in both 3rd Singular
	9	जक्ष्	जक्ष्यात्		do
	10	श्वस्	श्वस्यात्		do
	11	रुद्	रुद्यात्		do
	13	विद्	विद्यात्		do
	17	चकास्	चकास्यात्		do
	21	या	यायात्		do
	30	पा	पायात्		do
	37	शी	शीयात्		do
	36	इ with अधि	अधीयात्		do
	44	दुह्	दुह्यात्		do
	45	दिह्	दिह्यात्		do
	46	लिह्	लिह्यात्		do
	47	द्विष्	द्विष्यात्		do
	48	अद्	अद्यात्		do
	20	मृज् (W)	मृज्यात्		There is no वृद्धि in both
7P	1	हिंस्	हिंस्यात्		do
2P	12	वश्	उश्यात्		In the Benedictive also, वश् takes सम्प्रसारण. Hence the forms are identical in both
2P	43	वच्	वच्यात्	उच्यात्	Difference is due to सम्प्रसारण in the Benedictive
2P	42	स्वप्	स्वप्यात्	सुप्यात्	
2U	15	ब्रू	ब्रूयात्	उच्यात्	वच् is substituted for ब्रू in the non conjugational tenses (Benedictive) and this causes the difference
2P	49	हन्	हन्यात्	वध्यात्	वध् is substituted for हन् in the Benedictive and this causes the difference.

Conjugation	S No	Root	Potential	Benedictive	Remarks
2P	1	यु and other roots ending in उ.	युयात्	यूयात्	The उ is lengthened in the Benedictive

The above analysis is useful to the student in other respects also, as it clearly explains the reasons for the resemblance and the difference between the Potential and the Benedictive Parasmaipadi forms

Benedictive and Passive The Benedictive Parasmaipadi and the Passive are also similar, except in a few cases The ending आ etc of roots mentioned in Rule 7 of the Benedictive, *alone* are changed to ई (and not to ए) as in the Benedictive The ending आ etc of *all other* roots, whether preceeded by conjunct consonants or simple consonants, are *retained* in the Passive (See rules II & III of the passive) while, in the Benedictive, the ending आ etc of roots preceeded by *conjunct* consonants are changed to ए *optionally* (Rule 6) and of those preceded by *simple* consonants, are *retained* (Rule 5) There are only 5 rules, i e from II to VI which exhibit the differences between the Benedictive Parasmaipadi and the Passive Hence, the Benedictive has been omitted and the Passive alone has been included in the *abridged* Panoramic table, as the Passive is more useful to the student than the Benedictive The serial numbers of the rules of the Benedictive Parasmaipadi, have been entered (as 1, 2, 3, etc in ordinary numbers) over the forms of the Passive, which *do not* differ from the Benedictive Parasmaipadi, and the serial numbers of the rules of the Passive (as II, III, IV etc in Roman numbers) have been entered over the forms of the Passive which *differ* from the Benedictive

The Passive and the Gerund in य are also similar in many respects The Past Passive Participle and the Gerund in त्वा are also mostly similar so that, as a general rule, the Gerund in त्वा is formed by *omitting the* त *or* न *of the* P P and adding त्वा instead

The forms of the Gerund in त्वा which differ from those of the Past Passive Participle, have been given *separately* under the Rules Regarding the Gerund in त्वा.

The two Futures and the Conditional

The Infinitive and the 1st Future are exactly similar so that the 1st Future is obtained from the Infinitive, and the 2nd Future and the Conditional are derivable from the 1st Future

The अ of न (the conjugational sign) is dropped in the Potential and the base becomes हिंस्—In the Benedictive there is no conjugational sign and hence, here also the base is हिंस् Hence forms are same in both

वश् 2 P takes संप्रसारण, in the conjugational tenses also, before the weak terminations and the Potential terminations are all weak

Among the three Futures, there are only 79 roots the forms of which differ from those of the 1st Future or the forms of which in all the three Futures are peculiar [See chapter VII "The two Futures and the Conditional," wherein a deailed list of these roots is given, along with the respective forms]

Thus if we know the changes of forms of the above 79 roots, we know the forms of all the 711 roots from 1 P to 9 P and 1 A to 9 A, in all the three Futures and this is a very great saving of labour to the student

Taking advantage of the above similarity of forms under certain headings, an abridged Panoramic table, reducing the 17 headings in the detailed Panoramic Table to only 8 headings, has been prepared, as shown below

(1) Present tense (2) Perfect tense (3) Aorist (4) Passive or Impersonal (5) Past Passive Participle (6) Gerund in त्वा (7) Gerund in य and lastly (8) Infinitive The other 3 conjugational tenses except the Present tense i e Imperfect, Imperative and Potential have not been included in the above *abridged* table, because the detailed conjugation of the *important* roots of the I class of conjugations and 224 roots of the II class of conjugations in all the four conjugational tenses, has been given separately All the three Futures have been omitted, as the 1st Future can be derived from the Infinitive and the second Future and the Conditional can similarly be derived from the first Future and if one knows the peculiarities of the forms of 79 roots, as already explained above, one knows the forms of all the 711 roots in all three Futures

The Causal and the Desiderative are regarded not quite indispensable for the *ordinary* student and also the Panoramic Table will become unwieldy for printing Hence, they have been excluded from the *abridged* Panoramic Table The above abrid-

gement is highly advantageous, because the student is enabled to devote his attention to fewer forms (which alone are most useful to him)

The numbers entered over the conjugational forms in the Panoramic Table, under the various headings, refer to the serial numbers of the rules which explain how the peculiar forms under each heading, have been arrived at This enables the student to understand the forms better, by immediately referring to the particular rule under each heading and thus be enabled to compare the forms of a particular root with the forms of *other roots* under the *same heading* (i e vertically) and the forms of the *same root* under *other headings* (i e horizontally) This has a very impressive effect on the eye of the student, as he is enabled to peruse all the forms by *one quick glance* at the Panoramic Table

In arranging the roots in the Panoramic Table, all Set, Vet, and Anit roots ending in consonants, and ending in vowels have been collected separately and also roots having similar forms have been arranged into one and the same group Roots which are different under certain headings, from the above, are then entered to enable the student to actually see the *difference* and thus get the forms of both the groups easily *imprinted in his mind* By this method, all the 711 roots belonging to the nine conjugations from 1 to 9, both Parasmaipadi and Atmanepadi (excluding the 10th conjugation roots which have been treated separately) have been collected into 306 groups and thus, if we know the forms of the above 306 roots we are able to know the forms of all the 711 roots

This is a very great advantage to the student So far about the Panoramic table and its advantages A separate chapter, *VIII*, has been devoted to the subject of प्रयात्मा in detail

OTHER TOPICS

As regards *Compounds* the different kinds of Compounds have been arranged under various headings with illustrations, so that it may enable the student to understand, easily, the essentials of the different varieties of Compounds

A consolidated table has also been prepared to enable the student to see *at a glance* the different divisions and sub divisions of Compounds and their chief characteristics

Declension An innovation has been introduced here, which greatly reduces volume as explained below —

The following are the normal case terminations —

Masculine and feminine			*Neuter.*	
Nominative (N) Vocative (V)	स् - औ - अस्		N V	स् - ई - इ
Accusative (A)	अम् - ,, - ,,		A	,, - ,, - ,,
Instrumental (I)	आ भ्याम् - भिस्		The rest like the masculine.	
Dative (D)	ए ,, - भ्यस्			
Ablative (Ab)	अस् - ,, - ,,			
Genitive (G)	,, ओस् - आम्			
Locative (L)	इ - ,, - सु			

A perusal of the above table will convince the student of the following facts —

(1) Many terminations have been repeated Hence, out of 24 terminations in all the 8 cases, it is enough if the student remembers only 14 terminations (as the Vocative sometimes differs from the Nominative, in the singular only) Hence, the mark (,,) has been put in places where the terminations are repeated, and this minimises scriptory work and enables the student to remember fewer forms with more concentrated attention

(2) It should be noted that the figure formed by drawing a line enclosing the *vowel terminations*, is symmetrical At the top, the line begins, excluding the initial termination, (the Nominative singular) Similarly, at the bottom, the final termination, (the locative plural), has been excluded The line then encloses at the top, the dual and plural of the Nominative and all the numbers of the Accusative (i e the second case); while, at the bottom, it *similarly* encloses the dual and the singular of the Locative and all the numbers of the Genitive (the second case at the bottom) In the middle, the line skirts around and includes only the *singulars* of the remaining three cases (i e the Instrumental, the Dative and the Ablative) The terminations outside the above figure, are *consonantal terminations* The shape of the above figure can be easily remembered by the student The above differentiation of vowel and consonantal terminations, is of very great use to the student, as the declensional changes depend upon the above differentiation

A sample declension is given below

विद्वस् m a learned man

N	विद्वान्	विद्वांसौ	विद्वांस
V	विद्वन्	,,	,,
A	विद्वांसम्	,,	विदुष
I	विदुषा	विद्वद्भ्याम्	विद्वद्भि
D	विदुषे	,,	विद्वद्भ्य
Ab	विदुष	,,	,,
G	,,	विदुषो	विदुषाम्
L	विदुषि	,,	विद्वत्सु

विद् (root)+वस् (affix)=विद्वस्.

I *Nom Sing* (1) न् is inserted before स्=विद्वन्स्.

(2) Penultimate अ is lengthened =विद्वान्स्.

(3) Final स् is dropped=विद्वान्.

II The Vocative singular ends in वन्=विद्वन्.

III Before the vowel terminations beginning with the Nominative dual & ending with the Acc dual, न् is inserted before final स् and the Penultimate अ is lengthened Hence the base becomes विद्वान्स्=विद्वांस्.

IV Before vowel terminations beginning with the Acc plural, उ is substituted for व. Hence विद्वस् (i e विद् + वस् becomes विद् + उस्=विदुस्, विदुष्

V The Consonantal terminations constitute the duals and plurals of the Instrumental, the Dative, the Ablative, and the plural of the Locative, as has been explained above Final स् of विद्वस् becomes द् before these terminations and hence the base becomes विद्वद् before these terminations and विद्वत् before सु of the Locative

It will thus be seen that the above remarks clearly explain the formation of the respective declensional forms and the student is thereby enabled, with the help of the figures, to get the different declensional forms, easily imprinted in his mind

There is an alphabetical list of the declensions of nouns, adjectives and pronouns containing the corresponding serial numbers of the Declensions, so that the student can easily pick out the required Declension from the Declensional forms 334 nouns and adjectives and 57 pronouns or a total of 391 words have been declined (See Vol II)

Rules regarding the Perfect, the Benedictive, the Passive, the Past Passive Participle, the Gerund in त्वा and the Gerund in य, are given

In respect of the Aorist too, the number of the variety to which each root belongs, has been noted above the Aorist form of each root, in the Panoramic table, in Roman numbers, as I, II, III, IV etc In the case of roots taking more than one variety, the different numbers of the varieties are all noted above the respective forms

Aorist Form

Eg वद् I P 80	अवादीत् V	if it belongs to the V variety
श्वि I P 83	अशिश्वियत् III	
	अश्वत् II	if it belongs to the
	अश्वयीत् V	III, II and V varieties

As regards the Perfect Tense also, the Serial numbers of the Rules explaining the formation of the forms, have been noted above the Perfect forms of each root

The detailed rules regarding the Perfect tense are given separately

The serial numbers of the respective roots as entered in the Panoramic Table under each conjugation, both Parasmaipadi and Atmanepadi, have been noted against each root, in all the rules i e (1) Peculiarities of the roots of the 1st, 4th, 6th and 10th conjugations, (2) The Perfect, (3) The three Futures, (4) The Aorist, (5) The Benedictive, (6) The Passive, (7) The Past Passive Participle, (8) The Gerund in त्वा, and (9) The Gerund in य

This will enable the student to pick out easily the forms of the required root in the Panoramic Table, without referring to the alphabetical list of roots

Similarly, the serial numbers of the rules which explain how the peculiar Conjugational forms in the Panoramic Table, under each heading have been arrived at, have been posted over the respective Conjugational forms, in the Panoramic Table, to facilitate comparison of these forms, with the concerned rules

The posting of the above two sets of Serial numbers is of course a very laborious task But it enormously enhances the utility of the book

A Panoramic table of all the 711 roots under 1 Future, 2 Future and the Conditional the Benedictive, the Causal and the Desiderative has also been separately presented in Vol II

While explaining the rules of the Conjugational and Declensional forms etc , the concerned Sutras of Panini have been quoted and a Sanskrit rendering of the same is also given to be of benefit to the students of Sanskrit Pathasalas Also the Sutras are very concise and can be easily memorised by the ordinary student

In addition to Sanskrit Karikas collected from Text books, new Karikas have been framed which although lacking in rhyme etc and only an apology for Karikas, may be useful to the student in remembering the lists of roots

It is hoped that with all the facilities referred to above, the work of translating English or any vernacular into Sanskrit, which is usually regarded by students as extremely difficult, will be rendered very easy as, with a pocket "English Sanskrit" or "vernacular Sanskrit" Dictionary and the alphabetical lists of roots and declensions, the required Conjugational and Declensional forms can be easily picked out by the student It is also possible for foreign students who are interested in studying Sanskrit, to learn easily all the intricate rules of Sanskrit Grammar and thus, in all these ways, Sanskrit will no longer be branded as a dead or difficult language, but will be studied by more and more students who will find it easy to master it

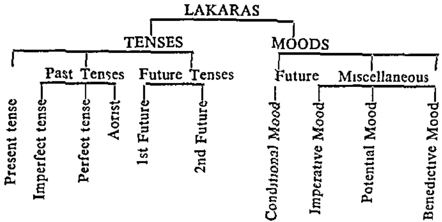
Under Compounds, there is a Table showing the different varieties of Compounds, and there are also tables showing the different sub-divisions under each variety with examples These tables will enable the student to know at a glance the characteristics of each Compound

CHAPTER II

CONJUGATION

In Sanskrit there are six tenses and four moods and these constitute the ten Lakaras

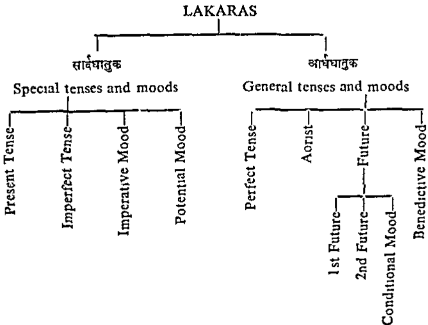
The subjoined tables show the classification of the ten Lakaras into tenses and moods, and also into Present, Past and Future

It will thus be seen that there are six tenses and four moods

The above 10 Lakaras are divided into two classes (1) सार्वधातुक, Conjugational or special tenses and moods and (2) आर्धधातुक, Non Conjugational or general tenses

The table below shows the above classification

There are 10 Conjugations in Sanskrit and they are divided into 2 groups The first group consists of the 1st, 4th, 6th and the 10th Conjugations and the second group consists of the 2nd 3rd, 5th, 7th, 8th and the 9th conjugations

The subjoined table shows the details of the conjugational signs etc. of the ten Conjugations.

Number of the Conjugation	Name	विकरण	Conjugational sign गणविकरण
1st Conjugation	भ्वादयः भू and other roots	शप्	अ In शप् i.e. श्+अ+प् अ alone remains and the others are dropped
2nd Conjugation	अदादयः अद् and other roots	लुक्	—Nil—
3rd Conjugation	जुहोत्यादयः हु and other roots	श्लु	Reduplication as in the perfect tense
4th Conjugation	दिवादयः दिव and other roots	श्यन्	य
5th Conjugation	स्वादयः सु and other roots	श्नु	नु
6th Conjugation	तुदादयः तुद् and other roots	श	अ
7th Conjugation	रुधादयः रुध् and other roots	श्नम्	न
8th Conjugation	तनादयः तन् and other roots	उ	उ
9th Conjugation	क्र्यादयः क्री and other roots	श्ना	ना
10th Conjugation	चुरादयः चुर् and other roots	णिच्	अय

There are again two sets of personal terminations in Sanskrit viz. Parasmaipada and Atmanepada.

परस्मैपद (परस्मै i.e. for the sake of another) denotes that the fruit of the action accrues to another i.e. some other person, different from the agent. सूदः पचति (the cook cooks) सूदस्वामिगामि-फलत्वात् परस्मैपदम्.

रामः पचते (Rama cooks for himself) कर्तृगामिफलत्वात् आत्मनेपदम्। But these are only the original meanings of the words परस्मैपद and आत्मनेपद. But in practice, such a distinction is not observed.

Instances of the two '*padas*' being used in the same sense can be found in standard works.

Some roots are exclusively Parasmaipadi, while others are exclusively Atmanepadi. There are also some roots which are partly Parasmaipadi and partly Atmanepadi. Eg. मृ 6. A. 9 and मृ 6. P. 55 also. The root मृ which is Atmanepadi becomes Parasmaipadi in the Perfect, the two Futures and the Conditional and in the Desiderative. (See Rule 44 of the peculiarities of the roots of the 1st class of Conjugations, in the Present Tense).

Again 15 Atmanepadi roots of the 1st Conjugation become Parasmaipadi in the IV class ofroots under the IInd variety of Aorist.

There are also certain roots which change their '*Padas*' and their meanings when certain prepositions are added. Hereunder is given a list of such roots that change their '*Padas*' when prepositions are added.

No. Root and the original पद् and meaning	With prepositions	Changed पद्	Changed meaning	Changed form
1. वद् 1. P. 80 to speak	वि	A	quarrels	विवदते
	अप	A	reviles	अपवदते
2. स्था 1. P. 127 to stand	उप	A	worships a deity	उपतिष्ठते
	प्र	A	starts	प्रतिष्ठते
3. जि 1. P. 132 to conquer	परा	A	defeats	पराजयते
	वि	A	conquers	विजयते
4. ह्वे 1. U. P. 145 to call	आ	A	challenges	आह्वयते
5. यम् 1. P. 186 to check	उप	A	marries	उपयच्छते
6. गम् 1. P. 188 to go	सं	A	joins	संगच्छते

No	Root and the original पद् and meaning	With prepositions	Changed पद्	Changed meaning	Changed form
7	रम् 1 A 132 to sport	वि	P	stops	विरमति
		आ	P	takes pleasure in sports	आरमति
		परि	P	is pleased, is delighted	परिरमति
8	वह् 1 UP 181 to carry	प्र उत्	P P	flows marries	प्रवहति उद्वहति
9	ऊह् 1 A 70 to conjecture	अप	P	removes, drives away	अपोहति
10	नी 1 U P 136 to lead	उप उत्	A P	invests with the sacred thread	उपनयते
11	चर् 1 P 20 to walk	उत्	A	lifts up transgresses	उच्चरति उच्चरते
12	विश् 6 P 41 to enter	अभिनि	A	resorts to	अभिनिविशते
13	प्रच्छ् 6 P 54 to ask	आ	A	takes leave of	आपृच्छते
14	कॄ 6 P 19 to scatter	अप	A	scrapes the ground with the feet, as a bull with joy	अपस्किरते

"अपस्किरते वृषो हृष्टः,
कुक्कुटो भक्षार्थी, श्वा आश्रयार्थी च।"

15	गॄ 6 P 20 to swallow	सं	A	Promises or makes a vow	संगिरते

No	Root and the original पद and meaning	With prepositions	Changed पद	Changed meaning	Changed form
16	क्षिप् 6 U P 39 to throw	अभि	P	throws up	अभिक्षिपति
		अति	,,	throws out	अतिक्षिपति
		प्रति	,,	throws back	प्रतिक्षिपति
17	श्रु 1 P 142 to hear	स	A	hears well	सश्रुणुते
18	हृ 1 U P 159 to take away	अनु	A	follows (the habit of)	अनुहरते
19	दृश् 1 P 163 to see	स	A	sees well	सपश्यते
20	मृष् 1 P 105 to sprinkle	आ	A	touches	आमृष्यते

Roots of the 2nd class of conjugations (*i e*, 2, 3, 5, 7, 8 and 9)

21 कृ 8 U, is Ubhayapadi but is Parasmaipadi with अनु and परा.

अनुकरोति भगवतो नारायणस्य।

हनुमान् तां पराकुर्वन् क्षगमत्।

With उत्, उत्कुरुते informs against (with a view to injure)

उदाकुरुते श्येनो वर्तिकाम् The hawk reproves the snail

परदारान् प्रकुरुते (outrages)

शत्रुम् अधिकुरुते (forgives)

22 दा 3 U धनम् आदत्ते accepts money विद्याम् आदत्ते acquires knowledge

23 क्ष्णु 2 P संक्ष्णुते शस्त्रम् whets his weapon

24 शास् 2 P ऋगुऋन्दसा आशास्ते (blesses)

25 नु 2 P आनुते praises

26 हन् 2 P with आ becomes Atmanepadi when referring to one's own limb स्वशिरः आहते Strikes his own head

But परस्य शिरः आहन्ति.

27 क्री 9 U to buy, with वि विक्रीणाति sells
also अवक्रीणीते and परिक्रीणीते

28 ज्ञा 9 U to know शतम् अपजानीते denies a hundred
शतं प्रतिजानीते acknowledges or promises a hundred

But स्वर्गलोकं न प्रजानाति मूर्खः

29 नह् 4 U युद्धाय सनह्यते prepares for battle.
छेत्तुं वज्रमणीन् शिरीषकुसुमप्रान्तेन सन्नह्यति ।

30 युज् 7 U प्रयुङ्क्ते उपयुङ्क्ते

य इमामाश्रमधर्मे नियुङ्क्ते (appoints)

अन्वयुङ्क्त गुरुमीश्वरः क्षितेः The lord of the earth asked the preceptor

But यज्ञपात्राणि प्रयुनक्ति arranges the sacrificial vessels

31 विद् 2 P used intransitively के न संविद्रते वायो मैनाकाद्रि यथा सखा who do not know? etc ट् is optionally added to द् in the 3rd plural But when used transitively it is Parasmaipadi संवित्त सहयुध्वानौ तच्छक्ति खरदूषणौ.

Verbs are also divided into two classes (1) Primitive verbs which are generally found as such in the literature, and (2) Derivative verbs which are derived from a root or a noun

The Derivative verbs are of 4 classes

1 Causals णिजन्ता
2 Desideratives सन्नन्ता
3 Frequentatives यङन्ता
4 Denominatives नामधातव

Both the primitive and the derivative verbs can be conjugated in all the tenses and moods

There are also three voices viz the active voice (कर्तरि प्रयोग) the passive voice (कर्मणि प्रयोग) and the impersonal construction (भावे प्रयोग)

Transitive verbs are conjugated in the active and the passive voices and the intransitive verbs in the active voice and the impersonal form

The ten conjugations are divided into two classes or groups, the first group consisting of the 1st, 4th, 6th and 10th conjugations and the second group comprising the 2nd, 3rd, 5th, 7th, 8th and the 9th conjugations

In the 1st group, the base ends in अ and changes, while in the 2nd group, the base does not end in अ and it is changeable

N B The form which a root assumes before taking the terminations, is called अङ्ग or base

Use of the tenses and moods

(1) The present tense denotes an action which is taking place at the present time (वर्तमानकाल).

(2) Past tenses

(a) Imperfect tense denotes a past action done prior to the current day (अनद्यतन-भूत).

(b) Perfect tense denotes past action not witnessed by the speaker or narrator This tense is usually used in narrating events of remote past (परोक्ष-भूत) Therefore except when the speaker was in a distracted state of mind or was unconscious at the time the event took place or wants to deny utterly a former statement of his, the Perfect tense should not be used in the first person

(c) The aorist denotes an action done during the course of the current day (अद्यतन-भूत) Only in ancient works, these tenses are found to be used in the respective senses mentioned above But later on, writers began to use the 3 forms of past tenses promiscously

The first future expresses futurity but not of today (अनद्यतन-भविष्यत्).

The 2nd future expresses futurity generally (सामान्य-भविष्यत्) The conditional is used to imply the non performance of the action or the falsity of the antecedent The conditional should be used both in the antecedent and the consequent sentences

The imperative mood (आज्ञा) is used in the second person to express command, entreaty or gentle advice In the first person, it implies permission In the third person it expresses blessing

The potential mood (विधि) expresses command, invitation, giving permission, courteously asking a question, prayer etc

The benedictive mood (आशीर्लिङ्) is used in giving blessings. When used in the first person, it expresses the speaker's wish

The terminations of the first group of conjugations i e, 1st, 4th, 6th and 10th conjugations in the four conjugational tenses and moods, are given hereunder

TERMINATIONS

Present tense

	Parasmaipadi			Atmanepadi		
	S	D	P	S	D	P
3	ति	तस्	अन्ति	ते	इते	अन्ते
2	सि	थस्	थ	से	इथे	ध्वे
1	मि	वस्	मस्	इ	वहे	महे

Imperfect Tense

3	त	ताम्	अन्	त	इतां	अन्त
2	स्	तम्	त	थास्	इथाम्	ध्वम्
1	अम्	व	म	इ	वहि	महि

Imperative Mood

3	तु	ताम्	अन्तु	ताम्	इताम्	अन्ताम्
2	हि	तम्	त	स्व	इथाम्	ध्वम्
1	आनि	आव	आम	ऐ	आवहै	आमहै

N B When the imperative is used and benediction is intended, तात् is optionally added in the 2nd and 3rd person singulars

Potential Mood

3	ईत्	ईताम्	ईयुः	ईत	ईयाताम्	ईरन्
2	ईः	ईतम्	ईत	ईथाः	ईयाथाम्	ईध्वम्
1	ईयम्	ईव	ईम	ईय	ईवहि	ईमहि

It will be seen that some terminations begin with a consonant, while others begin with a vowel Those beginning with a consonant are called consonantal terminations and those beginning with a vowel are called vowel terminations

The following statement shows the characteristics of the 1st group of conjugations i e 1st, 4th, 6th and 10th conjugations.

1st conjugation	4th conjugation	6th conjugation	10th conjugation
(1) अ is added on to the roots before adding the terminations	(1) य is added on to the roots before adding the terminations	(1) Here too अ is added on to the roots before adding the terminations	(1) अय् is added on to the roots before adding the terminations
(2) The final (अन्त्य) vowel and the penultimate (उपधा) short vowel take गुण before the अ.	(2) The radical vowel does not undergo change as in the 1st conjugation डी 4 A 5 डीयते दू 6 दूयते सू 11 सूयते	But the final vowel and the penultimate short vowel do not take गुण as in the 1st conjugation This is the difference from the 1st conjugation even though the conjugational sign is अ here also	(2) Roots having penultimate short vowel (except अ) take गुण.
(3) Out of a total of about 2200 roots occuring in the Sanskrit language about 1076 roots belong to the 1st conjugation Hence this is the most important conjugation Changes by गुण and वृद्धि गुण वृद्धि इ or ई becomes ए- अ becomes आ उ or ऊ „ ओ- इ or ई „ ऐ ऋ or ॠ „ अर्-उ or ऊ „ औ ऌ „ अल्-ऋ or ॠ „ आर् ऌ „ आल्	(3) 144 roots belong to this conjugation	But the final इ or ई, उ or ऊ, ऋ or ॠ are changed to इय्, उव् रिय् and इर respectively (1) क्षि 6 P 36 क्षियति पि 37 (2) गु 6 P 20 गुवति (3) नू 6 P 3 नुवति धू 4 सू 5 (4) मृ 6 A 6 म्रियते दृ 7 पृ 8 मृ 9 (5) कॄ 6 P 19 किरति (6) गॄ 6 P 20 गिरति } गिलति } 167 roots belong to this conjugation	(3) Final vowel takes वृद्धि. (4) Penultimate अ (not prosodically long also takes वृद्धि. E g (1) चुर्+अय+ति= चोर + अय + ति= चोरयति (गुण) (2) भू+अय+ति= भौ+ अय + ति = भावयति. Final ऊ becomes औ by वृद्धि. (3) तड् = ताडयति तड् is changed to ताड् Penultimate अ takes वृद्धि

Peculiarities of the roots of the 10th Conjugation

(1) The following are some of the roots which do not lengthen their penultimate अ

कथ्, गण्, गल्, ध्वन्, क्षप्, वर्, रच्, गद्, बल् etc.

(2) The following are some of the roots which do not take गुण

(a) मृग, स्पृह् etc.

(b) कुट्, गुण् etc.

(3) The following are some of the roots which are exclusively Atmanepadi—मन्त्, तन्त्, विद्, तर्ज्, भर्त्स्, दंश्, चित्, अर्थ्, गर्ह्, मृग् etc

(4) कृत् becomes कीर्त् and hence कीर्तयति-ते.

(5) The following roots take substitutes as follows:—

(a) ज्ञा ज्ञापयति ज्ञाप् is substituted

(b) धू धूनयति धून् " } "धूञ् प्रीञोर्नुग्वक्तव्यः"

(c) प्री प्रीणयति प्रीण् " }

The peculiarities of the roots of the 1st, 4th, 6th and 10th conjugations, in the present tense, have been explained in a set of rules in the II Volume of the सिद्धान्तकौमुदी. But in order to meet the needs of the ordinary student, an abstract of the rules has been appended herewith.

The conjugation of the typical roots of the 1st, 4th, 6th and the 10th conjugations is given hereunder:—

Detailed conjugation of the roots of the 1st, *4th*, *6th* and the 10th Conjugations in the conjugational tenses and moods.

Present tense

जि 1 P to conquer (Rule 12)	त्रै 1 A to protect (Rule 15)	पुष् 4. P. to nourish
1 जयति जयत: जयन्ति	त्रायते त्रायेते त्रायन्ते	पुष्यति पुष्यतः पुष्यन्ति
2 जयसि जयथः जयथ	त्रायसे त्रायेथे त्रायध्वे	पुष्यसि पुष्यथः पुष्यथ
3 जयामि जयावः जयाम	त्राये त्रायावहे त्रायामहे	पुष्यामि पुष्यावः पुष्यामः

Imperfect tense

भू 1. P. to be (Rule 13)	ईक्ष् 1 A. to see	पुष् 4 P. to nourish
अभवत् अभवताम् अभवन्	ऐक्षत ऐक्षेताम् ऐक्षन्त	अपुष्यत् अपुष्यताम् अपुष्यन्
अभवः अभवतम् अभवत	ऐक्षथाः ऐक्षेथाम् ऐक्षध्वम्	अपुष्यः अपुष्यतम् अपुष्यत
अभवम् अभवाव अभवाम	ऐक्षे ऐक्षावहि ऐक्षामहि	अपुष्यम् अपुष्याव अपुष्याम

Imperative mood

शुच् 1. P. to bewail (Rule 18)			राध् 1. A. to grow			बुध् 4 A. to know		
शोचतु	शोचताम्	शोचन्तु	राधताम्	राधेताम्	राधन्ताम्	बुध्यताम्	बुध्येताम्	बुध्यन्ताम्
शोच	शोचतम्	शोचत	राधस्व	राधेथाम्	राधध्वम्	बुध्यस्व	बुध्येथाम्	बुध्यध्वम्
शोचानि	शोचाव	शोचाम	राधै	राधावहै	राधामहै	बुध्यै	बुध्यावहै	बुध्यामहै

Potential mood

मुद् 1. A. to rejoice (Rule 18)			हृ 1. U.A. to take away (Rule 19)			बुध् 4. A to know		
मोदेत	मोदेयाताम्	मोदेरन्	हरेत	हरेयाताम्	हरेरन्	बुध्येत	बुध्येयाताम्	बुध्येरन्
मोदेथाः	मोदेयाथाम्	मोदेध्वम्	हरेथाः	हरेयाथाम्	हरेध्वम्	बुध्येथाः	बुध्येयाथाम्	बुध्येध्वं
मोदेय	मोदेवहि	मोदेमहि	हरेय	हरेवहि	हरेमहि	बुध्येय	बुध्येवहि	बुध्येमहि

' तुद् 6 U (P) to strike

	Parasmaipadi			Atmanepadi		
Present tense	तुदति	तुदतः	तुदन्ति	तुदते	तुदेते	तुदन्ते
	तुदसि	तुदथः	तुदथ	तुदसे	तुदेथे	तुदध्वे
	तुदामि	तुदावः	तुदामः	तुदे	तुदावहे	तुदामहे
Imperfect tense	अतुदत्	अतुदताम्	अतुदन्	अतुदत	अतुदेताम्	अतुदन्त
	अतुदः	अतुदतम्	अतुदत	अतुदथाः	अतुदेथाम्	अतुदध्वम्
	अतुदम्	अतुदाव	अतुदाम	अतुदे	अतुदावहि	अतुदामहि
Imperative mood	तुदतु	तुदताम्	तुदन्तु	तुदताम्	तुदेताम्	तुदन्ताम्
	तुद	तुदतम्	तुदत	तुदस्व	तुदेथाम्	तुदध्वम्
	तुदानि	तुदाव	तुदाम	तुदै	तुदावहै	तुदामहै
Potential mood	तुदेत्	तुदेताम्	तुदेयुः	तुदेत	तुदेयाताम्	तुदेरन्
	तुदेः	तुदेतम्	तुदेत	तुदेथाः	तुदेयाथाम्	तुदेध्वम्
	तुदेयम्	तुदेव	तुदेम	तुदेय	तुदेवहि	तुदेमहि

10th conjugation

चुर् 10. U (P) to steal

	Parasmaipadi			Atmanepadi		
Present tense	चोरयति	चोरयतः	चोरयन्ति	चोरयते	चोरयेते	चोरयन्ते
	चोरयसि	चोरयथः	चोरयथ	चोरयसे	चोरयेथे	चोरयध्वे
	चोरयामि	चोरयावः	चोरयामः	चोरये	चोरयावहे	चोरयामहे

Imperfect tense	अचोरयत्	अचोरयताम्	अचोरयन्	अचोरयत	अचोरयेताम्	अचोरयन्त
	अचोरय	अचोरयतम्	अचोरयत	अचोरयथाः	अचोरयेथाम्	अचोरयध्वम्
	अचोरयम्	अचोरयाव	अचोरयाम	अचोरये	अचोरयावहि	अचोरयामहि
Imperative mood	चोरयतु	चोरयताम्	चोरयन्तु	चोरयताम्	चोरयेताम्	चोरयन्ताम्
	चोरय	चोरयतम्	चोरयत	चोरयस्व	चोरयेथाम्	चोरयध्वम्
	चोरयाणि	चोरयाव	चोरयाम	चोरयै	चोरयावहै	चोरयामहै
Potential mood	चोरयेत्	चोरयेताम्	चोरयेयुः	चोरयेत	चोरयेयाताम्	चोरयेरन्
	चोरयेः	चोरयेतम्	चोरयेत	चोरयेथाः	चोरयेयाथाम्	चोरयेध्वम्
	चोरयेयम्	चोरयेव	चोरयेम	चोरयेय	चोरयेवहि	चोरयेमहि

CHAPTER III

Abstract of the rules regarding peculiarities of the first class of conjugations in the present tense

Rule 1 All 1 P गुप् 118, धूप् 115 पण् (to praise) 116, and पन् 117 (to praise), take आय् and become गोपायति, धूपायति, पणायति and पनायति पन् is 1 A (to praise) पनते But when it takes आय् it becomes P and means to praise पण् is 1 P to bet and becomes Atmanepadi when it does not take आय् and then it means 'to bargain', 'to bet'

(2) All 1 P पा 126, घ्रा 131, ध्मा 129, स्था 127, म्ना 130, दा 128, दृश् 163, ऋ 161, and 6 P 22, सृ 160, शद् 165 सद् 164 are changed to पिब, जिघ्र, धम, तिष्ठ, मन, यच्छ, पश्य, ऋच्छ, धौ (changed to धाव्) शीय and सीद and become पिबति, जिघ्रति etc, धौ becomes धावति and शद् becomes Atmanepadi and therefore becomes शीयते It is Atmanepadi in all the conjugational tenses सद् 6 P 34 becomes सीदति.

(3) कम् 1 A 73, lengthens the penultimate अ and takes अय् and becomes कामयते. In non conjugational tenses it takes अय् optionally Hence it has two forms

(4) चम् with आ 1 P 76, becomes आचामति, like कम् I A above Also ष्ठिव् 1 P 77 and 4 P 5 and क्लम् 4 P 28 (also I P) become ष्ठीवति and ष्ठीव्यति and क्लामति and क्लाम्यति.

(5) a क्रम् I P 78 lengthens the penultimate अ and becomes क्रामति.

(5) b. It is 4th conjugation also in the conjugational tenses "वा भ्राश—" and hence it takes य and becomes क्राम्यति.

(5) c. When it is not preceded by a preposition it is Atmanepadi optionally. Hence it becomes क्रमते.

(6) ष्ठिव् 1. P. 77. ष् should not be used in the beginning. Hence we have ष्ठिव्.

(7) धिन्व् 1. P. 108

कृण्व् 1. P. 109

धिन्व् becomes धिन्व् + अ + ति. Here अ is substituted for the final व् and उ is taken Hence we get धिन + उ + ति. Then the अ of धिन is dropped Hence we get धिन् + उ – ति = धिनु + ति. By गुण we get धिनोति and then it is conjugated like a root of the 5th conjugation

(8) अक्ष् 1. P. 125, is optionally 5th conjugation Hence we have अक्षति and अक्ष्णोति.

(9) तक्ष् 1. P 124 (vet) when it means 'to pore', 'to cut of' is like अक्ष् and becomes तक्षति and तक्ष्णोति. But तक्ष् 1 P. 39, "to conceal" is तक्षति only and is set

(10) घस् 1 P. is a defective root. In the conjugational tenses and moods, there is no peculiarity The regular forms are घसति, अघसत्, घसतु and घसेत्. But in the non-conjugational tenses, it has no forms in the Perfect and in the Benedictive. (See अद् in the Panoramic table) It is often used as an optional substitute for अद् 2 P. 48 in the Perfect and the P. P as shown below—

Perfect form of अद्	आद	आदतुः	आदुः
Forms of घस् optionally substituted	जघास	जक्षतुः	जक्षुः

P. P.	अद्—	अन्न
	घस्—	जग्ध

In the Aorist, the Desiderative, क्त्वा and ल्यप्, the necessarily substituted forms are अघसत्, जिघत्सति, जग्ध्वा and प्रजग्ध्य, as अद् has no forms of its own under these headings अद्, does not take a substitute in, 1-2-f and the conditional and in the infinitive and its forms are.—अत्ता, अत्स्यति, आत्स्यत् and अत्तुम् respectively.

11 गुह् 1 U P 122 The penultimate उ is lengthened Hence गूहति and गूहते.

12 Final इ and ई take before the termination अ and become ए which in turn changes to अय् ('एचोऽयवायाव').

श्रि 1 U P 82 श्रयति and श्वि 1 P 83 श्वयति

श्रि A 96 श्रयते नी 1 U P 136 / A 107 } नयति and नयते.

13 Final उ or ऊ becomes ओ and then becomes अव् (Rule 12) Hence स्रु 1 P 138 to 141 स्रवति etc

भू I P 84 becomes भो and then भव् and hence भवति

14 Final ए becomes अय्

वे 1 U P 143 / A 115 } वयति, वयते

Also 1 P 144 to 146 and 1 A 116 and 117 } same change

15 Final ऐ is changed to आय्

ग्लै 1 P 147 and also 148, to 156 } —ग्लायति etc

त्रै 1 A 118, and 119 and 120 त्रायते, प्यायते, श्यायते.

16 Final ऋ or ॠ becomes अर् by गुण.

सृ 1 P 160 also 157, 158, 159 and 162 } सरति — सृ has also another optional form धावति (Rule 2)

17 Penultimate short इ becomes ए by गुण.

सिध् 1 P 87 also 88, 89 and 91 } सेधति

18 Penultimate short उ becomes ओ by गुण.

रुध् 1 P 90 — रोधति
also 92 to 102 — same change

19 Penultimate short ऋ becomes अर् by गुण.

वृष् 1 P 103 — वर्षति
Also 104 to 107 — Same change

20 (a) Roots taking Desiderative bases

गुप् 1 A 75 when it means 'to censure' जुगुप्सते
तिज् 1 A 76 when it means "to endure" तितिक्षते

But तिज् 1. A. 74 when it means "to whet" is तेजते.'

	कित् 1. U. P. 112	चिकित्सति
	A 77	चिकित्सते.
20 (b).	बध् 1. A. 78	बीभत्सते
	दान् 1. U. P. 113	दीदांसति
	A 79	दीदांसते
	मान् 1. A. 80	मीमांसते
	शान् 1. U. P. 141	शीशांसति
	A. 81	शीशांसते

21. भ्रम् takes य of the 4th conjugation optionally.

भ्रम् 1. P. 79. भ्रमति—भ्रम्यति.

22. भ्राश् 1. A. 47. also like भ्रम्. भ्राशते-भ्राश्यते
भ्लाश् 1. A. 48. ,, भ्लाशते-भ्लाश्यते.

23. The स् of सस्ज् etc. is changed to श् and then to ज्

सस्ज् 1. U.P. 66—सज्जति
A 34—सज्जते
लस्ज् 6. A. 2 लज्जते
मस्ज् 6 P. 52. मज्जति
भ्रस्ज् 6. U.P. 53 भृज्जति
A 20 भृज्जते

(भ्रस्ज् becomes भृस्ज् by संप्रसारण and then भृज्ज् by this rule.)

24. श्रु 1. P. 142 becomes श्रृ and takes नु of the 5th conjugation. Hence शृणोति.

25. The following roots drop their nasal in the conjugational tenses.

दंश् 1. P. 183	दशति
सञ्ज् 1. P. 183	सजति
स्वञ्ज् 1. A. 128	स्वजते

26 रञ्ज् 1. U. P. 184 also drops the nasal like सञ्ज् above } रजति

A. 129	—	रजते
4 U. P. 63	—	
A. 15	—	

27. The following roots substitute च्छ् for म् and ष् in the conjugational tenses.

गम् 1. P. 188	गच्छति
यम् 1. P. 186	यच्छति
इष् 6. P. 2	इच्छति.

28 Penultimate उ of मुर्च्छ् is lengthened मूर्च्छति

मुर्च्छ् 1 P 54

29 क्लृप् 1 A 100 कृप् becomes क्लृप्—क्लृपते (ऋ of कृप् becomes लृ)

30 मृज् 1 P 121 Wet } takes वृद्धि Hence मार्जति also—मार्ष्टि

मृज् 2 P 20 Wet }

31 शम् 4 P and other roots ending in अम् lengthen their penultimate अ.

All 4 P	शम् 29—शाम्यति etc
	दम् 30
	तम् 31
	श्रम् 32
	क्षम् 44

32 यस् *when not preceeded by a preposition, optionally* belongs to the 1st conjugation

यस् 4 P 26 यस्यति - यसति

But प्रयस्यति only श्यन् when preceeded by प्र.

संयस्यति / संयसति } optionally श्यन् when preceeded by सम्

33 The following roots drop their ओ and become छ् श् स् & द्.

All 4 P	छो 46	छ्यति
	शो 47	श्यति
	सो 48	स्यति
	दो 49	द्यति

34 रध् 4 P 43 and जभ् 1 A 17 insert nasal

जभ् 1 A —जम्भते । रध् *insert* न् *only before vowel terminations in the non conjugational tenses*

35 The following roots take सम्प्रसारण i e the य, व, र and ल in these roots are changed to इ, उ, ऋ and लृ *respectively*

व्यच् 6 P 23—	विचति
प्रच्छ् 6 P 54—	पृच्छति
भ्रस्ज् 6 U P 53	भृज्जति
A 20	भृज्जते
व्रश्च् 6 P 30	वृश्चति
व्यध् 4 P 61	विध्यति

36. The following roots lengthen their penultimate इ.

All 4. P.	दिव् 1	दीव्यति
	सिव् 2	
	स्रिव् 3	
	ष्ठिव् 5	
	क्षिव् 4	

37. Final ऋ of जॄ 4. P. is Changed to ईर्. जॄ 4. P. 23—जीर्यति.

38. Final ऋ of कॄ 6. P. is changed to इर्.
कॄ 6. P. 19—किरति.

39. गॄ 6. P. 20 ल् is optionally substituted. Hence गिरति and गिलति.

40. जन् and ज्ञा are changed to जा.

जन् 4. A. 8—	जायते
ज्ञा 9. U. P. 36.	जानाति
A. 15.	जानीते

41. The following roots of the 6th conjugation insert न्.

All 6. P.	कृत् 17	कृन्तति etc.
	चृत् 18	
	मुच् 46	
	सिच् 47	
	लुप् 48	
	लिप् 49	
	खिद् 50	
	विद् U. P. 51	विन्दति-विन्दते

42. भ्रंश् 4. P. 22 drops the penultimate nasal and becomes भ्रश्यति.

43 Final इ or उ short or long is changed to इय् or उव् before the अ of the 6th conjugation and ऋ becomes रिय्.

All 6. P.	शि 36	क्षियति	मृ 6. A-6.	म्रियते
	धि 37		ह with आ 7	
	नू-3—	नुवति	दृ with व्या 8	
	धू-4			

सृ-5

कृ 6 A-1 कृषते

44 मृ 6 A 9 becomes म्रिय्. Hence म्रियते.

मृ is Atmanepadi, only in the conjugational tenses and the Aorist and the Benedictive

It is *parasmaipadi in non conjugational tenses* i e Perfect, the 2 futures, the conditional and Desiderative

45 ऋत् 1 A takes ईय्. Hence ऋतीयते.

But in the non-conjugational tenses it is optionally Parasmaipadi *when not taking* ईय्. See the optional forms in the Panoramic Table under the non-conjugational tenses

CHAPTER IV

Terminations of the 2nd class (group) of Conjugations

2nd, 3rd, 5th, 7th, 8th and 9th

—Conjugational tenses and moods—

Hereunder is a detailed statement of the terminations of the Second class of Conjugations under the conjugational tenses and moods

It will be seen that the terminations differ in certain respects from those of the first group of conjugations

The terminations in the non conjugational tenses and moods, are also given hereunder to facilitate comparison

The differences of the terminations, under the 4 conjugational tenses and moods, and the formation of new terminations under the 5 non-conjugational tenses and moods, have been explained in the respective statements The student is advised to have a slip of paper containing the terminations of the 4 conjugational tenses and moods, under the first group, to enable him to clearly understand, by actual comparison, the changes of terminations in the 4 conjugational tenses and moods under the second group and the derivation of the new terminations, in the 5 non conjugational tenses and moods

Detailed statement of the terminations of the II group of Conjugations under the conjugational or special tenses and moods (सार्वधातुक).

—लट् Present tense—

Parasmaipada

Persons	S.	D.	P.
3	ति	तः	अन्ति
2	सि	थः	थ
1	मि	वः	मः

Same as in the 1st group of conjugations ति, सि, मि alone are strong.

Atmanepada

Persons	S.	D.	P.
3	ते	आते	अते
2	से	आथे	ध्वे
1	ए	वहे	महे

आते, अते, आथे and ए have been substituted for इते, अन्ते, इथे and इ of Atmanepada present tense 1st group. All are weak.

N. B. The differentiation of terminations into strong and weak, *appears in these terminations as contrasted with those of* the 1st group of conjugations, in the conjugational tenses and moods.

लङ् Imperfect tense I

Parasmaipadi

Person	S.	D.	P.
3	त्	ताम्	अन्
2	स्	तम्	त
1	अम्	व	म

Same as in the 1st group. त्, स् and अम् alone are strong.

Atmanepadi

Person	S.	D.	P.
3	त	आताम्,	अत
2	थाः	आथाम्	ध्वम्
1	इ	वहि	महि

आताम्, अत and आथाम् have been substituted इताम्, अन्त and इथाम् of the Imperfect Atmanepada 1st group.

All are weak

लोट् Imperative mood II

3	तु,	ताम्	अन्तु
2	हि	तम्	त
1	आनि	आव	आम

Same as in the 1st group except हि which has been substituted for nil in the 2nd person singular तु, आनि, आव and आम alone are strong

3	ताम्	आताम्	अताम्
2	स्व	आथाम्	ध्वम्
1	ऐ	आवहै	आमहै

आताम्, अताम् and आथाम् have been substituted *for* इताम्, अन्ताम् and इथाम् of the Imperative Atmanepada 1st group. ऐ आवहै and आमहै alone are strong.

विधिलिङ् Potential mood.

3	यात	याताम्	यु	3	ईत	ईयाताम्	ईरन्
2	या:	यातम्	यात	2	ईथा.	ईयाथाम्	ईध्वम्
1	याम्	याव	याम	1	ईय	ईवहि	ईमहि
	All are weak				Same as in the 1st group		

The table hereunder shows the clarification of the terminations of the II group of Conjugations, in the conjugational tenses and moods into strong (consonantal and vowel) and weak

Strong		Weak		Total
Consonantal	vowel	Consonantal	vowel	
Present tense ति, सि, मि 3 Parasmaipadi	—	त , थ , थ, व , म 5	अन्ति - 1	9
Atmanepadi —	—	ते, से, ध्वे, वहे, महे 5	आते, अते, आथे-ए 4	9
Imperfect tense त् स्= 2 Parasmaipadi		ताम्, तम्, म, व, म 5		7
Atmanepadi	अम्=1	त, था , ध्वम्, वहि, महि 5	अन्-1. आताम्-अत, आथाम् इ-4	11
Imperative mood तु=1 Parasmaipadi	आनि, आव, आम 3	ताम् , हि, तम्, त 4	अन्तु-1	9
Atmanepadi	ऐ, आवहै, आमहै 3	ताम्-स्व, ध्वम् 3	आताम् , अताम् आथाम् - 3	9
Potential mood Parasmaipadi		यात, याताम्, यु etc throughout 9		9
Atmanepadi			ईत, ईयाताम्, ईरन् etc throughout	9

N B This table will be very helpful to the student, studying the forms of the roots of the II group of conjugations in the conjugational tenses and moods

There is no necessity for such a table regarding the non-conjugational tenses and moods because (1) in the perfect there are

only 3 terminations अ, व, म which are strong. The rest are all week (2) All the terminations in the three futures are strong.

(3) In the Benedictive all the Parasmaipadi terminations are weak and all the Atmanepadi terminations are strong. The above fact can be easily remembered.

Terminations of the Non-Conjugational or General Tense and Moods (आर्धधातुक)

लिट् PERFECT TENSE

Parasmaipadi				Atmanepadi			
3	अ	अतुस्	उस्	3	ए	आते	इरे
2	थ	अथुस्	अ	2	से	आथे	ध्वे
1	अ	व	म	1	ऐ	वहे	महे

अ, थ and अ alone are strong य, व and म alone are capable of admitting the augment इ as इ can be admitted only before any consonant except य.

ए and इरे have been substituted for ते and आते of the Atmanepada present tense of the II group

All are weak

वहे, महे, से and ध्वे alone are capable of admitting the augment इ.

लुट् Ist FUTURE ✓

Person	S.	D.	P.		S.	D.	P.
3	ता	तारौ	तारः	3	ता	तारौ	तारः
2	तासि	तास्थः	तास्थ	2	तासे	तासाथे	ताध्वे
1	तास्मि	तास्वः	तास्मः	1	ताहे	तास्वहे	तास्महे

The form of the nominative case of the noun of agency derived with the affix तृ are the forms in the third person. In the 2nd and Ist persons the forms of अस् (to be) are added to the nominative singular of the noun of agency.

All are strong.

The forms of the 3rd person are the same as those in the Parasmaipada. To get the forms of the 2nd and Ist persons the forms of अस् (to be) present tense in the Atmanepada are added to the nominative singular of the noun of agency i.e. ता.

The terminations of अस् (to be) Atmanepada, Present tense are as follows:—

2 से साथे - ध्वे

1 हे - स्वहे - स्महे

All are strong.

लृट् II FUTURE

3	स्यति	स्यतः	स्यन्ति	3	स्यते	स्येते	स्यन्ते
2	स्यसि	स्यथ.	स्यथ	2	स्यसे	स्येथे	स्यध्वे
1	स्यामि	स्याव.	स्यामः	1	स्ये	स्यावहे	स्यामहे
	All are strong				All are strong		

These terminations are obtained by prefixing स्य to the terminations of the Present tense Parasmaipadi and Atmanepadi respectively of the I group and lengthening the अ of स्य before initial व and म and dropping it before अ

लृङ् CONDITIONAL

3	स्यत्	स्यताम्	स्यन्	3	स्यत	स्येताम्	स्यन्त
2	स्यः	स्यतम्	स्यत	2	स्यथाः	स्येथाम्	स्यध्वम्
1	स्यम्	स्याव	स्याम	1	स्ये	स्यावहि	स्यामहि
	All are strong				*All are strong*		

By prefixing स्य to the terminations of the Imperfect Parasmaipada and Atmanepada *respectively of the* 1st group and lengthening and dropping the final अ of स्य as in the 2nd future.

आशीर्लिङ् BENEDICTIVE

3	यात्	यास्ताम्	यासु	3	सीष्ट	सीयास्ताम्	सीरन्
2	याः	यास्तम्	यास्त	2	सीष्ठा	सीयास्थाम्	सीध्वम्
1	यासम्	यास्व	यास्म	1	सीय	सीवहि	सीमहि
	All are weak				All are *strong*		

By perfixing यास् to the terminations of the Imperfect I group and dropping its final स् before त् and स् of the 3rd and 2nd singular

By prefixing स् to the terminotions of the Atmanepada Potential I group and also to *the त् and थ् occuring in them*

The above statement will also enable the student to know and distinguish the strong and the weak terminations separately It will be seen that out of 18 sets of terminations, under the 9 tenses and moods 7 sets (i e the 3 futures both Parasmaipada and Atmanepada i e 3×2=6 and the Benidictive Atmanepada=1, i e total 7) are strong throughout

6 sets i e the present and the imperfect in the Atmanepada (i e 2) the Potential mood Parasmaipada and Atmanepada (i e 2) the Perfect Atmanepada (i e 1) and the Benedictive Parasmaipada (i e 1)=2+2+1+1=6, are weak throughout and the balance 5 sets viz

1 Singulars of the Present tense,

2 do Imperfect,

3 do Perfect,

4 The 3rd person singular and the 1st person all numbers of the Imperative mood in the Parasmaipada,

and 5 The 1st person all, numbers of the Imperative mood Ātmanepada, are strong and all these terminations have been distinguished.

The vowel weak terminations have been enclosed inside a line to enable the student to distinguish them at a glance. The rest are consonantal weak terminations.

As regards the conjugational tenses and moods i.e. the Present, Imperfect, Imperative and the Potential, only 10 terminations out of a total of 36 terminations in the Parasmaipada and only 3 terminations out of a total of 36 terminations in the Atmanepada, are strong and all the rest are weak.

The detailed conjugation of the roots of the 2nd class of conjugations in the 4 conjugational tenses and moods, has been dealt with hereunder.

The following table gives the details of the roots in the 2nd, 3rd, 5th, 7th, 8th and the 9th conjugations.

Roots of the 2nd, 3rd, 5th, 7th, 8th and 9th conjugations

Conjugation	Number of roots ending in a		Total No.	No. of types under which they are classified	Remarks.
	vowel	con-sonant			
2nd	38	32	70	34	There are 45 types for 91 roots of both the 2nd and the 3rd conjugations.
3rd	15	6	21	11	
5th	20	7	27	2	There are only 6 types for 78 roots of the 5th, 7th and 8th conjugations.
7th	Nil	34	34	2	
8th	2	15	17	2	
9th	39	16	55	11	The 11 types are reduced to only 1 type as is explained below.
	114	110	224		

The bases which the several roots assume (1) before consonantal strong, consonantal weak, vowel strong and vowel weak terminations, (2) before व् and म् of the 1st person, and (3) *before* हि *of the 2nd person singular Parasmaipada, Imperative have separately noted down under each root.*

Out of the 224 roots belonging to the above six conjugations only 70+21=91 roots under 45 types of the 2nd and 3rd conjugations are difficult, *as they entail the application of various rules for arriving at the forms of the several roots* Hence the detailed conjugation of the roots of the 2nd and 3rd conjugations, has been treated separately, and the typical roots of the other conjugations, except the 2nd and 3rd have been conjugated hereunder.

5th Conjugation There are only 2 types in all the 27 roots.

(1) Nos. 1 to 20 belong to चि 5 U type (vowel ending roots.)

(2) *Nos 21 to 27 belong to* शक् *5. P. type (consonant ending roots)*

The only differences between these two types are —

Before व् and म् of 1st person	In the 2nd person singular
चि becomes चिनु and चिन्	Imperative Parasmaipada
शक् ,, शक्नु only.	चिनु only (No हि)
	शक्नुहि (there is हि)

Only the typical roots have been conjugated in detail below, noting down the similar roots and giving the necessary rules

Detailed conjugation of the roots of the 5th conjugation

No 1 चि 5 U P. to collect

Parasmaipadi			Atmanepadi		
चिनोति	चिनुतः	चिन्वन्ति	चिनुते	चिन्वाते	चिन्वते
चिनोषि	चिनुथः	चिनुथ	चिनुषे	चिन्वाथे	चिनुध्वे
चिनोमि	चिनुवः / चिन्वः	चिनुमः / चिन्मः	चिन्वे	चिनुवहे / चिन्वहे	चिनुमहे / चिन्महे
अचिनोत्	अचिनुताम्	अचिन्वन्	अचिनुत	अचिन्वाताम्	अचिन्वत
अचिनोः	अचिनुतम्	अचिनुत	अचिनुथाः	अचिन्वाथाम्	अचिनुध्वम्
अचिनवम्	अचिनुव / अचिन्व	अचिनुम / अचिन्म	अचिन्वि	अचिनुवहि / अचिन्वहि	अचिनुमहि / अचिन्महि
चिनोतु	चिनुताम्	चिन्वन्तु	चिनुताम्	चिन्वाताम्	चिन्वताम्
चिनु	चिनुतम्	चिनुत	चिनुष्व	चिन्वाथाम्	चिनुध्वम्
चिनवानि	चिनवाव	चिनवाम	चिनवै	चिनवावहै	चिनवामहै

चिनुयात	चिनुयाताम्	चिनुयुः	चिन्वीत	चिन्वीयाताम्	चिन्वीरन्
चिनुयाः	चिनुयातम्	चिनुयात	चिन्वीथाः	चिन्वीयाथाम्	चिन्वीध्वम्
चिनुयाम्	चिनुयाव	चिनुयाम	चिन्वीय	चिन्वीवहि	चिन्वीमहि

चि with नु (the conjugational sign) becomes चिनु.

1. It becomes चिनो before strong terminations. Hence चिनोति-षि-मि; अचिनोत्, अचिनोः; चिनोतु.

2. अचिनवम्, अचिनवानि, अचिनवाव, अचिनवाम and चिनवै, चिनवावहै, चिनवामहै by चिनो becoming चिनव् by rule 'एचोऽयवायावः'.

3. चिन्व् before vowel weak terminations, as the उ of चिनु is changed to व् before vowel weak terminations. Hence we have चिन्वन्ति, अचिन्वन्, चिन्वन्तु, चिन्वाते, चिन्वते, चिन्वाथे, चिन्वे etc.

4. Before consonantal weak terminations, the base is चिनु. Hence the forms चिनुतः, चिनुते etc.

5. The उ of नु is optionally dropped before व् and म् of the Ist person. Hence the forms चिनुवः } चिन्वः } चिनुमः } चिन्मः } अचिनुवहि } अचिन्वहि }

अचिनुमहि } अचिन्महि } चिनुवहे } चिन्वहे } etc.

6. The हि of the Parasmaipadi Imperative 2nd singular is dropped. Hence चिनु.

Similar roots

No. 3 हि 5 P. to go.
4 सि 5 U. P. } 5 „ A } to bind.
6 मि 5 U. P. } 7 „ A } to throw.
8 धु 5. U. P. } 9 „ A } to shake
10 सु 5 U. P. } 11 „ A. } to sprinkle

No 12 दु 5. P. to give pain.
13 धू 5 U. P. } 14 „ A. } to shake.
15 स्तृ 5 U. P. } 16 „ A. } to cover.
17 कृ 5 U. P. } 18 „ A. } to hurt.
19 वृ 5 U. P. } 20 „ A. } to choose.

No. 21 शक् 5 P to be able.

शक्नोति	शक्नुतः	शक्नुवन्ति	अशक्नोत्	अशक्नुताम्	अशक्नुवन्
शक्नोषि	शक्नुथः	शक्नुथ	अशक्नोः	अशक्नुतम्	अशक्नुत
शक्नोमि	शक्नुवः	शक्नुमः	अशक्नवम्	अशक्नुव	अशक्नुम

शक्नोतु	शक्नुताम्	शक्नुवन्तु	शक्नुयात्	शक्नुयाताम्	शक्नुयुः
शक्नुहि	शक्नुतम्	शक्नुत	शक्नुयाः	शक्नुयातम्	शक्नुयात
शक्नवानि	शक्नवाव	शक्नवाम	शक्नुयाम्	शक्नुयाव	शक्नुयाम

1 The base शक्नु becomes शक्नो before strong terminations Hence the forms शक्नोति etc

2 The base is शक्नुव् before vowel weak terminations Hence the forms शक्नुवन्ति, अशक्नुवन्, शक्नुवन्तु etc

Similar roots: No 22 आप् 5 P. to obtain.
No 23 राध् 5 P to propitiate
No 24 साध् 5 P to accomplish
No 25 ऋध् 5 P to increase
No 26 धृष् 5 P to be bold
No 27 अश् 5 A to pervade

The base अश्नु becomes अश्नुव् before vowel weak terminations as in शक् Hence we have अश्नुवाते, अश्नुवाताम् etc

7th Conjugation

There are only two types (1) रुध् type and (2) अञ्ज् type रुध् Type Roots 1 to 27 belong to this type There are only 2 bases (1) with the न (the Conjugational sign) inserted between रु and ध् i e रु+न+ध्=रुणध् before strong terminations (2) The न dropping its अ and becoming न्=रु+न्+ध्=रुन्ध् before weak terminations

Roots 28 to 34 belong to the अञ्ज् type Here the radical nasal is dropped (as the penultimate nasal is dropped in the 9th Conjugation roots बन्ध् etc below i e Nos 24 to 28) Hence अञ्ज् becomes अज् and again becomes अ+न+ज्=अनज् before strong terminations and अ+न्+ज्=अन्ज्=अञ्ज् before weak terminations and the resultant forms are therefore exactly the same as those of रुध् and hence the final forms of both the types are identical

The detailed Conjugation of the typical roots along with the necessary rules is given below.

7th Conjugation रुधादि class

Rule 1 न is inserted between the radical vowel and the final consonant

N. B. It should be noted that there are no vowel ending roots in this Conjugation.

Rule 2. This न drops its अ before weak terminations and the न् is changed to the nasal of that class to which the following letter belongs.

Rule 3. The radical nasal is dropped (as the penultimate nasal is dropped in the 9th Conjugation roots, बन्ध् etc. Nos. 24 to 28 (See 9th Conjugation).

No. 1 रुध् 7. U. P. to obstruct.

No. 1. Parasmaipadi			No. 2. Atmanepadi		
रुणद्धि	रुन्धः	रुन्धन्ति	रुन्धे	रुन्धाते	रुन्धते
रुणत्सि	रुन्धः	रुन्ध	रुन्त्से	रुन्धाथे	रुन्ध्वे
रुणध्मि	रुन्ध्वः	रुन्ध्मः	रुन्धे	रुन्ध्वहे	रुन्ध्महे
अरुणत्-द्	अरुन्धाम्	अरुन्धन्	अरुन्ध	अरुन्धाताम्	अरुन्धत
अरुणः } अरुणत्-द् }	अरुन्धम्	अरुन्ध	अरुन्धाः	अरुन्धाथाम्	अरुन्ध्वम्
अरुणधम्	अरुन्ध्व	अरुन्ध्म	अरुन्धि	अरुन्ध्वहि	अरुन्ध्महि
रुणद्धु	रुन्धाम्	रुन्धन्तु	रुन्धाम्	रुन्धाताम्	रुन्धताम्
रुन्धि	रुन्धम्	रुन्ध	रुन्त्स्व	रुन्धाथाम्	रुन्ध्वम्
रुणधानि	रुणधाव	रुणधाम	रुणधै	रुणधावहै	रुणधामहै
रुन्ध्यात्	रुन्ध्याताम्	रुन्ध्युः	रुन्धीत	रुन्धीयाताम्	रुन्धीरन्
रुन्ध्याः	रुन्ध्यातम्	रुन्ध्यात	रुन्धीथाः	रुन्धीयाथाम्	रुन्धीध्वम्
रुन्ध्याम्	रुन्ध्याव	रुन्ध्याम	रुन्धीय	रुन्धीवहि	रुन्धीमहि

The bases are (1) रुणध् before strong terminations (both consonantal and vowel) and (2) रुन्ध् before weak terminations (both consonantal and vowel) रुध्+ति=रुणध्+ति=रुणध्+धि *by rule* 49 of the 2nd conjugation viz. initial त or थ् of a termination following the 4th letter of a class, is changed to ध्=रुणद्+धि by rule 20 of the 2nd conjugation viz. a consonant except a nasal or a semi-vowel when followed by the 3rd or 4th letter of a class, has *the 3rd letter* substituted=रुणद्धि. रुध्+थः=रुन्ध्+थः as न *drops* its अ by rule 2, before weak terminations थः ; रुन्ध्+धः=रुन्द्+धः= रुन्धः by the same rule quoted above.

रुणत्सि. Here ध् is changed to त्. Hence रुणत्सि. अरुणत्-द्. Imperfect 3rd person singular and अरुणत्-द् Imperfect 2nd singular

अरुणध्+स्+त्=अरुणध् by the following rule ; अपृक्त: The termination स् or त् is dropped after a consonant. A consonant except a nasal, at the end of a word or form is changed to the 1st or the 3rd of its class. Hence we get अरुणत्-द्.

In the Imperfect 2nd singular final द् is optionally changed to स् or visarga Hence अरुण:, अरुणत्—द्. धि is substituted for हि in the Imperative 2nd singular Hence रुन्द्धि by the rule 'हुझल्भ्यो हेर्धि:' i e धि is substituted for हि in the root हु and roots ending in झल् i.e all the 1st four consonants of the five classes plus श, ष, स and ह.)

Explanation of झल् i e beginning with झ in the letters of the Alphabet (explained in the Sandhi section) i e झभञ्, घढधष्, जबगडदश्, खफछठथचटतव्, कपय्, शषसर्, हल्. i e excluding the ञs, viz ञ्, म्, ङ्, ण्, न्, र् and व्=all the 1st four letters of the 5 classes कवर्ग, चवर्ग, टवर्ग, तवर्ग and पवर्ग and श, ष, स, and ह.

By adopting this method there is much brevity of expression Eg झष्=झभघढध (soft aspirate) जश्=जबगडद (soft unaspirate). ञम् (nasals) ञमङणन. खय् 1st and 2nd letters of the 5 classes ख फ छ ठ थ च ट त क प.

We have रुणद्धु, रुणधानि, रुणधाव, रुणधाम ; because तु, आनि, आव, आम are strong terminations The अ of the न of the 7th Conjugation is dropped only before the weak terminations, The अ is retained before strong terminations

No 3 रिच् 7 U P. to empty.
,, 4 ,, A

The base is रिणच् before all strong terminations and रिञ्च् before all weak terminations

Similar roots

No 5 विच् 7. U. P to separate ; No 7 पृच् 7. P to unite ;
,, 6 ,, A
No 8 युज् 7. U. P to unite ; No 10 भुज् 7. P to protect.
,, 9 A ,, 11 ,, 7. A to eat
No 12 विज् 7. P to fear ; No. 13 वृज् 7. P to avoid ;
No 14 भिद् 7. U. P to break ; No 16 क्षुद् 7. U. P to pound;
,, 15 ,, A ,, 17 ,, A

No. 18 छिद् 7. U. P to cut ; No. 20 विद् 7. A to discuss ;
,, 19 ,, A No. 21 खिद् 7. A to suffer paiin ;
No. 22 छृद् 7. U. P to shine ; No. 24 तृद् 7. U. P to destroy.
,, 23 A ,, 25 A

No. 26 पिष् 7. P. to grind ; No. 27 शिष् 7. P. to leave as reminder ; No. 28 वृत 7. P. to surround.

अञ्ज् Type.

No. 29 अञ्ज् 7. P. (W) to anoint.

अनक्ति	अङ्क्तः	अञ्जन्ति	आनक्-ग्	आङ्क्ताम्	आञ्जन्
अनक्षि	अङ्क्थः	अङ्क्थ	आनक्-ग्	आङ्क्तम्	आङ्क्त
अनज्मि	अञ्ज्वः	अञ्ज्मः	आनजम्	आञ्ज्व	आञ्ज्म
अनक्तु	अङ्क्ताम्	अञ्जन्तु	अञ्ज्यात्	अञ्ज्याताम्	अञ्ज्युः
अङ्ग्धि	अङ्क्तम्	अङ्क्त	अञ्ज्याः	अञ्ज्यातम्	अञ्ज्यात
अनजानि	अनजाव	अनजाम	अञ्ज्याम्	अञ्ज्याव	अञ्ज्याम

The radical nasal is dropped. Hence अञ्ज् becomes अज् and then with the न of the 7th conjugation becomes अनज् before strong terminations and अञ्ज् before weak terminations.

No. 30 भञ्ज् 7 P. to break ; No. 31 तञ्च् 7 P. (W) to contract ; No. 32 तञ्ज् 7 P. (W) to contract ; No. 33 इन्ध् 7 A. to shine , No. 34 हिंस् 7 P. to kill. Before weak terminations, the base is हिंस् as the nasal is changed into an Anusvara. The final स् of हिंस् is changed to त् or द् before त् (the 3rd person singular and optionally before स् the 2nd person singular in the Imperfect. Hence अहिनत्-द् and अहिनत्-द् respectively in 3rd and 2nd singular. The Imperative 2nd singular is हिन्धि, as हिंस् drops the final स् before ध् or धि.

8th Conjugation

Here too, there are only two types.

(1) तन् (U) Type Roots 1 to 15 (consonant ending).

(2) कृ (U) Type-Roots 16 and 17. (vowel ending).

In the तन् type, the bases are exactly like those of चि 5. U., because, in the 5th Conjugation, the root चि ending in a vowel, takes नु the Conjugational sign and becomes चिनु, while in the तन्

type, the root ends in a consonant (न्) and with the Conjugational sign उ (i e तन्+उ=) becomes तनु and thus all the 8th conjugation roots of the तन् type i e roots 1 to 15 have forms exactly like those of चि 5 U type

Hereunder is a comparison of the तन् and कृ types of the 8th Conjugation

	तन्	कृ
Before consonantal strong	तनो—करो	कृ becomes कर् before strong terminations
Before consonantal weak	तनु—कुरु	and कुर् before weak terminations
Before vowel strong	तनव्—करव्	This is the only difference
Before vowel weak	तन्व्—कुर्व्	

Before म and व् of 1st person तनु and तन्—कुर् only

The form in 2nd singular Imperative Parasmaipada तनु—कुरु

It will thus be seen that, if the change of कृ to कर् by गुण before strong terminations and to कुर् before weak terminations, *is borne in mind, the only difference between* तन् *and* कृ *is that* तन् before व् and म् of the 1st person, becomes तनु and तन् while कृ becomes कुर् *only*

A detailed Conjugation of the typical roots along with the necessary rules is given below

8th Conjugation i e. तनादि

Rule 1 उ *is inserted before the terminations, in the 8th* Conjugation, in the Conjugational tenses and moods

Rule 2 (a) कृ drops the उ necessarily before the terminations of the first person beginning with व् and म् "नित्य करोते".

Rule 2 (b) Other roots except कृ drop the उ optionally before the व् and म् of the first person

Rule 3 कृ assumes the form कुर् before weak terminations and कर् before strong terminations

Rule 4 The 2nd person singular हि of the Parasmaipadi Imperative is dropped, as in the 5th conjugation

No. 1 तन् 8 U. P. to spread — No. 2 तन् 8 U.A. to spread.

तनोति	तनुतः	तन्वन्ति	तनुते	तन्वाते	तन्वते
तनोषि	तनुथः	तनुथ	तनुषे	तन्वाथे	तनुध्वे
तनोमि	तनुवः / तन्वः	तनुमः / तन्मः	तन्वे	तनुवहे / तन्वहे	तनुमहे / तन्महे
अतनोत्	अतनुताम्	अतन्वन्	अतनुत	अतन्वाताम्	अतन्वत
अतनोः	अतनुतम्	अतनुत	अतनुथाः	अतन्वाथाम्	अतनुध्वम्
अतनवम्	अतनुव / अतन्व	अतनुम / अतन्म	अतन्वि	अतनुवहि / अतन्वहि	अतनुमहि / अतन्महि
तनोतु	तनुताम्	तन्वन्तु	तनुताम्	तन्वाताम्	तन्वताम्
तनु	तनुतम्	तनुत	तनुष्व	तन्वाथाम्	तनुध्वम्
तनवानि	तनवाव	तनवाम	तनवै	तनवावहै	तनवामहै
तनुयात्	तनुयाताम्	तनुयुः	तन्वीत	तन्वीयाताम्	तन्वीरन्
तनुयाः	तनुयातम्	तनुयात	तन्वीथाः	तन्वीयाथाम्	तन्वीध्वम्
तनुयाम्	तनुयाव	तनुयाम	तन्वीय	तन्वीवहि	तन्वीमहि

Similar roots.

No. 3. ऋण् 8. U. P. to go; No. 5. तृण् 8. *U. P.* to eat;
„ 4. A „ 6. A
No. 7. घृण् 8. *U. P. to shine*; No. 9. क्षिण् 8. U. P. *to kill*;
„ 8. A 10. A
No. 11. सन् 8. U. P. to give; No. 13. वन् 8. A. to beg
„ 12. A „ 14. also P. according to some.

No. 15. मन् 8. A. to think.

No. 16. कृ 8. U. P. to do. — No. 17. कृ 8. U. A. to do.

करोति	कुरुतः	कुर्वन्ति	कुरुते	कुर्वाते	कुर्वते
करोषि	कुरुथः	कुरुथ	कुरुषे	कुर्वाथे	कुरुध्वे
करोमि	कुर्वः	कुर्मः	कुर्वे	कुर्वहे	कुर्महे
अकरोत्	अकुरुताम्	अकुर्वन्	अकुरुत	अकुर्वाताम्	अकुर्वत
अकरोः	अकुरुतम्	अकुरुत	अकुरुथाः	अकुर्वाथाम्	अकुरुध्वम्
अकरवम्	अकुर्व	अकुर्म	अकुर्वि	अकुर्वहि	अकुर्महि
करोतु	कुरुताम्	कुर्वन्तु	कुरुताम्	कुर्वाताम्	कुर्वताम्
कुरु	कुरुतम्	कुरुत	कुरुष्व	कुर्वाथाम्	कुरुध्वम्
करवाणि	करवाव	करवाम	करवै	करवावहै	करवामहै

कुर्यात्	कुर्याताम्	कुर्युः	कुर्वीत	कुर्वीयाताम्	कुर्वीरन्
कुर्याः	कुर्यातम्	कुर्यात	कुर्वीथाः	कुर्वीयाथाम्	कुर्वीध्वम्
कुर्याम्	कुर्याव	कुर्याम	कुर्वीय	कुर्वीवहि	कुर्वीमहि

(1) कृ becomes कर् and then करो *before consonantal strong* terminations

(2) कृ becomes कुरु before consonantal weak terminations.

(3) कृ becomes करव् before vowel strong terminations

(4) कृ becomes कुर्व् before vowel weak terminations

(5) कृ becomes कुर् before व् and म् of the 1st person

(6) कृ becomes कुरु *only without* हि in the Imperative 2nd singular.

9th Conjugation

The detailed conjugation of the typical roots of the 9th conjugation, along with the necessary rules, is given hereunder

9th Conjugation or क्र्यादि

Rule 1 Roots of the 9th *conjugation insert* ना before the terminations in the conjugational tenses and moods

Rule 2 ई *is substituted for* आ *in* ना before consonantal weak terminations Hence ना *is changed to* नी

Rule 3 Before vowel weak terminations, the आ of ना is dropped Hence ना is changed to न्

क्रीणाति	क्रीणीतः	क्रीणन्ति	क्रीणीते	क्रीणाते	क्रीणते
क्रीणासि	क्रीणीथः	क्रीणीथ	क्रीणीषे	क्रीणाथे	क्रीणीध्वे
क्रीणामि	क्रीणीवः	क्रीणीमः	क्रीणे	क्रीणीवहे	क्रीणीमहे

अक्रीणात्	अक्रीणीताम्	अक्रीणन्	अक्रीणीत	अक्रीणाताम्	अक्रीणत
अक्रीणाः	अक्रीणीतम्	अक्रीणीत	अक्रीणीथाः	अक्रीणाथाम्	अक्रीणीध्वम्
अक्रीणाम्	अक्रीणीव	अक्रीणीम	अक्रीणि	अक्रीणीवहि	अक्रीणीमहि

क्रीणातु	क्रीणीताम्	क्रीणन्तु	क्रीणीताम्	क्रीणाताम्	क्रीणताम्
क्रीणीहि	क्रीणीतम्	क्रीणीत	क्रीणीष्व	क्रीणाथाम्	क्रीणीध्वम्
क्रीणानि	क्रीणाव	क्रीणाम	क्रीणै	क्रीणावहै	क्रीणामहै

क्रीणीयात्	क्रीणीयाताम्	क्रीणीयुः	क्रीणीत	क्रीणीयाताम्	क्रीणीरन्
क्रीणीयाः	क्रीणीयातम्	क्रीणीयात	क्रीणीथाः	क्रीणीयाथाम्	क्रीणीध्वम्
क्रीणीयाम्	क्रीणीयाव	क्रीणीयाम	क्रीणीय	क्रीणीवहि	क्रीणीमहि

No. 1. क्री 9. U. P. to purchase. No. 2. क्री 9. U. A. to purchase.

क्री 9. U. has 3 bases:—(1) क्रीणी before consonantal weak terminations by rule 2. Hence the forms क्रीणीत: etc. in the present tense, अक्रीणीताम् etc in the Imperfect, क्रीणीताम् etc in the Imperative and क्रीणीयात् etc in the Potential throughout.

(2) क्रीण् before vowel weak terminations by rule 3. Hence the forms क्रीणन्ति in the present, अक्रीणन् in the Imperfect, क्रीणन्तु in the Imperative.

(3) क्रीणा before the balance terminations. i.e both consonantal and vowel strong terminations क्रीणाति, अक्रीणात्, क्रीणातु, क्रीणानि etc. and also क्रीणै, क्रीणावहै, क्रीणामहै before Atmanepadi vowel strong terminations.

In the Atmanepadi also, क्रीणी and क्रीण् are the bases before consonantal and vowel weak terminations. Hence the forms क्रीणीते etc and क्रीणाते etc.

Similar roots

No. 3. प्री 9. U. P. to please.
No. 4. „ A.
No. 5. श्री 9. U. P. to cook.
No. 6. „ A.
No. 7. मी 9. U. P. to kill.
No. 8. „ A.
No. 9. मी 9. P. to choose. This has two forms मीणाति and मिणाति etc. throughout.
No. 10. क्षी 9. P. to kill. } like मी. 9. P.
No. 11. भी 9. P. to fear. }
No. 12. री 9. P. to go Only रिणाति etc. i.e. one form the long ई being shortened.
No. 13. ली 9. P. to adhere to. like री 9. P.
No. 14. पू 9. U. P. to purify पुनाति } the long ऊ being
No. 15. „ A. पुनीते } shortened.
No. 16. लू 9. U. P. to cut; लुनाति etc like पू
No. 17. „ A. लुनीते
No. 18. धू 9. U. P. to shake; धुनाति etc. like पू
No. 19. „ A. धुनीते
No. 20. यु 9. U. P. to bind; युनाति
No. 21. „ A. युनीते

No 22 षि 9 U P to bind, षिनाति

No 23 , A षिनीते

No 24 बन्ध् 9 P to bind, बध्नाति. The Penultimate nasal is dropped

No 25 मन्थ् 9 P to Churn,
No 26 ग्रन्थ् 9 P to put to gether,
No 27 श्रन्थ् 9 P to loosen,
} like बन्ध्

No 28 स्तम्भ् 9 P to stop, like बन्ध् and also स्तभ्नोति etc optionally 5th conjugation

No 29 क्षुभ् 9 P to tremble क्षुभ्नाति only

Similar roots

No 30 अश् 9 P to eat
No 31 क्लिश् 9 P to torment
No 32 मृद् 9 P to press
No 33 गुण् 9 P to repeat
No 34 पुष् 9 P to nourish
No 35 मुष् 9 P to steal
No 36 कुष् 9 P to tear
No 37 निष्कुष् to tear
No 38 ग्रह् 9 U P to take hold of गृह्णाति } ग्रह becomes गृह्
No 39 A गृह्णीते } by सम्प्रसारण
No 40 ज्या 9 P to become old ज्या becomes जि by सम्प्रसारण.
No 41 ज्ञा 9 U P to know जानाति } ज्ञा becomes जा
No 42 A जानीते }
No 43 वृ 9 A to worship वृणीते
No 44 ॠ 9 P to go ऋणाति long ॠ is shortened
No 45 कॄ 9 U P to kill कृणाति } long ॠ is shortened
No 46 , A कृणीते }
No 47 गॄ 9 P to utter a sound
No 48 जॄ 9 P. to grow old
No 49 दॄ 9 P to tear
No 50 शॄ 9 P to tear
No 51 स्तॄ 9 U P to cover
No 52 , A
No 53 पॄ 9 P to fill
No 54 वॄ 9 U P to choose
No 55 ,, A

Here under is a comparison of the forms of the roots of the 9th Conjugation. Here the roots take ना, नी and न् as the case may be.

(1) ना before consonantal and vowel strong terminations.

(2) नी before consonantal weak terminations.

(3) न् before vowel weak terminations.

The bases are as noted below :—

Imperative 2nd singular.
Paras. Atm.

I. Nos. 1 to 8. क्री etc. U. क्रीणा-क्रीणी-क्रीण् no change. — क्रीणीहि — क्रीणीष्व

II. ,, 9 to 11. व्री, क्षी, श्री व्रीणा-व्रीणी-व्रीण्
All 9. P. व्रिणा-व्रिणी-व्रिण् } two forms.

III. ,, 12 & 13. री-ली 9. P. रिणा-रिणी-रिण्
IV. ,, 14 to 19. पू-लू-धू पुना पुनी पुन्
All 9. U. } The long vowel is shortened.

V. ,, 20 to 23. यु, सि. 9. U. युना युनी युन् no change.

VI. ,, 24 to 28. बन्ध्-मन्थ्, ग्रन्थ्, श्रन्थ् and स्तम्भ् } all 9. P. बध्ना-बध्नी-बध्न्.

बन्ध् becomes बध् by dropping the penultimate nasal.

स्तम्भ् has स्तभ्नोति also optionally 5th Conjugation.

VII. ,, 29 to 37. क्षुभ्, अश्, क्लिश्, मृद्, इष्, पुष्, मुष्, कुष्, निष्कुष्
all 9. P.
क्षुभ्ना क्षुभ्नी क्षुभ्न्

VIII. ,, 38 & 39. ग्रह् 9. U. गृह्णा गृह्णी गृह्ण् } ग्रह् becomes गृह्
IX. ,, 40. ज्या 9. P. जिना जिनी जिन् } ज्या ,, जि
41 & 42. ज्ञा 9. U. जाना जानी-जान् } ज्ञा ,, जा } by सम्प्रसारण

X. ,, 43. वृ 9. A. वृणा वृणी वृण्: no change.

XI	,,	44	ॠ 9 U	ॠणा ॠणी ॠण्	Shortening of the long ॠ
	,,	45 }	कॄ 9 U	like ॠ above	
	,	46 }			
	,,	47 to 50	गॄ-जॄ दॄ शॄ all 9 P		
	,,	51 & 52	स्तॄ 9 U		
	,	53	पॄ 9 P		
	,,	54 & 55	वॄ P U		

The above analysis will convince the student that excepting the changes that some roots undergo before taking the terminations ना, नी and न्, all the 55 roots are similar in their final form Thus all the 55 roots are finally reduced to only one type as already explained

CHAPTER V

In the non Conjugational tenses and moods i e (perfect) लिट्, 2 Aorist लुङ् 3 1st future लुट् 4 2nd future लृट् 5 Conditional लृङ and 6 Benedictive आशीर्लिङ् no Conjugational signs are added on as in the four conjugational tenses लट् Present tense लङ् Imperfect tense लोट Imperative mood and विधिलिङ Potential mood Hence these tenses are called *non* Conjugational tenses and moods But there is another differentiation in these tenses and moods i e roots are divided into the following 3 classes

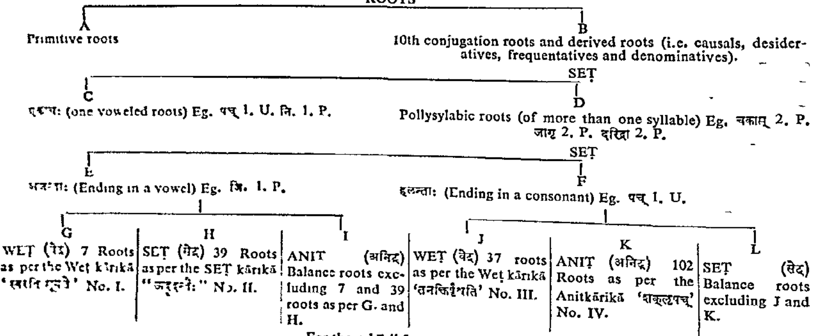
1 SET i e (सह changed to स+इट=सेट्) which means with इट i e with इ

2 ANIT i e (न changed to अन्+इट्=अनिट्) which means without इट i e without इ

3 WET i e (वा i e विकल्पेन+इट=वेट्) विकल्प means 'doubt' Hence वेट् means either with or without इट् i e with or with out इ or optionally taking इ Thus there are 3 classes of roots i e SET, WET and ANIT

As a general rule SET roots take इ necessarily before all the terminations of the non conjugational tenses and moods which begin with any consonant except य WET roots admit it optionally and ANIT roots do not admit it

CLASSIFICATION OF ROOTS INTO SEṬ, WEṬ AND ANIṬ

For these kārikās see page 2.

N. B. The roots under each of the above headings viz. G. H. I. J. K. and L. are detailed below.

G. The 7 Roots as per the Weṭ Kārikā are (1) स्वृ 1. P. (2) सू 2. A. (3) सू 4. A. (4) धू 5. U. P. (5) धू 5. A. (6) धू 9. U. P. (7) धू 9. A.

H I. Roots as per the kārikā are (1) यौति (2) रु (3) क्ष्णु (4) शी (5) स्नु (6) नु (7) क्षु (8) श्वि (9) डीङ् 1. A. (10) डी 4. A. (11) श्रि 1. U. (12) वृङ् 9. A. and (13) वृञ् 5. U. Total 13 roots.

II. Roots ending in long ऊ.

(1) कू 6. A. (2) दू 4. A. (3) धू 1. U. (4) धू 6. P. (5) नू 6. P. (6) पू 1. A. (7) पू 9. U. (8) ब्रू 2. U. (9) भू 1. P. (10) लू 9. U. and (11) सू 6. P. Total 11 roots.

III. Roots ending in long ॠ.

(1) ॠ 9 P. (2) कॄ 6. P. (3) कॄ 9. U. (4) जॄ 4. P. (6) जॄ 9. P. (7) तॄ 1. P. (8) गॄ 6. P. (9) गॄ 9. P. (10) दॄ 9. P. (11) पॄ 3. P. (12) पॄ 9. P. (13) वॄ 9. U. (14) शॄ 9. P. and (15) स्तॄ 9.U. Total 15 roots. Total of I, II and III = 13 + 11 + 15 = 39 roots.

I. Balance roots are Aniṭ.

J. The Wet roots under each Conjugation have been Collected together in one place in the Panoramic Table and they can be easily memorised by the student, by constant reference. See also pages 62 and 63 where the Weṭ roots under each conjugation have been mentioned separately in the remark's Coloumn.

K The 102 roots as per the kārikā can be easily memorised.

L. Balance roots are Seṭ.

(1) If the root does not end in any one of the 14 consonants referred in the Aniṭ kārikā, the roots can be immediately declared as a Seṭ root.

(2) There are also 217 roots which end in the above 14 consonants and which are Seṭ roots.

N. B. The list of other 217 roots is appended. see the following table and the KĀRIKĀS for the SEṬ, WEṬ, and ANIṬ roots.

कारिका No. I.

कारिका for WEṬ roots ending in a vowel.

स्वरतिः सूयते सूते पञ्चमे नवमे च धूञ् ।

कारिका No. II.

कारिका for SEṬ roots ending in a vowel.

ऊदृदन्तैर्यौतिरुक्ष्णुशीङ्स्नुनुक्षुश्विडीङ्श्रिभिः ।
वृङ्वृञ्भ्यां च विनैकाचोऽजन्तेषु निहताः स्मृताः ॥

कारिका No. III.

कारिका for WEṬ roots ending in a consonent.

तनक्तिर्वृश्चतिश्चान्तौ अनक्तिश्च तनक्तिना ।
मार्ष्टि मार्जति जान्तेषु दान्तौ क्लिद्यति स्यन्दने ॥
रध्यतिः सेधतिर्धान्तौ पान्ताः पञ्चैव कल्पते ।
गोपायतिस्तृप्यतिश्च त्रपते दृप्यतिस्तथा ।
मान्तौ क्षाम्यति क्षमतेऽश्नुते क्लिश्नाति नश्यति ॥
शान्तास्त्रयोऽथाक्षतिश्च निष्कुष्णातिश्च तक्षति ।
त्वक्षतिश्च षकारान्ता अथ हान्ताश्च गाहते ।
पदद्वये गूहतिश्च ऋकारोपान्त्यगर्हते ।
तृहति तृंहति द्रुह्यतयो वृहति मुह्यति ॥
स्तृहति स्निह्यति स्नुह्यत्येते वेट्का हि धातवः ।
अजन्तानां तु थल्येव वेट् स्यादन्यत्र सर्वदा ॥

कारिका No. IV.

कारिका for ANIṬ roots ending in consonants.

शक्लृपच् मुचि रिच् वच् विच् सिच् प्रच्छत्यज् निजिर्भजः ।
भञ्ज् भुज् भ्रस्ज् मस्जि यज् युज् रुज् रञ्ज् विजिर् स्वञ्जिसञ्ज् सृजः ॥
अद् क्षुद् खिद् छिद् तुदिनुदः पद्यभिद् विद्यतिर्विनद् ।
शद् सदि स्विद्यतिस्कन्दि हदिक्रुध् क्षुधि बुध्यति ।
बन्धिर्युधिरुधी राधि व्यध् शुधः साधिसिध्यती ।
मन्यहन्नाप् क्षिप् छुपितप् तिपस्तृप्यतिदृप्यती ।
लिप् लुप् वप् शप् स्वप् सृपि यभ् रभ् लभ् गम् नम् यमो रमिः ।
क्रुशिर्दंशिदिशी दृश् मृश् रिश् रुश् लिश् विश् स्पृशः कृषिः ।
त्विष् तुष् द्विष् दुष् पुष्य पिष् विष् शिष् शुष् श्लिष्यतयो घसिः ॥
वसतिर्दहदिहिदुहो नह् मिह् रुह् लिह् वहिस्तथा ।
अनुदात्ता हलन्तेषु धातवो द्व्यधिकं शतम् ॥

Meaning of karika for WEṬ roots ending in a vowel i.e. Karika No I.

स्वरतिः i.e. स्वृ 1. P. सूयते i.e. सू 4. A., सूते i.e. सू 2. A., पञ्चमे in the 5th Conjugation and नवमे in the 9th Conjugation, धूञ् i.e. धू 5 U. and 9. U. The indicatory letter ञ् used with the root धू shows that धू is उभयपदी.

Meaning of the karika for SEṬ roots ending in a vowel Karika No. II.

एकाचः (एक+अच् *one vowel*) i.e. *those that have one vowel* i.e. monosyllabic roots. अजन्तेषु i.e. अच्+अन्तेषु those that end in a vowel. ऊदृदन्तैः (ऊत्+ऋत्+अन्तैः) विना except i.e. excepting those *that end in long* ऊ *and long* ॠ *and* यौति *i.e.* यु *2. P. (2nd Conjugation* roots ending in उ change the उ to औ) रु, क्ष्णु, शी, स्नु, नु, क्षु all 2. P. श्वि 1. P. डीङ् (ङ shows that the root is exclusively Atmanepadi) श्रिभिः (instrumental plural of श्रि) वृङ् (वृ A. like डीङ्) वृञ् (वृ U. like धूञ्) वृङ्वृञ्भ्याम् वृङ् 9. A. वृञ् 5. U.) (Instrumental dual of वृङ् and वृञ्) विना excepting the roots enumerated above. निहताः as ANIṬS, स्मृताः are regarded. This means that those that are mentioned in the karika are SEṬ.

Meaning of the karika for WEṬ Roots ending in a Consonant कारिका No. III.

1. चान्तौ 2 roots ending in च्, तनक्ति 3rd singular of तञ्च् वृश्चति of व्रश्च् 6. P. (व्रश्च् becomes वृश्च् by सम्प्रसारण) =2 roots.

2. जान्तेषु among roots ending in ज्.

1. अनक्ति i.e. 3rd singular of अञ्ज् 7. P.

2. तनक्ति	,,	तञ्ज् 7. P.
3 मार्ष्टि	,,	मृज् 2 P.
4. मार्जति	,,	मृज् 1. P=4 roots.

3. दान्तौ 2 roots *ending in* द्.

1. क्लिद्यति	क्लिद् 4. P.
2. स्यन्दते	स्यन्द् I. A. =2 roots.

4. धान्तौ 2 roots ending in ध्

1. रध्यति	रध् 4. P.
2, सेधति	सिध् 1. P. =2 roots.

5. पान्ताः पञ्चैव = 5 roots ending in प्

1. कल्पते	क्लृप् I. A
2. गोपायति	गुप् I. P.
3. तृप्यति	तृप् 4 P.
4 तपते	तप् 1. P.
5. दृप्यति	दृप् 4. P. =5 *roots*

6. मान्तौ 2 roots ending in म्

1. क्षाम्यति	क्षम् 4. P.
2. क्षमते	क्षम् 1. A.–2 roots

7. शान्ताः त्रयः=3 roots ending in श्

1. अश्नुते	अश् 5. A.
2. क्लिश्नाति	क्लिश् 9. P.
3. नश्यति	नश् 4.P.–3 roots

8. अथ after these षकारान्ताः those ending in ष्

1. अक्षति	अक्ष् 1.P.
2. निष्कुष्णाति	निष्कुष् 9. P.
3. तक्षति	तक्ष् 1. P.
4. त्वक्षति	त्वक्ष् 1. P.=4 roots

9. अथ हान्ताः then those ending in ह्

1. गाहते	गाह् 1. A.

पदद्वये गूहति=in both पद i e.[2] गुह् 1. P. and[3] गुह् 1.A

उपान्त्य ऋकारः penultimate ऋ 4 गर्हते=गृह् 1. A.

5. तृहति	तृह् 6. P.
6. तृंहति	तृंह् 6. P.
7. द्रुह्यति	द्रुह् 4. P.
8. वृहति—	वृह् 6. P.
9. मुह्यति—	मुह् 4. P.
10. स्नुह्यति—	स्नुह् 4. P.
11. स्निह्यति—	स्निह् 4. P.
12. स्नुह्यति—	स्नुह् 4. P.

एते वेट्काः These are wet roots.

i.e. Roots ending in च् ज् द् ध् प् म् श् ष् and ह्

2+4+2+2+5+2+3+4+ 12 = 36 roots

\+ वृह् 6. P. = 1

Total 37 roots

The above ending consonants may be memorised by the short कारिका below चजदधा । यमशषहाः = 9 consonants

कारिका No. IV

Meaning of the Karika for Anit roots

शक्लृ—शक् 5. P लृ denotes that the root takes the II variety of Aorist

मुचि — मुच् 6 U इ denotes that न् is inserted before the final consonant of the root मुञ्चति-ते

पद्य — पद् 4 A } य the sign of the 4th conjugation has been
पुष्य — पुष् 4 P } added

श्लिष्यति etc 4th conjugation 3rd singular of श्लिष् 4 P etc
वसति — वस् 1 P

विन्द्—विद् 7 A न the conjugational sign of the 7th conjugation has been inserted

Thus it is easy to recognise the roots
हलन्तेषु among consonant ending roots
द्व्यधिकं शतं धातव = 102 roots

(*N B* शतम् is neuter and singular and it is used with धातव masculine plural without its number and gender being changed See under Declension)

अनुदात्ता = Anits

The following is the list of 102 Anit roots as per the Anit Karika (कारिका No IV) The order of the roots is enumerated in the Anit Karika has been followed in this list also, so that the student may easily remember the Karika

No	Ending consonant		Roots		No of roots
1	क	—	शक् 5 P		1
2	च्	—	पच् 1 P, मुच् 6 U, रिच् 7 U, वच् 2 P विच् 7 U, सिच् 6 U	=	6
3.	छ्	—	प्रच्छ् 6 P	=	1

Ending consonants क् च् छ् ज् द् ध् न् प् भ् म् श् ष् स् ह्
1+6+1+15+15+11+2+13+3+4
+10+11+2+8 = 102

N. B These numbers are identical with the numbers of the ending consonants given below

How to distinguish SET, WET and ANIT roots

(1) If the root ends in a vowel, see if it is included in the list of 7 WET roots under G in the table of SET, WET and ANIT roots as per the Karika for WET roots

' स्वरतिसूयते— '

(1) स्वृ 1 P 120
(2) सू 2 A, 11
(3) „ 4 A 11
(4) धू 5 U P 5
(5) „ A 3
(6) धू 9 U P 26
(7) „ A 8

Total 7 Roots

(2) If it is not included in the above 7 roots, See if it is any of the following 39 roots (under H in the table) as per the SET karika The Karika individually enumerates all the SET roots ending in इ, ई, उ and वृ 5 U and वृ 9.A but only mentions ऊदॄदन्तै, i.e., roots ending in long ऊ and ॠ Hence these latter roots i.e., 15 roots ending in long ॠ and 11 roots ending in long ऊ are given below in detail,

The 13 roots enumerated in the Karika are also noted down separately, for easily remembering them, even without the necessity of memorising the Karika.

Roots ending in	Roots ending in	Roots ending in	Roots ending in	Roots ending in
इ	ई	उ	ऊ	ॠ
1 श्वि 1.P. 83	1 शी 2.A, 7	All 2 P.	1 कू 6.A. 1	1 ॠ 9.P.1
2 श्रि 1.U.P.82	2 डी 1.A. 97	1 यु 1	2 दू 4.A. 6	2 कॄ 6.P.19
	3 ,, 4 A. 5	2 रु 2	3 धू 1.U,P. 98	3 ,, 9.U.P.2
		3 क्षु 3	4 ,, 6.P. 4	4 जॄ 1.P. 36
Total 2 roots	Total 3 roots	4 क्ष्णु 4	5 नू 6.P.3.	5 ,, 4.P. 23
			6 पू I.A. 99	6 ,, 9.P. 4
—	—	5 स्नु 5	7 लू 9.U P. 10	7 दॄ 1.P. 85
		6 णु 6	8 ब्रू 2.U.P. 15	8 गॄ 6 P.
			9 मू 1,A	9 गॄ 9 P.
			10 पू 4,A	10 नॄ 9 P.
			11 भू 1,A	11 पॄ 3 P.
				12 ,, 9 P.
				13 ,, 10 U.
				14 मॄ 9 P,
				15 शॄ 9 P.

3. If it is not included in the above two classes i e. 7+39 roots as per G & H, the root is ANIṬ by a process of elimination.

As regards consonant-ending roots.

See if the root is included in any one of the 37 roots as per the WEṬ Karika (No III).

Even without memorising the WET Karika, the student will be able to recognise the 37 roots by constant reference as these WET roots have been separately collected and treated in each conjugation in the Panoramic table, and also in all the rules for the Perfect, P P gerunds in त्वा and य, Benedictive, Passive etc The WET roots in each conjugation, both under Parasmaipadi and Atmanepadi have also been entered in detail, in the table of roots. conjugated in the several conjugations

If the root is not included in any one of the 37 WET roots referred to above, see whether the root ends in any one of the 14 *consonants included in the ANIT Karika for 102 ANIT Roots* (कारिका No IV)

The following short karika facilitates remembering the 14 consonants mentioned above

कचच्छजा दधनपा भमशा षसहा क्रमात् ।
कचका-णणटा राण्डौ गघमा टमजा स्मृता ॥
1+6+1+15+15+11+2+13 +3+4 + 10 + 11 +
2+8 = 102

The first half of the above short कारिका gives in alphabetical order, the ending consonants of the roots i e 14 Consonants included in the कारिका for the 102 Anit roots i e first those that end in क् the first consonant in the alphabet then those that end in च् and so on If any consonant has not been included, it means that the root ending in that consonant is not Anit and as we have already eliminated the 37 consonant ending Wet roots, it is only SET by a process of elimination,

In the 2nd half of the Karika the letters क च का etc indicate the numbers of roots ending क् च् छ् etc as per the first half. Thus, the number of roots ending in क् is क i e 1, as क is the first consonant, the number of roots ending in च् is च=6 as च is the 6th consonant, and the number of roots ending in छ is का i.e 1, and so on till the last consonant ह् the number being ह् i.e. 8, as ह is the 8th consonant If these numbers in the second half are added together we get the total No 102 which is the total number of Anit roots, as per the Anit कारिका

Again, If the ending consonant is not included in the list of 14 consonants referred to above, i.e, if it is any one of the following 19 consonants viz. ख्ग्घ्ङ्, झ्ञ्, ट्ठ्ड्ढ्ण्, ठ्थ्, फ्ब्, य्र्ल्व् it is SEṬ. This is also a very useful device as if the root ends in any one of the above 19 consonants, you can immediately declare that the root is SEṬ even without the necessity of seeing whether the root in question is included in the list of 102 Anit roots as per karika No, IV.

As a matter of fact there are about 120 such SEṬ roots ending in these consonants.

A detailed list of all Seṭ roots treated in the Panoramic table is given in Vol. II.

It will thus be seen that the method explained above completely simplifies the classification of roots into Seṭ, Weṭ and Aniṭ, which is usually regarded as very complex.

The undernoted statement shows the total number of Seṭ, Weṭ and Anit roots (i.e. 7 vowel-ending and 37 consonant ending roots).

By a glance at the above statement, the student is enabled to get the Weṭ roots under each conjugation, easily impressed in his mind, as they are entered in the remarks column of the Table, under each conjugation separately.

It will also be noted that the 7 Weṭ roots ending in vowels, have been distinguished by serially numbering them.

It may also be borne in mind that there are 379 Seṭ against only 288 Aniṭ roots, totally i.e. Seṭ roots are more numerous than Aniṭ roots.

List of the 217 Seṭ roots ending in the 14 consonant as per the Aniṭ Karika viz क्, च्, छ्, ज्, द्, ध्, न्, प्, भ्, म्, श्, ष्, स् and ह्.

N.B. The numbers noted against roots in the undermentioned list, denote the serial numbers of the roots in the Panoramic Table.

Ending in	Ending in	Ending in	Ending in	Ending in	Ending in
ख्	हृच् 9	राज् U, 50.	7 P.	दध् 20	सन् U.31.
4 P	4 A	तिज् 74.	तृद् U 6	स्पर्ध् 35.	शान् U.79
शख् 34	शुच् U 3.	तिज् 76	छृद् U 7	गाध् 37.	मान् 80
1.A	Total 14	सृज् 95	9 P	बाध् 38.	शान् U 81
शाख् 11	छ्	2 A	मृद् 23	राध् 66.	4.A.
अङ्ख् 18.	1.P	वृज् 10.	1 A	वध् 78	तन् 8.
लोक् 58	वाञ्छ् 44.	6 A	रद् 3.	बुध् U 82.	8.A.
4 U A	मुर्च्छ् 54	लस्ज् 2.	स्यन्द् 6.	शृध् 92.	तन् U.1.
शाक् 1	6 P.	विज् 3	भन्द् 7	मृध् 94	सन् 2
Total 5	ऋच्छ् 21	Total 19	स्पन्द् 8.	7.A.	वन् 3.
च्	विच्छ् 22	द्	क्लिन्द् U 14	इन्ध् 1.	मन् U 4
1 P	Total 4	1 P	स्वाद् 42	Total 14	Total 20
चर्च् 35	ज्	गद् 1	ह्लाद् 45	न्	प्
याच् U.41	1.P.	रद् 7	सूद् 59	1.P.	1.P.
अर्च् U.72.	राज् U.26	नद् 8	मुद् 83.	ध्वन् 5.	जप् 6.
कुच् 92.	नज् ’9.	नर्द् 32	क्ष्विद् 88	स्वन् 16	लप् 12.
शुच् 94	तर्ज् 36.	गर्द् 33	मिद् 89	खन् U 17.	जल्प
4 P	गर्ज् 37	स्वाद् 43	रिद् 90.	शान् 113.U.	धूप् 115.
शुच् U.12.	कूज् 51.	निन्द् 58	7 A	दान् U 114.	डुप् 11.
6 P	सस्ज् U 66	नन्द् 59	तुद् U 2	पन् with आय् 117.	क्षुप् 13.
कुच् 9	अर्ज् 73	क्रन्द् 60	Total 32	2.P	6 P.
अच् 63	अज् 81	क्लिन्द् U 61.	ध्	अन् 8.	तृप् 15.
7 P	7 P	अर्द् 71	1 P.	8 P.	1.A.
पृच् 3.	ऋज् 4	वद् 80	सिध् 87.	तन् U.1	कम्प् 4.
1.A	विज् 5	2 P.	बुध् U 100	वन् 2.	गुप् 75.
अर्च् U 19.	1 A	रुद् 10	4 P	मन् U.3	4 A.
याच् U 41.	सस्ज् U 34	विद् 13	क्रुध् 16.	1 A.	दीप् 9.
रुच् 80	भ्राज् 49	4 P	5.P	पन् 21	Total 10
2.A.		भिद् 6	ऋध् 2.	to bet	
		मद् 33.	1 A.		

Ending in	Ending in	Ending in	Ending in	Ending in	Ending in
भ्	आचम् 76	1.A.	तृप् 103.	4 A.	ध्वंस् 28
	चम् 78.	भ्रंश् 26.	धृष् 104.	मृष् U.4.	ग्रस् 29.
4.P.	भ्रम् 79	दाश् 43.	हृष् 105.	6 A.	ग्लस् 30.
क्षुभ् 10.	4.P.	काश् 44.	मृष् 106.	जुष् 4.	भास् 39
क्षुभ् 15.	भ्रम् 27.	म्लाश् 48.	घृष् 107.	Total 33	2.A.
5.P.	क्लम् 28.	भ्राश् 47.	4 P.		आशास् 1.
दम्भ् 4	शम् 29	2.A.	इष् 7.	स्	आस् 2.
6.P.	दम् 30.	ईश् 3.	रिष् 8.		वस् 6.
क्षुभ् 1.	तम् 31.	4.A.	रुष् 9.	1.P.	
9.P. 1.	श्रम् 32.	क्लिश् 2.	प्लुष् 14.	लस् 14.	Total 11
क्षुभ् 14.	1.A.	काश् 7.	मृष् U.17.	हस् 24.	
स्तम्भ् 15.	कम् 73.	Total 14	तृप् 18.	शंस् 65.	ह्
A.1.			हृष् 21.	2.P.	
जृम्भ् 1.	Total 12		5.P.	श्वस् 10.	1. P.
स्तम्भ् 16.		ष्	धृष् 3.	अस् 14.	अर्ह् 74
जभ् 17.	श्		6.P.	शास् 16.	9.P.
स्रम्भ् 24.		1.P.	इष् 2.	चकास् 17	ग्रह् U.13.
शुभ् 87.	2.P.	भष् 4.	मिष् 8.	4.P.	1.A.
क्षुभ् 91.	वश् 12.	लष् 13.	9.P.	असु 24.	सह् 31
	4 P.	मूष् 53.	इष् 79.	वस् 25.	गर्ह् 36
Total 12	कुश् 19.	श्लिष् 88.	पुष् 20.	यस् 26.	ईह् 69
	मृश् 20.	रिष् 89.	मुष् 21.	7.P.	ऊह् 71
	भ्रंश् 22.	रुष् 90.	कुष् 22.	हिंस् 1.	9.A.
म्	6.P.	पुष् 96.	1.A.	1.A.	ग्रह् U. 7.
	पिश् 14.	प्लुष् 97.		आशंस् 5.	
1.P.	9 P.	उष् 98.	भाष् 40	ध्वंस् 25.	Total 7
वम् 25.					
चम् 75.	अश् 12.	घुष् 99.	ईष् 68.	भ्रंस् 27	

Ending in	छ्	5	Ending in	भ्	12
"	ज्	14	"	म्	12
"	ण्	4	"	श्	14
"	त्	19	"	ष्	33
"	द्	32	"	स्	21
"	ध्	14	"	ह्	7
"	न्	20		Grand Total	217
"	प्	10			

It will be seen that the highest number is 33 and the lowest is 4 The ending Consonants of the roots have been arranged in the descending order of the numbers

ष्	33	प्	10
द्	32	ह्	7
स्	21	क्	5
न्	20	छ्	4
ज्	19		
ध् व् श्	14	Total	14 Consonants
भ् म्	12		

Detailed statement of SEṬ, WEṬ and ANIṬ roots conjugated in conjugations one to nine, both Parasmaipadi and Atmanepadi.

Conjugation	No. of roots			Total	Remarks
	SEṬ	WEṬ	ANIṬ		
1. P. 1. A.	117 99	8 7	63 27	188 133 } 321	Weṭ roots in 1. P. are 118 to 125 = गुप्, सिध्, स्तृ, मृज्, गुह्, त्वक्ष्, तक्ष् and अक्ष् *1. P. is predominantly* SEṬ. WEṬ roots in 1. A are 106. क्लृप्, त्रप्, क्षम्, गुह्, गृह्, गर्ह् andस्यन्द् 1. A. also is predominantly SEṬ.
2. P. 2. A.	19 10	1 1	29 8	49 19 } 68	मृज् *2. P. (20) is* the only WEṬ root. 2 P. is predominantly ANIṬ. There *is only one WEṬ root* i.e., सू 2 A. (11).
3. P. 3. A.	1 0	0 0	12 8	13 8 } 21	There is no WEṬ root in 3. P. पॄ (1) is the only SEṬ root. This is predominantly ANIṬ 3.A. All the roots of 3. A. are ANIṬ.
4. P. 4. A.	35 10	*10* 1	18 19	*63* 30 } 93	4. P. roots 36 *to* 45. i.e. 10 roots are WEṬ द्रुह्, मुह्, स्निह्, स्नुह्, तृप्, दृप्, क्लिद्, रध्, क्षम्, and नश्. 4. P. has the greatest number of WEṬ roots. 4. P. is predominantly SEṬ like 1. P. and 1. A. 4. A. सू (11) is the only Weṭ root. 4.A. is predominantly Aniṭ.

Conjugation	No of roots			Total	Remarks
	SET	WET	ANIT		
5. P. 5 A	4 1	1 2	13 7	18 10 } 28	5. P धू (51) is the only Wet root 5 P is predominantly ANIT like 4.A. 5 A अश् (2) and धू (3) are the only two Wet roots 4. A is also predominantly Anit like 5 P
6 P 6 A	24 5	6 0	25 15	55 20 } 75	6. P, 25 to 30 वृह, वृह्, तृह, तृंह्, स्तृह् and मस्ज् i e 6 roots are Wet 6. A. No Wet root 6 A is predominantly Anit
7. P 8 A	7 2	3 0	11 10	21 12 } 33	7 P 8 to 10 अञ्ज्, तञ्च् and तञ्च् = 3 roots are Wet 7. P. is predominantly Anit इन्ध् and तृद् are the only Set
8 P 8 A.	7 8	0 0	1 1	8 9 } 17	8 P. and 8. A. have no Wet roots and have only one Anit root. They are essentially Set

Conjugation	No. of roots			Total	Remarks
	SET	WET	ANIT		
9. P.	23	3	14	40 } 55	9. P. 24 to 26 = 3 roots निष्कुष् क्लिश् and धू are Wet 9. P. is essentially Set. 9. A. धू (18) is the only Wet root. 9. A. is equally Set and Anit Wet roots ending in a vowel = 7 do ending in a consonant = 37 Total 44
9. A.	7	1	7	15	
	379	44	288	711	

Wet roots ending in a consonant.

1. P.	7
1. A.	7
2. P.	1
4. P.	10
6. P.	6
7. P.	3
9. 3.	3
Total	37

CHAPTER VI

Aorist

The terminations of the different varieties of Aorist are given below

Ist variety

	S	D	P	
3	त्	ताम्	उस्	This variety is only Parasmaipadi
2	स्	तम्	त	The terminations are the same those of the Imperfect Ist group except उस् for अन्
1	अम्	व	म	

2nd and 3rd varieties

	Parasmaipada			Atmanepada		
	S	D	P	S,	D	P
3	त्	ताम्	अन्	त	इताम्	अन्त
2	स्	तम्	त	थास्	इथाम्	ध्वम्
1	अम्	व	म	इ	वहि	महि

These terminations are the same as those of the Imperfect tense 1st group both in the Parasmaipadi and Atmanepadi

Fourth Variety

3	सीत्	स्ताम्	सु	स्त	साताम्	सत
2,	सी	स्तम्	स्त	स्था	साथाम्	ध्वम्
1	सम्	स्व	स्म	सि	स्वहि	स्महि

Same as those of Imperfect tense 1st group with उस् for अन् स् is prefixed to the terminations The 2nd and 3rd person singular terminations are सी and सीत् See also VI variety for सी and सीत् (1) The terminations are the same as those of the Imperfect 2nd group (2) स् is prefixed to he the terminations

Fifth Variety

3.	ईत्	इष्टाम्	इषुः	इष्ट	इषाताम्	इषत
2.	ईः	इष्टम्	इष्ट	इष्ठाः	इषाथाम्	इध्वम्
1.	इषम्	इष्व	इष्म	इषि	इष्वहि	इष्महि

Same as those of the Imperfect 1st group with उस् for अन्. इष् (i.e. स् along with the augment इ which Seṭ roots admit) is prefixed to the terminations. The 2nd and 3rd person singular terminations are ईः and ईत्. (1) The terminations are the same as those of the Imperfect II group. (2) इष् (i.e. स् with the augment इ) is prefixed to the terminations

Sixth Variety

3.	सीत्	सिष्टाम्	सिषुः	This variety is only Parasmaipadi
2.	सीः	सिष्टम्	सिष्ट	Same as those of the Imperfect I group with उस् for अन्.
1.	सिषम्	सिष्व	सिष्म	See also IV variety.

(1) सिष् is perfixed to the terminations (2) The 2nd and 3rd person singular terminations are सीः and सीत् (See IV variety also for सीः and सीत्)

Seventh Variety

3.	सत्	सताम्	सन्	सत	साताम्	सन्त
2.	सः	सतम्	सत	सथाः	साथाम्	सध्वम्
1.	सम्	साव	साम	सि	सावहि	सामहि

1. The terminations are the same as those of Imperfect I group.

2. स is prefixed to the terminations.

3. साव, साम, सम् and सन् are peculiar.

1. The terminations are the same as those of Imperfect II group.

2. स is prefixed to the terminations.

3. न् is prefixed to the final त in the 3rd plural.

4. सि the first person singular termination is irregular. As regards the classification of the different seven varieties, the following hints will be of great use to the student

I. If the variety has the Imperfect form i e if it ends in त् (Parasmaipadi) or त (Atmanepadi) apply the following test (1) If it has reduplication, it belongs to the III variety. E g. स्रु 1 P 140-असुस्रुवत्

There are only 4 necessary and 2 optional roots belonging to this variety and they can be easily remembered

Necessary roots,

द्रु 1.P 141 } ANIT श्रि 1 U P 82 } SET कम्—अचीकमत
स्रु 1 P 140 } कम 1 A 73 } अचकमत

= 4 necessary roots

Optional roots

धे 1. P Anit, 146. — अदधत्
श्वि 1 P Set 83 — अशिश्वियत् = 2 optional roots

(2) If it is Parasmaipadi it belongs to the I variety There are only 7 necessary roots and 5 optional roots belonging to the I variety which also can be easily remembered by the undernoted Karikas

Necessary roots

गाति स्था घु पा भूभ्य सिच । i e. गा, स्था, घु, पा and भू i e

(1) इ 2.P 35 (substituting गा in the aorist)
(2) स्था 1 P 127
घु verbs (3) दा 1 P 128, 3 U P. 6
(4) धा 3. U P 7
(5) दो 4 P. 49
(6) पा 1 P. 126
and (7) भू 1.P 84 = 7 roots.

(N B. घु verbs are - दा 1 P 3.U., धा 3 U. दो 4.P., दे 1 A., and धे 1.P. = 5 roots But as दे 1 A is Atmanepadi and this variety is only parasmaipadi and as धे 1.P has been included in the list of optional roots (see below) the both have been excluded from the list of necessary roots

OPTIONAL ROOTS

विभाषा (optionally) घ्रा-धेट्-शाच्छासः । i.e. (1) घ्रा 1.P. 131 (2) धे 1.P. 146. (3) शो 4.P. 47. (4) छो 4.P. 46 and (5) सो 4.P. 48=5 roots.

If it is not included in the list of roots as per the above 2 varieties (i.e. 4 + 2 = 6 roots of the III variety, and 7 + 5 = 12 roots of the I variety, it belongs to the II variety, by a process of elimination.

106 roots belong to this variety as noted below :—

(1) Atmanepadi roots = 7

(2) Parasmaipadi necessary roots = 59

(3) „ optional „ 25

(4) Atmanepadi roots becoming Parasmaipadi, when they take this variety (All 1.A. Seṭ 13 and Weṭ 2 root)= 15 i.e. 7 + 59 + 25 + 15 = 106 roots.

I class. This variety i.e. II variety is mostly Parasmaipadi as has already been stated above, but contains only 7 Atmanepadi roots viz.

1. ह्वे 1. U. P 145 becoming ह्व्.
2. ख्या (substitute of चक्ष् 1. A. 19) becoming ख्य्.
3. वच् 1. P. 43 (substitute of ब्रू 1. U. P. 15. A. 8) becoming वोच्.
4. ऋ 3. P. 81 with सम्—3. A.
5. अस् 4. P. 14 with परि 4. A. becoming अस्थ्.
6. लिप् 6. U. P. 49.
7. सिच् 6. U. A. 15.

II class. The 50 necessary roots of the II class can be easily remembered by the following karikas (by author)

23 170 187 171 165 144 43 16
पत् सृप् गम् घस् शद् ह्वे वच् शास् । =8 roots. Except वच्, शास् 1. P. all others are 1. U. ह्वे is 1. U. P.

34 11
ख्याति इयर्ति समर्ति च ॥ ख्या is 2 U.P. ऋ and सृ are 3. P.=3 roots.

34 24 42 33 57 56
शक् अस् लुट् क्लिद् मद् स्विद् सिधः। All 4 P. except शक् 4 U. =7 roots.

18 54 58 55 31 11
क्रुध् क्षुध् शुध् शुष् तुष् दुषः॥ All 4. P. =6 roots.

15 10 28 44 31 30
शुभ् लुभ् क्लम् क्षम् तम् दमः। All 4. P. =6 roots.

27 29 32 22 19 45
भ्रम् शम् श्रम् भ्रंश् कृश् नशः॥ All 4 P. =6 roots

32 18 53 50 14 51 21
कुप् तृप् दृप् पुष् प्लुष् शुष् क्षपः। All 4. P. =7 roots.

26 37 37 38 30
यस् घस् द्रुह् मुह् स्निह् स्नुहः॥ All 4 P. =6 roots.

15 16 46 51 49
आप् शकौ मुञ्चति विद् लिपौ। आप् शक् both 5 P. =5 roots
Other roots are 6 P.

48 34 47 21 20
इष् सदौ सिञ्चति पिष् शिषौ। पिष् शिष् both 7 P =5 roots.
Other roots are 6 P

i.e. 8+3+7+6+6+6+7+6+5+5 =59 roots.

III class Karikas for the 25 optional roots (author)

श्वि च्युत् घुष् बुध् स्फुट् स्कन्द् दश्। All 1.P. =7 roots

रुद् निज् विच् शुच् श्लिष् जॄ तृप्॥ निज् विज् 3 U P शुच् 4 U P. =7 roots
Other roots 4,P.

दृप् छृद् तृद् रिच् विच् युज् भिद्। दृप् 4 P Other roots 7 U P =7 roots

छिद् क्षुद् रुध् स्तम्भ् इति स्मरेत्॥ स्तम्भ् 9 P. Other roots 7 U P =4 roots

=7+7+7+4=25 roots

IV class Karikas for the 15 Atmanepadi roots becoming Parasmaipadi (Newly framed by the author)

90 86 85 93 94 92 88 91
स्विद् रुच् द्युत् वृत् वृध् शृध् क्ष्विद् शुभ्। =8 set roots
26 27 24 25 28 106 100
भ्रंस् भ्रंश् स्रम्भ् स्रंस् ध्वंस् स्यन्द् क्लृप्। स्यन्द् and क्लृप् are wet. Rest are Set =7 roots

} All 1 A.

N.B. स्विद् 1 A 90. is included in this class while स्विद् 4 P. 57 is included in class II above

8+7=15 roots Atmanepadi

Peculiarities of this variety (II variety)

(1) Penultimate nasal of a root is dropped

भ्रंश् 1 A 26 4 P 22
स्तम्भ् 9.P 15
स्कन्द् 1 P 185
स्रम्भ् 24 }
स्रस् 25 } All 1 A
ध्वस् 28 }
स्यन्द् W 106

(2) पत् 1 P 23, शास् 2 P 16, श्वि 1 P 83, become पप्त्, शिप् and श्व् (See also change of ह्वे, ख्या and वच् to ह्व्, ख्य् and वोच् already mentioned)

(3) अ is dropped before अम्, अन् and अन्त and lengthened *before* व *and* म *in* Parasmaipadi *and* वहि *and* महि *in Atmanepadi*

VII Variety (1) If the form ends in क्षत् or क्षत which also looks like Imperfect tense, it belongs to the VII variety (2) Also these roots have penultimate इ उ and ऋ and end in श्, ष् and ह्

There are only 13 necessary roots all Anit and 13 optional roots (5 Anits) *and (8 Wet roots) to be remembered* by the Karikas (newly framed) by the author

Necessaey roots

1 P 167 6 0 4013 6 P 6 P 4 A 6 P 6 P 41 1 U
क्रुश् दिश् रिश् रुश्लिश् विश् लिप् ॥ All anit = 7roots

47 17 45 15 4414 46-16 1 P 1 P 166
द्विष् दिह् दुह लिह् मिह् गुहा ॥ 2 U All anit = 6 roots

13 Anit roots

Optional roots,

1 P 169
6 P 43 6 P 42 60 P 44 30 P 10 4 P 59 9 W25 9 P W 24
मृश् स्पृश् कृष् त्विष् श्लिष् क्लिश् पुष्

Anit 5 = 7 roots

क्लिश् पुष् wet

1U 122
104 1 A 103 27 25 26 28
ग्रह् यह् तृह् वृह् दृह् स्तृहा॰ । All wet = 6 roots

Total 13 roots

N B श्लिष् 1 P 88 to burn अश्लेषीत् is of V variety
श्लिष् 4 P to embrace

VI Variety

If the form ends in सीत् and is only Parasmaipadi it belongs to the VI variety The IV variety has also सीत् as the 3rd person singular termination but the IV variety will end in पीत्, त्सीत्, न्त्सीत्, प्सीत्, क्षीत् etc and not in सीत् as the VI variety does

The roots belonging to the VI variety are of 4 classes

I class. (1) रम् 1 A 130 with परि, आ, वि and अप to be rememered as पर्याङ्व्युपरम् = 5 roots
(2) यम् 1 P 186 (3) नम् 1 P 187. (4) मी 9 P 35
(5) मि 5U. P 12.

II class I and II conjugation roots ending in आ, ए and ऐ (see below) Ist conjugation 13, 2nd Conjugation ending in आ 13 } =26 roots

III class Other conjugation roots ending in आ. = 4 roots

Necessary roots Total 35 roots

IV class Optional roots ending आ, ए, ऐ and ओ = 6 roots

Both Necessary and Optional roots Total 41 roots

Karika newly framed by the author for the II class

129 130 143 144 153 136 154
ध्या म्ना वे व्ये के गै दैः =7 roots
155 147 152 148 151 149
ष्टै स्लै क्षै म्लै धै स्त्यै ॥ =6 roots
} II roots all 1 P + 2 roots वे 1 U and व्ये 1 U = 13 roots

28 22 33 21 24 27 31
पा भा मा या रा ला वा । =7 roots
2 4 32 23 21-30 29
दा दा प्रा प्सा श्रा स्ना ॥ =6 roots

Grand Total 13 + 13 = 26 roots.

13 roots all 2.P.

Karika for the III class (newly framed by the author.

2. P.19 3. P.5. 9. P.37 9U. P.36
दरिद्रा हा ज्या ज्ञा । = 4 roots

Karika for the IV class optional roots (newly framed) by the author.

— 1 P — — 4 P —
131 47 46 48 9 P.32
घ्रा धे शो छो सो ली । = 6 roots.

N.B. The aorist form of ली 9. P. under this variety is अलासीत्, as ली is changed to ला optionally and then it takes this variety. Other wise it is अलैषीत्-IV variety.

IV Variety

Aniṭ roots not belonging to any of the preceeding varieties take the IV variety. Weṭ roots take this variety in their aniṭ form. It is very easy to recognise this variety. In the Parasmaipadi the form will end in षीत्, त्सीत्, न्त्सीत्, प्सीत्, क्षीत् etc and in the Atmanepadi it will end in ष्ट, स्त, ढ, क्त, त्त, प्त etc

The following are the peculiar forms :—

(1) गम् 1 P. 188 with सम्. (वागमः) The nasal is dropped optionally. समगंस्त-समगत उपायंस्त-उपायत
(2) यम् 1 P. 186 with उप. विभाषा उपयमने

(3) हन् 2. P.49 with आ becomes 2 A. आहत The nasal is necessarily dropped. हन् substitutes वध् necessarily in the Parasmaipadi अवधीत् but optionally in the Atmanepadi अवधिष्ट when वध् is substituted and आहत when वध् is not substituted.

(4) पद् 4.A. 18. इ is necessarily substituted for स्त. चिण् ते पदः। पदः च्लेः चिण् स्यात् तशब्दे परे उपधावृद्धिः-चिणो लुक्-तशब्दलोपः Hence we have अपादि.

(5) बुध् 4.A. 12 substitutes इ optionally 'दीपजनबुधपूरितायिप्यायिभ्यो अन्यतरस्याम्' इति चिण् वा स्यात्। Hence we have अबोधि and अबुद्ध बुध् is the only Anit root (of the group of दीपजन etc) and all the others are Set Hence see the V variety for forms of other roots

V Variety

Set roots which do not take any of the preceeding varieties take the V variety Wet roots take this variety in their Set form The 3rd person singular usually ends in ईत् in Parasmaipadi and in इष्ट in the Atmanepadi

Peculiarities of this variety

	V variety	IV variety
(1) स्तु 2.U P 41 A 12 and सु 5 U P 8 A4 though they are anit take इ necessarily in the Parasmaipadi and belong to the V variety	अस्तावीत्	अस्तोष्ट A. In the Atmanepadi इ is not taken
स्तु सु धूञ्भ्यः परस्मैपदेषु इतीट्	असावीत् P	असोष्ट A
(2) सु 1 P 138 though anit takes इ optionally and hence belongs to both the IV and V varieties according to the same rule	असावीत् (इटि)	असौषीत् (इडभावे)
(3) कम् 1 P 78 is set in parasmaipadi and Anit in Atmanepadi 'स्नुक्रमो रनात्मनेपदनिमित्ते'—	अक्रमीत्	अक्रस्त
(4) स्तृ 5 U 17 9 Anit It is Anit in parasmaipadi but takes इ optionally in Atmanepadi 'ऋतश्च संयोगादेः'—इतीट्	अस्तरिष्ट A (इ is taken and there is गुण)	अस्तार्षीत् P अस्तृत A (no गुण)

(5) वृ 1. U.1. Seṭ 9A. 6
Though it is seṭ it takes
इ optionally as if it is
a weṭ root.

'लिङ् सिचो रात्मने पदेषु'— वृङ् वृञ्भ्यां ऋदन्ताच्च परयोः लिङ्सिचोः इट् वा स्यात्।

वृ 5.U. 9A. and also roots ending in long ॠ take इ optionally in the Atmanepadi. (इट् पक्षे 'वृतो वा' इति दीर्घः) Thus we have 3. forms in Atmanepadi and one form in Parasmaipadi.

वृ 5.U 9.A	A. अनिट् पक्षे	अवृत	Atmanepadi VI variety
	इट् पक्षे	अवरिष्ट अवरीष्ट	„ V optionally lengthening of इ.
वृ 5 U.P.	इट् पक्षे	अवरीत्	Parasmaipadi V variety No lengthening of इ.

(6)

9 दीप् 8 जन् 10 पूर् All 5.A and ताय् 1.A and प्याय् 1.A 60	Substitute इ optionally for त 3rd person singular termination.	अदीपि	अदीपिष्ट
		अजनि	अजनिष्ट
		अपूरि	अपूरिष्ट
		अतायि	अतायिष्ट
		अप्यायि	अप्यायिष्ट

(7) स्तॄ 9.U. 44 Seṭ also takes 4 forms in the aorist, as noted below;—

(1) अस्तारीत् P. V variety
(2) अस्तरिष्ट A. V „ इ is optionally lengthened in the Atmanepadi 'वृतो वा'
(3) अस्तरीष्ट A.
(4) अस्तीर्ष्ट A. by rule 'ऋत इद्धातोः'

(8) वॄ 9.U. 45 Seṭ also, has 4 forms in the Aorist.

(1) अवारीत् P. V variety, no optionally lengthening of इ in Parasmaipadi.

(2) अवरिष्ट } A — इ is optionally lengthened in
(3) अवरीष्ट } — the Atmanepadi
(4) अवूर्ष्ट A — Final long ॠ is changed to ऊर् when it follows व्

(9) अञ्ज् 7 P 8 though Wet has only Set form and has no Anit form

'अञ्जे सिचि—'इतिनित्यमिट्। आञ्जीत् V variety only
No IV variety

(10) *Similarly* *धू 5 U 53 Wet also takes only the V variety*
'स्तु सु धूञ् भ्य परस्मैपदेषु' इति इट्। अधावीत् V variety only
No IV variety in Parasmaipadi

(11) Penultimate अ of roots begining in any consonant and ending in a simple consonant (except र्–ल् takes वृद्धि optionally.

Similar roots

E.G गद् 1 P 1 अगदीत् } Roots 1 P No 2 to No. 17
अगादीत् } क्षण्, मण्, भण्, घन, जप्, रद्, नद्, नद्, पद्,
पठ्, लप्, ष्यप्, लस्, फण् स्वन् and स्तन्

(12) 8th conjugation roots take त and था optionally for इ and इथाः

	III Person singular	II Person singular
तन् 8U A 1	अतनिष्ट } अतत }	अतनिष्ठाः } अतथाः }

(13) गुप् 1 P 118 (W) has 3 forms (1) अगौप्सीत् V variety Anit form
(2) अगोपीत् V „ Set form without आय्
(3) अगोपायीत् V „ do with आय्

(14) अश्1 P 125 (W) has the same both in the IV and V varieties in the 3rd singular The difference is seen only in the dual.

3 d singular	3rd dual
आशीत्	आशाम्– IV variety
आशीत्	आशिष्टाम्– V „

In this connection, the student is advised (with the help of the serial of the roots given for each root) to see the Aorist forms of the several roots as given in the Panoramic Table and

satisfy himself that the forms given in the Panoramic Table correspond to the rules given here. This will also enable him to remember the forms easily, by constant reference.

CHAPTER VII

THE TWO FUTURES AND THE CONDITIONAL

All the terminations in the two futures and the conditional are strong. (see the detailed statement of the terminations in the non-conjugational tenses and moods Chap. IV). Hence the final vowels and the Penultimate short vowels of roots take गुण

There is no संप्रसारण in all the three futures. Hereunder is a list of the 79 roots the forms of which differ from those of the 1st future or the forms *of which, in all the three futures, are* peculiar.

(1) इष् 6.P. (2) सह् 1.A. 32. (3) लुभ् 4.P. 10, 6.P.1. (4) रिष् 1.P.89, 4.P.8. (5) रुष् 1.P.90, 4.P.9. i.e. 5 set roots become Weṭ in 1st future and remain as Seṭ in 2nd future and conditional.

1st future	2nd future	Conditional
1. एषिता एष्टा	एषिष्यति	ऐषिष्यत्
2. सहिता सोढा	सहिष्यते	असहिष्यत
3. लोभिता लोब्धा	लोभिष्यति	'तीषसहलुभरुषरिष:'—इच्छत्यादे:परस्यतादेरार्धधातुकस्येड्वा स्यात् ।
4. रेषिता रेष्टा	रेषिष्यति	'वृद्भ्य: स्यसनो:'—वृतादिभ्य: परस्मैपदं वा स्यात्स्ये सनि च ।
5. रोषिता रोष्टा	रोषिष्यति	'न वृद्भ्यश्चतुर्भ्य:—एभ्य: सकारादेरार्धधातुकस्येण् स्यात्तङानयोरभावे ।

(2) 1. A. Set roots वृत् 93, वृध् 94, शृध् 92 and 1. A. Wet स्यन्द् 106, i.e. these four roots, though they are Atmanepadi, become optionally Parasmaipadi, in 2nd future and conditional and also reject इ though they are set —

	1st future	2nd future	Conditional.
1	वृत् 1, A. (S) वर्तिता	वर्तिष्यते A. वर्त्स्यति P.	अवर्तिष्यत A. अवर्त्स्यत् P.
2	वृध् 1, A. (S) वर्धिता	वर्धिष्यते A. वर्त्स्यति P.	अवर्धिष्यत A. अवर्त्स्यत् P.
3	शृध् 1, A. (S) शर्धिता	शर्धिष्यते A. शर्त्स्यति P.	अशर्धिष्यत A. अशर्त्स्यत् P.
4	स्यन्द् स्यन्दिता स्यन्ता	स्यन्दिष्यते } A. स्यन्त्स्यते } स्यन्त्स्यति P.	अस्यन्दिष्यत } A. अस्यन्त्स्यत } अस्यन्त्स्यत् P.

(3) क्लृप् 1. A. (W) 100 becomes optionally Parasmaipadi and rejects इ in 1st future also.

"लुटि च क्लृपः"—लुटि स्यसनोश्च क्लृपेः परस्मैपदं वा स्यात् ।
"तासि च क्लृपः"—क्लृपेः परस्य तासेः सकारादेरार्धधातुकस्य चेण्न स्यात् ॥

	1st future	2nd future	Conditional.
क्लृप्.	कल्पिता } A. कल्प्ता } कल्प्ता P.	कल्पिष्यते } A. कल्प्स्यते } कल्प्स्यति P.	अकल्पिष्यत } A. अकल्प्स्यत } अकल्प्स्यत् P.

(4) वृ 5 U, P. 1, A. 2, 9. A. 6. } and roots ending in long ॠ lengthen the intermediate इ optionally.

1st future	2nd future	Conditional.
वरिता } वरीता }	वरि (री) ष्यति } वरि (री) ष्यते }	अवरि (री) ष्यत् } अवरि (री) ष्यत }

"वॄतो वा"—वृङ् वृञ्भ्यामॄदन्ताच्च धातोः परस्येटो दीर्घो वा ॥

List of roots

1. वृ 5 U, 2. वॄ 9. A. 3, 3. वॄ 9 U. P. 9, A. 5, 4. तॄ 1. P. 55, 5. ॠ 1 P. 86, 6. जॄ 4. P. 23, 7. जॄ 9. P. 4, 8. कॄ 6. P. 19

9. कॄ 9. U. P. 2, 10. दॄ 9. P. 5, 11. शॄ 9. P. 6, 12. गॄ 9. P. 3
13. पॄ 3. P. 1, 14. पॄ 9. P. 8, 15. स्तॄ 9. U. .P 4.= 15 roots.

(5) गॄ 6 P (S) Do. गरि (री) ता } गलि (ली) ता } गरि (री) ष्यति } गलि (ली) ष्यति }

र is changed to ल optionally. = 1 root.

(6) Anit roots ending in ऋ and हन् 2 P admit इ in 2nd future and Conditional ("ऋद्धनोः स्ये")

ऋ = अर्ता अरिष्यति आरिष्यत्

हन् = हन्ता हनिष्यति अहनिष्यत्

1. ऋ 1. P. 161	5. ह 6 A. 7	9. धृ 6. A. 6	13 स्तृ 5. U. P.17
2. " 3. P. 11	6 पृ 3. P. 12	10. मृ 1 U.P.157	A. 9.
3. कृ 5 U.P.18	7. " 6 A. 8	A 122	14. स्मृ 1 P. 162.
A. 10.		11. " 3 U.P. 13	15. हृ 1 U.P. 159
4. कृ 8 U.P. 8	8. धृ 1 U.P.158	A 8.	A. 123.
A. 9	A. 121.	12. सृ 1 P. 160	16. हन् 2. P. 49.

(7) One Wet root स्वृ 1 P. 120 admits इ necessarily in 2nd future and conditional.

स्वर्ता } स्वरिता } स्वरिष्यति अस्वरिष्यत्.

(8) मृ 6 A. Anit 9. becomes set in 2nd future and conditional.

N. B —मृ 6 A is Parasmaipadi in all the non-conjugational tenses and moods except the Aorist and benedictive ("ऋद्धनोः स्ये" इतीट्).

मर्ता मरिष्यति अमरिष्यत्.

(9) गम् 1 P. Anit 188 also becomes set in 2nd future and conditional.

गम् = गन्ता गमिष्यति अगमिष्यत्.

(10) Set roots noted below become wet in 2nd future and conditional.

("सेऽसिचि कृतचृतछृदतृदनृतः" एभ्यः परस्य सिजिभन्नस्य सादेरार्धधातुकस्येड्वा स्यात्)

1. कृत् 6. P. 17, 2. चृत् 6 P. 18. 3. छृद् 7. U. P. 7. 4. तृद् 7. U. P. 6. P. A. 2. 5. नृत् 4. P. 35.

= छृद् 7. U. P.	छर्दिता	छर्दिष्यति छर्त्स्यति	अच्छर्दिष्यत् अच्छर्त्स्यत्
A.	छर्दिता	छर्दिष्यते छर्त्स्यते	अच्छर्दिष्यत अच्छर्त्स्यत
= नृत् 4 P.	नर्तिता	नर्तिष्यति नर्त्स्यति	अनर्तिष्यत् अनर्त्स्यत्

(11) इ with अधि Anit 2. A. 18 substitutes गी optionally in the conditional.

अध्येता	अध्येष्यते	अध्यैष्यत अध्यगीष्यत

("इणो वा लुङि") Total 51 roots.

Other changes

(12) सह् 1. A (S) 32, वह् 1. U. (A) P. 181 A. 127. } change the अ to ओ when ढ् is substituted This change is in 1st future only. "सहिवहोरोदवर्णस्य—" ||

सोढा = 2 roots.
वोढा.

(13) ग्रह् 9 U. (S) P. 13 A. 7 lengthens the intermediate इ in all the three futures "ग्रहोऽलिटि दीर्घः—" ||

ग्रहीता	ग्रहीष्यति	अग्रहीष्यत्—P.	
ग्रहीता	ग्रहीष्यते	अग्रहीष्यत—A.	= 1 root.

(14) दरिद्रा 2. P. (S) 19. drops its आ and takes इ in all the 3 futures.

दरिद्रिता दरिद्रिष्यति अदरिद्रिष्यत्. ("इट् दरिद्रस्य—")

(15) ई of स्त्री 9. P. (A) 32 4 A. 30. is optionally changed to आ.

("विभाषा लीयतेः")

लाता लेता	लास्यति लेप्यति	अलास्यत् अलेप्यत्	P.
लाता लेता	लास्यते लेप्यते	A.	= 1 root.

(16) The Penultimate short ऋ of 4 Aniṭ roots and two Weṭ roots is changed to र optionally in all the three futures. ("अनुदात्तस्य चर्दुपधयस्यान्यतरस्याम्"—। उपदेशे अनुदात्तः यः ऋदुपधः तस्य अम् वा स्यात् झलादौ अकिति परे ।)

4 Aniṭ roots	1st future	2nd future.
स्पृश् 6. P. 42.	स्पर्ष्टा	स्पर्क्ष्यति
	स्प्रष्टा	स्प्रक्ष्यति.
मृश् 6, P. 43.	मर्ष्टा	मर्क्ष्यति
	म्रष्टा	म्रक्ष्यति.
कृष् 6. U. P. 44 A. 19.	कर्ष्टा	कर्क्ष्यति
	क्रष्टा	क्रक्ष्यति.
सृप् 1. P. 170.	सर्प्ता	सर्प्स्यति
	स्रप्ता	स्रप्स्यति.

Two Weṭ roots

तृप् 4. P. (W(40	तर्प्ता त्रप्ता	तर्प्स्यति त्रप्स्यति	= Aniṭ
दृप् 4. P.)W) 41.	तर्पिता	तर्पिष्यति	= Seṭ
	दर्प्ता द्रप्ता	दर्प्स्यति द्रप्स्यति	= Aniṭ
	दर्पिता	दर्पिष्यति	= Seṭ

(17) भ्रस्ज् 6. U. (A) P. 53. A. 20. becomes भ्रज्ज् and भर्ज् in all the three futures. ('भ्रस्जो रोपधयो रमन्यतरस्याम्—' : भ्रस्जो रेफस्योपधायाश्च स्थाने रमागमो वा स्यादार्धधातुके ॥)

भ्रष्टा	भ्रक्ष्यति
भर्ष्टा	भर्क्ष्यति

(18) ऊर्णु 2 U (S) P 7 becomes ऊर्णव् and ऊर्णुव् in all the 3 futures ("विभाषोर्णोः" ऊर्णोतेरिड् डिद्वद्वा वाच्यः। ङित्वाभावपक्षे उवङ् ॥)

ऊर्णविता (गुण) ऊर्णविष्यति—ते

ऊर्णुविता (उवङ्) ऊर्णुविष्यति—ते.

= 1 root

(19) मस्ज् 6 P (A) 52 नश् 4 P (W) 45; न् is inserted in all the 3 futures ("मस्जिनशोः—" इति नुम्)

मङ्क्ता मङ्क्ष्यति

नंष्टा नङ्क्ष्यति. = 2 roots

(20) वस् 1 P (A) 180, घस् 1. P (A) 171 Final स् becomes त्

वस्ता वत्स्यति

घस्ता घत्स्यति = 2 roots

("सस्यार्धधातुके"—सस्य त स्यात्सादावार्धधातुके)

(21) Substitutes

1 चक्ष् 2, A 19 Substitutes ख्या / क्शा } A U in all the 3 futures

ख्याता ख्यास्यति-ते

क्शाता क्शास्यति ते

2 अस् 2 P (S) 14 , भू = भविता भविष्यति

3 ब्रू 2 U (S) P. 15 A 8 ,, वच् वक्ता वक्ष्यति-ते

4, अज् 1 P. (S) ,, वी optionally अजिता वेता.

5 अद् 2 P (A) 48 does not substitute घस् in the 3 futures

अत्ता अत्स्यति आत्स्यत्.

N B—(1) 'चक्षिङ ख्याञ्'। अत्र भाष्यम्। ख्शादिरयमादेशः। असिद्धकाण्डे "खस्य यो वा" इति स्थितम् (2) 'अस्तेर्भूः—'। (3) 'ब्रुवो वचि'। (4) 'अजेर्व्यघञपोः'। अजेर्वी इत्ययमादेशः स्यादार्धधातुके घञमप च वर्जयित्वा।

(22) कृत् 1, A (S) 72 is Atmanepadi when taking इट् and becomes Parasmaipadi and takes गुण when not taking इट्।

1st future	2nd future	Conditional
ऋतीयिता अर्तिता	ऋतीयिष्यते Atm. ईय् is taken अर्तिष्यति There is गुण. ईय् is not taken.	आर्तिष्यत् आर्तीयिष्यत.

See the forms of ऋत् in the Panoramic Table for the non-conjugational tenses. "ऋतेरीयङ्—" । आर्धधातुकविवक्षायामायादयो वा ।

(23) कम् 1. A. (S) 73 is Atmanepadi both when taking अय् ("कमेर्णिङ्").

कमिता	कमिष्यते	अकमिष्यत
कामयिता	कामयिष्यते	अकामयिष्यत

See the Panoramic table 1. A. 73 for the forms of कम् in the other non-conjugational tenses.

(24) द्रुह्, मुह्, स्निह्, स्नुह् All 4 P. W. 36, 37, 38 and 39 change their ह् to घ् or ढ् only in 1st future. Hence there are three forms in 1st future and two forms in 2nd future and conditional.)"वा द्रुहमुहष्णुहष्णिहाम्"—इति वा घः। तदभावे "हो ढः" इति ढः)

द्रोहिता	द्रोहिष्यति	मोहिता	स्नोहिता
द्रोग्धा	ध्रोक्ष्यति	मोग्धा	स्नोग्धा
द्रोढा		मोढा	स्नोढा

CHAPTER VIII.

Samprasarana

Some roots change their semivowels य, र, ल and व to their corresponding vowels इ, उ, ऋ and लृ respectively. This change which is called Samprasāraṇa may be regarded as the reverse of the change of इ, उ, ऋ and लृ to य्, व्, र् and ल् respectively according to the Sandhi Rule "इको यणचि—"। There are 21 roots which undergo Samprasāraṇa change in different ways as shown below.

SAMPRASĀRANA

Serial No	Root	Perfect	Benedictive	Passive	Past Passive Participle	Gerund in त्वा	Gerund in य	Remarks Forms which do not take Samprasaraṇa are underlined
1	व्यथ् 1 A	विव्यथे विव्यथाते	व्यथिषीष्ट	—	व्यथित			**Root 1 & 2** take Samprasarana only in the Perfect and only in the reduplicative syllable both before strong and weak terminations
2	द्युत् 1 A 85	दिद्युते दिद्युताते	द्योतिषीष्ट	द्युत्यते	द्युतित द्योतित	द्युतित्वा द्योतित्वा	विद्युत्य	
3	श्वि 1 P 83	शुशाव शुशुवतुः शिश्वाय शिश्वियतुः	शूयात्	शूयते	शून	श्वयित्वा	उच्छूय	**Root 3** takes Samprasaraṇa in the frequentative and the Perfect In the perfect it takes Samprasaraṇa optionally both before strong and weak terminations both in the reduplicative syllable and the semi vowel It also takes Samprasāraṇa in
4	स्वप् 2 P 42	सुष्वाप सुषुपतुः	सुप्यात्	सुप्यते	सुप्त	सुप्त्वा	प्रसुप्य	

SAMPRASĀRAṆA

Serial No.	Root	Perfect	Benedictive	Passive	Past Passive Participle	Gerund in त्वा	Gerund in य	Remarks Forms which do not take Samprasaraṇa are underlined
5	वच् 2. P. 43	उवाच ऊचतुः	उच्यात्	उच्यते	उक्त	उक्त्वा	प्रोच्य	other cases i.e., Beneditive Parasmaipada, the passive, P.P., and Gerund in य. It has no Samprasāraṇa in gerund in त्वा.
6	वद् 1. P. 80	उवाद ऊदतुः	उद्यात्	उद्यते	उदित	उदित्वा	अनूद्य	
7	वस् 1. P. 180.	उवास ऊषतुः	उष्यात्	उष्यते	उषित	उषित्वा	प्रोष्य	Roots 4 to 16 (1) take Samprasāraṇa in the reduplicative syllable only before strong terminations and also in the semivowel before weak terminations in the Perfect and also in other cases.
8	वप् 1. U. P. 179.	उवाप ऊपतुः	उप्यात्	उप्यते	उप्त	उप्त्वा	प्रत्युप्य	
9	वह् 1. U. 181 P. A. 127.	उवाह ऊहतुः	उह्यात्	उह्यते	ऊढ	ऊढ्वा	उदुह्य	(2) No Samprasāraṇa in the Benedictive Atmanepadi. See roots 8, 9, 10, 11, 12 and 13.
		ऊहे ऊहाते	उक्षीष्ट	—	—	—	—	

10	यज् 1. U. P. 178 A 128	इयाज ईजतुः ईजे ईजाते	इज्यात् यक्षीष्ट	इज्यते —	इष्ट —	इष्ट्वा —	समिज्य —
11	वे 1. U. P. 143 P. A. 115	उवाय ऊयतुः ववौ ववतुः ऊये ऊयाते	ऊयात् — वासीष्ट	ऊयते — —	उत — —	उत्वा — —	प्रवाय — —
12	ह्वे 1. U. P. 145 A. 117	जुहाव जुहुवतुः जुहुवे जुहुवाते	हूयात् ह्वासीष्ट	हूयते —	हूत —	हुत्वा —	आहूय —
13	ग्रह् 9. U. 13. P. A. 7	जग्राह जगृहतुः जगृहे जगृहाते	गृह्यात् ग्रहिषीष्ट	गृह्यते —	गृहीत —	गृहीत्वा —	प्रतिगृह्य —

(3) वे root 11 has no samprasāraṇa in the gerund in य.

(4) It has no Samprasāraṇa optionally in-perfect and has ववौ-ववतुः etc. (3rd form in perfect) according to 'वेञः न संप्रसारणं लिटि'.

(5) Roots 13 to 15 take Samprasāraṇa in the conjugational tenses also both before strong and weak terminations.

(6) But वश् alone root No. 16 has no Samprasāraṇa in gerund in त्वा and takes Samprasāraṇa only before weak terminations in the conjugational tenses.

Forms of roots in conjugational tenses

ग्रह् P. गृह्णाति अगृह्णात् गृह्णातु गृह्णीयात्
A. गृह्णीते अगृह्णीत गृह्णीताम् गृह्णीत

व्यध्=विध्यति अविध्यत् विध्यतु विध्येत्
व्यच्=विचति अविच्यत् विचतु विचेत्

SAMPRASĀRAṆA

Serial No.	Root	Perfect	Benedictive	Passive	Past Passive Participle	Gerund in त्वा	Gerund in य	Remarks Forms which do not take Samprasāraṇa are uderlined
14	व्यध् 4. P. 61	विव्याध विविधतुः	विध्यात्	विध्यते	विद्ध	विद्ध्वा	विविध्य	— Present S D, Imperfect S D
15	व्यच् 6. P. 23	विव्याच विविचतुः	विच्यात्	विच्यते	विचित	विचित्वा	सविच्य	वश् वष्टि उष्टः अवट्-ड् औष्टाम् वक्षि उष्ठः अवट्-ड् औष्टम् वश्मि उश्वः अवशम् औश्व
16	वश् 3. P. 12	उवाश ऊशतुः	उश्यात्	उश्यते	उशित	वशित्वा	समुश्य	Imperative, Potential वष्टु उष्टाम् उशन्तु उश्यात् उड्ढि उष्टम् उष्ट उश्याताम् वशानि वशाव वशाम उश्युः
17	व्ये 1. V. 144 P. A. 116	विव्याय विव्ययतुः विव्ये विव्याते	वीयात् व्यासीष्ट	वीयते —	वीत —	वीत्वा —	परिवीय परिव्याय —	There is Samprasāraṇa throughout
18	ज्या 9. P.37	जिज्यौ जिज्यतुः	जीयात्	जीयते	जीन	जीत्वा	प्रज्याय	Roots 17 & 18. 1. There is Samprasāraṇa in perfect only in the reduplicative syllable both before

19	व्रस्च् 6 P. 30	वव्रश्च वव्रश्चतुः	वृश्च्यात्	वृश्च्यते	वृक्ण	व्रश्चित्वा	विवृश्च्य
20	प्रच्छ् 6. P. 54	पप्रच्छ पप्रच्छतुः	पृच्छ्यात्	पृच्छ्यते	पृष्ट	पृष्ट्वा	आपृच्छ्य
21	भ्रस्ज् P. 6. U. 53	बभर्ज बभर्जतुः बभ्रज्ज बभ्रज्जतुः	भृज्ज्यात्	—	—	—	—
	A.	बभर्जे बभ्रज्जे	भर्क्षीष्ट भ्रक्षीष्ट	—	—	—	—

strong and weak terminations like व्यच् and वृत् (Roots 1 and 2).

2. But ज्या 9. P. (Root No. 18), has Samprasaraṇa in the conjugational tenses throughout.

जिनाति अजिनात् जिनातु जिनीयात्

3 ज्या 9. P (Root No. 18) has no Samprasāraṇa *in gerund in* य while व्ये (Root No. 17) takes Samprasāraṇa optionally in the gerund in य.

Roots 19 to 21. 1. There is no Samprasāraṇa in the perfect 2, There is Samprasāraṇa in other cases except व्रस्च् in gerund in त्वा. 3. There is Samprasāraṇa in the conjugational tenses also.

व्रस्च्
प्रच्छ्
भ्रस्ज् P. A.

A comparison of the list of 102 roots as per the Aniṭ कारिका with the list of ANIṬ roots as per the Panoramic Table the following facts are revealed.

(1) 13 roots as noted below have not been included in the panoramic Table as they are unimportant.
(1) सृज् 6.P. (2) ह्रद् 1.A. (3) राध् 4.P. (4) छुप् 6.P. (5) तिप् 1.A. (6) यभ् 1.A. (7) रिश् 6.P. (8) रुश् 6.P. (9) लिश् 6.P. (10) त्विष् 1.U. (11) विष् 1.P., 9.P (12) शिप् 1.P. and (13) मिह् 1.P.

(2) Out of the above 13 roots, 2 roots i.e. विष् 3.U. and राध् 5.P. have already been included in the कारिका. Even though a root belongs to more than one conjugation, it is counted only as one root. Hence only 11 roots (ie. 13—2=11) have to be deducted from the total number of 102. Hence the balance is 102—11=91 roots.

(3) Again तृप् 4.P. and दृप् 4 P. ie 2 roots have been included as ANIṬ in the कारिका while they have been treated as WEṬ roots in the Panoramic Table, according to Bhāṣyakāra. Thus there are only 91-2=89 roots as per the कारिका.

There are only 89 roots as per the detailed list of ANIṬ roots as per the panoramic Table also (See detailed list below).

(4) The number of roots ending in some of the consonants are very few and can be easily remembered

Ending in	क्	शक्	1 root
	छ्	प्रच्छ्	,,
	न्	मन्-हन्	2 roots
	भ्	रभ्-लभ्	(excluding यभ्) not included in the Panoramic Table) 2 roots.
	म्	गम्-नम्-यम्-रम्	— 4 roots
	स्	घस्-वस्	2 roots

ह् दह्-रुह्-वह् I conj
दिह् दुह् लिह् II conj. } 7 roots
नह् IV conj.

Thus the student has to remember only the balance roots ending in the other 7 consonants viz च्, ज्, द्, ध्, प्, श् and ष्

Thus the number of ANTI roots to be actually remembered by the student is reduced enormously

The follwing is the list of ANIT roots as per the Panoramic Table 1 P. Nos 163 to 188 = 26 roots

U (शप्), U (पच्)

दंश्, सद्, शद्, रुह्, मृश्, युज्, कृप्, सृप्, घस्, तप्, शप्, दह्, पच्, भज्, त्यज्, यज्, वप्, वस्, वह्, दश्, सञ्ज्, रञ्ज्, स्कन्द्, यम्, नम्, गम्

U (भज्), U (यज्), U (वप्), U (वह्), U (रञ्ज्)

1 A Nos 124 to 133 = 10 roots

U U U U U U

भज्, यज्, वप्, वह स्वञ्ज्, रञ्ज्, रम्, शप्, रभ् and लभ्

Out of these 10 roots 6 roots are Ubhayapadi, and they have therefore been excluded by underlining Hence there are only 4 Atmanepadi roots Thus the total I conjugation roots are 30

2.P. Nos 42 to 49 = 8 roots

U (दुह्), U (दिह्), U (लिह्)

स्वप्, वच्, दुह्, दिह्, द्विष् लिह्, अद् and हन्

2.A Nos 14 to 17 = 4 roots

दुह, दिह, लिह्, द्विष् These have been excluded as they are Ubhayapadi Hence the total II conjugation roots are 8

3.P Nos 8 to 10 = 3 roots

निज्, विज्, and विष्

3.A. Nos. 5 to 7 = 3 roots

निज्, विज् and विष

These are Ubhayapadi roots Hence there are no ANIT roots in 3.A

4 P. Nos 50 to 63 = 14 root,

शुष्, पुष्, तुष्, दुष्, क्रुध्, शुध्, स्विद्, साध्, क्षुध्, श्लिष्, क्षिप्, व्यध्, नह् and रञ्ज्.

Out of the above 14 roots, रञ्ज् has to be excluded as it has already been included under P.1. roots. Thus the total number of 4.P. ANIṬ roots is 13.

4 A. Nos 12 to 21 = 10 roots.

युप्, युध्, युज्, रञ्ज्, मन्, तन्, पद्, खिद्, विद् and नह्

Out of the above 10 roots, युज्, तप्, and रञ्ज् have already been included in 1.P. and नह् in 4.P. Hence there are only 6 roots in 4.A.

5.P. Nos. 13 to 16 = 4 roots.

राध्, साध्, आप् and शक्.

There are no ANIṬ root in 5.A.

6.P. Nos. 31 to 34 and 38 to 54 = 4 + 17 = 21 roots.

U U
तुद्, नुद् शद्, सद् ॥ भुज्, क्षिप्, दिश्, विश्, स्पृश्, मृश्, कृष्
सृज्, मुच्, सिच्, लुप्, लिप्, खिद, विद्, मस्ज्, भ्रस्ज् and प्रच्छ्.

N.B. विद् 6.P. is Aniṭ according to Bhāṣhyakāra but Seṭ according to some. But विद् 6.P. has been excluded in the कारिका and here also. शद्, सद् and कृष् have already been included in 1.P., क्षिप् in 4.P. and खिद् in 4 A. Hence there are only 21–6 = 15 ANIṬ roots in 6.P.

6.A. 10 to 20 = 11 roots

तुद्, नुद्, क्षिप्, दिश्, मुच्, सिच्, लुप्, लिप्, विद्, कृष् and भ्रस्ज्.

All the above 11 roots have already been included in 6.P. Hence there are no ANIṬ roots in 6.A.

7.P. Nos. 11 to 21 = 11 roots.

U U U U U U U U
रुध्, युज्, भुज्, रिच्, विच्, छिद्, क्षुद्, भिद्, भञ्ज्, शिष् and पिष्.

युज् has already been included in 1.P. and भुज् in 6 P. Hence the total number of ANIṬ roots in 7.P. 11–2 = 9 roots.

7.A. Nos. 3 to 12 = 10 roots.

युज्, भुज्, रुध्, रिच्, विच्, छिद्, खिद्, क्षुद्, भिद्, and विद्

युज् has already been included in 1 P. and खिद् in 4.A and 6.P.

and the rest in 7.P. Hence there are no ANIṬ roots in 7.A. 8.P. and 8.A. There are no ANIṬ roots 9.P. बन्ध् 9.P.4.U. is the only ANIṬ root.

Total number of ANIṬ roots.

Conjugation	Parasmaipadi	Atmanepadi	Total
1	26	4	30
2	8	—	8
3	3	—	3
4	13	6	19
5	4	—	4
6	15	—	15
7	9	—	9
8	—	—	—
9	1	—	1
Total	79	10	89

CHAPTER IX

BENEDICTIVE

Terminations

	Parasmaipadi,			Atmanepadi		
3	यात्	यास्ताम्	यासुः	सीष्ट	सीयास्ताम्	सीरन्
2	याः	यास्तम्	यास्त	सीष्ठाः	सीयास्थाम्	सीध्वम्
1	यासम्	यास्व	यास्म	सीय	सीवहि	सीमहि
	All weak			All strong.		

See the detailed table of terminations already explained

Rule I The Parasmaipada terminations are weak. Hence there is no गुण or वृद्धि in the Parasmaipadi except in certain cases.

Rule II. Seṭ and veṭ roots take इ only before the non-conjugational terminations begining with any consonant except य्. Hence there is no admission of the augment इ in the Parasmaipadi

But in the Atmanepadi इ is admitted and the terminations are strong. Hence there is गुण See rules 11a, 16, 23 and 23 (a) below.

Rule III. The अय् of the 10th conjugation is dropped in the Parasmaipadi but is retained in the Atmanepadi. Roots capable of taking गुण or वृद्धि in the conjugation tenses take them in the Benedictive.

चुर् P. चोर्यात् (1) अय् is dropped and there is गुण.

A. चोरयिषीष्ट (2) In the Atmanepadi the अय् is not dropped there is गुण and इ is admitted.

क्षल् P. क्षाल्यात् Note dropping of अय् and वृद्धि.

A. क्षालयिषीष्ट Retention of अय्, वृद्धि and admission of इ.

Rule IV. Roots of the 10th conjugation take the usual substitutes.

ज्ञा P. ज्ञाप्यात् ज्ञाप् is substituted. अय् is dropped इ is rejected.

A. ज्ञापयिषीष्ट अय् is retained. इ is admitted. ज्ञाप् is substituted.

धू P. धून्यात् = धून् is substituted. अय् is dropped इ is rejected.

A. धूनयिषीष्ट = धून् is substituted. अय् is taken. इ is admitted

Rule V. Final आ, ए, ऐ and ओ not preceeded by a conjunct consonant, is retained in the Parasmaipadi.

Ending in आ. पा 2.P. 30 पायात् पायास्ताम् पायासुः

Similar all 2.P. या 21. भा 22, ष्णा, ता, ला, मा Nos. 25 to 28 and दा 31.

Ending in ऐ. All 1.P. कै, वै, दै Nos 153 to 155.

Ending in ओ. All 4.P. छो 46, शो 47.

Rule Va But in the Atmanepadi in the case of आ, ए and ऐ whether preceeded by a conjunct consonant or not the आ is retained.

Ending in आ 3 U 3 U A) दा दासीष्ट

Similar all 3 U, A धा, डा Nos 2 and 3, मा 3 A 4, 4, A. 22.

Ending in ए. दे 1, A 113 मे 1 A 114.

N B —Also मि 5 U. P. 12 मीयात् मी 9 U P. 35 मीयात् दी 4 A 23
A. 8 मासीष्ट A 13 मासीष्ट दासीष्ट

Ending in ऐ. All 1. A त्रै, प्यै, स्त्यै Nos 118 to 120

Rule VI When preceeded by a conjunct consonant final आ, original or substituted is changed to ए optionally
ध्मा. 1 P 109 ध्मायात् ध्मेयात्

Similar घ्रा 1 P 130, All 2 P. द्रा 24, प्रा, प्सा, स्ना Nos. 32 to 34, ज्ञा 9. U P 36

Ending in ऐ, All 1 P ग्लै, म्लै, ध्यै, द्रै, श्रै, स्त्यै No. 147 to 152

Rule VII The घु verbs and the roots मा 2 P, पा 1 P, हा, 3, P गै 1 P and सो 4 P, though not preceeded by a conjunct consonant and the root स्था 1 P preceeded by a consonant, take ए necessarily These roots may be remembered by the karika घुमा स्थागापाजहातिसां 1 (*एलिंङि*) घु verbs are दा 1. P, दा 3 U, धा 3 U दे 1 A, धे 1. P,, दो 4 P. (दे 1 A. being Atmanepadi is excluded).

दा 1. P 128 देयात्

Similar Ending in आ = पा 1 P 126, स्था 1. P 127, मा 2 P 28, हा 3 P. 5, दा 3 U P 6, धा 3 U P 7.

Ending in ए धे 1 P 146 Ending in ऐ = गै 1. P 156

Ending in ओ All 4 P सो 41, दो 49.

Rule VIII. दरिद्रा 2 P Set 19 drops its आ दरिद्र्यात्.

Rule IX Final इ and उ of roots are lengthened before the weak termination of the benedictive Parasmaipadi जि 1, 132. जीयात्

Similar All 1 P क्षि 133, इ 134, श्रि U 83, क्षि 6 P 36, क्षि 6 P 37, All 5 U P चि, सि, दि मि Nos, 9 to 12, All 1. P स्रु, द्रु स्नु, द्रु, प्रु Nos 138 to 142 All 2 P यु, रु, स्नु क्षु Nos. 1 to 4 रु 6, ऊर्णु U P 7, स्तु U P 41

Rule IX a. इ 2 P. Aniṭ does not lengthen the इ when preceded by a *preposition.*

इ, 2. P. 35. उदियात् उदियास्ताम् उदियासुः

Rule X. *Final long* ई *of Parasmaipadi Aniṭ roots* does not undergo any change.

ई, 1. P, 135. ईयात् ईयास्ताम् ईयासुः

Similar नी 1. U. P. 136, ली 1. P, 137. All 3. P. भी 3, ह्री 4. All 9. P. क्री 27, प्री 28, व्री, री, ली, क्षी, मी, मी Nos, 30 to 35.

Rule XI. Seṭ and Weṭ roots ending in ॠ do not admit इ in the Parasmaipadi and have the ordinary form: नॄ 6. P. 3 नूर्यात्. Similar मॄ 1. P. 84, धॄ 5. U. P. 5. धॄ 6. P. 4., सॄ 6, P. 5. All 9. U. P. पॄ 10, लॄ 11, धॄ 26.

Rule XI a. In the Atmanepadi, इ is admitted and there is गुण.

धॄ 5. U. P. 5.
„ 9. U. P. 26 W. { घूर्यात् Parasmaipadi

धॄ 5. U. A. 3. A. { धरिषीष्ट Seṭ form इ is admitted optionally being a Weṭ root.
„ 9. U. A. 8, { धोर्षीष्ट Aniṭ form.

Similar सॄ 2. A. 11., 4. A, 11. सरिषीष्ट—सोर्षीष्ट।
शी 2. A. 7. शयिषीष्ट। डी. 1. A. 97, 4, A. 5.

Rule XIb. The Penultimate ऊ of ऊह् 1 A. Seṭ is shortened when a preposition is prefixed.

ऊह् 1. A, 70, समुह्यात् Par. long ऊ is shortened.

ऊह् I. A. without preposition ऊहिषीष्ट Ātm. when it is preceeded by a preposition it becomes समुह्यात् (Paras.) and the ऊ is shortened, "उपसर्गाद्ध्रस्व ऊहतेः".

Rule XII. Weṭ roots. There is no peculiarity regarding the Parasmaipadi, Benedictive forms. But in the Ātmanepadi, इ is admitted optionally.

There are only 8 Atmanepadi consonant ending Weṭ roots Of the consonant ending roots, the following are peculiar

गुप् 1 P. 118 गोपाय्यात् } इ is not taken even though it is a Weṭ
गुप्यात् } root. See Rule 24

तृंह् 6 P 28, All 7 P अञ्ज्, तञ्च् and तञ्ज् Nos 8 to 10 drop the nasal व्रश्च् 6 P 20 takes Samprasāraṇa (See rule 20)

ATMANEPADI ROOTS

All I. A

	(1) क्लृप् 100	कल्पिषीष्ट	क्लृप्सीष्ट There is गुण when इ is taken
	(2) त्रप् 101,	त्रपिषीष्ट	त्रप्सीष्ट
	(3) क्षम् 102.	क्षमिषीष्ट	क्षंसीष्ट
	(4) गृह् 103	गर्हिषीष्ट	घृक्षीष्ट There is गुण when इ is taken
	(5) गुह् 104	गूहिषीष्ट	घुक्षीष्ट उ is lengthened in Seṭ form
	(6) गाह् 105	गाहिषीष्ट	घाक्षीष्ट
	(7) स्यन्द् 106	स्यन्दिषीष्ट	स्यन्त्सीष्ट
5 A.	(8) अश् 2	अशिषीष्ट	अक्षीष्ट

Rule XII a Weṭ roots ending in a vowel take गुण
स्वृ. 1 P 120 स्वर्यात्

सू 3 A 11 धू 5 U 5 धू 9 U 26

„ 4 A 11 „ , 3 „ , 8

See Rule XI a

Rule XIII ऋ 1 3 P Aniṭ and जागृ 2 P. take गुण.

ऋ 1. P. 161 } अर्यात् जागृ 2 P 18 जागर्यात्
3 P 11 }

Rule XIV Final short ऋ not preceeded by a conjunct consonant is changed to रि in Parasmaipadi (For Ātmanepadi see Rule XVII below)

कृ 5 U P 18 8 U P 8 क्रियात्

Similiar वृ 1, U P 158, मृ 1 U P 157, 3 U P 13, सृ 1 P 160, हृ 1 U P, 159,

Rule XV Final short ऋ preceeded by a conjunct consonant takes गुण before the Benedictive Parasmaipadi and the passive

स्तृ 5 U P 17 स्तर्यात् स्मृ 1 P N 120 स्मर्यात् (See XII a)

Rule XVI In the Atmanepadi the final short ऋ preceeded by a conjunct consonant takes गुण when इ is admitted but there is no guna when इ is rejected

स्तृ 5 U 17 Parasmaipadi स्तर्यात्

" 9 Atmanepadi स्तृषीष्ट, इ is rejected There is no गुण

" स्तरिषीष्ट, इ is taken There is गुण

Rule XVII Final short ऋ preceeded by a simple consonant does not take गुण even in the Atmanepadi

कृ 5 U A 10, 8 U A, 9. कृषीष्ट

Similar हृ 6 A 7, धृ 1 U A. 121, धृ 6 A 6, पृ 6 A 8 मृ 6 A 9, भृ 1, U A 122, 3 U A 8, हृ 1, U A 123

Rule XVIII In the Atmanepadi Benedictive, the ending इ and उ take गुण while in the Parasmaipadi, they are lengthened (See Rule IX above)

चि 5, U A, चेषीष्ट

Similar स्तु 2 A 12, इ with अधि 2 A 18, ह्नु 2 A 13, यु 9 U. A. 14, सु 5 U A. 4 सि 5, U A, 7, श्रि 1 A 108 9 U A 12

Rule XIX शास् substitutes शिष् and हन् substitutes वध्.
शास् 2 P 16 शिष्यात्। हन् 2 P 49 वध्यात्.

Rule XX Only the Parasmaipadi roots take Samprasarana There are only 8 roots which are Ubhayapadi and have Atmane padi forms There is no Samprasarana in the Atmanepadi

Roots taking Samprasāraṇa

Parasmaipadi Roots All 2 P स्वप् 42, वश् 43, वस् 12. All 1. P. वद् 80, वस् 180 6 P. व्यच् 23, प्रच्छ् 54 व्रश्च् 30 व्यध् 4, P. 21, ज्या 9, P 37, श्वि 1. P. 83 = Total 11 roots.

The Parasmaipadi forms are easy

Ubhayapadi Roots Here the Atmanepadi forms are given below.

All 1. U. (1) वप्	179 / 126	वप्सीष्ट	It will be seen that there is no Samprasāraṇa in the Atmanepadi
(2) यज्	178 / 125	यक्षीष्ट	
(3) वह्	181 / 127	वक्षीष्ट	
(4) वे	143 / 115	वासीष्ट	
(5) व्ये	144 / 116	व्यासीष्ट	
(6) ह्वे	145 / 117	ह्वासीष्ट	
(7) ग्रह् 9, U	13 / 7	ग्रहीषीष्ट	
(8) भ्रस्ज्	53 / 20	भर्क्षीष्ट	

Rule XXI वे, ह्वे, व्ये All 1 U. and ज्या 9 P. all Aniṭ, take Samprasāraṇa and lengthen the vowel

वे 1 U. P 115 ऊयात्, ह्वे 1 U P, 117, हूयात्, व्ये 1 U P 116 वीयात्, ज्या 9 P 37 जीयात्

Rule XXI a श्वि 1. P. 83, Seṭ takes Samprasāraṇa and lengthens the vowel शूयात्

Rule XXII In the Benedictive Parasmaipadi and Passive final long ॠ is changed to ईर्. कॄ 9 P, 1, कीर्यात् Similar गॄ 9 U. P. 2., गॄ 6 P. 20, All 9 P. दॄ 5, शॄ 6, स्तॄ U 1, जॄ 1 P 86,
6 P 19 9, P 3
4, P. 23, 9. P 4, तॄ 1, P, 85

Rule XXII a But if preceeded by a labial or व् final ॠ is changed to ऊर्

वॄ 9, U. P 9 वूर्यात्. Similar पॄ 9 P 8,
3, P. 1.

Rule 23. In the Atmanepadi Benedictive the root वृ 9. A, and 5 U. admits इ optionally in the Atmanepadi as if it is a Weṭ root. This इ is not lengthened optionally but there is गुण when इ is taken.

वृ 9. A. 6 } Seṭ वरिषीष्ट
5 U. A. 1. } वृषीष्ट.

Rule 23 a. In the Atmanepadi roots ending in long ॠ admit इ optionally. Here too the इ is not lengthened but there is गुण when इ is taken.

कॄ 9. U. A. 3 (Seṭ) करिषीष्ट, कीर्षीष्ट.

Similar स्तॄ 1. U. A. 4.. वॄ 9. U. A. 5., वरिषीष्ट, वूर्षीष्ट.

Rule 24. गुप्, धूप् 1. P. and विच्छ् 6. P. take आय् optionally.

गुप् 1. P. 118 W. गोपाय्यात् गुप्यात्.

Similar धूप् 1. P. (S) 115, विच्छ् 6. P. (S) 22.

In the above cases इ is not taken even though the roots are Weṭ and Seṭ.

Rule 25. पण् and पन् take आय् in the Parasmaipadi only and take इ In the Atmanepadi.

पण् 1. P. (S) 116. पणाय्यात् } पण् 1. A. (S) 22. पणिषीष्ट
पन् 1 P. (S) 117. पनाय्यात् } पन् 1. A. (S) 23. पनिषीष्ट.

इ is taken in the Atmanepadi.

Rule 26. ऋत् 1 A. 72 takes ईय् only in the Atmanepadi.

Parasmaipadi ऋत्यात् } इ *is taken* ईय् *also is taken only in the*
Atmanepadi ऋतीयिषीष्ट } Atmanepadi.

Rule 27. कम् 1. A. 73 takes अय् and lengthens the अ *optionally*.

कमिषीष्ट Here इ alone is taken.

कामयिषीष्ट both इ and अय् are taken and कम् is lengthened to काम्.

Rule 28. कित् 1. U etc take desiderative bases

कित् 1. U 112 चिकित्स्यात् Parasmaipadi.

77 चिकित्सीष्ट Atmanepadi

Similar बध् 1, A 78, मान् 1. A. 80, दान् 1. U. 113, शान् 1. U 114/1
79 81

गुप् 1 A 74, तिज् 1 A. 76

Rule 29 The final न् of खन् 1 U. and सन् 8 U. both Set is changed to आ optionally.

खन् 1. U P 17 खन्यात्–खायात्। No peculiarity in the Atmanepadi

A. 31 खनिषीष्ट only इ is admitted.

Similar सन् 8. U P. 3
A 13.

N. B—जन् 4. A 8. (Set) is जनिषीष्ट only as it is Atmanepadi.

Rule 30. The penultimate इ of the following roots of the 4th conjugation is lengthened in the Benedictive and the passive.

दिव् 4 P 1. दीव्यात्.

Similar 4 P. सिव्, श्रिव्, ष्ठिव्, क्षिव् Nos 2 to 5

Rule 31. The following Parasmaipadi roots drop the penultimate nasal.

सञ्ज् 1 P 183 सज्यात्.

Similar रञ्ज् 1 U P 184, 4 U. P 63

All 1. P. स्कन्द् 185, दंश् 182, शंस् 65, मन्थ् 64

भ्रंश् 4 P. 22, दम्भ् 5. P 4, तृह् 6 P 22.

All 7 P अञ्ज्, तञ्च्, तञ्ज् Nos 8 to 10, भञ्ज् 7. P. 19.

All 9. P. स्तम्भ्, श्रन्थ्, ग्रन्थ्, मन्थ् Nos. 15 to 18

Rule 32 The following Parasmaipadi roots and **all** Atmanepadi roots retain their nasals

All 1 P वाञ्छ् 44, कां्क्ष् 45, निन्द्, नन्द्, चन्द्, U, क्रन्द्, मण्ड्, कुम्ब्, मन्थ् Nos 58 to 65

All 1 A. ध्वंस् 25, ध्वन् 28, स्पन्द् 128, इन्ध् 7 A. 1.

Rule 33. जम् 1. Ā. 77. takes a nasal. जम्भिषीष्ट.

Rule 34. Roots taking substitutes.

अद् 2 P. 48. अद्यात् no substitute is taken.

ब्रू 2. U. P. 15, अस् 2. P. 14, चक्ष् 2. A. 19, take वच्, भू and ख्या- क्शा respectively.

घस् 1. P. 88. has no form in the Benedictive.

अज् 1, P. 81. substitutes वी necessarily and has वीयात् only.

THE PASSIVE

Rule I. The passive form is obtained by adding य to the root and then it is conjugated like an Atmanepadi root of the 4th conjugation, irrespective of the fact whether the root is Parasmaipadi or Atmanepadi in the active voice. The य is weak. There is no गुण or वृद्धि. The same changes take place as before the terminations of the Benedictive Parasmaipadi.

The following are the differences from the Benedictive Parasmaipadi.

Rule II. In the passive the घु verbs and पा मास्था हासोगै alone change the final आ (original or substituted) to ई and not to ए as in the Benedictive Parasmaipadi (See rule VII Benedictive).

घु verbs. दा 1. P. 128 दीयते.

Similar दा 3 U. P. 6, धा 3 U. P. 7, दे 1. A. 115, धे 1. P. 146, दो 4 P. 49 (all these are घु verbs).
(A. 1 under दा, A. 2 under धा)

मा 2. P. 28, 3. A. 4, 4. A. 22 } स्था 1 P. 127, पा 1. P. 126, हा 3. P. 5, सो 4. P. 48, गै 1. P. 156.

Rule 3. The ending आ (*original or substituted*) of all other roots is retained in the passive.

N.B.—But in the Benedictive Parasmaipadi, the ending आ not preceeded by a conjunct consonant (i.e., preceeded by a simple consonant) alone is retained (Rule V) and the आ of roots preceeded by a conjunct consonant is changed to ए optionally (Rule 6).

Rule IV. The Penultimate nasals of the following roots (Atmanepadi) are dropped while in the Benedictive, all Atmanepadi roots retain their nasals (See Rule 32 Benedictive)

1 A ध्वंस् 28. ध्वस्यते

Similar भ्रम्भ् 1 A 25, स्यन्द् Wet 106 स्यद्यते, स्रम्भ् 128, इन्ध् 7 A 1.

N B —In the Benedictive these roots retain the nasal and we have ध्वंसिषीष्ट etc (See Rule 32 Benedictive)

Rule V. As regards roots ending in न् (in addition to खन् 1 U and सन् 8 U in the Benedictive, see Rule 29)

जन् 4 A and तन् 8 U also, change their final न् optionally into आ

खन् 1 U P 17 खन्यते-खायते

Similar तन् 8 U P 1, जन् 4 A 8

Rule VI. हन् does not substitute वध्

हन् 2 P 49 हन्यते

[N B —The Benedictive form is वध्यात् See Rule 19)

THE PAST PASSIVE PARTICIPLE

Rule 1 The P P is obtained by adding the affix त to the root This त is weak Hence there is no गुण or वृद्धि

N B —The corresponding forms of the roots in gerund in त्वा are given against the forms of the Past Passive Participle to facilitate comparison The serial number of the Rule in gerund in त्वा has been posted over the forms of the gerund in त्वा

Rule 2 Roots of the 10th conjugation undergo the same गुण or वृद्धि changes as before the अय्.

Eg	क्षल 10 U	क्षालित	वृद्धि
	कथ्	कथित	no वृद्धि
	चुर्	चोरित	गुण
	ज्ञा	ज्ञपित	ज्ञप् is substituted
	धू	धूनित	धून् , ,,

Rule 3. Seṭ roots ending in vowels not taking इ.

Forms of P. P.		Forms of gerund in त्वा
भू. 1. P. 84.	भूत	भूत्वा
All 2. P. यु. 1.	युत	युत्वा
नु 2.	नुत	नुत्वा
स्नु 3.	स्नुत	स्नुत्वा
क्ष्णु 4.	क्ष्णुत	क्ष्णुत्वा
रु 6.	रुत	रुत्वा
डु 5 P. 7.	दुत	दुत्वा
इ 1. P. 134	इत	इत्वा
ई 1. P. 135.	ईत	ईत्वा
जि 1 P. 132.	जित	जित्वा
नी 1 U. P. 136.	नीत	नीत्वा
ली 1. P. 137.	लीत	लीत्वा
चि U. P. 1.	चित	चित्वा
हि 5. P. 11.	हित	हित्वा
मि 1. P. 2.	मित	मित्वा
कॄ 6. A. 1.	कूत	कूत्वा
नू 6. P. 3.	नूत	नूत्वा
धू 6. P. 4.	धूत	धूत्वा
सू 6. P. 5.	सूत	सूत्वा
वृ 5. U. 1.	वृत	वृत्वा
वृ 9. A. 6.	वृत	वरि (री) त्वा 9. a.
ऊर्णु 3 U. P. 7.	ऊर्णुत	ऊर्णुवित्वा / ऊर्णवित्वा } 11 a.
श्रि 1. U. P. 82.	श्रित	श्रित्वा. 7.

Rule 4. This is the most important difference between P. P. and त्वा. Weṭ roots (except क्लिश् 9 P.) do not take इ.

In त्वा all Weṭ roots except व्रश्च् and निष्कुष् take इ optionally as is usual with Weṭ roots.

Consonant ending roots.

All 1. P.	P. P.	त्वा
1. अश् 125	अष्ट	अशित्वा-अष्ट्वा-इ is taken optionally.
2. सिध् 119	सिद्ध	सिधित्वा-सेधित्वा-सिद्ध्वा also optionally taking गुण when taking इ in त्वा.

3. मृज् 121	मृष्ट	मार्जित्वा-मृष्ट्वा	also taking वृद्धि when taking इ in त्वा.
4. गुह् U. 122	गूढ	गूहित्वा-गूढ्वा	
	(उ is lengthened)		when taking इ-, ह् is retained.
5. त्वक्ष् 123	त्वष्ट	त्वक्षित्वा-त्वष्ट्वा	
6. तक्ष् 124	तष्ट	तक्षित्वा-तष्ट्वा	

All 1. A.

7. क्लृप् 100	क्लृप्त	कल्पित्वा-क्लृप्त्वा	
8 तप् 101	तप्त	तपित्वा-तप्त्वा	
9. क्षम् 102	क्षान्त (Rule 18)	क्षमित्वा - क्षान्त्वा	Penultimate अ is lengthened when not taking इ.
10. गृह् 103	गृढ	गर्हित्वा - गृढ्वा	गृह् becomes गर्ह् when taking इ.
11. गाह् 105	गाढ	गाहित्वा-गाढ्वा	change of ह् into ढ्.
12. स्यन्द् 105	स्यन्न	स्यन्दित्वा-स्यन्त्वा.	

न् is taken instead of त् in स्यन्न and preceeding द् is also changed to न् (Rule 34).

13. मृज् 2 P. 20. see No. 3. Same forms both in P P. and त्वा.

All 4. P.

14. द्रुह् 36	द्रुग्ध-द्रूढ,	द्रुहित्वा-द्रुग्ध्वा द्रोहित्वा-द्रूढ्वा	1 optionally lengthening उ in the ANIṬ form in त्वा.
N.B.—For chane of ह् to घ् or ढ् in the Aniṭ from see Rule 36 b			2. optionally taking गुण when taking इ in the Seṭ form in त्वा.
15. मुह् 37	मुग्ध मूढ	मुहित्वा-मुग्ध्वा मोहित्वा-मूढ्वा	do
16 स्निह् 38	स्निग्ध	स्निहित्वा-स्निग्ध्वा	Optionally lengthening इ in the Aniṭ form.
	स्नीढ	स्नेहित्वा-स्नीढ्वा	And optionally taking गुण in the Seṭ form in त्वा.

17.	स्नुह् 39	स्नुग्ध स्नूढ	स्नुहित्वा-स्नुग्ध्वा स्नोहित्वा स्नूढ्वा	See 15 above.
18.	तृप् 40	तृप्त	तर्पित्वा-तृप्त्वा	taking गुण and becoming तृर्प् when taking इ in त्वा.
19.	दृप् 41	दृप्त	दर्पित्वा-दृप्त्वा	do
20.	क्लिद् 42	क्लिन्न	क्लिदित्वा-क्लित्वा क्लेदित्वा	Optionally taking गुण when taking इ in त्वा.
21.	क्षम् 44	क्षान्त	क्षमित्वा-क्षान्त्वा	See No. 9 above.
22.	रध् 43	रद्ध	रधित्वा-रद्ध्वा	
23	नश् 45	नष्ट	नशित्वा-नष्ट्वा नंष्ट्वा	Optionally taking nasal when not taking इ in त्वा.
24	5. A. अश् 2	अष्ट	अशित्वा-अष्ट्वा	
25.	All 6 P. वृह् 25	वृढ	बर्हित्वा-बढ्वा	
26	बृह् 26. like	बृह्		
27.	तृह् 27	तृढ्वा	तर्हित्वा-तृढ्वा	In तृह् and स्तृह् there is penultimate ऋ Hence there is गुण in त्वा. There is no penultimate ऋ in तृंह्. Hence no गुण.
28.	तृंह् 28		तृंहित्वा-तृढ्वा	
29	स्तृह् 29	स्तृढ	स्तर्हित्वा-स्तृढ्वा	
30.	व्रश्च् 30	वृक्ण	व्रश्चित्वा	See Rules 4 a and 25 a of gerund in त्वा. इ is taken necessarily and there is no Samprasaraṇa.

By rule 13. व्रश्च becomes वृश्च taking Samprasāraṇa and also takes न् instead of त्.

31.	All 7 P. अञ्ज् 8 अक्त		अञ्जित्वा-अङ्क्त्वा	Optionally retaining and अक्त्वा nasal when not taking इ in त्वा.
32.	तञ्च् 9	तक्त	तञ्चित्वा-तक्त्वा	

33. तञ्ज् 10 तक्त तञ्जित्वा-तङ्क्त्वा

34. गुप् 1 P. 118 गोपायित गोपायित्वा-गोपित्वा (1) taking आय् optionally when taking इ.
गुप्त गुपित्वा गुप्त्वा

taking इ when आय् is taken optionally.

(2) There is गुण optionally when taking इ. Hence there are 3 forms in Seṭ and 1 form in Aniṭ in त्वा.

35. निष्कुप् 1 P. 27 निष्कुपित कुपित्वा, निष्कुप्य

36. क्लिश् 1 P. 25 क्लिष्ट क्लिशित्वा-क्लेशित्वा क्लिष्ट्वा
क्लिशित,

इ is optionally taken as is usual with a Weṭ root.

Rule 4 b. Weṭ roots ending in vowels

1. स्वृ 1 P. 120 स्वृत स्वरित्वा, स्वृत्वा

2. सू 2 A 11 सूत सवित्वा, सूत्वा

3 सू 4 A 11 सून It should be noted that the earlier conjugations of सू and धू take त while the later conjugations take न

4 धू 5. U P. 5
5. „ A 3 } धूत धवित्वा-धूत्वा

6 धू 1 U P 26
7. „ A 8 } धूत „

Rule 5. Aniṭ roots taking इ.

वस् 1 P. Aniṭ 80 उषित. उषित्वा. इ is admitted and वस् is changed to उस् by Samprasāraṇa and then to उष् (See rule 13).

क्षुध् 4 P. Aniṭ 58 क्षुधित क्षुधित्वा, क्षोधित्वा क्षुध् takes इ necessarily and गुण optionally.

Rule 6. Seṭ roots taking गुण while admitting इ.

ङी 1 A 97	डयित	डित्वा
शी 2 A 7	शयित	शयित्वा
जागृ 2 P. 8	जागरित	जागरित्वा

मृष् 4 U P. 17 मर्षित मृषित्वा-मर्षित्वा । when मृष् means to endure "मृषस्तितिक्षायाम्"। अन्यत्र 'मृषित'। अपमृषितं वाक्यम्।

धृष् 1 P. 107 धर्षित धर्षित्वा

N B —श्वि 1 P. 83 becomes शून by संप्रसारण. Rule 13. श्रि 1 U. P. 82 does not take either गुण or इ. See Rule 3. श्रित.

Rule 7. Seṭ roots taking इ optionally.

पू 1 P. 99. पवित-पूत. पवित्वा-पूत्वा। (पू 9. U. P. 1 is पूत-पूत See rule 28)

घृष् 5 P. 3. धर्षित-घृष्ट. धर्षित्वा only.

Rule 8. Seṭ roots take both त and न and taking गुण before त and not before न.

मिद् 1 A. 89	मेदित	मेदित्वा
	मिन्न	मिदित्वा.
क्ष्विद् 1 A. 88	क्ष्वेदित	क्ष्वेदित्वा
	क्ष्विण्ण	क्ष्विदित्वा

Rule 9. The penultimate short उ of the following Seṭ roots of the 1st conjugation takes गुण optionally but takes इ necessarily. All 1 A. Seṭ

मुद् 83	मुदित-मोदित	मुदित्वा-मोदित्वा
द्युत् 85	द्युतित-द्योतित	द्युतित्वा-द्योतित्वा
रुच् 85	रुचित-रोचित	रुचित्वा-रोचित्वा
शुभ् 87	शुभित-शोभित	शुभित्वा-शोभित्वा

All 1 P. Seṭ

शुच् 94	शुचित, शोचित	शुचित्वा-शोचित्वा
लुट् 95	लुटित, लोटित	लुटित्वा-लोटित्वा
पुष् 96	पुषित-पोषित	पुषित्वा-पोषित्वा
च्युत् 101	च्युतित, च्योतित	च्युतित्वा-च्योतित्वा

Rule 10. Seṭ roots of the 1st conjugation taking इ optionally and also taking गुण optionally and take only त and not न.

क्षुभ् 1. A. 91. क्षुभित क्षोभित. क्षुभित्वा-क्षोभित्वा and also क्षुब्ध a churning handle See Rule 38.

घुर् 1 P. 99. घुरित, घोरित, घूर्ण घुरित्वा-घोरित्वा.

Rule 10 a. क्ष्विद् 1. A. Set 90 क्ष्विदित, क्ष्वेदित, क्ष्विण्ण । इ is taken both when taking गुण or not, and when it is rejected, न and not त is taken.

[क्ष्विद् 4 P. 57 Anit is क्ष्विण्ण See Rule 34].

Rule 11. Set roots with penultimate short इ, उ and ऋ reject इ.

All 1 P.

वृष् 103	वृष्ट	वर्षित्वा वृष्ट्वा

इ is rejected in P. P. In त्वा the इ is optionally taken and there is गुण only when इ is taken.

घृष् 104	घृष्ट	घर्षित्वा-घृष्ट्वा
हृष् 106	हृष्ट	हर्षित्वा-हृष्ट्वा

All 1 A.

शृध् 92	शृद्ध	शर्धित्वा-शृद्ध्वा
वृत् 93	वृत्त	वर्तित्वा-वृत्त्वा
वृध् 94	वृद्ध	वर्धित्वा-वृद्ध्वा
इष् 6. P. 2	इष्ट	एषित्वा-इष्ट्वा
तृद् 7. U. P 6	तृण्ण	तर्दित्वा-तृत्त्वा
छृद् 7 U. P. 7	छृण्ण	छर्दित्वा-छृत्त्वा
मृश् 4 P. 20	मृष्ट	मर्शित्वा-मृष्ट्वा
जुष् 6 A 4	जुष्ट	जुषित्वा-जोषित्वा
शुच् 4 U P. 12	शुक्त	शुचित्वा-शोचित्वा
रिष् 1 P. 89	रिष्ट	रिषित्वा-रेषित्वा-रिष्ट्वा
प्लुष् 1 P. 97	प्लुष्ट	प्लुषित्वा-प्लोषित्वा-प्लुष्ट्वा
प्रुष् 1 P. 98	Substitutes र् for ल्.	
मृष् 1 P. 105	मृष्ट	मृषित्वा-मर्षित्वा-मृष्ट्वा
लुभ् 4 P. 10	लुब्ध	लुभित्वा, लोभित्वा, लुब्ध्वा
यत् 1 A. 21	यत्त	यतित्वा no peculiarity in त्वा. इ is taken as is usual with a Set root
दीप् 4 A. 9	दीप्त	दीपित्वा
पृच् 2 A 9 } 7 P. 3 }	पृक्त	पर्चित्वा

चृत् 6 P. 18	चृत्त	चर्तित्वा
कृत् 6 P. 17	कृत्त	कर्तित्वा

Rule 11 a. Penultimate ऋ taking गुण optionally and taking इ when taking गुण.

हृष् 4 P. 21	हर्षित-हृष्ट	हर्षित्वा

Rule 11 b Seṭ roots ending in स् not taking इ.

ग्रस् 1 A. 29	ग्रस्त	ग्रसित्वा-ग्रस्त्वा
ग्लस् 1 A 30	ग्लस्त	ग्लसित्वा-ग्लस्त्वा

All 4 P.

अस् 24	अस्त	असित्वा-अस्त्वा
यस् 26	यस्त	यसित्वा-यस्त्वा
त्रस् 25	त्रस्त	त्रसित्वा only

Rule 12 Seṭ roots behaving like weṭ roots.

लस् 1 P. 14	लसित	लसित्वा
अत् 1 P 70	अतित अत्त	अतित्वा
श्वस् 2 P. 10	श्वसित (विश्वस्त)	श्वसित्वा
रुष् 4 P. 9	रुषित-रुष्ट	रुषित्वा-रोषित्वा-रुष्ट्वा
रिष् 4 P. 8	रिषित-रिष्ट	रिषित्वा-रेषित्वा रिष्ट्वा
क्षुभ् 4 P 15, 9 P 14	क्षुभित, क्षुब्ध	क्षुभित्वा-क्षोभित्वा
क्लिश् 4 A 2	क्लिशित, क्लिष्ट	क्लिशित्वा-क्लिष्ट्वा
शक् 4 A 1	शकित-शक्त	शकित्वा शक्त्वा

Rule 13 Roots taking सम्प्रसारण.

All 2 P

स्वप् 42	सुप्त	सुप्त्वा
वच् 43	उक्त	उक्त्वा

All 1 P.

वस् 180	उषित	उषित्वा
वद् 80	उदित	उदित्वा

("वसतिक्षुधोरिट्" । इ is taken even though वस् is Aniṭ)

All 1 U

वप् P. 179, A. 126	उप्त	उप्त्वा

यज् 178 125	इष्ट	इष्ट्वा
वह् 181 197	ऊढ	ऊढ्वा
वश् 2. P. 12	उशित	वशित्वा (No Samprasāraṇa in त्वा.)
व्यध् 4 P. 61	विद्ध	विद्ध्वा
व्यच् 6 P. 23	विचित	विचित्वा
प्रच्छ् 6. P. 54	पृष्ट	पृष्ट्वा
भ्रस्ज् 6 U. 53 20	भृष्ट	भृष्ट्वा
व्रश्च् 6 P. 30	वृक्ण	व्रश्चित्वा (no संप्रसारण in त्वा)

(न is taken instead of त).

ग्रह् 9 U. 13 7	गृहीत	गृहीत्वा[25] The vowel is lengthened both in P. P. and त्वा
ज्या 9 P. 37	जीन	जीत्वा
व्ये 1 U. 144 116	वीत	वीत्वा
ह्वे 1 U 145 117	हूत	हूत्वा "त्वादिभ्यः" इति निष्ठानत्वम् ॥
वे 1 U. 143 115	उत	उत्वा no lengthening
श्वि 1 P 83	शून	श्वयित्वा No सम्प्रसारण in त्वा but only गुण. "ओदितश्च" इति निष्ठानत्वम्.

Rule 14. Parasmaipadi roots dropping the penultimate nasal.

Seṭ roots.

शंस् 1 P. 65	शस्त	शंसित्वा-शस्त्वा[18a]
भ्रंश् 4 P. 22	भ्रष्ट	भ्रंशित्वा-भ्रष्ट्वा
दम्भ् 5 P. 4	दब्ध	दम्भित्वा-दब्ध्वा
स्तम्भ् 9 P. 15	स्तब्ध	स्तम्भित्वा-स्तब्ध्वा

ANIṬ roots.

दंश् 1 P. 182	दष्ट	दष्ट्वा[20]
सञ्ज् 1 P. 183	सक्त	सक्त्वा
रञ्ज् 1 U. P. 184 4 U. P. 63	रक्त	रङ्क्त्वा[19]-रक्त्वा
बन्ध् 9 P. 40	बद्ध	बद्ध्वा[20]

Weṭ roots

अञ्ज् 8	अक्त	अञ्जित्वा-अङ्क्त्वा-अक्त्वा[4 & 19a]
तञ्च् 9	तक्त	तञ्चित्वा-तक्त्वा[4 & 18a]
तञ्ज् 16	तक्त	तञ्जित्वा-तङ्क्त्वा

Rule 15. Atmanepadi roots dropping penultimate nasal.

स्वञ्ज् 1 A. Aniṭ 128	स्वक्त	स्वङ्क्त्वा-स्वक्त्वा[19]

All Seṭ roots. All 1 A.

स्रम्भ् 24	स्रब्ध	स्रम्भित्वा-स्रब्ध्वा[18]
स्रंस् 25	स्रस्त	स्रंसित्वा-स्रस्त्वा
भ्रंस् 26	भ्रष्ट	भ्रंशित्वा-भ्रष्ट्वा
ध्वंस् 28	ध्वस्त	ध्वंसित्वा-ध्वस्त्वा
इन्ध् 7 A. 1	इद्ध	इन्धित्वा No peculiarity.

Rule 16. Atmanepadi Seṭ roots retaining the nasal and also taking इ as is usual with Seṭ roots

स्तम्भ् 1 A 16 Seṭ	स्तम्भित	स्तम्भित्वा No peculiarity
जृम्भ् 1 A. 15 Seṭ	जृम्भित	जृम्भित्वा

Rule 17. Parasmaipadi Seṭ roots dropping the penultimate nasal and taking इ.

मन्थ् 9 P. 16 } 1 P. 64 }	मथित	मन्थित्वा-मथित्वा
ग्रन्थ् 9 P. 17	ग्रथित	ग्रन्थित्वा-ग्रथित्वा
श्रन्थ् 9 P. 18	श्रथित	श्रन्थित्वा-श्रथित्वा

Rule 18. Seṭ roots and Weṭ roots ending in अम् changing म् to न् and also lengthening the penultimate अ.

Seṭ Roots

चम् 1 P. 75	चान्त	चमित्वा[16]-चान्त्वा
भ्रम् 1 P. 79 } 4 P. 27 }	भ्रान्त	भ्रमित्वा-भ्रान्त्वा
क्लम् 4 P. 28	क्लान्त	क्लमित्वा-क्लान्त्वा
तम् 4 P. 31	तान्त	तमित्वा-तान्त्वा
श्रम् 4 P. 32	श्रान्त	श्रमित्वा-श्रान्त्वा

क्रम् 1 P. 78	क्रान्त	[16a]क्रमित्वा-क्रन्त्वा-क्रान्त्वा. अ is optionally lengthened in the Aniṭ form.
कम् 1 A. 73	कान्त	कामयित्वा-कमित्वा-कान्त्वा. अ is optionally lengthened in Seṭ form.
क्षम् 1 A. 102 / 4 P. 44	क्षान्त	क्षमित्वा-क्षान्त्वा

Rule 19. Seṭ roots ending in अम् optionally lengthening the penultimate अ and admitting इ when not lengthening.

All Seṭ

वम् 1 P. 25	वमित-वान्त	वमित्वा-वान्त्वा[16]
दम् 4 P. 30	दमित-दान्त	दमित्वा-दान्त्वा
शम् 4 P. 29	शमित-शान्त	शमित्वा-शान्त्वा.

("वा दान्त—" इति निपातनम्)

Rule 20 Aniṭ roots ending in अम् dropping the final nasal.

All 1 P. Aniṭ

यम् 186	यत	यत्वा
गम् 118	गत	गत्वा
नम् 187	नत	नत्वा
रम् 1 A. 130	रत	रत्वा

Rule 21. Roots of the conjugation ending in a nasal reject इ even though they are Seṭ and also drop the nasal and take त.

All Seṭ

तन् 8 U. P. 1	तत	तनित्वा-तत्वा[23]
वन् 2	वत	वनित्वा-वत्वा
घृण् 7	घृत	घृणित्वा-घृत्वा
तृण् 6	तृत	तृणित्वा-तृत्वा
ऋण् 5	ऋत	अर्णित्वा-ऋत्वा[23a]
क्षिण् 4	क्षित	क्षिणित्वा-क्षेणित्वा-क्षित्वा[23b]

Rule 22. Aniṭ roots ending in न् drop the nasal and take त.

मन् 4 A. (Aniṭ) 16	मत	मत्वा[24]
हन् 2 P. " 49	हत	हत्वा

Rule 23. जन्, सन् and खन् drop the nasal and take त and lengthen the penultimate अ.

All Seṭ

जन् 4 A, 8	जात	जनित्वा[23d]
सन् 8 U, P, 2	सात	सनित्वा-सात्वा
खन् 1 U. P. 17	खात	खनित्वा-खात्वा

Rule 24. Seṭ roots ending in इव् change it to यू.

All Seṭ

ष्ठिव् 1 P. 77 } 4 P. 5 }	ष्ठ्यूत	ष्ठेवित्वा-ष्ठ्यूत्वा
क्षिव् 1 P. 91 } 4 P. 7 }	क्ष्यूत	क्षेवित्वा-क्ष्यूत्वा
सिव् 4 P. 2	स्यूत	सेवित्वा-स्यूत्वा

Rule 24a. दिव् 4 P.

दिव् 4 P. 1 Seṭ द्यूत when gambling is meant
द्यून Otherwise ("दिवोऽविजिगीषायाम्।")

Rule 25. Roots ending in य् drop it and take त.

All Seṭ 1 A

पूय् 61	पूत	पूयित्वा No peculiarity
क्नूय् 62	क्नूत	क्नूयित्वा
क्ष्माय् 63	क्ष्मात	क्ष्मायित्वा
ऊय् 64	ऊत	ऊयित्वा

Rule 25. स्फाय् drops its य् and is changed to स्फी

स्फाय् 1 A. Seṭ 64 स्फीत स्फायित्वा No peculiarity

"स्फायःस्फी निष्ठायाम्"—य् is dropped and इ is substituted before त.

Rule 25b

प्याय् 1 A Seṭ 65 प्यान—य् is dropped and न is added } प्यायित्वा
पीन—याय् is dropped and ई is taken, }
and न is added. Regarding one's own limbs पीन is used पीनं मुखम्.

In other senses प्यान or पीन ("प्यायः पी"). आपीनमूधः। प्यानः स्वेदः ॥

Rule 26. Roots beginning with conjunct consonant and ending in आ and ऐ and having य, र, ल, व in the Root take न instead of त.

All Aniṭ

घ्रा 2 P. 32	घ्राण	घ्रात्वा
म्लै 1 P. 148	म्लान	म्लात्वा
ग्लै 1 P. 147	ग्लान	ग्लात्वा
प्यै 1 A. 119	प्यान	प्यात्वा

Rule 26a. Roots beginning with simple consonants, ending in आ and ऐ.

All Aniṭ

दै 1 P. 150	दान	दात्वा[26b]
हा 3 A. 3	हान	हात्वा

Rule 26b.

स्त्यै 1 P. 149	स्त्यान	प्रस्तीत-प्रस्तीम

Rule 27. Roots begining with conjunct consonants ending in आ and ऐ take त instead of न.

ध्मा 1 P. 129	ध्मान	ध्मात्वा
म्ना 1 P. 130	म्नात	म्नात्वा
ध्यै 1 P. 152	ध्यात	ध्यात्वा
स्ना 2 P. 29	स्नात	स्नात्वा
प्सा 2 P. 24	प्सात	प्सात्वा
ख्या 2 P. 34	ख्यात	ख्यात्वा
ज्ञा 9 U. P. 36	ज्ञात	ज्ञात्वा

Rule 27a. Roots beginning with simple consonants and ending in आ and ऐ take त instead of न.

All Aniṭ

All 2 P.

या 21	यात	यात्वा
भा 22	भात	भात्वा
रा 25	रात	रात्वा
ला 27	लात	लात्वा

पा 28	पात	पात्वा
दा 26	दात	दात्वा
कै 1 P. 153	कात	कात्वा

Rule 27b. Roots ending in ओ changing the ओ to आ or इ and taking त instead of न.

All Anit

छो 4 P. 46	छात-छित	छात्वा-छित्वा&c
शो 47	शात-शित	शात्वा-शित्वा

("संशितं व्रतं")

Rule 28. Roots ending in आ, ऐ, इ, ई, ऊ and ॠ take both न and त.

All Anit

घ्रा 1 P. 131	घ्रात-घ्राण	घ्रात्वा
श्रै 1 P. 151	शृत-श्राण	श्रात्वा

The ऐ of श्रै becomes ॠ. Hence we get शृ instead of श्रा before त—'क्षीरहविषोः पाके'। शृतं क्षीरम्। अन्यत्र—श्राणा यवागूः।

वा 2 P, 26 वात-वान ('निर्वाणोऽवाते') वात्वा

निर्वाणः मुनिः The sage is absolved. निर्वाणोऽग्निः The fire is extinguished. But निर्वातो वातः calm, still, air.

त्रै 1, A. 118	त्रात-त्राण	त्रात्वा
श्यै 1 A, 120	शीत-शीन-श्यान	

संश्यानो वृश्चिकः Scorpion shrunk in cold. Here न is taken शीनं घृतम्। य् takes संप्रसारण and श्यै becomes शी and takes न, शीनम् coagulated. In both these cases the idea of touch is not present. But शीतमुदकम् the idea of touch is present here.

All Anit

ending in ई. ह्री 3 P. 4 ह्रीत ह्रीण		ह्रीत्वा
ending in इ. क्षि 1P.133 क्षित-क्षीण		क्षित्वा

क्षीण emaciated but when curse or pity is implied क्षित or क्षीण.

सि 5 U. P. 10 9 U. P. 38	सित-सिन	सित्वा

ग्रिन: ग्रास: mouthful, a lump of food सिता पाशेन सूरी। बद्धेत्यर्थ:।

ending in ऋ-	ऋ 1 P. 161, 3 P. 11	ऋण-ऋत	ऋत्वा

ऋणम् debt, ऋतम् truth.

ending in ऊ पू 9 U.P. 10(Set) पूत-पून पवित्वा

"पूञो विनाशने" इति नत्वम्। पूना यवाः। विनष्टा इत्यर्थः। But पूत purified.

Rule 29 Roots ending in आ, ए, ऐ and ओ not taking न but taking त and changing the final vowel to इ.

All Anit

स्था 1 P. 127	स्थित	स्थित्वा[8]
मा 2 P. 33, 4 A. 22, 3 A. 4, मे 1. A. 114	मित	मित्वा
दो 4 P 49	दित	दित्वा
सो 4 P. 48	सित	सित्वा
दरिद्रा 2 P. 19 Set	दरिद्रित	दरिद्रित्वा

Rule 29a Roots ending in आ etc changing to ई

All Anit

पा 1 P. 126	पीत	पीत्वा[8a]
धे 1 P. 146	धीत	धीत्वा
गै 1 P. 156	गीत	गीत्वा

Rule 29b changing to ई but taking न instead of त.

Anit हा 3 P. 5	हीन	हित्वा

Rule 30. Roots ending in ई and ऊ take न without any other change.

(1) All Anit and all 4 A.

दी 23	दीन	दीत्वा
मी 27	मीन	मीत्वा
ली 30, ली 9 P. 32	लीन	लीत्वा

All Seṭ

डी 4 A. 5	डीन	डीत्वा
दू 4 A. 6	दून	दूत्वा
व्री 9 P. 30	व्रीण	व्रीत्वा
लू 9 U. P. 11	लून	लूत्वा

Rule 30a. Roots ending in short उ lengthen the उ and take न.

All Aniṭ

दु 1 P. 139	दून	दूत्वा (उ is lengthened in त्वा also).
गु 6 P. 35	गून	गुत्वा no lengthening

Rule 31. Aniṭ roots ending in short ऋ do not take न but take only त.

Aniṭ कृ 5. U. P. 18 8 U. P. 8	कृत	कृत्वा
All 6 A Aniṭ		
दृ with आ 7	आदृत	आदृत्य
पृ 8	पृत	पृत्वा
मृ 9	मृत	मृत्वा

All Aniṭ

भृ 1 U. P. 157	भृत	भृत्वा
धृ 1 U. P. 158	धृत	धृत्वा
हृ 1 U. P. 159	हृत	हृत्वा
सृ 1 P. 160	सृत	सृत्वा
स्मृ 1 P. 162	स्मृत	स्मृत्वा
स्तृ 5 U. P. 17	स्तृत	स्तृत्वा

Rule 32. Final and long ॠ is changed to ईर् but is changed to ऊर् when a labial or व् preceeds.

All Seṭ

तॄ 1 P. 85	तीर्ण	तीर्त्वा
ॠ 9 P. 1	ईर्ण	ईर्त्वा
दॄ 9 P. 7	दीर्ण	दीर्त्वा
शॄ 9 P. 6	शीर्ण	शीर्त्वा
स्तॄ P U. P. 4	स्तीर्ण	स्तीर्त्वा

	जॄ 1 P. 86, 4 P. 23, 9 P. 9	जीर्ण	जरि (री) त्वा [9a] जीर्त्वा 9 P. A.
	कॄ 6 P. 19	कीर्ण	कीर्त्वा
	पॄ 9 P. 8	पूर्ण	पूर्त्वा
	वॄ 9 P. 5	वूर्ण	वूर्त्वा

Rule 33. Roots ending in र् change the त to न

Set	ज्वर् 1 P. 31	जूर्ण	ज्वरित्वा

ऊ is substituted for व्.

Rule 34. The त of the P. P preceeded by र and द is changed to न. The preceeding द of the root is also changed to न. Hence we get न्न i e, double न—" रदाभ्यां निष्ठातो नः पूर्वस्य च दः —" ॥

पद् 4 A. 18	पन्न	पत्वा
खिद् 4 A. 9, 7 A. 9	खिन्न	खित्वा
स्विद् 4 P. 57	स्विन्न	स्वित्वा
छिद् 7 U. P. 16/8	छिन्न	छित्वा
क्षुद् 7 U. P. 17/10	क्षुण्ण	क्षुत्वा
शद् 1 P. 165	शन्न	शत्वा
सद् 1 P. 164	सन्न	सत्वा
स्कन्द् 1 P. 185	स्कन्न	स्कन्त्वा

All Set

तृद् 7 U. P. 6	तृण्ण	तर्दित्वा-तृत्वा [10a]
छृद् 7 U. P. 7	छृण्ण	छर्दित्वा-छृत्वा

All Wet

क्लिद् 4 P. 42	क्लिन्न	क्लिदित्वा, क्लेदित्वा, क्लित्वा [4]
स्यन्द् 1 A. 106	स्यन्न	स्यन्दित्वा, स्यन्त्वा

Rule 35. Some roots ending in ज् take न (ओदित्)

All Anit

	मस्ज् 6 P. 52	मग्न	मङ्क्त्वा [26]
	भञ्ज् 7 P. 19	भग्न	भङ्क्त्वा-भक्त्वा [19]
	भुज् 6 P. 38	भुग्न	भुक्त्वा [20]
Set	विज् 6 A. 3, 7 P. 5	विग्न	विजित्वा No peculiarity

Rule 36 Roots ending in ज् change it to क् and take त.

All Anit

भज् 1 U. P. 176	भक्त	भक्त्वा
त्यज् 1 P. 177	त्यक्त	त्यक्त्वा
युज् 1 B. 168, 7 U. P. 17	युक्त	युक्त्वा
भुज् 7 P. 18, 7 A. 4	भुक्त	भुक्त्वा
विज् 3 U. P. 9	विक्त	विक्त्वा
निज् 3 U. P. 8	निक्त	निक्त्वा

All Set

वृज् 7 P 4, 2 A. 10	वृक्त	वर्जित्वा[10]
मृज् 1 A. 95	मृक्त	मर्जित्वा

Rule 36a. ज् is changed to ष् and ट is taken

Anit सृज् 6 P. 45	सृष्ट	सृष्ट्वा[20b]
Wet मृज् 1 P 121, 2 P. 20	मृष्ट	मार्जित्वा-मृष्ट्वा[4]

Rule 36b, Anit roots ending in ह् change it to ग् or ढ्

All Anit

दह् 1 P. 174	दग्ध	दग्ध्वा
दुह् 2 U. P. 44	दुग्ध	दुग्ध्वा
दिह् 2 U. P. 45	दिग्ध	दिग्ध्वा

(दग्ध्वा, दुग्ध्वा, दिग्ध्वा:) ह् is changed ग्.

All 4 P. Wet

द्रुह् 36	द्रुग्ध, द्रूढ	द्रुहित्वा-द्रुग्ध्वा[4], द्रोहित्वा-द्रूढ्वा
मुह् 37	मुग्ध, मूढ	ह् is changed to ग् or ढ्
स्निह् 38	स्निग्ध, स्नीढ	See rule 4 for forms in त्वा.
स्नुह् 39	स्नुग्ध, स्नूढ	

All 6 P. Weṭ

बृह् 25	बृढ	ह् is changed to ढ्
वृह् 26	वृढ	
तृह् 27	तृढ	
तृंह् 29	तृढ	
स्तृह 28	स्तृढ	

All Weṭ

गुह् 1 U. P. 122	गूढ	ह् is changed to ढ्
गृह् 1 A. 103	गृढ	
गाह् 1 A. 105	गाढ	

Rule 36c. ह् is changed to द्ध्

नह् 4 P. Aniṭ 62 नद्ध नद्ध्वा

Rule 37. Roots taking substitutes.

Aniṭ अद् 2 P. 18 जग्ध / अन्न — जग्ध्वा[27] only

All Seṭ

ब्रू 2 U. P. 19	उक्त	उक्त्वा[25]
अस् 2 P. 14	भूत	भूत्वा[27]
अज् 1 P. 81	अजित / वीत	अजित्वा / वीत्वा
चक्ष् 2 A. 19	ख्यात / क्शात	ख्यात्वा / क्शात्वा

Rule 38. Irregular forms.

मद् 4 P. Seṭ 33. मत्त (द् is dropped and त्—(मदित्वा) is inserted. 'न ध्याख्यापॄमूर्छिमदाम्'—)

(The roots ध्या, ख्या, पॄ, मूर्छ् and मद् reject—न)

All Aniṭ

दा 1 U. P. 128, 3 U. P. 6, दे 1 A. 113 — दत्त — दत्त्वा[28] — दा becomes दत्

धा 3 U. P. 7 हित (' दधातेर्हिः ' धा is changed to हि) हित्वा[28]

पच् 1 U. P. 175 पक्व (' पचोवः —') पक्त्वा

All Set

शृध् 4 P. 19 शृद्ध शृधित्वा-शर्धित्वा

'अनुपसर्गात्फुल्लक्षीबकृशोल्लाघाः' इति सलोप इडभावश्च । उपसर्गात्—प्रशृधितः ।

फल् 1 P. 18 फुल्ल फलित्वा

(विशरणे)

मुर्छ् 1 P. 54 मूर्त मूर्छित्वा

(1) उ is lengthened मूर्छ्. (2) छ् is dropped मूर्. (3) ध्या, ख्या, पृ, मुर्छ् and मद् reject न (See मद् above). मूर्त.

शास् 2 P. 16 शिष्ट शासित्वा-शिष्ट्वा

The Penultimate आ of शास् is changed to इ ; शास्-शिस्-शिष्.

All Set

अव् 1 P. 69 अवित अवित्वा

धाव् 1 U. P. 41 धावित / धौत धावित्वा-धौत्वा[28]

त्वर् 1 A. 33 त्वरित / तूर्ण त्वरित्वा-व is changed to ऊ

पूर् 4 A. 10 पूर्ण-पूर्त —

ह्लाद् 1 A. 43 ह्लन्न ह्लादित्वा

(1) Penultimate आ is shortened (2) न is subsituted for the previous द्. See rule 34.

All Anit

शुष् 4 P. 50 शुष्क (क is substituted for त) शुष्ट्वा

क्षै 1 P. 155 क्षाम ('क्षायो मः') क्षात्वा[8b]

भिद् 7 U. P. 12 भिन्न divided भित्त्वा

— भित्त fragment

नुद् 6 U P. 32 नुन्न / नुत्त न is optionally taken. नुत्त्वा

('नुदविदोन्दत्राघ्राह्रीभ्योऽन्यतरस्याम्' इति निष्ठातो वा नत्वम्)

विद् 6 U. P. 51 to obtain वित्त wealth वेदित्वा[13a]

विन्न वित्त्वा

('वित्तो भोगप्रत्यययोः—')

विद् 7 A 12 / 4 A. 23 वित्त / विन्न See नुद् above वित्वा

All Set

अर्द् 1 P. 71	अर्दित-अभ्यर्ण near of time समर्ण solicited व्यर्ण (अभेद्याविद्धं)	अर्दित्वा
लज्ज् 6 A. 2	लज्जित लग्न }	लज्जित्वा

Rule 38a. The following roots do not admit इ in the particular senses noted against each.

1.	क्षुभ् 1 A. 91	क्षुब्ध	a churning handle (मन्थ)
2.	स्वन् 1 P. 16	स्वान्त	mind (मनः)
3.	ध्वन् 1 P. 5	ध्वान्त	darkness (तमः)
4.	लग् 1 P. 22	लग्न	attached (सक्त)
5.	म्लेच्छ् 1 P.	म्लिष्ट	indistinct (अविस्पष्ट)
6.	विरिभ्	विरिब्ध	note (स्वर)
7.	फण् 1 P. 15	फाण्ट	a decoction (अनायाससाध्य-कषायविशेषः) easily prepared.
8.	बाह् 1 A.	बाढ	much (भृश).

"क्षुब्धस्वान्तध्वान्तलग्नम्लिष्टविरिब्धफाण्टबाढानि मन्थमनस्तमःसक्ताविस्पष्टस्वरानायासभृशेषु" इत्यनिट्कानि निपात्यन्ते ।

Rule 39. Roots taking desiderative 'bases'.

गुप् 1 A. 75 to censure	जुगुप्सित	जुगुप्सित्वा[26]
तिज् 1 A. 76	तितिक्षित	तितिक्षित्वा
कित् 1 U. P. 112 A. 77	चिकित्सित	चिकित्सित्वा
बध् 1 A. 78	बीभत्सित	बीभत्सित्वा
दान् 1 U. P. 113 A. 79	दीदांसित	दीदांसित्वा
मान् 1 A. 80	मीमांसित	मीमांसित्वा
शान् 1 U. P. 114 A. 81	शीशांसित	शीशांसित्वा

RULES REGARDING GERUND IN त्वा—

The corresponding forms of the Gerund in त्वा have been given against the forms of the Past Passive Participle in the rules regarding P. P. Hence only the abstract of the rules regarding त्वा is given hereunder along with the list of roots and the form or forms of one typical root, under each rule.

Rule 1. The affix क्त्वा is weak just like the affix त of the P.P.

Rule 2. Roots of the 10th conjugation undergo the usual changes.

चुर् चोरयित्वा (गुण)
कृत् कीर्तयित्वा (कृत् is changed to कीर्त्)
ज्ञा ज्ञापयित्वा (ज्ञाप् *is substituted for* ज्ञा)
धू धूनयित्वा (धून् is substituted for धू)

Rule 3. Some Seṭ roots ending in a vowel do not take इ.

भू 1 P. 84 भूत्वा (for the forms of other roots see Rules re. P. P.)

Similar roots

All 2 P.

यु 1, रु 2, स्नु 3, क्ष्णु 4, रु 6.

All 1 P.

जि 132, स्मि 134, नी 136, ड्डी 135, क्षी 137.

All 5 P.

दु 7, चि U. 9, हि 11, मि 12, कृ 6, A. 1.

All 6 P.

नू 3, धू 6, सू 5, वृ 5 U. P. 1.

Rule 4. Weṭ roots ending in a consonant take इ *optionally* as is usual with wet roots.

1 P. अक्ष् 125 अक्षित्वा-अष्ट्वा.

Similar roots

All 1 P.

सिध् 119, मृज् 121, गुह् U. 122, त्वक्ष् 123. तक्ष् 124.

All 1 A.

क्लृप् 100, त्रप् 101, क्षम् 102, गृह् 103. गुह् U. 104, गाह् 105, स्यन्द् 106 2 P. मृज् 20.

All 4 P.

द्रुह् 36, मुह् 37, स्निह् 38, स्नुह् 39, त्रुप् 40 दृप् 41, क्लिद् 4?, क्षम् 44 रध् 43, नश् 45. 5 A. अश् 2.

All 6 P.

वृह् 25, बृह् 26, तृह् 27, तृंह् 28, स्तृह् 29.

All 7 P.

अञ्ज् 8, तञ्च् 9, तञ्ज् 10, क्लिश् 9 P 25.

गुप् 1 P 118	Seṭ form	Aniṭ form
	गोपायित्वा गोपित्वा गुपित्वा	गुप्त्वा Taking गुण optionally and taking आय् optionally while taking इ and rejecting both आय् and गुण in the Aniṭ form.

Rule 4a. व्रश्च् 6 P. 30, निष्कुष् 9 P. 24 are exceptions. They take इ necessarily.

व्रश्च् व्रश्चित्वा } इ is necessarily taken. No Samprasāraṇa

निष्कुष् कुषित्वा } इ is nececsarily taken.

Rule 5. Weṭ roots ending in a vowel take इ optionally as is usual with Weṭ roots.

स्वृ 1. P. 120 स्वरित्वा-स्वृत्वा

Similar roots

सू 2 A. 11. 4. A. 11, धू 5 U. P 5, A. 3., धू 9 U. P. 2. 6. A. 8.

Rule 6. Aniṭ roots क्षुध् 4 P. 58 and वस् 1 P. 180 take इ even though they are Aniṭ. ('वसतिक्षुधोरिट्') आभ्यां क्त्वानिष्ठयोर्नित्यमिट् स्यात्) क्षुध्. क्षुधित्वा-क्षोधित्वा taking इ necessarily and गुण optionally. वस्. उषित्वा taking इ and also taking संप्रसारण. See rule 25.

Rule 7. Seṭ roots ending in a vowel taking गुण while admitting इ.

डी 1 A. 97 } 4 A. 4 } डयित्वा.

Similar

शी 2 A. 7, श्वि 1 P. 82. श्रि 1 U. 82. जागृ 2 P. 18. पू 9 U. 10.

Rule 7a. पू 1 A. optionally takes गुण पवित्वा-पूत्वा.

Rule 8. Roots ending in आ, ए, ऐ and ओ substitute इ.

स्था 1 P. 127 स्थित्वा

Similar

मा 2 P. 28, 3 A. 24, 4. A. 22, मे 1 A. 114, दो 4 P. 49. सो 4 P. 48, दरिद्रा 2 P. 19 and हा 3 P. 5,

Rule 8a. Final आ, ए and ऐ are changed to ई.

पा 1 P. 125 पीत्वा. Similar पे 1 P. 146, गै 1 P. 156.

Rule 8b. Final ऐ is changed to आ as usual.

1 P. ग्लै 148. ग्लात्वा

Similar

म्लै, ध्यै, क्षै, श्रै, स्त्यै, कै, वै, दै. All 1 P. Nos. 148 to 155.

1 A. श्रै 118, ध्यै 119.

Rule 8c. Roots ending in ओ change it to इ or आ optionally.

4 P. छो 46. छात्वा-छित्वा.

4 P. शो 47. शात्वा-शित्वा.

Rule 9. Final long ॠ is changed to ईर्.

ॠ 9 P. 1. ईर्त्वा

Similar

तॄ 1 P. 85, All 9 P. गॄ 3' दॄ 5, शॄ 6, कॄ U. 2, स्तॄ U. 7, गॄ 6 P. 20.

Rule 9a. Final long ॠ takes गुण before त्वा and the augment इ is lengthened optionally.

जॄ 1 P. 86. जरि (री) त्वा

Similar जॄ 4 P. 23, 9 P. 4 कॄ 6 P. 19

Rule 9b. Final long ॠ is changed to ऊर् if a labial or व् preceeds.

पॄ 3 P. 1 पूर्त्वा. Similar वॄ 9 U. P. 9

Rule 10. Penultimate short ऋ of SET roots takes गुण necessarily. कृत् 6 P. 17. कर्तित्वा.

Similar All 6 P.

तृप् 15. चृत् 18, नृत् 4 P. 35, वृध् 5 P. 3, मृज् 1 A. 95,

Rule 10a Penultimate short ऋ of Seṭ roots taking इ optionally and taking गुण when taking इ and rejecting it when इ is not taken

वृष् 1 P 103 वर्षित्वा-वृष्ट्वा

Similar

1 P, घृष् 104, हृष् 106, All 1 A. भ्रुष् 92, वृत् 93, वृध् 94, ऋध् 4 P. 16, 5 P 2, 7 U P. तृद् 6 छृद् 7. मृश् 4 P 20,

Rule 10b Penultimate short ऋ of Seṭ roots taking इ necessarily and taking गुण optionally

मृष् 4 P. 17. मृषित्वा-मर्षित्वा

Similar 4 P, तृष् 18, कृश् 19

Rule 11 Penultimate short इ and उ of Seṭ Roots take गुण optionally शुच् 1 P 94 शुचित्वा शोचित्वा

All 1 P कुन्द् 92 रुद् 95, पुष् 96, मुष् 99, घुष् 100, च्युत् 101, All 1 A मुद् 83 द्युत्, रुच्, शुभ्, श्विद्, मिद्, क्षुभ्, स्विद् Nos 15 to 91.

All 4 P मिद् 6, कृप्, शुच्, कुप्, रुष्, क्षुभ् Nos 11 to 15

All 6 P लिख्, मिल् U. मिष् Nos 6 to 8 पिश् 14, जुष् 6 A 4, पुष् 9 P 20

Rule 11a ऊर्णु 2 U. ऊर्णुवित्वा-ऊर्णवित्वा

ऊर्णु optionally takes गुण and the उ is changed to उव् and hence it becomes ऊर्णुव् when not taking गुण

Rule 12 In सह् 1 A in addition to taking इ optionally ढ् is substituted for ह् in the Aniṭ form and the penultimate अ is changed to ओ सह् 1 A 32 सहित्वा सोढ्वा

Rule 13 Seṭ roots optionally taking इ and also optionally taking गुण.

प्लुष् 1 P 97. प्लुषित्वा प्लोषित्वा-प्लुष्ट्वा

Similar घुष् 1 P. 98 All 1 P. क्लिश्, रिष्, रुष् Nos 87 to 89 All 4 P रिष्-रुष्, लुभ्, लुप् Nos 8 to 11.

Rule 14 Penultimate short vowel taking गुण necessarily इष् 4 P. 7. एषित्वा.

Rule 15. Penultimate vowels of कुटादि Seṭ roots do not take गुण. त्रुट् 6 P. 13. त्रुटित्वा.

Similar All 5 P. कुच्, कुड्, स्फुट् Nos. 9 to 11.

Rule 16. Seṭ roots and Weṭ roots ending in अम् taking इ optionally and lengthening the penultimate अ in the Aniṭ form. Seṭ वम् 1 P. 25. वमित्वा-वान्त्वा Similar 1 P. चम् 75, भ्रम् 79, All 4 P. श्रम्, क्लम्, शम्, दम्, तम्, भ्रम् Nos. 27 to 32. WET क्षम् 1 A. 102.

Rule 16a. क्रम् 1. P. optionally lengthens the penultimate अ in addition to taking इ optionally.

क्रम् 1 P. 78. क्रान्त्वा } अ is lengthened optionally
क्रन्त्वा } in the Aniṭ form.

Rule 16b. कम् 1 A. also optionally lengthens the penultimate अ in addition to taking इ optionally, but here the penultimate अ in the Seṭ form is optionally lengthened.

कम् 1 A. 73 कमित्वा } कान्त्वा
कामयित्वा }

Rule 17. Seṭ roots ending in स् taking इ optionally.

अस् 4 P. 24 असित्वा अस्त्वा

Similar, 4 P. यस् 26, शक् U. 34, क्लिश् 4 A. 2, शास् 2 P. 16.

Rule 18. Seṭ roots taking इ optionally and retaining the penultimate nasal when taking इ and dropping it when rejecting इ.

स्तम्भ् 1 A. 24. स्तम्भित्वा स्तब्ध्वा

Similar All 1 A स्रंस् 25, भ्रंश् 26, ध्वंस् 28, स्रंस् 1 P. 65, भ्रंश् 4 P 22, स्तम्भ् 9 P. 15, दम्भ् 5 P. 4.

Rule 18a. Weṭ root retaining penultimate nasal when taking इ and dropping it when rejecting इ.

तञ्च् 7 P. Weṭ 9. तञ्चित्वा-तक्त्वा

Rule 19. Aniṭ roots dropping the nasal optionally.

भञ्ज् 7 P. 19. भङ्क्त्वा-भक्त्वा

Similar. रञ्ज् 1 U. P. 184, 4 U. P. 63. सञ्ज् 1 A. 128.

Rule 19a. Weṭ roots dropping the nasal optionally.

अञ्ज् 7 P. Weṭ 8. अञ्जित्वा अङ्क्त्वा / अक्त्वा

Rule 20. Aniṭ roots dropping the nasal necessarily.

दंश् 1 P. 182 दृष्ट्वा, Similar सञ्ज् 1 P. 183, रञ्ज् 9 P. 40.

Rule 21. Seṭ roots dropping nasal optionally and taking इ necessarily.

मन्थ् 1 P. 64 / 9 P. 16 मन्थित्वा मथित्वा

Similar ग्रन्थ् 9. P. 17. श्रन्थ् 9. P. 18.

Rule 22. Seṭ roots of the 1st and 4th conjugation optionally taking इ and optionally taking गुण and changing इव् to यू when not taking इ.

ष्ठिव् 1 P. 77. ष्ठेवित्वा-ष्ठ्यूत्वा

Similar क्षिव् 1 P. 91, All 4 P. दिव्, सिव्, स्रिव्, ष्ठिव्, क्षिव् Nos. 1 to 5.

Rule 23. 8th conjugational Seṭ roots taking इ optionally and dropping the न् or ण् when rejecting the इ.

तन् 8 U. P. 1. तनित्वा-तत्वा.

Similar, 8 U. P. मन् 2 वन् 3, घृण् 6, तृण् 7.

Rule 23a. Roots of the 8th conjugation taking गुण when taking इ and rejecting गुण when rejecting इ.

ऋण् 8 U. P. 5. अर्णित्वा-ऋत्वा.

Rule 23b. Roots of the 8th conjugation optionally taking गुण when taking इ and rejecting गुण when rejecting इ.

क्षिण् 8 U. P. 4. क्षिणित्वा / क्षेणित्वा क्षित्वा

Rule 23c. Seṭ roots of the 8th conjugation and 1st conjugation taking इ optionally and lengthening the penultimate अ and dropping the nasal when rejecting इ.

सन् 8 U. P. 3. सनित्वा सात्वा

खन् 1 U. P. 17. खनित्वा खात्वा.

Rule 23d. जन् 4 A. taking इ necessarily and retaining the न्.

जन् 4 A. 8. जनित्वा only as is natural with a Seṭ root.

Rule 24. Aniṭ roots ending in म् and न् dropping the final nasal.

यम् 1 P. 186. यत्वा Similar. 1 P. गम् 187, नम् 188, रम् 1 A. 131, हन् 2 P. 49, मन् 4 A, 16.

Rule 25. Samprasāraṇa. See rule 13 for forms of P. P. The following are the roots.

All 2 P. स्वप् 42, वच् 43, All 1 P. वद् 80, यज् U. 178. वप् U. 179, *वस् 180, वह् U. 181, व्यध् 4 P. 61, All 6 P. व्यच् 23, प्रच्छ् 54, भ्रस्ज् 53.* ग्रह् 9 U. P. 13. All 1 U. P- वे 143, व्ये 144, ह्वे 145, ज्या 9 P. 37.

Rule 25a. Roots not taking संप्रसारण in त्वा.

ग्रस्ज् 6 P. 30. ग्रथित्वा

वश् 2 P. 12. वशित्वा

श्वि 1 P. 83. श्वयित्वा

Rule 26. मस्ज् and नश् insert nasal.

मस्ज् 6 P. 52. मङ्क्त्वा

नश् 4 P. 45. *नशित्वा-नंष्ट्वा.*

Rule 27. Substitutes See rule 37 of P. P.

The following are the roots taking substitutes.

अद् *2 P. 48,* अस् *2 P. 14,*ब्रू *2 U. P. 15,* चक्ष् *2 A. 19.*

Rule 28. Irregular forms. See P. P. for the forms.

धा 3 U. P. 7, दा 1 P. 128, 3 U. P. 6. धाव् 1 U. P. 43.

Rule 29. Roots taking desiderative bases.

गुप् 1 A. 75. जुगुप्सित्वा.

Similar तिज् 1 A. 76, कित् 1 U.P. 112, बध् 1 A. 78. दान् 1 U. P. 113,
A. 77 A. 79

मान् 1 A. 80, शान् 1 U. P. 114
A. 81

THE GERUND IN य.

Rule 1. When a preposition (or a word like a preposition) is prefixed to a root, य is added on to the root, instead of त्वा.

E. G.

दा with आ (Preposition)	आदाय
धा ,, अन्तर्	अन्तर्धाय

Rule 2. When a root ends in a short vowel or when the short vowel of the root combines with the vowel of the preposition and forms a long vowel त् is prefixed to the य.

स्तु 2 U. P. 41	प्रस्तुत्य
चि 5 U. P. 9	निचित्य
कृ 5 U. P. 18 } 8 U. P. 8	अनुकृत्य } सत्कृत्य
इ 2 P. with अधि 35	अधीत्य
जि 1 P. 132	विजित्य पराजित्य
इ 1 P. 134	प्रेत्य
हु 3 P. 2	आहुत्य
सु 5 U, P. 8 } 1 P. 138	अभिषुत्य, प्रसुत्य } —
गु 6 P. 35	प्रगुत्य

Rule 3. Roots of the 10th conjugation and causals drop the अय before य.

क्षल्	प्रक्षाल्य
चुर्	प्रचोर्य
नी	आनाय्य (causal)
कॄ	विकीर्य.

Rule 4 The following roots retain their final आ or change their final vowel to आ.

घु verbs { दा 1 P. 128	प्रदाय	मि 5 U P, 12	संमाय
दा 3 U. P. 6	प्रदाय	दी 4 A. 23	प्रदाय
दो 4 P. 49	प्रदाय	सो 4 P. 48	अवसाय
दे 1 A. 113	प्रदाय	शो 4 P. 47	निशाय
धा 3 U. P. 7	निधाय	All 1 P.	
धे 1 P. 146	प्रधाय		
मा 2 P. 28 } 3 A. 4 } 4 A- 22	प्रमाय	ग्लै 147	प्रग्लाय
		म्लै 148	प्रम्लाय
स्था 1 P. 127	उपस्थाय	ध्यै 152	निध्याय

पा 2 P. 30 परिपाय त्रै 1 Ā. 118 परित्राय

दा 3 P. 5 }
3 A. 3 } प्रदाय

Rule 4a. मे 1 A, 114 निमाय, निमित्य
उपमाय, उपमित्य

Rule 4b. ली 4 A. 30 विलीय-विलाय

Rule 5. The penultimate उ of मुर्छ् is lengthened

मुर्छ् 1 P. 54 संमूर्च्छ्य

Rule 6. Roots ending in इव् lengthen the इ.

All 4 P. दिव् 1 प्रदीव्य
सिव् 2 निषीव्य
ष्ठिव् 1 P. 77, 4 P. 5 निष्ठीव्य
स्रिव् 1 P. 91, 4 P. 4 प्रस्रीव्य

Rule 7. Roots of the 8th conjugation ending in a nasal and also मन् 4 A. and 8 A. drop the nasal necessarily.

All 8 P. तन् 1 वितत्य
वन् 2 प्रवत्य
ऋण् 5 समृत्य
घृण् 7 प्रघृत्य
तृण् 6 प्रतृत्य
मन् 4 A. 16 }
8 A, 2 } अवमत्य

क्षिण् 8 U. P. 4 प्रक्षित्य

Rule 7a. खन्, सन् and जन् drop the nasal optionally and lengthen the penultimate अ optionally-

खन् 1 U. P. 17 उत्खन्य उत्खाय — ('ये विभाषा')
निखन्य निखाय.
सन् 8 U. P. 2 प्रसन्य प्रसाय
जन् 4 A. 8 प्रजन्य प्रजाय

Rule 8. Aniṭ roots ending in म् drop the nasal optionally.

All 1 P. यम् 186 नियम्य नियत्य
गम् 187 आगम्य आगत्य }
संगम्य संगत्य }

नम् 188 प्रणम्य प्रणत्य

रम् 1A.131 विरम्य विरत्य

Rule 9. The following roots take Samprasāraṇa.

All 2 P. 47 प्रसुप्य निषुप्य

42 प्रोष्य

12 समुद्य

All 1 P. 80 अनूद्य

180 प्रोष्य-व्युष्य

U. 181 प्रोह्य-उदुह्य.

U. 179 प्रत्युप्य

U. 178 समिज्य

4 P. 61 विविध्य

All 6 P. 23 संविच्य

30 संव्रश्च्य

54 आपृच्छ्य

U. 53 प्रभृज्य

ग्रह् 9 U,P,13 प्रतिगृह्य

Rule 9a. श्वि 1 P. 83. उच्छूय

Rule 9b. ह्वे 1 U. P. 145. आहूय

Rule 9c. No Samprasāraṇa in वे and ज्या.

वे 1 U. P. 143. प्रवाय

ज्या 9 P. 37. प्रज्याय

Rule 9d. व्ये 1 U. P. 244 has the Samprasāraṇa optionally.
परिव्याय-परिवीय.

but with उप there is no Samprasaraṇa उपव्याय.

Rule 10. change of final long ॠ into इर् and lengthening of the इर् when followed by a consonant.

तॄ 1 P. 85 उत्तीर्य संतीर्य

	जॄ 4 P. 23 9 P. 9	अनुजीर्य
6 P.	गॄ 20	निगीर्य
	कॄ 6 P. 19 9 U. P. 2	विकीर्य
	दॄ 9 P. 7	विदीर्य
	शॄ 9 P. 6	विशीर्य
	स्तॄ 9 P. U. 4	विस्तीर्य
	गॄ 9 P. 3	निगीर्य.

Rule 11. Change of final long ॠ into उर् and lengthening of उर् when followed by a labial or व्.

पॄ 3 P. 1, 9 P. 8 — प्रपूर्य   वॄ 9 U, P. 5 — आवूर्य

Rule 12. Penultimate nasal is dropped.

शंस् 1 P. 65 प्रशस्य

भञ्ज् 7 P, 21 विभज्य

अञ्ज् 7 P. W. 8 व्यज्य, समज्य

All 1 A. Nos. 24 to 26. स्रम्भ्-ध्वंस्-भ्रंश्। ध्वंस् 28, स्रम्भ् 15 विस्रभ्य etc.।

All 9 P. बन्ध् 40, स्तम्भ् 15, ग्रन्थ् 17, मन्थ् 16 and 1 P. 64. निबध्य विष्टभ्य, उद्ग्रथ्य, उन्मथ्य.

Rule 13. Irregular forms.

क्षि 1 P. 133 6 P. 36	प्रक्षीय	ई is lengthened
जागृ 2 P. 18	प्रजागर्य	गुण
शी 2 A. 17	निशय्य	शी changed to शय्
शास् 2 P. 16	अनुशिष्य	शास् *is changed to* शिष्.

Rule 14. Substitutes.

अज् 1 P. 81	संवीय, प्रवीय
चक्ष् 2 A. 19	आख्याय, आचक्षाय
ब्रू 2 U. P. 15	प्रोच्य
अद् 2 P. 48	प्रजग्ध्य

All monosyllabic roots which begin with any consonant and those beginning with अ or आ and short इ, उ and ऋ.	1	Reduplicative Perfect	THE PERFECT
ऋ 6 P. 8 Even though ऋ being followed by च्छ (conjunct consonant) is like long ॠ	2 a		
ऊर्णु 2 U even though it is not monosyllabic	2 b		
Roots of more than one syllable except ऊर्णु 2 U	1 a	Periphrastic Perfect	
Roots beginning with long ई, ऊ, ॠ or short vowel followed by a conjunct consonant (except ऋच्छ्)	1 b		
Roots beginning with ए and ओ	1 c		
All derived roots such as those of the 10th conjugation, Causals, Desideratives, Frequentatives and Denominatives	2		
Roots दय्, अय्, कास् and आस् 4 roots, even though they are monosyllabic	3		
Roots taking both reduplicative and periphrastic perfects उष् 1 P All 2 P विद् 13 जागृ 18, दरिद्रा 19 All 3 P हु 2, भी 3 ह्री 4 and भृ 3 U 13 and 18 4 roots.	4 a		
All 1 P. गुप्, धूप्, पण् Nos 118, 115, 116 and विच्छ् 6 P 20, पन् 1 A 117 when it takes आय् Total 7 roots	4 b		

The roots are reduplicated according to the rules regarding reduplication under the 3rd conjugation

Terminations

	Parasmaipada			Atmanepada		
3	अ	अतुस्	उस्	ए	आते	इरे
2	थ	अथुस्	अ	से	आथे	ध्वे
1	अ	व	म	ए	वहे	महे

अ, थ, अ of Parasmaipadi singulars, are alone strong, and all the balance terminations are weak

(1) Penultimate short vowel takes गुण before strong terminations

(2) Final vowel and penultimate अ take वृद्धि necessarily in the 3rd person singular and optionally in the 1st person singular Parasmaipada

(3) Before थ (2 S Parasmaipada) final vowel takes गुण Penultimate अ is unchanged

The augment इ is admitted before a termination in the non-conjugational tenses and moods beginning with any consonant except य. Hence इ can be admitted only before थ, व and म of the Parasmaipada and before से, ध्वे, वहे and महे in the Atmanepada.

The perfect tense is most generally used only in the 3rd person in narrative events of remote past Hence the forms of the second and the first persons are not important Therefore all the forms of the 3rd person, the 2nd singular, 2nd dual and the 1st dual were alone given, as the balance forms can be easily obtained

Rules regarding Perfect

Rule 1 Final आ of roots along with अ 3rd person singular termination becomes औ in Parasmaipadi and drops the आ before vowel weak terminations and before the intermediate,

या 2 P 21	ययौ	ययतुः	ययुः
	ययिथ / ययाथ	ययथुः	यय
	ययौ	ययिव	ययिम

Similar roots All 2 P भा, श्रा, ख्या, रा, वा, ला, मा, स्ना, पा, दा, द्रा, प्सा and क्ष्णा Nos 22 to 34 All 1 P पा, स्था, दा, ध्मा, म्ना, घ्रा Nos 126 to 131 All 3 P हा, दा, धा Nos 5 to 7 ज्ञा 9 U P 36

N B —मि 5 U. P 12 and मी 9 U P 35 have both ममौ as 3rd person and first person singulars and ममिथ-ममाथ in 2nd sing but are different in the other persons and numbers (See below)

Roots ending in ए, ऐ and ओ substitute आ for them

Rule 2 Ending in ए

धे 1 P 146

दधौ	दधतु	दधु
दधिथ } दधाथ }	दधथु	—
—	दधिव	—

वे 1 U P 143

ववौ	ववतु	ववु
वविथ } ववाथ }	ववथु	—
—	वविव	—

Rule 2a ending in ऐ

ग्लै 1 P 147 जग्लौ जग्लतु -जग्लु जग्लिथ } जग्लाथ } जग्लथु -जग्लिव

Similar म्लै, ध्यै, द्रै ध्रै, स्त्यै कै, दै, दै and गै Nos 148 to 156

Rule 2b ending in ओ

सो 4 P 48 ससौ, ससतु ससु । ससिथ } ससाथ } ससथु । ससिव ।

Similar all 4 P छो, शो and दो Nos 46 47 and 49.

Rule 3 Roots ending in इ not preceeded by any consonant lengthen their reduplicative इ before vowel weak terminations.

इ 2 P 35 इयाय, इयतु, ईयु । इययिथ } इयेथ } इयथु । इयिव ।

Rule 3a इ 1 P 134 Here the इ is not lengthened.

इयाय, इयतु, इयु इययिथ } इयेथ } इयथु । इयिव ।

Rule 3b. इ with अधि 2 A 18 (to study) substitutes गा

अधिजगे अधिजगाते अधिजगिरे । अधिजगिषे अधिजगाथे । अधिजगिद्वे ।

Rule 3c चि is optionally changed to कि after its reduplicative syllable चि-5 U 9 }
,, 6 }

P. चिकाय} चिक्यतुः} चिक्युः} चिकयिथ-चिकेथ} चिक्यथुः}
चिचाय} चिच्यतुः} चिच्युः} चिचयिथ-चिचेथ} चिच्यतुः}
चिकियिव.
चिच्यिव.

A. चिक्ये} चिक्याते} चिकियिरे} चिकियिषे} चिक्याथे}
चिच्ये} चिच्याते} चिच्यिरे} चिच्यिषे} चिच्याथे}
चिकियिवहे.
चिच्यिवहे.

Rule 3d. जि 1 P. 132 is changed to गि after its reduplicative syllable.

जिगाय जिग्यतुः जिग्युः। जिगयिथ} जिग्यथुः। जिग्यिव.
जिगेथ }

Rule 3e. सि 5 U. 10, 9 U. 38 धि 6 P. 37.
7, 12,

The final इ is changed to य् and not to इय् as in श्रि. (Rule 3 g)

P. सिषाय-सिष्यतुः सिष्युः। सिषयिथ} सिष्यथुः, सिष्यिव
सिषेथ }

In Atmanepadi also सि becomes सिष्य् and not as in श्रि 1 A, (Rule 3 g.)

A. सिष्ये सिष्याते सिष्यिरे। सिष्यिषे-सिष्याथे : सिष्यिवहे.

धि 6 P. दिधाय दिध्यतु. दिध्युः। दिधयिथ}
दिधेथ }

Rule 3f. हि 5 P. 11 is changed to घि.

जिघाय जिघ्यतुः जिघ्युः। जिघयिथ} जिघ्यथुः। जिघ्यिव.
जिघेथ }

Rule 3g. क्षि 1 P. 133, 9 P. 33, 6 P. 36. As इ is preceeded by a conjunct consonant, it is changed to इय्.

चिक्षाय चिक्षियतुः चिक्षियुः। चिक्षयिथ} चिक्षियथुः। चिक्षियिव.
चिक्षेथ }

स्मि 1 A. 108 सिष्मिये, सिष्मियाये, सिष्मियिरे। सिष्मियिषे, सिष्मियाथे, सिष्मियिवहे।

Rule 3h श्रि 1 U. 82} Here too the इ is changed to इय but
96}

there is only one form in 2nd Sing. which is the only difference from श्रि.

शिश्राय शिश्रियतुः शिश्रियुः । शिश्रयिथ शिश्रियथुः ; शिश्रियिव.

Rule 3I. मि 5 U. 12 } 8 }.

P. ममौ मिम्यतुः मिम्युः । ममिथ } ममाथ } मिम्यथुः । मिम्यिव

A. मिम्ये मिम्याते मिम्यिरे , मिम्यिषे, मिम्याथे । मिम्यिवहे ।

In the Parasmaipadi the singulars of the 3rd person have forms like those of मा 2 P. (Rule I) while in the duals and plurals the forms resemble those of मि 5 U. } 9 U. } (Rule 3d).

In the Atmanepadi all the forms resemble those of मि 5 U.A. } 9 „ }

Rule 4. Roots ending in ई preceeded by a simple consonant.

नी I U. 136 } 107 } ई is changed to इय् and नी becomes निन्य्.

P. निनाय निन्यतुः निन्युः । निनयिथ } निनेथ } निन्यथुः । निन्यिव

A. निन्ये निन्याते निन्यिरे . निन्यिषे निन्याथे । निन्यिवहे.

Similar. वी 2 P. 37.

विवाय विव्यतुः विव्युः । विवयिथ } विवेथ } विव्यथुः । विव्यिव.

Rule 4a. मी 9 U. 35 } 13 } This has the same forms as those of मि 5 U. (See rule 3i) both in the Parasmaipadi and Atmanepadi

Rule 5. ली 9 P. 32. ला is optionally substituted for ली.

लिलाय } ललौ } लिल्यतुः लिल्युः । लिलयिथ } लिलेथ } लिल्यथुः । लिल्यिव }

ललिथ } ललाथ } (See मी 9 U. Rule 4a.)

Rule 5a. Roots ending in long ई and preceeded by a conjunct consonant. क्री 2 U. 27 } 9 } ई is changed to इय्.

P. चिकाय चिक्रियतुः चिक्रियुः । चिक्रयिथ } चिक्रियथुः । चिक्रियिव
चिक्रेथ }

A. चिक्रिये चिक्रियाते चिक्रियिरे । चिक्रियिषे चिक्रियाथे । चिक्रियिवहे.

Similar. All 9 P. प्री U. श्री U. म्री Nos 28 to 30. श्री 34.
9 U. A. प्री 10 श्री 11.

Rule 5b. दी 4 A. 23 inserts य् and becomes दिदीय्. There is reduplication. दिदीये दिदीयाते दिदीयिरे । दिदीयिषे दिदीयाथे दिदीयिवहे ।

Rule 5c. दे 1 A. 13 substitutes दिग्य्. There is no reduplication. दिग्ये दिग्याते दिग्यिरे । दिग्यिषे दिग्याथे । दिग्यिवहे ।

Rule 5d. प्याय् 1 A. 60 substitutes पी and then is like नी 1 U.A. पिप्ये पिप्याते पिप्यिरे । पिप्यिषे पिप्याथे । पिप्यिवहे ।

Rule 6. उ preceeded by a simple consonant. यु 2 P. 1.

युयाव युयुवतुः युयुवुः । युयविथ युयुवथुः । युयुविव ।

Similar. All 2 P. नु, स्नु, क्ष्णु, क्षु, रु Nos 2 to 6.

Rule 6a. यु 9 U. 39 } This differs from यु 2 P. (Rule 6)
14 }

leaving 2 forms in 2nd sing.

युयाव युयुवतुः युयुवुः । युयविथ } युयुवथुः । युयुविव
युयोथ }

A. युयुवे युयुवाते—युयुविषे युयुविवहे

Similar सु 5 U. 8 } स्तु 1 P. 13B } हु 3 P. 2, धु 5 P. 6.
4 } 2 P. 39 }

P. सुषाव सुषुवतुः सुषुवुः । सुषविथ } सुषुवथुः । सुषुविव.
सुषोथ }

A. सुषुवे सुषुवाते सुषुविरे । सुषुविषे सुषुवाथे । सुषुविवहे.

Rule 7. उ after conjunct consonant. 2 P. 38 like यु 9 U. P. 39.

दुद्याव दुद्युवतुः दुद्युवुः । दुद्यविथ } दुद्युवथुः । दुद्युविव ।
दुद्योथ }

Rule 7a. स्नु 2 U. 41 }
12 }

P तुष्टाव तुष्टुवतु तुष्टुवु । तुष्टोथ तुष्टुवथु । तुष्टुव ।

A तुष्टुवे तुष्टुवाते तुष्टुविरे । तुष्टुषे तुष्टुवाथे । तुष्टुवहे ।

Similarly सु 1 P 140 द्रु 1 P 141 श्रु 1 P 142.

सुस्राव सुस्रुवतु सुस्रुवु । सुस्रोथ सुस्रुवथु । सुस्रुव ।

दुद्राव दुद्रुवतु दुद्रुवु । दुद्रोथ दुद्रुवथु । दुद्रुव ।

शुश्राव शुश्रुवतु शुश्रुवु । शुश्रोथ शुश्रुवथु । शुश्रुव ।

Rule 8 भू 1 P, 84 takes व् and becomes भूव् before vowel terminations

P, बभूव बभूवतु बभूवु । बभूविथ बभूवथु । बभूविव ।

Rarely A बभूवे बभूवाते बभूविरे । बभूविषे-बभूवाथे । बभूविवहे ।

Rule 8a धू 5 U 5, 3; 9 U 26, 8 Here ऊ is changed to उव्.

P दुधाव दुधुवतु दुधुवु । दुधुविथ / दुधोथ दुधुवथु । दुधुविव ।

A दुधुवे दुधुवाते दुधुविरे । दुधुविषे दुधुवाथे । दुधुविवहे ।

Similar सू 2 A 11, 4 A 11, पू 1 A 99, पू 9 U A 1.

Rule 8b नू 6 P 3, धू 6 P 4, पू 9 U P 10

पुपाव पुपुवतु पुपुवु । पुपविथ । पुपुविव

Rule 9 Roots ending in ऋ preceeded by a simple consonant.

कृ 8 U 8, 9; सृ 1 P 60 हृ 1 U 157, 122; धृ 1 U 158, 121

P चकार चक्रतु चक्रु । चकर्थ only चक्रथु । चकृव

P चक्रे चक्राते चक्रिरे । चकृषे चक्राथे चकृढ्वे । चकृवहे

Rule 9a हृ 1 U 159, 123, मृ 6 A (P) 55 दृ 6 A 7, धृ 6 A 6

P जहार जह्रतु जह्रु । जहर्थ जह्रथु । जह्रिव

ममार मम्रतु मम्रु । ममर्थ मम्रथु । मम्रिव

A जह्रे जह्राते जह्रिरे

आदद्रे आदद्राते आदद्रिरे

Rule 9b. वृ 5 U. 1, वृ 9 A. 6.

P. ववार । वव्रतुः वव्रुः । ववर्थ वव्रथुः । वव्रव

A. वव्रे वव्राते वव्रिरे । वव्रृषे वव्राथे । वव्रृवहे

Rule 9c. कृ with सम्.

P. संचस्कार-संचस्करतुः-संचस्करुः । संचस्करिथ-संचस्करथुः । संचस्करिव-

A. संचस्करे संचस्कराते-संचस्करिरे । संचस्करिषे-संचस्कराथे । संचस्करिवहे.

Rule 10. Roots ending in ॠ preceeded by a conjunct consonant. स्तृ 5 U. 17} Anit.
9}

P. तस्तार-तस्तरतु.-तस्तरुः । तस्तर्थ तस्तरथुः । तस्तरिव.

A तस्तरे-तस्तराते । तस्तरिषे तस्तरिढ्वे-ध्वे । तस्तरिवहे

Rule 10a. स्वृ 1 P. Wet 120, स्मृ 1 P. 162.

सस्वार सस्वरतुः सस्वरिथ } सस्वरथुः सस्वरिव
सस्वर्थ }

सस्मार-सस्मरतुः-सस्मरु. । सस्मर्थ-सस्मरथुः । सस्मरिव.

Rule 11. कॄ becomes कर् by गुण.

कॄ 6 P. 19. चकार चकरतुः चकरुः । चकरिथ चकरिव.

स्तॄ 9 U. P. तस्तार तस्तरतु. तस्तरुः । तस्तरिथ तस्तरथुः । तस्तरिव
Set 7

A 4. तस्तरे तस्तराते तस्तरिरे । तस्तरिषे तस्तराथे । तस्तरिवहे

Rule 11 a. All 9 P. शॄ 6, दॄ 5. पॄ 3 P. 1.

शशार शशरतुः } शशरुः } शशरिथ शशरथुः } शशरिव }
शश्रतुः } शश्रुः } शश्रथु } शश्रिव }

Rule 11 b. गॄ 6 P. 20.

जगार } जगरतु } जगरुः } जगरिथ }
जगाल } जगलतुः } जगलुः } जगलिथ }

Rule 12. अ between 2 simple consonants is changed to ए and the reduplicative syllable is dropped before the weak terminations of the Perfect and before थ when it takes इ. The following roots have 2 forms in 2 sing. i.e., पलि चेद्.

पच् 1 U. P. 172.

पपाच पेचतुः पेचुः । पेचिथ } पेचथुः पेच । पपाच } पेचिव पेचिम.
पपक्थ   पपच

Similiarly शक्ल 5 P. 16 } शद् 1 P. 165 }
4 U. 34 } 6 P. 33 }

सद् 1 P. 164 } तप् 1 P. 172 }
6 P. 34 } 4 A. 17 }

शप् 1 U. 173 } All 1 P. नम् 187, यम् 186, दह् 174 ; नश् 4 P. 45,
130 }

नह् 4 U. 62 }
61 }

तन् 8 U. A. 1. All 1 A. रम्, लभ्, रभ्, Nos. 130, 133, 132.

All 1 A. दय्, यत्, पण्, पन् Nos. 20 to 23. सह् 32.

All 4 A पद् 18, मन् 16 and मन् 8 A. 2.

Rule 12 a. Roots having only one form in 2 S. (थलि, सेट्).

रद् 1 P 7.

रराद रेदतुः रेदुः । रेदिथ only रेदथुः रेद । रराद } रेदिव रेदिम.
ररद }

Similar. All 1 P. पत् 23, जप् 6, चर् 20, फल (विशरणे) 18, तन् 8 U. P. 1.

All 4 P. यस् 26, शम् 29, मद् 33.

All 1 P. नद् 8, लप् 12, पठ् 10, पठ् 11. नट् 7, चम् 75, आचम् 76, चल् 21.

Rule 13. Exception to rule 12. In the following roots the अ is not changed to ए.

गद् 1 P. 1.

जगाद जगदतुः जगदुः । जगदिथ जगदथुः जगद । जगाद } जगदिव जगदिम.
जगद }

Similar. All 1 P. ध्वन् 5, हस् 24, वम् 25.

दद् 1 A. 3. दददे दददाते ददविरे । दददिषे दददाथे दददिध्वे ।
ददरे-दददिवहे-महे ॥

Rule 14. जृ, फल्, भज्, त्रप् and राध् (हिंसायाम्). Though these do not satisfy the conditions of Rule 12. they drop the reduplicative syllable and change the अ or आ to ए necessarily.

तॄ 1 P. 85. ततार तेरतुः तेरुः । तेरिथ तेरथुः तेर । ततार / ततर तेरिव-तेरिम.

फल् 1 P. 18. to bear fruit फफाल फेलतुः फेलुः । फेलिथ[23] फेलिव[1.D.]

राध्. अपरराध अपरेधतुः अपरेधुः । अपरेधिथ-अपरेधथुः । अपरेधिव.

भज् 1 U. A. 64. भेजे भेजाथे भेजिरे । भेजिषे भेजाथे । भेजिवहे (for भज् 1 U. P. See rule 14 a).

त्रप् 1 A. W. 101. त्रेपे त्रेपाते त्रेपिरे । for other forms. See Rule 19 item 8.

Rule 14 a. In भज् 1 U. P, 176 in the Aniṭ form in 2 s. there is no dropping of the reduplicative syllable and change to ए.

बभाज भेजतुः भेजुः । भेजिथ - भेजथुः भेज । भेजिव.

बभक्थ (Aniṭ form).

Rule 15. The following roots undergo the above changes optionally.

जॄ भ्रम् त्रस् फण् राज् स्यम् स्वन् भ्राज् भ्राश् भ्लाश् = 10 roots.

जॄ 4 P. 23. जजार { जजरतुः / जेरतुः } { जजरुः / जेरुः } { जजरिथ / जेरिथ } { जजरथुः / जेरथुः }
{ जजार / जजर } { जजरिव / जेरिव } { जजरिम / जेरिम }

In जॄ there is no dropping of the reduplicative syllable and change to ए in 3 s. and 1 s. This is the difference from भ्राज्, भ्राश्, भ्लाश् (See Rule 15 a).

राज् 1 U. 26 / 50 रराज { रराजतुः / रेजतुः } { रराजुः / रेजुः } { रराजिथ / रेजिथ }
{ रराजथुः / रेजथुः } { रराजिव / रेजिव }

भ्रम् 1 P. 79 / 4 P, 27 बभ्राम { बभ्रमतुः / भ्रेमतुः } { बभ्रमुः / भ्रेमुः } { बभ्रमिथ / भ्रेमिथ }
{ बभ्रमथुः / भ्रेमथुः } { बभ्रमिव / भ्रेमिव }

त्रस् 4 P. 25. तत्रास { तत्रसतुः / त्रेसतुः } { तत्रसुः / त्रेसुः } { तत्रसिथ / त्रेसिथ }
{ तत्रसथुः / त्रेसथुः } { तत्रसिव / त्रेसिव }

फण् 1 P. 15. पफाण पफणतुः } पफणुः } पफणिथ }
फेणतुः } फेणुः } फेणिथ }
पफणथुः } पफणिव }
फेणथुः } फेणिव }

स्यम् 1 P. सस्याम सस्यमतुः } सस्यमुः } सस्यमिथ }
स्येमतुः } स्येमुः } स्येमिथ }
सस्यमथुः } सस्यमिव }
स्येमथुः } स्येमिव }

स्वन् 1 P. 16. सस्वान सस्वनतुः } सस्वनुः } सस्वनिथ }
स्वेनतुः } स्वेनुः } स्वेनिथ }
सस्वनथुः } सस्वनिव }
स्वेनथुः } स्वेनिव }

Rule 15 a. In भ्राज् भ्राश् भ्लाश् All 1 A. राज् 1 U. A. 50 the change is throughout.

भ्राज् 1 A. 49, बभ्राजे } बभ्राजाते } बभ्राजिरे }
भ्रेजे } भ्रेजाते } भ्रेजिरे }
बभ्राजिषे } बभ्राजाथे } बभ्राजिवहे }
भ्रेजिषे } भ्रेजाथे } भ्रेजिवहे }

Similar. भ्राश्, भ्लाश् and राज्.

Rule 16. अ preceeded by a conjunct consonant is not changed to ए.

त्यज् 1 P. 177. तत्याज तत्यजतुः तत्यजुः। तत्यजिथ } तत्यजथुः। तत्यजिव
तत्यक्थ }

Rule 16 a. अ followed by a conjunct consonant also is not changed to ए.

बन्ध् 9 P. 40. बबन्ध बबन्धतुः बबन्धुः। बबन्धिथ } बबन्धथुः। बबन्धिव.
बबन्द्ध }

रञ्ज् 1 U. 184 } ररञ्ज ररञ्जतुः ररञ्जुः। ररञ्जिथ } ररञ्जिव.
129 } ररङ्क्थ }

रञ्ज् 4 U. 63. ररञ्जे ररञ्जिषे ररञ्जिवहे।
15

Rule 16 b. अ between a conjunct consonant is not changed to ए.

स्कन्द् 1 P. 185. चस्कन्द चस्कन्दतुः चस्कन्दुः । चस्कन्दिथ / चस्कन्थ

चस्कन्दथुः । चस्कन्दिव.

Rule 17. गम् 1 P 187, हन् 2 P. 49, जन् 4 A. 8, खन् 1 U. 17/31 and घस् 1 P. 171 drop the Penultimate अ and become ग्म् घ्न् ज्ञ् ख्न् and क्ष् respectively before vowel weak terminations.

जगाम जग्मतुः जग्मुः । जगमिथ / जगन्थ जग्मथुः । जग्मिव

जघान जघ्नतुः जघ्नुः । जघनिथ / जघन्थ जघ्नथुः । जघ्निव

जज्ञे जज्ञाते जज्ञिरे । जज्ञिषे जज्ञाथे । जज्ञिवहे

चखान चख्नतुः चख्नुः । चखनिथ चख्नथुः । चख्निव.

only

चख्ने चख्नाते चख्निरे । चख्निषे चख्नाथे । चख्निवहे

Rule 18. Roots begining with अ and ending in a conjunct consonant, insert न् after the reduplicating syllable.

अर्च् 1 U. P. 172. आनर्च आनर्चतुः आनर्चुः । आनर्चिथ आनर्चथुः । आनर्चिव.

अर्द् 1 P. 71. आनर्द आनर्दतुः आनर्दुः । आनर्दिथ आनर्दथुः । आनर्दिव.

अञ्ज् 7 P. Wet 8. आनञ्ज See Rule 19 item 32 for other forms

अक्ष् 1 P. Wet 128. आनक्ष do item 1.

अंह् 1 A. 18. आनंहे आनंहाते आनंहिरे । आनंहिषे आनंहाथे । आनंहिवहे

अर्ह् 1 U. 19. आनर्हे etc.

Rule 18 a. The following roots begining with ऋ also insert न्.

ऋच्छ् 6 P. 21. आनर्च्छ आनर्च्छतुः आनर्च्छुः । आनर्च्छिथ आनर्च्छथुः । आनर्च्छिव.

ऋण् 8 U. P. 5. आनर्ण आनृणतुः आनृणुः । आनर्णिथ आनृणथुः । आनृणिव

In ऋण् there is गुण only in the singulars i.e. before strong terminations.

A. 6 आनृणे आनृणाते आनृणिरे । आनृणिषे आनृणाथे । आनृणिवहे.

ऋध् 4 P. 16, 5 P. 2 आनर्ध आनृधतुः आनृधुः । आनर्धिथ आनृधिव.

ऋद् 1 A 72 becomes Parasmaipadi in non-conjugational tenses when इट् is not taken आनर्द etc (See Rule 31 Item 6)

Rule 18 b The following roots beginning with अ (आप् alone begins with आ) and ending in a single consonant do not insert न.

All 1 P अट्, अल्, अव्, अत् Nos 67 to 70

आट आटतु आटु । आटिथ आटथु । आटिव

अद् 2 P 48 आद / जघास } etc See Rule 25 item No 5

अन् 2 P 8 आन आनतु आनु । आनिथ आनिव

अस् 4 P 24 आस आसतु आसु । आसिथ आसिव

अश् 9 P 12 आश आशतु आशु । आशिथ आशिव

आप् 5 P 51 आप आपतु आपु । आपिथ आपिव

Rule 19 Wet roots ending in a consonant

N B —The terminations थ, व and म in the Parasmaipada and वहे, महे, से and ध्वे in the Atmanepada are alone capable of admitting इ in the Perfect

All 1 P

1 अक्ष् 125 आनक्ष आनक्षतु आनक्षु ।
आनक्षिथ / आनष्ठ } आनक्षथु । आनक्षिव / आनक्ष्व }

2. सिध् 119 सिषेध सिषिधतु सिषिधु ।
सिषेधिथ / सिषिद्ध } सिषिधथु सिषिधिव / सिषिध्व }

3 मृज् 121 ममार्ज ममार्जतु / ममृजतु } ममार्जु / ममृजु }
ममार्जिथ / ममार्ष्ठ } ममार्जथु / ममृजथु } ममार्जिव / ममृजिव / ममृज्व } 3 forms

4, गुह् U 122 जुगूह जुगुहतु जुगुहु ।
जुगूहिथ / जुगोढ } जुगुहथु जुगुहिव / जुगुह्व }

long ऊ only in the singulars

5 त्वक्ष् 123 See तक्ष् below and substitute त्व for त

6 तक्ष् 124 ततक्ष ततक्षतु ततक्षु ।
ततक्षिथ / ततष्ठ } ततक्षथु ततक्षिव / ततक्ष्व }

All 1 A.

7 क्लृप् 100 चक्लृपे चक्लृपाते चक्लृपिरे ।
चक्लृपिषे } चक्लृपाते चक्लृपिवहे }
चक्लृप्से } चक्लृप्वहे }

8 त्रप् 101 त्रपे त्रेपाते त्रेपिरे । त्रेपिषे } त्रपाथे त्रेपिवहे }
त्रेप्से } त्रेप्वहे }

9 क्षम् 102 चक्षमे चक्षमाते चक्षमिरे ।
चक्षमिषे } चक्षमाथे चक्षमिवहे }
चक्षंसे } चक्षण्वहे }

[Note --ण् for म् in 1 d Anit form roots ending in म् change it to न् when followed by म् or व्]

10, ग्रह् 103 जगृहे जगृहाते जगृहिरे । जगृहिषे } जगृहाथे जगृहिवहे }
जघृक्षे } जगृह्वहे }

11. गुह् 104 जुगुहे जुगुहाते जुगुहिरे ।
जुगुहिषे } जुगुहाथे जुगुहिवहे }
जुघुक्षे } जुगुह्वहे }

(no long ऊ in the Atmanepadi)

12 गाह् 105 जगाहे जगाहाते जगाहिरे ।
जगाहिषे } जगाहाथे जगाहिवहे }
जघाक्षे } जगाह्वहे }

13 स्यन्द् 106 सस्यन्दे सस्यन्दाते सस्यन्दिरे ।
सस्यन्दिषे } सस्यन्दाथे सस्यन्दिवहे }
सस्यन्त्से } सस्यन्द्वहे }

14 सृज् 2 P 20 see item No 3 for forms.

All 4 P.

15 द्रुह् 30 दुद्रोह दुद्रुहतु दुद्रुहु । दुद्रोहिथ } दुद्रुहथु दुद्रुहिव }
दुद्रोढ } दुद्रुह्व }
दुद्रोग्ध }

The final ह् of द्रुह् मुह् स्निह् and स्नुह् is changed to घ् or ढ्

16 मुह् 37 मुमोह मुमुहतु मुमुहु । मुमोहिथ } मुमुहिव
मुमोढ } मुमुह्व
मुमोग्ध }

17. स्निह् 38 सिष्णेह 3 S सिष्णिहतु । सिष्णेहिथ } सिष्णिहिव }
सिष्णेढ } सिष्णिह्व }
सिष्णेग्ध }

18. स्नुह् 39. सुष्णोह सुष्णोहिथ / सुष्णोढ / सुष्णोग्ध } Rest like स्निह्

19. तृप् 40. ततर्प ततृपतुः ततृपुः ।
ततर्पिथ / तत्रप्थ / ततर्प्थ } ततृपथुः ततृपिव / ततृप्व }

20. दृप् 41. like तृप् putting द for त.

21. क्लिद् 42. चिक्लेद चिक्लिदतुः चिक्लिदुः ।
चिक्लेदिथ / चिक्लेत्थ } चिक्लिदथुः चिक्लिदिव / चिक्लिद्व }

22. क्षम् 44. चक्षाम चक्षमतुः चक्षमुः ।
चक्षमिथ / चक्षन्थ } चक्षमथुः चक्षमिव / चक्षण्व }

See remarks against item 9 above.

23. रध् 43. ररन्ध ररन्धतुः ररन्धुः ।
ररन्धिथ / ररद्ध } ररन्धथुः ररन्धिव / रेध्व } ररन्धिम / रेध्म }

न् is inserted before vowel terminations. Of the 3 consonantal terminations थ, व and म, थ is capable of admitting इ. Hence व and म are the only 2 consonantal terminations capable of being changed to ए.

24. नश् 45. ननाश नेशतुः नेशुः । नेशिथ / ननंष्ठ } नेशथुः नेशिव,

According to rule 12, the अ of नश् is changed to ए and the reduplicative syllable is dropped before weak terminations। न is inserted in the 2nd singular Aniṭ form. Hence ननंष्ठ.

25. अश् 5 A. 9. आनशे आनशाते आनशिरे ।
आनशिषे / आनक्षे } आनशाथे आनशिवहे / आनश्वहे }

All 6 P.

26. वृह् 25 }
27. बृह् 26 } like तृह् No. 28 below.

28. तृह् 27. ततर्ह ततृहतुः ततृहुः । ततर्हिथ / ततर्ढ } ततृहथुः ततृहिव / ततृह्व }

29. तृंह् 28. ततृंह ततृंहतुः ततृंहुः। ततृंहिथ / ततृण्ढ ततृंहथुः ततृंहिव / ततृंह्व

30. स्तृह् 29. तस्तर्ह तस्तृहतुः तस्तृहुः। तस्तर्हिथ / तस्तर्ढ तस्तृहथुः तस्तृहिव / तस्तृह्व

31. मन्थ् 30. ममन्थ ममन्थतुः ममन्थुः। ममन्थिथ / ममन्थ्थ ममन्थथुः ममन्थिव / ममन्थ्व

All 7 P.

32. अञ्ज् 8 आनञ्ज आनञ्जतुः आनञ्जुः।
आनञ्जिथ / आनङ्क्थ आनञ्जथुः आनञ्जिव / आनञ्ज्व

33. तञ्च् 9. ततञ्च ततञ्चतुः ततञ्चुः।
ततञ्चिथ / ततङ्क्थ ततञ्चथुः ततञ्चिव / ततञ्च्व

34. तञ्ज् 10 like तञ्च् above.

35. गुप् 1 P. See Rule 31. Periphrastic Perfect item 1.

36. निष्कुष् 9 P. 24.

निश्चुकोष निश्चुकुषतुः निश्चुकुषुः।
निश्चुकोषिथ / निश्चुकोष्ठ निश्चुकुषथुः निश्चुकुषिव / निश्चुकुष्व

37. क्लिश् 9 P. 25. चिक्लेश चिक्लिशतुः।
चिक्लेशिथ / चिक्लेष्ठ चिक्लिशथुः चिक्लिशिव / चिक्लिश्व

Rule 19 a. Wet roots ending in vowels.

1. स्वृ 1 P. 120 See Rule 10 a above.

2. सू 2 A. 11 / 4 A. 11 सुषुवे सुषुवाते सुषुविरे। सुषुविषे सुषुवाथे सुषुविवहे

(क्रादिनियमान्नित्यमिट्)

4. धू 5 U. 5
5. ,, 3
6. ,, 9 U. 26
7. ,, 28
See Rule 8 a forms.

Rule 20. Roots with penultimate इ, उ, ऋ take गुण before थप् and अ.

सिधू 1 P. (Set) 87.

सिपेष सिपिषतु सिपिषु । सिपेषिथ सिपिषथु सिपिषिव ॥

भुज् 7 P. 18

बुभोज बुभुजतु बुभुजु । बुभोजिथ बुभुजथु बुभुजिव ॥

भुज् 7 A 4

बुभुजे बुभुजाते बुभुजिरे । बुभुजिषे बुभुजाथे बुभुजिवहे

कृप् 1 P 169, 6 U. 44

P चकर्प चकृपतु चकृपु । चकर्पिथ चकृपथु चकृपिव ॥

A चकृपे चकृपाते चकृपिरे । चकृपिषे चकृपाथे चकृपिवहे ।

Rule 21 कुट् स्फुट् त्रुट् स्फुर् कुड् नू धू do not take गुण before थ but take गुण only before the अ of the 3rd and 1st singulars

कुट् 6 P 9

चुकोट चुकुटतु चुकुटु । चुकुटिथ चुकुटथु चुकुटिव ।

स्फुर् 6 P 12

पुस्फोर पुस्फुरतु पुस्फुरु । पुस्फुरिथ पुस्फुरथु पुस्फुरिव ।

नू 6 P 3 नुनाव नुनुवतु नुनुविथ[28]

Rule 22 9 P श्रन्थ् 18 ग्रन्थ् 17 and दम्भ् 5 P. 4 drop their nasal optionally before the weak terminations and drop the reduplicative syllable and change to ए.

शश्रन्थ श्रेथ	शश्रन्थतु श्रेथतु	शश्रन्थु श्रेथु }	शश्रन्थिथ श्रेथिथ	शश्रन्थथु श्रेथथु	शश्रन्थिव श्रेथिव }
जग्रन्थ ग्रेथ	जग्रन्थतु ग्रेथतु	जग्रन्थु ग्रेथु }	जग्रन्थिथ ग्रेथिथ	जग्रन्थथु ग्रेथथु	जग्रन्थिव ग्रेथिव }
ददम्भ देभ	ददम्भतु देभतु	ददम्भु देभु }	ददम्भिथ देभिथ	ददम्भथु देभथु	ददम्भिव देभिव }

Rule 22 a स्रम्भ् 1 A only drops the nasal optionally before the weak terminations but does not change to ए

सस्रम्भे सस्रम्भाते सस्रम्भिरे सस्रम्भिषे सस्रम्भाथे सस्रम्भिवहे

सस्रभे सस्रभाते सस्रभिरे सस्रभिषे सस्रभाथे सस्रभिवहे

This has two forms throughout including 3rd singular

Rule 23 ऊर्णु 2 U P. 7 even though a root of 2 syllables, takes reduplicative perfect The vowel is optionally not gunated Hence the bases are (1) ऊर्णुनु no गुण but उवङ्

(2) ऊर्णुनव् गुण

P. ऊर्णुनाव ऊर्णुनुवतुः ऊर्णुनुवुः । ऊर्णुनुविथ } ऊर्णुनुवथुः ऊर्णुनुविव
ऊर्णुनविथ }

A. ऊर्णुनुवे ऊर्णुनुवाते ऊर्णुनुविरे : ऊर्णुनुविषे ऊर्णुनुवाथे ऊर्णुनुविवहे

Rule 24. Roots taking संप्रसारण.

All 2 P.

1. स्वप् 42. सुष्वाप सुषुपतुः सुषुपुः । सुष्वपिथ } सुषुपथुः सुषुपिव
सुष्वप्थ }

(भारद्वाजनियमात् थलि वेट्)

2. वच् 43. उवाच ऊचतुः ऊचुः । उवचिथ } ऊचथुः ऊचिव
उवक्थ }

All 1 P.

3. वद् 80. उवाद ऊदतुः ऊदुः । उवदिथ } ऊदथुः ऊदिव
only }

4. वस् 180. उवास ऊषतुः ऊषुः । उवसिथ } ऊषथुः ऊषिव
उवस्थ }

All 1 U.

5. वप् 179. उवाप ऊपतुः ऊपुः । उवपिथ } ऊपथुः ऊपिव
उवप्थ }

126. ऊपे ऊपाते ऊपिरे । ऊपिषे ऊपाथे ऊपिवहे

6. यज् 178. इयाज ईजतुः ईजुः । इयजिथ } ईजथुः ईजिव
इयष्ठ }

125. ईजे ईजाथे ईजिरे । ईजिषे ईजाथे ईजिवहे

7. वह् 181. उवाह ऊहतुः ऊहुः । उवहिथ } ऊहथुः ऊहिव
उवोढ }

The preceeding अ is changed to ओ in उवोढ.

वह् 127. ऊहे ऊहाते ऊहिरे । ऊहिषे ऊहाथे ऊहिवहे

8. वश् 2 P. 12. उवाश ऊशतुः ऊशुः । उवशिथ only
ऊशथुः ऊशिव.

9. व्यध् 4 P. 61. विव्याध विविधतुः विविधुः ।
विव्यधिथ } विविधथुः विविधिव
विव्यद्ध }

10. व्यच् 6 P. 23. विव्याच विविचतुः विविचुः ।
विव्यचिथ विविचथुः विविचिव

11. ग्रह् 9 U. 13. जग्राह जगृहतुः जगृहुः । जग्रहिथ जगृहथुः जगृह
A. 7. जगृहे जगृहाते जगृहिरे । जगृहिषे जगृहाथे जगृहिध्वे

12. व्ये 1 U. 144. The ending ए of व्ये does not change to आ
,, 116

'न व्यो लिटि'। Hence it becomes विव्यय् before strong terminations and विवी and finally to विव्य् by change of ई to य् before weak terminations.

P. विव्याय विव्यतुः विव्युः । विव्ययिथ विव्यथुः विव्यिव

"इडत्त्यर्तिव्ययतीनाम्" इ is necessarily admitted in अद्, ऋ and व्ये ॥

A. विव्ये विव्याते विव्यिरे । विव्यिषे विव्याथे विव्यिध्वे

13. ह्वे 1 U. 145. ह्वे is changed to हु by सम्प्रसारण. Hence the
117

base is जुहव् before strong and जुहु before weak terminations

P. जुहाव जुहुवतुः जुहुवुः । जुहविथ / जुहोथ जुहुवथुः जुहुविव

A. जुहुवे जुहुवाते जुहुविरे । जुहुविषे जुहुवाथे जुहुविध्वे

Rule 24 a 14 वे 1 U. 143 / 115 वय् is optionally substituted for वे and वय् becomes उवय् before strong and ऊय् or ऊव् before weak terminations, वय् is Set and admit इ necessarily before थ.

P. उवाय ऊयतुः / ऊवतुः ऊयुः / ऊवुः उवयिथ only ऊयथुः / ऊवथुः ऊयिम / ऊविम

वे regular. (वयादेशाभावपक्षे) Final ए is changed to आ and आ becomes औ.

ववौ ववतुः ववुः । वविथ / ववाथ ववथुः वविम

A- ऊये ऊयाते ऊयिरे ऊयिषे ऊयाथे ऊयिध्वे
ऊवे ऊवाते ऊविरे ऊविषे ऊवाथे ऊविध्वे
ववे ववाते वविरे वविषे ववाथे वविध्वे
Three forms

Rule 24 b. 15 ज्या 9 P. 37. ज्या is changed to जि by सम्प्रसारण.
जिज्यौ जिज्यतुः जिज्युः । जिज्यिथ / जिज्याथ जिज्यथुः जिज्यिव.

Rule 24 c. 16 श्वि 1 P 83.

(1) श्वि takes सम्प्रसारण optionally and becomes शु. The bases are शुशाव् before strong and शुशुव् before weak terminations.

शुशाव शुशुवतु शुशुवु । शुशविथ शुशुवथु शुशुव

(2) When there is no संप्रसारण the bases are शिश्वय् before strong श्वि taking गुण and then changing to श्वय् and शिश्विय् before weak terminations इ being changed to इय्.

शिश्वाय शिश्वियतु शिश्वियु । शिश्वयिथ शिश्वियथु शिश्विय

Rule 24 d स्यन्द् 1 A. and द्युत् 1 A 185 take संप्रसारण in the reduplicative syllable only both before the strong and the weak terminations

17. सिस्यन्दे सिस्यन्दाते सिस्यन्दिरे । सिस्यन्दिषे सिस्यन्दाथे सिस्यन्दिध्वे

18 दिद्युते दिद्युताते दिद्युतिरे । दिद्युतिषे दिद्युताथे दिद्युतिध्वे

Rule 24 e There is no संप्रसारण in प्रच्छ्, व्रज् and वम्.

All 6 P.

19 प्रच्छ् 54 पप्रच्छ पप्रच्छतु पप्रच्छु ।

पप्रच्छिथ } पप्रच्छथु पप्रच्छ

Rule 25 Defective roots taking substitutes

1 अस् 2 P 14 substitutes भू in the non conjugational tenses 'अस्तेर्भूः'। But it has regular forms in the Perfect, when it is used as an auxiliary verb in the Periphrastic perfect

अस् Auxiliary verb

P आस आसतुः आसुः। आसिथ आसथुः आसिव

A आसे आसाते आसिरे। आसिषे आसाथे आसिवहे

2 Substitute भू of अस् takes व् and becomes भूव् before vowel terminations 'भुवो वुग् लुङ्लिटोः'।

For forms in P and A see Rule 8

3 ब्रू 2 U. substitutes वच् in the non conjugational tenses, Passive, Causal and Desiderative For forms see Rule 24 item 2.

4 चक्ष् 2 A 19 substitutes ख्या U or क्शा U optionally in the perfect and necessarily in the other non conjugational tenses. There are 5 sets of forms as noted below

1 When there is no substitute चक्ष् is Atmanepadi

चचक्षे चचक्षाते चचक्षिरे। चचक्षिषे चचक्षाथे चचक्षिवहे

2 When ख्या or क्शा is substituted, the substitute ख्या or क्शा is U Hence the Atmanepadi forms are as follows, —

चख्ये चख्याते चख्यिरे। चख्यिषे चख्याथे चख्यिवहे

चक्शे चक्शाते चक्शिरे। चक्शिषे चक्शाथे चक्शिवहे

The Parasmaipadi forms of ख्या and क्शा are noted below

चख्यौ चख्यतुः चख्युः। चख्यिथ / चख्याथ चख्यथुः चख्यिव

चक्शौ चक्शतुः, चक्शुः। चक्शिथ / चक्शाथ चक्शथुः चक्शिव

5 अद् 2 P 48 substitutes घस् optionally घस् becomes घ् before vowel weak terminations See Rule 17 above,

आद आदतुः आदुः। आदिथ आदथुः आदिव

जघास जक्षतुः जक्षुः। जघसिथ जक्षथुः जक्षिव

6 अज् substitutes वी necessarily before non conjugational terminations and optionally before consonantal terminations begining with any consonant except य, थ, व and म are the only consonantal terminations अज् is only Parasmaipadi The optional

forms of अज् are only in 2s, 1d and 1 P. i.e., before थ, व and म.

अज् 1 P. 73.

विवाय विव्यतुः विव्युः विवयिथ } विवेथ } आजिथ } विव्यथुः विव्यिव } आजिव } विव्यिम } आजिम }

Rule 26. Penultimate ऋ is optionally changed to र before थ and therefore सृज् and दृश् become optionally स्रज् and द्रश् in the 2nd singular. "विभाषा सृजिदृशोः"।

सृज् 6. P. 45. ससर्ज ससृजतुः ससृजुः। ससर्जिथ } सस्रष्ठ } ससृजथुः ससृजिव

दृश् 1 P. 163. ददर्श ददृशतुः ददृशुः। ददर्शिथ दद्रष्ट ददृशथुः ददृशिव

PERIPHRASTIC PERFECT.

To get the periphrastic perfect form आम् is added on to the root and the reduplicative perfect forms of अस् and भू i.e., आस आसतुः आसुः etc., and बभूव बभूवतुः बभूवुः etc. are added on to both Parasmaipadi and Atmanepadi roots. The Parasmaipadi reduplicative perfect forms of कृ i e., चकार चक्रतुः चक्रुः etc., are added on to Parasmaipadi roots and the Atmanepadi reduplicative perfect forms of कृ i e., चक्रे . चक्राते चक्रिरे etc. are added on to the Atmanepadi roots

Eg. भृ 3 U. P. बिभरांचकार बिभरामास बिभरांबभूव

A. बिभरांचक्रे बिभरामास बिभरांबभूव

एध् 1 A. एधांचक्रे एधामास एधांबभूव

The Parasmaipadi reduplicative perfect forms आस and बभूव (of अस् and भू) are added on even though the root एध् is Atmanepadi.

Rule 27. ईड् 1 A. 69 ईडां
ऊह् 1 A. 70 ऊहां
ईश् 1 A, 67 ईशां
ईश् 2 A. 3 ईशां
ईड् 2 A 4 ईडां
इन्ध् 7 A. 1 इन्धां } चक्रे आस बभूव

उक्ष् 1 P 111 उक्षा }
ऋ 9 P 1 अरा } चकार आस बभूव
चकास् 2 P 17 चकासा }

Rule 28 The following roots are exceptions under the Reduplicative perfect

1 दय् 1 A दया }
2. अय् 1 A. 71. अया }
3. कास् 1 A कासा } चक्रे आस बभूव
4. आस् 2 A, 2 आसा }

Rule 29. दीधी 2 A and वेवी 2 A. and विद् 2 P. 13 do not take गुण

दीध्या }
वेव्या } चक्रे आस बभूव विदाञ्चकार आस बभूव

Rule 30 Roots taking both the Reduplicative and the Periphrastic perfects

(1) उष् 1 P उवोष ऊषतुः ऊषुः ।
उवोषिथ ऊषथुः ऊषिव
ओषाञ्चकार आस बभूव

(2) विद् 2 P 13 विवेद विविदतुः विविदुः ।
विवेदिथ विविदथुः विविदिव
विदाञ्चकार - आस - बभूव ॥

(3) जागृ 2 P. 18 जजागार जजागरतुः जजागरुः ।
जजागरिथ जजागरथुः -जजागरिव
जागराञ्चकार-आस बभूव ॥

(4) दरिद्रा 2 P. 19 ददरिद्रौ ददरिद्रतुः ददरिद्रुः ।
ददरिद्रिथ }
ददरिद्राथ } ददरिद्रथुः ददरिद्रिव

दरिद्राञ्चकार आस बभूव ॥

(5) भी 3 P 3 बिभाय बिभ्यतुः बिभ्युः ।
बिभयिथ }
बिभेथ } बिभ्यथुः बिभ्यिव.

बिभयाञ्चकार आस बभूव ॥

(6) ह्री 6 P. 4. जिह्राय जिह्रियतुः जिह्रियुः ।
जिह्रयिथ } जिह्रियथुः जिह्रियिव
जिह्रेथ }
जिह्रयाचकार आस बभूव ॥

(7) हु 3 P. 2. जुहाव जुहुवतुः जुहुवुः ।
जुहविथ } जुहुवथुः जुहुविव
जुहोथ }
। जुहवाचकार आस बभूव ॥

(8) भृ 3 U. 13 } P. बभार बभ्रतुः बभ्रुः ।
8 }
बभर्थ बभ्रथुः बभृव
बिभराचकार आस बभूव ॥
A बभ्रे बभ्राते बभ्रिरे । बभ्रिषे बभ्राथे बभृवहे.

Rule 31. गुप् धूप् पण् पन् and विच्छ् take आय् optionally.

1. गुप् W. 118. जुगोप जुगुपतुः जुगुपुः ।
जुगोपिथ } जुगुपथुः जुगुपिव }
जुगोप्थ } जुगुप्व }
गोपायाचकार आस बभूव ॥

2 धूप् 1 P. 115 दुधूप दुधूपतुः दुधूपुः ।
दुधूपिथ दुधूपथु दुधूपिव.
धूपायाचकार आस बभूव ॥

3. पण् 22 without आय् A. पेणे पेणाते पेणिरे ।
पेणिषे पेणाथे पेणिवहे

4. पन् 23 „ „ A Put न् for ण् in पण्.
पण् 1 P. 116 } with आय् पणायाचकार आस बभूव
पन् 1 P. 117 } पनायाचकार आस बभूव

5. विच्छ् 6 P. 22. विविच्छ विविच्छतुः विविच्छुः ।
विविच्छिथ विविच्छथुः विविच्छिव
विच्छायाचकार आस बभूव ॥

Rule 31 a ऋत् 1 A. 72 is Parasmaipadi when it does not take ईय् and takes the Re-duplicative Perfect.

P. आनर्त आनृततुः आनृतुः । आनर्तिथ आनृतथुः आनृतिव.

ऋत् is Atmanepadi when ईय् is taken and then it takes the Periphrastic Perfect. A ऋतीयाञ्चक्रे आस बभूव.

Rule 31 b. कम् is always Atmanepadi whether it takes अय् or not.

चकमे चकमाते चकमिरे। चकमिषे चकमाथे चकमिवहे.
कामयाञ्चक्रे आस बभूव.

Rule 32 Roots forming bases like the Desiderative.

गुप् 1 A. 75. जुगुप्सा }
तिज् 1 A 76 तितिक्षा } चक्रे आस बभूव
मन् 1 Ā 80. मीमांसा }

कित् 1 U. P. 112 } चिकित्सा
A 77 }
दान् 1 U P. 113 } दीदांसा } चकार } आस बभूव
A 79 } } चक्रे }
शान् 1 U. P 114 } शीशांसा
A, 81 }

ALPHABETICAL LIST OF ROOTS

1.	अश्	1 P.	W	125
2.	अङ्क्	1 A.	S	18
3.	अज्	1 P.	S	81
4,	अञ्ज्	7 P.	W	8
5.	अट्	1 P.	S	67
6.	अत्	1 P.	S	70
7,	अद्	2 P.	A	48
8.	अन्	2 P,	S	8
9.	अय्	1 A.	S	71
10.	अर्च्	1 U P.	S	72
11.	अर्च्	1 U A.	S	19
12.	अर्ज्	1 P.	S	73
13.	अर्द्	1 P.	S	71
14	अर्ह्	1 P.	S	74
15.	अल्	1 U.P.	S	68
16.	अव्	1 P.	S	69
17,	अश्	5 A.	W	2
18,	अश्	9 P.	S	12
19.	अस्	2 P.	S	14
20	अस्	4 P.	S	24
21.	आप्	5 P.	A	15
22.	आस्	2 A	S	2
23.	इ	1 P.	A	134
24	इ	2 P.	A	35
25.	इ with अधि	2 P.	A	36
26.	इ with अधि	2 A	A	18
27.	इन्ध्	7 A.	S	1
28.	इष्	6 P.	S	2
29.	इष्	4 P.	S	7
30.	इष्	9 P.	S	19
31.	ई	1 P.	A	135
32.	ई	4 A.	A	24
33.	ईक्ष्	1 A,	S	67
34.	ईड्	2 A	S	4
35	ईर्	1 P.	S	110
36	ईर्	2 A.	S	5
37.	ईश्	2 A.	S	3
38	ईष्	1 A	S	68
39.	ईह्	1 A.	S	69
40.	उक्ष्	1 P.	S	111
41.	उख्	1 P.	S	93
42	उब्ज्	6 P.	S	24
43	ऊय्	1 A.	S	65
44.	ऊर्णु	2 U.P.	S	7
45	ऊह्	1 A	S	70
46.	ऋ	1 P.	A	161
47,	ऋ	3 P.	A	11
48.	ऋच्छ्	6 P.	S	21
49.	ऋण्	8 U.P.	S	5
50.	ऋण्	A	S	6
51.	ऋत्	1 A.	S	72
52.	ऋध्	4 P.	S	16
53.	ऋध्	5 P.	S	2
54.	ॠ	9 P.	S	1
55.	एध्	1 A,	S	66
56.	कत्थ्	1 A.	S	1
57.	कम्	1 A	S	73
58	कम्प्	1 A	S	4
59.	कर्त्	1 P.	S	45
60.	काश्	1 A.	S	44
61.	काश्	4 A.	S	7
62,	किर्	1 U P.	S	112
63.	किट्	A.	S	77
64.	कु	1 A,	A	109
65.	कुष्	1 P.	S	92
66	कुर्	6 P.	S	9
67	कुट्	6 P,	S	9
68	कुष्	9 P.	S	13
69.	कुप्	9 P.	S	22
70	निष्कुष्	9 P.	W	24
71.	कू	6 A	S	1
72.	कूज्	1 P.	S	51
73.	कृ	5 U.P.	A	18
74	कृ	A	A	16
75.	कृ	8 U. P.	A	8
76.	कृ	A.	A	9
77.	कृण्	1 P.	S	109
78	कृत्	6 P.	S	17
79.	कृत्	7 P.	S	2
80.	कृश्	4 P	S	19
81	कृप्	1 P.	A	169
82.	कृष्	6 U. P.	A	44
3.	कृप्	A	A	19
34.	कॄ	6 P.	S	19
85	कॄ	9 U. P.	S	/
36,	कॄ	A	S	3
87.	क्लृप्	1 A.	W	100
88.	केट्	1 P.	S	56
89	कै	1 P.	A	153
90.	क्नूय्	1 A	S	62
91.	क्रन्द्	1 P.	S	60
92.	क्रन्द्	1 A.	S	7
93	क्रम्	1 P.	S	78
94.	क्री	9 U. P.	A	27
95	क्री	A.	A	9
96	क्रीड्	1 P.	S	48
97.	क्रुध्	4 P.	A	54
98	क्रुश्	1 P.	A	167
99.	क्लम्	4 P.	S	28
1'0.	क्लिद्	4 P.	W	42

101	क्रिन्द्	1 U P	S	61
102	क्रिन्द्	A	S	14
103	क्लिश्	4 A	S	2
104	क्लिश्	9 P	W	25
105	क्वण्	1 P	S	2
106	क्षम्	1 A	W	102
107	क्षम्	4 P	W	44
108	क्षि	1 P	A	133
109	क्षि	6 P	A	36
110	क्षिण्	8 U P	S	4
111	क्षिण्	A	S	5
112	क्षिप्	4 P	A	60
113	क्षिप्	6 U P	A	39
114	क्षिप्	A	A	12
115	क्षिव्	1 P	S	90
116	क्षिव्	4 P	k	5
117	क्षी	4 A	A	25
118	क्षी	9 P	A	33
119	क्षीव्	1 P	S	49
120	क्षु	2 P	S	5
121	क्षुद्	7 U P	A	16
122	क्षुद्	A	A	8
123	क्षुध्	4 P	A	68
124	क्षुभ्	1 A	S	91
125	क्षुभ्	4 P	S	15
126	क्षुभ्	9 P.	S	14
127	क्षै	1 P	A	150
128	क्ष्णु	2 P	S	4
129	क्ष्माय्	1 A	S	63
130	क्ष्मील्	1 P	S	50
131	क्ष्विद्	A	S	88
132	खन्	1 U P	S	17
33	खन्	A.	S	31
134	खाद्	1 P	S	41
135	खिद्	6 P	A	50
136	खिद्	4 A	A	19
137	खिद्	"A	A	7
138	खेल्	1 P	S	55
139,	ख्या	2 P	A	34
140	गद्	1 P	S	1
141,	गम्	1 P	A	187
142	गर्ज्	1 P	S	37
143	गर्द्	1 P	S	33
144	गर्व्	1 P	S	34
145	गर्ह्	1 A	S	36
146	गल्	1 P	S	21
147	गाध्	1 A	S	37
148	गाह्	1 A	W	105
149	गु	1 A	A	110
150	गु	6 P	A	35
151	गुप्	1 P	W	118
152	गुप्	1 A	S	75
153	गुह्	1 U P	W	122
154	गुह्	A	W	104
155	गृह्	1 A	W	103
156	गृ	6 P	S	20
157	गॄ	9 P	S	3
158	गै	1 P	A	1'6
159	ग्रन्थ्	9 P	S	17
160	ग्रस्	1 A	S	29
161	ग्रह्	9 U P	S	13
162	ग्रह्	A	S	7
163	ग्लप्	1 A	S	30
164	ग्लै	1 P	A	147
165	घस्	1 P	A	171
166	घुष्	1 P	S	99
167	घृण्	8 U,P	S	7
168	घृण्	A	S	8
169	घृष्	1 P	S	104
170	घ्रा	1 P	A	131
171	चकास्	2 P	S	17
172	चक्ष्	2 A	S	19
173	चण्ड्	1 A	S	12
174	चम्	1 P	S	75
175	आचम्	1 P,	S	76
176	चर्	1 P	S	20
177	चर्च्	1 P	S	35
178	चल्	1 P	S	21
179	चि	5 U P	A	9
180	चि	A	A	6
181	चुम्ब्	1 P,	S	63
182	चृत्	6 P	S	18
183	चेल्	1 P	S	57
184	चेष्ट्	1 A	S	55
185	च्यु	1 A	A	111
186	च्युत्	1 P.	S	101
187	छिद्	7 U P	A	13
188	छिद्	A,	A	6
189	छृद्	7 U P	S	7
190	छो	4 P	A	46
191	जक्ष्	2 P	S	9
192	जन्	4 A	S	8
193	जप्	1 P	S	6
194	जभ्	1 A	S	17
195	जल्प्	1 P	S	38
196	जागृ	2 P	S	18
197	जि	1 P	S	132
198	जीव्	1 P	S	46
199	जुष्	6 A	S	4
200	जृम्भ्	1 A	S	16
201	जॄ	4 P	S	23
202	जृ	1 P	S	86
203	जॄ	9 P	S	4
204	ज्ञा	9 U P	A	36
205	ज्ञा	A	A	15
206	ज्या	9 P	A	37
207.	ज्वर्	1 P	S	30
208	ज्वल्	1 P	S	31
209	डी	1 A	S	97
210	डी	4 A.	S	5

211. तस् 1 P.	S	39	244. त्वर् 1 A.	S	33	280. दै 1 P.	A	155
to conceal			245. दंश् 1 P.	A	182	281. दो 4 P.	A	49
212. तक्ष् 1 P.	W	124	246. दक्ष् 1 A.	S	2	282. द्यु 2 P.	A	38
to pave			247. दद् 1 A.	S	3	283. द्युत् 1 A.	S	85
213. तञ्च् 7 P.	W	9	248. दध् 1 A.	S	20	284. द्रा 2 P.	A	24
214. तञ्ज् 7 P,	W	10	249. दम्भ् 5 P.	S	4	285. द्रु 1 P,	A	141
215. तण्ड् 1 A.	S	13	250. दम् 4 P.	S	30	286. द्रुह् 4 P.	W	36
216. तन् 8 U.A.	S	1	251. दरिद्रा 2 P.	S	19	287. द्विष् 2 U.P.	A	47
217. तन् 8 U.A.	S	1	252. दह् 1 P.	A	174	288. द्विष् A.	A	17
218. तप् 1 P.	A	172	253. दा 1 P.	A	128	289. धा 3 U.P.	A	7
219. तप् 4 A.	A	17	254. दा 2 P.	A	31	290, धा A.	A	2
220. तम् 4 P.	S	31	255, दा 3 U. P.	A	6	291. धाव् 1 U.P.	S	43
221. तर्ज् 1 P.	S	36	256. दा A,	A	1	292. धाव् A.	S	46
222.. तिज् 1 A.	S	76	257. दान् 1 U.P.	S	113	293. धि 6 P.	A	37
to endure			258. दान् A.	S	79	294. धिन्व् 1 P.	S	108
223. तिज् 1 A.	S	74	259. दाश् 1U.A.	S	45	295. धु 5 U. P.	A	6
to whet			260. दिव् 4 P.	S	1	296. धु A.	A	5
224. तु 2 P.	A	40	261. दिश् 6 U.P.	A	40	297. धू 1 U.A.	S	98
225. तुद् 6 U.P.	A	31	262 दिश् A.	A	13	298. धू 6 P.	S	4
226. तुद् A.	A	10	263. दिह् 2 U.P.	A	45	299. धू 5 U. P.	W	5
227. तुष् 4 P.	A	52	264. दिह् A.	A	15	300. धू A.	W	3
228. तृण् 8 U.P.	S	6	265. दी 4 A.	A	23	301. धू 9 U.P.	W	26
229. तृण् A.	S	7	266. दीक्ष् 1 A.	S	53	302. धू A.	W	8
230. तृद् 7 U. P.	S	6	267. दीप् 4 A.	S	9	303. धूप् 1 P.	S	115
231. तृद् A.	S	2	268. दु 1 P.	A	139	304. धृ 1 U. P.	A	158
232 तृप् 4 P.	W	40	269. दु 5 P.	A	7	305. धृ A.	A	121
233. तृप् 6 P.	S	15	270. दुष् 4 P.	A	53	306. धृ 6 A.	A	6
234. तृष् 4 P.	S	18	271. दुह् 2 U.P.	A	44	307. धृष् 1 P.	S	107
235. तृह् 6 P.	W	27	272. दुह् A.	A	14	308. धृष् 5 P.	S	3
236. तृंह् 5 P.	W	29	273. दू 4 A.	S	6	309. धे 1 P,	A	146
237. तॄ 1 P.	S	85	274. दृ 6 A.	A	7	310. ध्मा 1 P.	A	129
238. त्यज् 1 P.	A	177	with आ			311. ध्यै 1 P.	A	149
239. त्रप् 1 A.	W	101	275. दृप् 4 P.	W	41	312. ध्वंस् 1 A.	S	28
240. त्रस् 4 P.	S	25	276. दृश् 1 P.	A	163	313. ध्वन् 1 P.	S	5
241. त्रुट् 6 P.	S	13	277. दॄ 9 P.	S	5	314. नट् 1 P,	S	9
242. त्रै 1 A.	A	115	278. दे 1 A.	A	113	315. नद् 1 P.	S	8
243. त्वक्ष् 1 P.	W	123	279. देव् 1 A.	S	56	316. नन्द् 1 P.	S	59

317. नद् 1 P.	A	188
318. नर्द् 1 P.	S	32
319. नश् 4 P.	W	45
320. नह् 4 U.P.	A	62
321. नह् A.	A	21
322. निज् 3 U.P.	A	8
323. निज् A.	A	5
324. निन्द् 1 P.	S	58
325. नी 1 U.P.	A	136
326. नी A.	A	107
327. नु 2 P.	S	2
328. नुद् 6 U.P.	A	32
329. नुद् A.	A	11
330. नू 6 P.	S	3
331. नृत् 4 P.	S	35
332. पच् 1 U.P.	A	175
333. पट् 1 P.	S	10
334. पठ् 1 P.	S	11
335. पण् 1 A.	S	22
336. पण् 1 P. (with आय्)	S	116
337. पत् 1 P.	S	23
338. पद् 4 A.	A	18
339. पन् 1 A.	S	23
340. पन् 1 P. (with आय्)	S	117
341. पा 1 P.	A	126
342. पा 2 P.	A	30
343. पिश् 6 P.	S	14
344. पिष् 7 P.	A	21
345. पी 5 A.	A	26
346. पुष् 4 P.	A	50
347. पुष् 1 P.	S	96
348. पुष् 9 P.	S	20
349 पू 1 A.	S	99
350. पू 9 U.P.	S	10
351. पू A.	S	1
352. पूय् 1 A.	S	61
353. पूर् 4 A.	S	10
354. पृ 3 P.	A	12
355. पृ 6 A. (with व्या)	A	18
356. पृच् 2 A.	S	9
357. पृच् 7 P.	S	3
358. पॄ 3 P.	S	1
359. पॄ 9 P.	S	8
360. प्याय् 1 A.	S	60
361. प्ये 1 A.	A	119
362. प्रच्छ् 6 P.	A	54
363. प्रा 2 P.	A	32
364. प्री 4 A.	A	28
365. प्री 9 U.P.	A	23
366. प्री A.	A	10
367. प्रुष् 1 P.	S	98
368. प्लु 1 A.	A	112
369. प्लुष् 1 P.	S	97
370. प्लुष् 4 P.	S	14
371. प्सा 2 P.	A	33
372. फण् 1 P.	S	15
373. फल् 1 P.	S	18
374. फल् 1 P.	S	19
375. बध् 1 A.	S	78
376. बन्ध् 9 P.	A	40
377. बाध् 1 A.	S	38
378. बुध् 1 U.P.	S	100
379. बुध् A.	S	82
380. बुध् 4 A.	A	12
381. बृह् 6 P.	A	25
382. ब्रू 2 U.P.	S	15
383. ब्रू A.	S	4
384. भज् 1 U.P	A	176
385. भज् A.	A	124
386. भञ्ज् 7 P.	A	19
387. भट् 1 P.	S	3
388. भण् 1 P.	S	4
389. भा 2 P.	A	22
390. भाष् 1 A.	S	40
391. भास् 1 A.	S	39
392. भिक्ष् 1 A.	S	52
393. भिद् 7 U.P.	A	12
394. भिद् A.	A	11
395. भी 3 P.	A	3
396. भुज् 6 P.	A	38
397. भुज् 7 P. to protect	A	18
398. भुज् 7 A. to eat	A	4
399. भू 1 P.	S	84
400. भूष् 1 P.	S	53
401. भृ 1 U.P.	A	157
402. भृ A.	A	122
403 भृ 3 U.P.	A	13
404. भृ A.	A	8
405 भृज् 1 A.	S	95
406. भृश् 4 P.	S	20
407. भ्रंश् 1 A.	S	26
408. भ्रंश् 4 P.	S	22
409. भ्रंस् 1 A.	S	27
410. भ्रम् 1 P.	S	79
411. भ्रम् 4 P.	S	27
412. भ्रस्ज् 6 U.P.	A	53
413. भ्रस्ज् A.	A	20
414. भ्राज् 1 A.	S	49
415. भ्राश् 1 A.	S	47
416. भ्लाश् 1 A.	S	48
417. भ्री 9 P.	A	34
418. मंह् 1 P.	S	62
419. मद् 4 P.	S	33
420. मन् 4 A.	A	16
421. मन् 8 A.	S	2
422. मन्थ् 1 P.	S	64

423	मन्थ् 9 P	S	16	460	यज् 1 U P	A	178	497	रुद् 2 P	S	11
424	मस्ज् 6 P	A	52	461	यज् A	A	125	498	रुध् 7 U P	A	11
425	मा 2 P	A	28	462	यत् 1 A	S	21	499	रुध् A	A	5
426	मा 3 A	A	4	463	यम् 1 P	A	186	500	रुष् 1 P	S	91
427	मा 4 A	A	22	464	यस् 4 P	S	26	501	रुष् 4 P	S	9
428	मान् 1 A	S	80	465	या 2 P	A	21	502	रुह् 1 P	A	166
429	मि 5 U P	A	12	466	याच् 1 U P	S	42	503	लग् 1 P	S	22
430	मि A	A	8	467	याच् A	S	41	504	लङ्घ् 1 A	S	10
431	मिद् 1 A	S	89	468	यु 2 P	S	1	505	लप् 1 P	S	12
432	मिद् 4 P	S	6	469	यु 9 U P	A	39	506	लभ् 1 A	A	133
433	मिल् 6 U P	S	7	470	यु A	A	14	507	लम्ब 1 A	S	9
434	मिल A	S	5	471	युज् 1 P	A	168	508	लष् 1 U P	S	13
435	मिष् 6 P	S	8	472	युज् 4 A	A	14	509	लस् 1 P	S	14
436	मी 4 A	A	27	473	युज् 7 U P	A	17	510	लस्ज् 6 A	S	2
437	मी 9 U P	A	35	474	युज् A	A	3	511	ला 2 P	A	27
438	मी A	A	13	475	युध् 4 A	A	13	512	लिख् 6 P	S	6
439	मील् 1 P	S	47	476	रक्ष् 1 P	S	40	513	लिप् 6 U P	A	49
440	मुच् 6 U P	A	46	477	रञ्ज् 1 U P	A	184	514	लिप् A	A	17
441	मुच् A	A	14	478	रञ्ज् A	A	129	515	लिह् 2 U P	A	46
442	मुद् 1 A	S	83	479	रञ्ज् 4 U P	A	63	516	लिह् A	A	16
443	मुर्छ् 1 P	S	54	480	रञ्ज् A	A	15	517	ली 1 P	A	137
444	मुष् 9 P	S	21	481	रद् 1 P	S	7	518	ली 4 A	A	30
445	मुह् 4 P	W	37	482	रध् 4 P	W	43	519	ली 9 P	A	32
446	मूष् 1 P	S	52	483	रभ् 1 A	A	132	520	लुट् 1 P	S	95
447	मृ 6 A	A	9	484	रम् 1 A	A	131	521	लुट् 4 P	S	11
448	मृ [illegible] P	A	55	485	रा 2 P	A	25	522	लुप् 6 U P	A	48
449	मृज् 1 P	W	121	486	राज् 1 U P	S	26	523	लुप् A	A	16
450	मृज् 2 P	W	20	487	राज् A	S	50	524	लुभ् 4 P	S	10
451	मृड् 6 P	S	16	488	राध् 5 P	A	13	525	लुभ् 6 P	S	1
452	मृद् 9 P	S	23	489	रिच् 7 U P	A	14	526	लू 9 U P	S	11
453	मृश् 6 P	A	43	490	रिच् A	A	9	527	लू A	S	2
454	मृष् 1 P	S	105	491	रिष् 1 P	S	89	528	लोकृ 1 A	S	58
455	मृष् 4 U P	S	17	492	रिष् 4 P	S	8	529	वच् 2 P	A	43
456	मृष् A	S	4	493	री 4 A	A	20	530	वद् 1 P	S	60
457	मे 1 A	A	114	494	री 9 P	A	31	531	वन् 8 A	S	3
458	म्ना 1 P	A	130	495	रु 2 P	S	6	532	वन् 8 P.	S	2
459	म्लै 1 P	A	148	496	रुच् 1 A	S	86	533	वन्द् 1 A	S	6

534	वद्	1 U P	A	179
535	वद्	A	A	26
536	वम्	1 P	S	25
537	वश्	2 P	S	12
538	वस्	1 P	A	180
539	वस्	2 A	S	6
540	वह्	1 U P	A	181
541	वह्	A	A	127
542	वा	2 P	A	26
543	वाञ्छ्	1 P	S	44
544	विच्	7 U P	A*	15
545	विच्	A	A	10
546	विच्छ्	6 P	S	22
547	विज्	3 U P	A	9
548	विज्	A	A	26
549	विज्	6 A	S	3
550	विज्	7 P	S	5
551	विद्	2 P	S	13
552	विद्	4 A	A*	20
553	विद्	6 U P	A	51
554	विद्	A	A	18
555	विद्	7 A	A	12
556	विश्	6 P	A	44
557	विष्	3 U P	A	10
558	विष्	A	A	7
559	वी	2 P	A	37
560	वृ	5 U P	S	1
561	वृ	A	S	1
562	वृ	9 A	S	6
563	वृज्	2 A	S	10
564	वृज्	7 P	S	4
565	वृत्	1 A	S	93
566	वृध्	1 A	S	94
567	वृष्	1 P	S	103
568	वृह्	6 P	W	26
569	वॄ	9 U P	S	9
570	वॄ	A	S	5
571	वे	1 U P	A	143
572	वे	A	A	115
573	वेष्ट्	1 A	S	54
574	वै	1 P	A	154
575	व्यच्	6 P	S	23
576	व्यध्	4 P	A	61
577	व्ये	1 U P	A	144
578	व्ये	A	A	116
579	व्रज्	1 P	S	29
580	व्रश्च्	6 P	W	30
581	व्री	9 P	A	30
582	शंस्	1 P	S	65
583	आशंस्	1 A	S	5
584	शक्	4 U P	S	34
585	शक्	A	S	1
586	शक्	5 P	A	16
587	शङ्क्	1 A	S	11
588	शद्	1 P	A	165
589	शद्	6 P	A	33
590	शप्	1 U P	A	173
591	शप्	A	A	130
592	शम्	4 P	S	29
593	शान्	1 U P	S	114
594	शान्	A	S	61
595	शास्	2 P	S	16
596	आशास्	2 A	S	1
597	शिक्ष्	1 A	S	51
598	शिष्	7 P	A	20
599	शी	2 A	S	7
600	शुच्	1 P	S	94
601	शुच्	4 U P	S	12
602	शुच्	A	S	3
603	शुध्	4 P	A	55
604	शुभ्	1 A	S	87
605	शुष्	4 P	A	51
606	शृध्	1 A	S	92
607	शॄ	9 P	S	6
608	शो	4 P	A	47
609	श्यै	1 A	A	120
610	श्रन्थ्	9 P	S	18
611	श्रम्	4 P	S	32
612	श्रा	2 P	A	23
613	श्रि	1 U P	S	82
614	श्रि	A	S	96
615	श्री	9 U P	A	29
616	श्री	A	A	11
617	श्रु	1 U P	A	142
618	श्रै	1 P	A	151
619	श्लिष्	1 P	S	88
620	श्लिष्	4 P	A	59
621	श्वस्	2 P	S	10
622	श्वि	1 P	S	83
623	ष्ठिव्	1 P	S	77
624	ष्ठिव्	4 P	S	4
625	सञ्ज्	1 P	A	183
626	सद्	6 P	A	164
627	सद्	6 P	A	34
628	सन्	8 U P	S	2
629	सन्	A	S	4
630	सह्	6 U P	S	66
631	सह	A	S	34
632	सह्	1 A	6	32
633	साध्	5 P	A	14
634	सि	5 U P	A	10
635	सि	A	A	7
636	सि	9 U P	A	38
637	सि	A.	A	12
638	सिच्	6 U P.	A	47
639	सिच्	A	A	15
640	सिध् to go	1 P	S	87
641	सिध्	1 P	W	119
642	सिध्	4 P	A	56
643	सिव्	4 P	S	2

644. सु 1 P.	A	138
645. सु 2 P.	A	39
646. सु 5 U.P.	A	8
647. सु A.	A	4
648. सू 2 A.	W	11
649. सू 4 A.	W	11
650. सू 6 P.	S	5
651. सूद् 1 A.	S	59
652. सृ 1 P.	A	160
653. सृज् 6 P.	A	45
654. सृप् 1 P.	A	170
655. सेव् 1 A.	S	57
656. सो 4 P.	A	48
657. स्कन्द् 1 P.	A	185
658. स्खल् 1 P.	S	27
659. स्तम्भ् 1 A.	S	15
660. स्तम्भ् 9 P.	S	15
661. स्तु 2 U.P.	A	41
662. स्तु A.	A	12
663. स्तृ 5 U P.	A	17
664. स्तृ A.	A	9
665. स्तृह् 6 P.	W	25
666. स्तॄ 9 U.P.	S	7
667. स्तृ A.	S	4
668. स्त्यै 1 P.	A	152
669. स्था 1 P.	A	127
670. स्ना 2 P.	A	29
671. स्निह् 4 P.	W	38
672. स्नु 2 P.	S	3
673. स्नुह् 4 P.	W	39
674. स्यन्द् 1 A.	S	8
675. स्पर्ध् 1 A.	S	35
676. स्पृश् 6 P.	A	42
677. स्फाय् 1 A.	A	64
678. स्फुट् 1 A.	S	84
679. स्फुट् 1 P.	S	102
680. स्फुट् 6 P.	S	11
681. स्फुर् 6 P.	S	12
682. स्मि 1 A.	A	108
683. स्मृ 1 P.	A	162
684. स्यन्द् 1 A.	W	106
685. स्रम्भ् 1 A.	S	24
686. स्रंस् 1 A.	S	25
687. स्रिव् 4 P.	S	3
688. स्रु 1 P. .	A	140
689. स्वञ्ज् 1 A	A	128
690, स्वन् 1 P.	S	16
691, स्वप् 2 P.	A	42
692. स्वाद् 1 A.	S	42
693. स्विद् 1 A.	S	90
694. स्विद् 4 P.	A	57
695. स्वृ 1 P.	W	120
696. हन् 2 P.	A	49
697. हस् 1 P.	S	24
698. हा 3 A.	A	3
699. हा 3 P.	A	5
700. हि 5 P.	A	11
701. हिंस् 7 P.	S	1
702. हु 3 P.	A	2
703. हृ 1 U.P.	A	159
704. हृ A	A	123
705 हृष् 1 P.	S	106
706. हृष् 4 P.	S	21
707. ह्नु 2 A.	A	13
708. ह्री 3 P.	A	4
709. ह्लाद् 1 A.	S	43
710 ह्वे 1 U.P.	A	145
711. ह्वे A.	A	17

PANORAMIC TABLE

OF THE CONJUGATIONAL FORMS

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	गद्	To speak	गदति	जगाद[13] जगदुः	अग(गा)दीत्[V]	गद्यते
2	क्वण्	To jingle to tinkle	क्वणति	चक्वाण	अक्व(क्वा)णीत्[V]	क्वण्यते
3	भण्	to speak	भणति	बभाण[13]	अभ(भा)णीत्[V]	भण्यते
4	भष्	to bark	भषति	बभाष	अभ(भा)षीत्[V]	—
5	ध्वन्	to sound	ध्वनति	दध्वान[13]	अध्व(ध्वा)नीत्[V]	ध्वन्यते
6	जप्	to mutter	जपति	जजाप[12a] जेपतुः	अज(जा)पीत्[V]	जप्यते
7	रद्	to split	रदति	रराद[12a]	अर(रा)दीत्[V]	—
8	नद्	to sound	नदति	ननाद[12b]	अन(ना)दीत्[V]	—
9	नट्	to dance	नटति	ननाट[12a]	अन(ना)टीत्[V]	—
10	पट्	to go	पटति	पपाट[12b]	अप(पा)टीत्[V]	—
11	पठ्	to read	पठति	पपाठ[12b]	अप(पा)ठीत्[V]	पठ्यते
12	लप्	to talk in general	लपति	ललाप[12b]	अल(ला)पीत्[V]	—
13	लष् (वा-श्यन्)	to wish	लषति[5b] लष्यति	ललाष	अल(ला)षीत्[V]	—

ARASMAIPADĪ

N CONSONANTS

Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
गदित	गदित्वा	निगद्य	गदितुम्	गादयति-ते	जिगदिषति
क्वणित	क्वणित्वा	प्रक्वण्य	क्वणितुम्	क्वणयति-ते	चिक्वणिषति
भणित	भणित्वा	—	भणितुम्	भाणयति-ते	बिभणिषति
भषित	भषित्वा	—	—	भाषयति-ते	बिभषिषति
ध्वनित[38a] ध्वान्त darkness	ध्वनित्वा	—	ध्वनितुम्	ध्वानयति-ते ध्वनयति-ते	दिध्वनिषति
जपित	जपित्वा	—	जपितुम्	जापयति-ते	जिजपिषति
रदित	रदित्वा	—	रदितुम्	रादयति-ते	रिरदिषति
नदित	नदित्वा	प्रणद्य	नदितुम्	नादयति-ते	निनदिषति
नटित	नटित्वा	—	नटितुम्	नटयति-ते	निनटिषति
पटित	पटित्वा	—	पटितुम्	पाटयति ते	पिपटिषति
पठित	पठित्वा	प्रपठ्य	पठितुम्	पाठयति-ते	पिपठिषति
लपित	लपित्वा	विलप्य	लपितुम्	लापयति ते	लिलपिषति
लषित	लषित्वा	अभिलष्य	लषितुम्	लाषयति-ते	लिलषिषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
14	लस्	to shine to embrace	लसति	ललास	अल(ला)सीत्[V]	—
15	फण्	to go	फणति	पफाण[15]	अफ(फा)णीत्[V]	
						(a decoction
16	स्वन्	to sound	स्वनति	सस्वान[15]	अस्व(स्वा)नीत्[V]	स्वन्यते
17	खन् U	to dig up	खनति	चखान[17]	अख(खा)नीत्[V]	खन्यते[V] खायते
18	फल विशरणे	to burst open	फलति	पफाल[12a]	अफालीत्[V]	फल्यते
19	फल निष्पत्तौ	to bear fruit	फलति	Other forms like फल् above)		
20	चर	to walk	चरति	चचार[12a]	अचारीत्[V]	चर्यते
21	चल्	to shake	चलति	चचाल[12b]	अचालीत्[V]	—
22	लग्	to adhere to	लगति	ललाग[12b]	अलगीत्[V]	—
23	पत्	to fly, to fall	पतति	पपात[12a]	अपप्तत्[II]	—
24	हस्	to smile	हसति	जहास[13]	अहसीत्[V]	—
25	वम्	to vomit	वमति	ववाम[13]	अवमीत्[V]	—
26	राज् U	to shine	राजति	रराज[15]	अराजीत्[V]	राज्यते

Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
लसित	लसित्वा	विलस्य	लसितुम्	लासयति-ते	लिलसिषति
फणित[38a] फाण्ट easily prepared(	फणित्वा	—	फणितुम्	फाणयति-ते	पिफणिषति
स्वनित स्वान्त (mind)	स्वनित्वा	—	स्वनितुम्	स्वनयति-ते स्वानयति-ते	सिस्वनिषति
खात[23]	खनित्वा[23c] खात्वा	उत्खन्य[7a] उत्खाय	खनितुम्	खानयति-ते	चिखनिषति-ते
फुल्ल[38] उत्फुल्ल संफुल्ल प्रफुल्ल	फलित्वा	—	फलितुम्	फालयति-ते	पिफलिषति
फलित 'only	फलित्वा	—	फलितुम्	फालयति ते	पिफलिषति
चरित	चरित्वा	संचर्य	चरितुम्	चारयति	चिचरिषति
चलित	चलित्वा	संचल्य	चलितुम्	चलयति-	चिचलिषति
लगित-लग्न attached	लगित्वा	संलग्य	लगितुम्	लागयति-ते	लिलगिषति
पतित	पतित्वा	निपत्य	पतितुम्	पातयति-ते	पिपतिषति पित्सति
हसित	हसित्वा	—	हसितुम्	हासयति-ते	जिहसिषति
वमित[19] वान्त	वमित्वा[16] वान्त्वा	उद्वम्य	वमितुम्	वमयति-ते वामयति-ते (उद्वमयति-ते)	विवमिषति
राजित	राजित्वा	नीराज्य	राजितुम्	राजयति-ते	रिराजिषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
27	स्खल्	to stumble to totter	स्खलति	चस्खाल[13]	अस्खालीत्[V]	—
28	गल्	to let to drop	गलति	जगाल	अगालीत्[V]	गल्यते
29	व्रज्	to proceed	व्रजति	वव्राज	अव्राजीत्[V]	—
30	ज्वल्	to burn brightly	ज्वलति	जज्वाल[13]	अज्वालीत्[V]	ज्वल्यते
31	ज्वर्	to be hot with fever or *passion*	ज्वरति	जज्वार[13]	अज्वारीत्[V]	ज्वर्यते
32	नर्द्	to bellow	नर्दति	ननर्द	अनर्दीत्[V]	नर्द्यते
33	गर्द्	to sound to roar	गर्दति	जगर्द	अगर्दीत्[V]	like the above
34	गर्व्	to be proud	गर्वति	जगर्व	अगर्वीत्[V]	—
35	चर्च्	to discuss to abuse	चर्चति	चचर्च	अचर्चीत्[V]	—
36	तर्ज्	to threaten	तर्जति	ततर्ज	अतर्जीत्[V]	—
37	गर्ज्	to roar	गर्जति	जगर्ज	अगर्जीत्[V]	—
38	जल्प्	to murmur to prattle	जल्पति	जजल्प	अजल्पीत्[V]	जल्प्यते
39	तक्ष्	to conceal to cover	तक्षति	ततक्ष	अतक्षीत्[V]	like above
40	रक्ष्	to protect	रक्षति	ररक्ष	अरक्षीत्[V]	रक्ष्यते
41	धाव्[U]	to run	धावति	दधाव	अधावीत्[V]	धाव्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् in Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
स्खलित	स्खलित्वा	प्रस्खल्य	स्खलितुम्	स्खलयति	चिस्खलिषति
गलित	गलित्वा	—	गलितुम्	गालयति	जिगलिषति
व्रजित	व्रजित्वा	प्रव्रज्य	व्रजितुम्	व्राजयति	विव्रजिषति
ज्वलित	ज्वलित्वा	प्रज्वल्य	ज्वलितुम्	ज्वलयति-ते ज्वालयति-ते	जिज्वलिषति
जूर्ण[33]	ज्वरित्वा	संज्वर्य	ज्वरितुम्	ज्वरयति-ते	जिज्वरिषति
नर्दित	नर्दित्वा	विनर्द्य	नर्दितुम्	नर्दयति-ते	निनर्दिषति
नर्द	—	—	—	—	—
गर्वित	गर्वित्वा	—	गर्वितुम्	गर्वयति-ते	जिगर्विषति
चर्चित	चर्चित्वा	—	चर्चितुम्	चर्चयति-ते	चिचर्चिषति
तर्जित	तर्जित्वा	—	तर्जितुम्	तर्जयति-ते	तितर्जिषति
गर्जित	गर्जित्वा	—	गर्जितुम्	गर्जयति-ते	जिगर्जिषति
जल्पित	जल्पित्वा	प्रजल्प्य	जल्पितुम्	जल्पयति-ते	जिजल्पिषति
नर्द	Root No.	32	—	—	—
रक्षित	रक्षित्वा	संरक्ष्य	रक्षितुम्	रक्षयति-ते	रिरक्षिषति
धावित[38] धौत	धावित्वा[28] धौत्वा	अनुधाव्य प्रधाव्य	धावितुम्	धावयति	दिधाविषति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
42	याच्[U]	to beg	याचति	ययाच	अयाचीत्[V]	याच्यते
43	खाद्	to eat	खादति	चखाद	अखादीत्[V]	खाद्यते
44	वाञ्छ्	to wish to desire	वाञ्छति	ववाञ्छ	अवाञ्छीत्[V]	वाञ्छ्यते[3]
45	काङ्क्ष्	to wish	काङ्क्षति	चकाङ्क्ष	अकाङ्क्षीत्[V]	काङ्क्ष्यते[32]
46	जीव्	to live	जीवति	जिजीव	अजीवीत्[W]	जीव्यते
47	मील्	to close the eyes)	मीलति	मिमील	अमीलीत्[V]	मील्यते
48	क्रीड्	to play	क्रीडति	चिक्रीड	अक्रीडीत्[V]	क्रीड्यते
49	क्षीव्	to spit	क्षीवति	चिक्षीव	अक्षीवीत्[V]	like
50	क्ष्मील्	to wink	क्ष्मीलति	चिक्ष्मील	अक्ष्मीलीत्[V]	क्ष्मील्यते
51	कूज्	to make an inarticulate sound	कूजति	चुकूज	अकूजीत्[V]	कूज्यते
52	मूल्	to be firm	मूलति	मुमूल	अमूलीत्[V]	—
53	भूष्	to adorn	भूषति	बुभूष	अभूषीत्[V]	lik
54	मुर्छ्	to faint	मूर्छति[28]	मुमूर्छ	अमूर्छीत्[V]	मूर्छ्यते
55	खेल्	to shake to play	खेलति	चिखेल	अखेलीत्[V]	खेल्यते
56	केल्	to shake to play	केलति	चिकेल	अकेलीत्[V]	केल्यते
57	चेल्	to move to go	चेलति	चिचेल	अचेलीत्[V]	like

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
याचित	याचित्वा	अभियाच्य	याचितुम्	याचयति-ते	यियाचिषति-ते
गादित	गादित्वा	संगाद्य	गादितुम्	गादयति	जिगादिषति
वाञ्छित	वाञ्छित्वा	विवाञ्छ्य अभिवाञ्छ्य	वाञ्छितुम्	वाञ्छयति-ते	विवाञ्छिषति
काङ्क्षित	काङ्क्षित्वा	आकाङ्क्ष्य	काङ्क्षितुम्	काङ्क्षयति-ते	चिकाङ्क्षिषति
जीवित	जीवित्वा	उपजीव्य	जीवितुम्	जीवयति-ते	जिजीविषति
मीलित	मीलित्वा	संमील्य	मीलितुम्	मीलयति-ते	मिमीलिषति
क्रीडित	क्रीडित्वा	सङ्क्रीड्य	क्रीडितुम्	क्रीडयति-ते	चिक्रीडिषति
क्रीड्	—	—	—	—	—
क्ष्मीलित	क्ष्मीलित्वा	—	क्ष्मीलितुम्	क्ष्मीलयति-ते	चिक्ष्मीलिषति
कूजित	कूजित्वा	—	कूजितुम्	कूजयति-ते	चुकूजिषति
मूलित	मूलित्वा	—	मूलितुम्	मूलयति-ते	मुमूलिषति
मूर्	—	—	—	—	—
मूर्छित[33] मूर्त	मूर्छित्वा	संमूर्छ्य[5]	मूर्छितुम्	मूर्छयति-ते	मुमूर्छिषति
खेलित	खेलित्वा	प्रखेल्य	खेलितुम्	खेलयति	चिखेलिषति
केलित	केलित्वा	—	केलितुम्	केलयति	चिकेलिषति
नेट्	—	—	—	—	—

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
58	निन्द्	to censure to blame	निन्दति	निनिन्द	अनिन्दीत्[V]	निन्द्यते[31]
59	नन्द्	to be pleased	नन्दति	ननन्द	अनन्दीत्[V]	नन्द्यते[32]
60	क्रन्द्	to cry	क्रन्दति	चक्रन्द	अक्रन्दीत्[V]	क्रन्द्यते[32]
61	क्लिन्द्[U]	to lament	क्लिन्दति	चिक्लिन्द	अक्लिन्दीत्[V]	क्लिन्द्यते
62	मण्ड्	to adorn	मण्डति	ममण्ड	अमण्डीत्[V]	—
63	चुम्ब्	to kiss	चुम्बति	चुचुम्ब	अचुम्बीत्[V]	—
64	मन्थ्	to churn	मन्थति	ममन्थ	अमन्थीत्[V]	मथ्यते[31]
65	शंस्	to praise	शसति	शशंस	अशंसीत्[V]	शस्यते[31]
66	सस्ज्	to become ready	सज्जति[23]	ससज्ज	असज्जीत्[V]	सज्यते
67	अट्	to roam about to wander	अटति	आट[18b]	आटीत्[V]	अटयते
68	अल्	to adorn	अलति	आल[18b]	आलीत्[V]	अल्यते
69	अव्	to protect etc	अवति	आव[18b]	आवीत्[V]	—
70	अत्	to go constantly	अतति	आत[18b]	आतीत्[V]	—
71	अर्द्	to go, to beg	अर्दति	आनर्द[18]	आर्दीत्[V]	अर्द्यते
72	अर्च्[U]	to worship	अर्चति	आनर्च[18]	आर्चीत्[V]	अर्च्यते
73	अर्ज्	to procure	अर्जति	आनर्ज[18]	आर्जीत्[V]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
निन्दित	निन्दित्वा	विनिन्द्य	निन्दितुम्	निन्दयति-ते	निनिन्दिषति
नन्दित	नन्दित्वा	अभिनन्द्य	नन्दितुम्	नन्दयति	निनन्दिषति
क्रन्दित	क्रन्दित्वा	आक्रन्द्य	क्रन्दितुम्	क्रन्दयति ते	चिक्रन्दिषति
क्लिन्दित	क्लिन्दित्वा	—	क्लिन्दितुम्	क्लिन्दयति	चिक्लिन्दिषति
मण्डित	मण्डित्वा	—	मण्डितुम्	मण्डयति-ते	मिमण्डिषति
चुम्बित	चुम्बित्वा	—	चुम्बितुम्	चुम्बयति ते	चुचुम्बिषति
मथित[17]	मन्थित्वा[21] मथित्वा	विमथ्य[12] उन्मथ्य	मन्थितुम्	मन्थयति ते	मिमन्थिषति
शस्त[14]	शसित्वा[18] शस्त्वा	प्रशस्य[12]	शसितुम्	शसयति ते	शिशसिषति
सज्जित	सज्जित्वा	प्रसज्य	सज्जितुम्	सज्जयति-ते	सिसज्जिषति
अटित	अटित्वा	—	अटितुम्	आटयति	अटिटिषति
अलित	अलित्वा	—	अलितुम्	आलयति-ते	अलिलिषति
अवित[38]	अवित्वा	—	अवितुम्	आवयति-ते	अविविषति
अतित[12] अत्त	अतित्वा	अन्वत्य	अतितुम्	आतयति	अतितिषति
अर्दित समर्ण अभ्यर्ण व्यर्ण	अर्दित्वा	प्रार्द्य	अर्दितुम्	अर्दयति-ते	अर्दिदिषति
अर्चित	अर्चित्वा	प्रार्च्य	अर्चितुम्	अर्चयति-ते	अर्चिचिषति
अर्जित	अर्जित्वा	—	अर्जितुम्	अर्जयति ते	अर्जिजिषति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
74	अर्ह्	to deserve	अर्हति	आनर्ह	आर्हीत्[V]	अर्ह्यते
75	चम्	to eat	चमति	चचाम[12b]	अचमीत्[V]	चम्यते
76	आचम्	to sip	आचामति[4]	आचचाम[12b]	आचमीत्[V]	आचम्यते
77	ष्ठिव्	to spit	ष्ठीवति[4-6]	टिष्ठेव तिष्ठेव	अष्ठेवीत्[V]	ष्ठीव्यते[30]
78	क्रम्	to walk to stop	क्रामति[5a] क्राम्यति[5b] क्रमते[5c]	चक्राम चक्रमे	अक्रमीत्[V] अक्रंस्त[IV]	क्रम्यते
79	भ्रम्	to roam about	भ्रमति[5b-21] भ्राम्यति	बभ्राम[15]	अभ्रमीत्[V]	भ्रम्यते
80	वद्	to speak	वदति	उवाद[24]	अवादीत्[V]	उद्यते[20]
81	अज्	to go	अजति	विवाय[26]	आजीत्[V] अवैषीत्[IV]	वीयते[34]
		Set Roots with vowel-endings				
82	श्रि U	to depend upon	श्रयति[12]	शिश्राय[8h]	अशिश्रियत्[III]	श्रीयते[9]
83	श्वि	to increase to move	श्वयति[12]	शुशाव[24c] शिश्वाय	अशिश्वियत्[III] अश्वत्[II] अश्वयीत्[V]	शूयते[21a]
84	भू	to be	भवति[13]	बभूव[8]	अभूत्[I]	भूयते[3]
85	तॄ	to cross over to swim	तरति[16]	ततार[14]	अतारीत्[V]	तीर्यते[22]
86	जॄ	to grow old to wear out	जरति[16]	जजार	अजारीत्[V]	See 4 P. 9 P.

Serial No	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
74	अर्ह्	to deserve	अर्हति	आनर्ह	आर्हीत्[V]	अर्ह्यते
75	चम्	to eat	चमति	चचाम[12b]	अचमीत्[V]	चम्यते
76	आचम्	to sip	आचामति[4]	आचचाम[12b]	आचमीत्[V]	आचम्यते
77	ष्ठिव्	to spit	ष्ठीवति[4-6]	टिष्ठेव तिष्ठेव	अष्ठेवीत्[V]	ष्ठीव्यते[30]
78	क्रम्	to walk to stop	क्रामति[5a] क्राम्यति[5b] क्रमते[5c]	चक्राम चक्रमे	अक्रमीत्[V] अक्रस्त[IV]	क्रम्यते
79	भ्रम्	to roam about	5 b 21 भ्रमति भ्राम्यति	बभ्राम[15]	अभ्रमीत्[V]	भ्रम्यते
80	वद्	to speak	वदति	उवाद[24]	अवादीत्[V]	उद्यते[20]
81	अज्	to go	अजति	विवाय[25]	आजीत्[V] अवैषीत्[IV]	वीयते[34]
		Set Roots with vowel endings				
82	श्रि U	to depend upon	श्रयति[12]	शिश्राय[8b]	अशिश्रियत्[III]	श्रीयते[9]
83	श्वि	to increase to move	श्वयति[12]	शुशाव[24c] शिश्वाय	अशिश्वियत्[III] अश्वत्[II] अश्वयीत्[V]	शूयते[21a]
84	भू	to be	भवति[13]	बभूव[8]	अभूत्[I]	भूयते[3]
85	तॄ	to cross over to swim	तरति[16]	ततार[14]	अतारीत्[V]	तीर्यते[22]
86	जॄ	to grow old to wear out	जरति[16]	जजार	अजारीत्[V]	See 4 P 9 P

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
अर्हित	अर्हित्वा	समर्ह्य	अर्हितुम्	अर्हयति-ते	अर्जिहिषति
चान्त[18]	चमित्वा[16] चान्त्वा	आचम्य	चमितुम्	चामयति	चिचमिषति
आचान्त	—	—	—	—	—
ष्ठ्यूत[24]	ष्ठीवित्वा[22] ष्ठ्यूत्वा	निष्ठीव्य	ष्ठेवितुम्	ष्ठेवयति-ते	टिष्ठेविषति तिष्ठेविषति टिष्ठीविषति तिष्ठीविषति } [illegible]
क्रान्त[18]	क्रमित्वा[16a] क्रान्त्वा	संक्रम्य	क्रमितुम्	क्रमयति	चिक्रमिषति चिक्रंसते }
भ्रान्त[18]	भ्रमित्वा[16] भ्रान्त्वा	संभ्रम्य	भ्रमितुम्	भ्रमयति	बिभ्रमिषति
उदित[13]	उदित्वा[25]	अनूद्य[9]	वदितुम्	वादयति-ते	विवदिषति
अजित वीत[37]	आजित्वा[27] वीत्वा	प्रवीय[14] संवीय	अजितुम् वेतुम्	वाययति-ते	विवीषति अजिजिषति
श्रित[3]	श्रित्वा	आश्रित्य[2]	श्रयितुम्	श्राययति-ते	शिश्रयिषति-ते शिश्रीषति-ते }
शून[13]	श्वयित्वा[7]	उच्छूय[9a]	श्वयितुम्	श्वाययति-ते	शिश्वयिषति
भूत[3]	भूत्वा[3]	संभूय	भवितुम्	भावयति-ते	बुभूषति
तीर्ण[32]	तीर्त्वा[9]	उत्तीर्य सन्तीर्य	तरितुम् तरीतुम्	तारयति-ते	तितीर्षति तितरि(री)षति }
23 for 9	forms	—	—	—	—

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
87	सिध्	to go	सेधति[17]	सिषेध[20]	असेधीत्[V]	सिध्यते
88	श्लिष्	to burn	श्लेषति	शिश्लेष[20]	अश्लेषीत्[V]	—
89	रिप्	to kill	रेपति[17]	रिरेप[20]	अरेपीत्[V]	—
90	रुप्	to kill	रोपति[18]	रुरोप[20]	अरोपीत्[V]	—
91	क्षिव्	to spit	क्षेवति[11]	चिक्षेव	अक्षेवीत्[V]	क्षीव्यते[30]
92	कुच्	to utter a shrill cry	कोचति[18]	चुकोच[20]	अकोचीत्[V]	कुच्यते
93	उख्	to go	ओखति[18]	उवोख	औखीत्[V]	उख्यते
94	शुच्	to bewail	शोचति[18]	शुशोच[20]	अशोचीत्[V]	शुच्यते
95	लुट्	to roll	लोटति[18]	लुलोट[20]	अलोटीत्[V]	—
96	पुष्	to nourish	पोषति[18]	पुपोष	अपोषीत्[V]	—
97	प्लुष्	*to burn*	प्लोषति[18]	पुप्लोष	अप्लोषीत्[V]	—
98	प्रुष्	to burn	like	प्लुष्	substituting	र् for ल्
99	घुष्	to sound	घोषति[18]	जुघोष[20]	अघोषीत्[V] अघुषत्[11]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
सिद्ध[1]	सेधित्वा	—	सेधितुम्	सेधयति-ते	सिसिधिषति सिसेधिषति
श्लिष्ट	श्लिषित्वा[13] श्लेषित्वा श्लिष्ट्वा	—	श्लेषितुम्	श्लेषयति-ते	शिश्लेषिषति शिश्लिषिषति
रिष्ट[11]	रिषित्वा[13] रेषित्वा रिष्ट्वा	—	रेषितुम् रेष्टुम्	रेषयति-ते	रिरेषिषति रिरिषिषति
रुष्ट	रुषित्वा- रोषित्वा रुष्ट्वा	—	रोषितुम् रोष्टुम्	रोषयति-ते	रुरोषिषति रुरुषिषति
क्ष्यूत[24]	क्षेवित्वा[22] क्ष्यूत्वा	प्रक्षीव्य[6]	क्षेवितुम्	क्षेवयति-ते	चिक्षेविषति चुक्ष्यूषति
कुषित	कुषित्वा कोषित्वा	—	कोषितुम्	कोषयति-ते	चुकोषिषति चुकुषिषति
उषित	ओषित्वा	प्रोष्य	ओषितुम्	ओषयति	ओषिषिषति
शुषित[9] शोषित	शुषित्वा[11] शोषित्वा	—	शोषितुम्	शोषयति-ते	शुशोषिषिषति शुशुषिषति
लुठित[9] लोठित	लुठित्वा[11] लोठित्वा	—	लोठितुम्	लोठयति-ते	लुलोठिषति लुलुठिषति
पुषित पोषित	पुषित्वा पोषित्वा	—	पोषितुम्	पोषयति-ते	पुपोषिषति पुपुषिषति
प्लुष्ट	प्लुषित्वा[13] प्लोषित्वा प्लुष्ट्वा	—	प्लोषितुम्	प्लोषयति-ते	पुप्लोषिषति पुप्लुषिषति
—	—	—	—	—	—
घुषित[10] घोषित घुष्ट	घुषित्वा घोषित्वा	संघुष्य	घोषितुम्	घोषयति-ते	जुघोषिषति जुघुषिषति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
100	बुध्[U]	to know	बोधति[18]	बुबोध	अबोधीत्[V] अबुधत्[II]	बुध्यते
101	च्युत्	to flow	च्योतति[18]	चुच्योत[20]	अच्योतीत्[V] अच्युतत्[II]	च्युत्यते
102	स्फुट् (स्फुटिर् विशरणे)	to split open	स्फोटति[18]	पुस्फोट	अस्फोटीत्[V] अस्फुटत्[II]	—
			***Penultimate short* ऋ**			
103	वृष्	to rain	वर्षति[19]	ववर्ष[20]	अवर्षीत्[V]	वृष्यते
104	घृष्	to crush to grind	घर्षति[19]	जघर्ष	अघर्षीत्[V]	घृष्यते
125	हृष्	to tell a lie	हर्षति[19]	जहर्ष[20]	अहर्षीत्[V]	—
106	मृष्	to sprinkle	मर्षति[19]	ममर्ष	अमर्षीत्[V]	—
107	धृष्	to come together	धर्षति[19]	दधर्ष	अधर्षीत्[V]	—
			Miscellaneous Roots			
108	धिन्व्	to please	धिनोति[7]	दिधिन्व	अधिन्वीत्[V]	धिन्व्यते[32]
109	कृण्व्	to kill	कृणोति[7]	— like धिन्व्		—
110	ईर्	to throw	ईरति	ईरांचकार	ऐरीत्[V]	ईर्यते
111	उक्ष्	to sprinkle	उक्षति	उक्षांच-कार[2J]	औक्षीत्[V]	उक्ष्यते
112	कित्[U]	to cure	चिकित्सति[20a]	चिकित्सांचकार[32]	अचिकित्सीत्[V]	चिकित्स्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
बुधित	बुधित्वा बोधित्वा	सम्बुध्य	बोधितुम्	बोधयति-ते	बुबोधिषति बुबुधिषति
च्युतित[9] च्योतित	च्युतित्वा[11] च्योतित्वा	विच्युत्य	च्योतितुम्	च्योतयति-ते	चुच्योतिषति चुच्युतिषति
स्फुटित स्फोटित	—	—	—	स्फोटयति-ते	पुस्फोटिषति पुस्फुटिषति
वृष्ट	वर्षित्वा[10a] वृष्ट्वा	अभिवृष्य प्रवृष्य	वर्षितुम्	वर्षयति-ते	विवर्षिषति
घृष्ट[11]	घर्षित्वा[10a] घृष्ट्वा	संघृष्य	घर्षितुम्	घर्षयति-ते	जिघर्षिषति
हृष्ट[11]	हर्षित्वा[10a] हृष्ट्वा	—	हर्षितुम्	हर्षयति-ते	जिहर्षिषति
मृष्ट[11]	मृषित्वा[13] मर्षित्वा	—	मर्षितुम्	मर्षयति-ते	मिमर्षिषति
धृष्ट[6]	—	—	धर्षितुम्	धर्षयति	दिधर्षिषति
धिन्वित	धिन्वित्वा	मधिन्व्य	धिन्वितुम्	धिन्वयति-ते	दिधिन्विषति
—	—	—	—	—	—
ईरित	ईरित्वा	—	ईरितुम्	ईरयति-ते	ईरिरिषति
उक्षित	उक्षित्वा	प्रोक्ष्य	उक्षितुम्	उक्षयति-ते	उचिक्षिषति
चिकित्सित	चिकित्सित्वा	विचिकित्स्य	चिकित्सितुम्	चिकित्सयति-ते	चिकित्सिषति-ते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
दीदासित	दीदासित्वा	—	दीदासितुम्	दीदासयति ते	दीदासति-ते
शीशा-सित[39]	शीशासित्वा[29]	—	शीशासितुम्	शीशासयति ते	शीशासिषति-ते
धूपायित धूपित	धूपायित्वा धूपित्वा	—	धूपायितुम् धूपितुम्	धूपाययति-ते धूपायति-ते	दुधूपायिषति दुधूपिषति
पणायित पणित	पणायित्वा पणित्वा	—	पणायितुम्	पणाययति-ते पणायति-ते	पिपणायिषति पिपणिषते
पनायित पनित	पनायित्वा पनित्वा	—	पनायितुम्	पनाययति-ते पनायति-ते	पिपनायिषति पिपनिषते
गोपा-यित[4a] गुप्त	गोपायित्वा[4] गोपित्वा गुपित्वा गुप्त्वा	संगोपाय्य संगुप्य	गोपायितुम् गोपितुम् गोप्तुम्	गोपाययति-ते गोपायति ते	जुगुपिषति-जुगुप्सति जुगोपायिषति जुगोपिषति
सिद्ध[4]	सिधित्वा[4] सेधित्वा सिद्ध्वा	निषिध्य	सेधितुम् सेद्धुम्	साधयति-ते	सिषेधिषति सिषित्सति
स्वृत[4b]	स्वरित्वा स्वृत्वा	संस्वृत्य	स्वरितुम् स्वर्तुम्	स्वारयति-ते	सिस्वरिषति सुस्वूर्षति
मृष्ट 4 & 36a	मार्जित्वा मृष्ट्वा	परिमृज्य	मार्जितुम् मार्ष्टुम्	मार्जयति-ते	मिमार्जिषति मिमृक्षति
गूढ 4 & 36b	गूहित्वा गूढ्वा	निगुह्य	गूहितुम् गोढुम्	गूहयति-ते	जुघुक्षति-ते
त्वष्ट[4]	त्वक्षित्वा त्वष्ट्वा	—	त्वक्षितुम् त्वष्टुम्	त्वक्षयति ते	तित्वक्षिषति तित्वक्षति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Prssive
113	दान्[U]	to cut off	दीदासति[20b]	दीदासांचकार[32]	अदिदांसीत्[V]	दीदास्यते
114	शान[U]	to whet	शीशासति[32]	शीशासांचकार[32]	अशिशांसीत्[V]	—
115	धूप्	to heat	धूपायति[1]	दुधूप[31] धूपायांचकार	अधूपायीत्[V] अधूपीत्	धूपाय्यते[24] धूप्यते
116	पण् with आय्	to praise	पणायति[1]	पणायांचकार[31]	अपणायीत्[V]	पणाय्यते[25]
117	पन् with आय्	to praise	पनायति[1]	पनायांचकार[31]	अपनायीत्[V]	पनाय्यते[25]

I. P. WET ROOTS

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Prssive
118	गुप्[W]	to protect	गोपायति[1]	जुगोप[19] & [31] गोपायांचकार	अगोपायीत्[V] अगोपीत् अगौप्सीत्[IV]	गोपाय्यते गुप्यते
119	सिध्	to ordian to turn out auspiciously	सेधति[17]	सिषेध[19]	असेधीत्[V] असैत्सीत्[IV]	सिध्यते[12]
120	स्वृ[W]	to sound	स्वरिति[16]	सस्वार[10a] [19]	अस्वारीत्[V] अस्वार्षीत्[IV]	स्वर्यते[15]
121	मृज्[W]	to wipe off to cleanse	मार्जति[30]	ममार्ज[19]	अमार्जीत्[V] अमार्क्षीत्[IV]	मृज्यते
122	गुह्[W][U]	to cover, to hide	गूहति[11]	जुगूह[19]	अगूहीत्[V] अघुक्षत्[VII]	गुह्यते
123	त्वक्ष्[W]	to pare	त्वक्षति	तत्वक्ष[19]	अत्वक्षीत्[V] अत्वाक्षीत्[IV]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
दीदासित	दीदासित्वा	—	दीदासितुम्	दीदासयति ते	दीदासति ते
शीशासित[39]	शीशासित्वा[29]	—	शीशासितुम्	शीशासयति ते	शीशासिषति-ते
धूपायित धूपित	धूपायित्वा धूपित्वा	—	धूपायितुम् धूपितुम्	धूपाययति-ते } धूपायति ते }	दुधूपायिषति } दुधूपिषति }
पणायित पणित	पणायित्वा पणित्वा	—	पणायितुम्	पणाययति-ते } पणायति-ते }	पिपणायिषति पिपणिषते
पनायित पनित	पनायित्वा पनित्वा	—	पनायितुम्	पनाययति ते } पनायति ते }	पिपनायिषति पिपनिषते
गोपायित[4a] गुप्त	गोपायित्वा[4] गोपित्वा गुपित्वा गुप्त्वा	सगोपाय्य सगुप्य	गोपायितुम् गोपितुम् गोप्तुम्	गोपाययति-ते गोपायति ते	जुगुपिषति-जुगुप्सति जुगोपायिषति जुगोपिषति
सिद्ध[4]	सिधित्वा[4] सेधित्वा सिद्ध्वा	निषिध्य	सेधितुम् सेद्धुम्	साधयति ते	सिषेधिषति सिषित्सति
स्वृत[4b]	स्वरित्वा स्वृत्वा	सस्वृत्य	स्वरितुम् स्वर्तुम्	स्वारयति ते	सिस्वरिषति } सुस्वूर्षति }
मृष्ट 4 & 36a	मार्जित्वा मृष्ट्वा	परिमृज्य	मार्जितुम् मार्ष्टुम्	मार्जयति ते	मिमार्जिषति } मिमृक्षति }
गूढ 4 & 36b	गूहित्वा गूढ्वा	निगुह्य	गूहितुम् गोढुम्	गूहयति ते	जुघुक्षति-ते
त्वष्ट[4]	त्वक्षित्वा त्वष्ट्वा	—	त्वक्षितुम् त्वष्टुम्	त्वक्षयति ते	तित्वक्षिषति } तित्वक्षति }

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
124	तक्ष्[W]	to pare, to cut off	तक्षति[9] तक्ष्णोति	ततक्ष[19]	अतक्षीत्[V] अताक्षीत्[IV]	तक्ष्यते
125	अक्ष्[W]	to pervade	अक्षति[8] अक्ष्णोति	आनक्ष[18] & 19	आक्षीत्[V] आक्षीत्[IV] आक्षिष्टं[V]-आष्टं[IV]	अक्ष्यते

ANIT ROOTS ENDING IN VOWELS

ending in आ

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
126	पा	to drink	पिबति[2]	पपौ[1]	अपात्[I]	पीयते[II]
127	स्था	to stand	तिष्ठति[2]	तस्थौ[1]	अस्थात्[I]	स्थीयते[II]
128	दा	to give	यच्छति	ददौ[1]	अदात्[I]	दीयते[II]
129	ध्मा	to blow	धमति[2]	दध्मौ[1]	अध्मासीत्[VI]	ध्मायते[III]
130	म्ना	to repeat in the mind	मनति[2]	मम्नौ[1]	अम्नासीत्[VI]	म्नायते[III]
131	घ्रा	to smell	जिघ्रति[2]	जघ्रौ[1]	अघ्रासीत्[VI] अघ्रात्[I]	घ्रायते[II]

Ending in इ and ई

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
132	जि	to conquer	जयति[12]	जिगाय[3d]	अजैषीत्[IV]	जीयते[9]
133	क्षि	to decay	क्षयति[12]	चिक्षाय[3a]	अक्षैषीत्[IV]	क्षीयते[9]
134	इ	to go	अयति[12]	इयाय[3a]	ऐषीत्[IV]	ईयते
135	ई	to go	अयति[12]	अयांचकार	ऐषीत्[IV]	ईयते[10]
136	नी[U]	to lead	नयति[12]	निनाय[4]	अनैषीत्[IV]	नीयते[10]
137	ली	to melt	लयति[12]	लिलाय[5]	अलैषीत्[IV]	लीयते[10]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
तष्ट[4]	तक्षित्वा[4] तष्ट्वा	प्रतक्ष्य संतक्ष्य	तक्षितुम् तष्टुम्	तक्षयति-ते	तितक्षिषति तितक्षति
अष्ट[4]	अक्षित्वा[4], अष्ट्वा	समक्ष्य	अक्षितुम् अष्टुम्	अक्षयति-ते	अचिक्षिषति अचिक्षति
पीत[29a]	पीत्वा[8a]	प्रपाय	पातुम्	पाययति-ते	पिपासति
स्थित[29]	स्थित्वा[8]	उपस्थाय[4]	स्थातुम्	स्थापयति-ते	तिष्ठासति
दत्त[38]	दत्त्वा[28]	प्रदाय[4]	दातुम्	दापयति-ते	दित्सति
ध्मात[27]	ध्मात्वा	आध्माय	ध्मातुम्	ध्मापयति-ते	दिध्मासति-ते
म्नात[27]	म्नात्वा	आम्नाय	म्नातुम्	म्नापयति-ते	मिम्नासति
घ्रात[28] घ्राण	घ्रात्वा	आघ्राय	घ्रातुम्	घ्रापयति-ते	जिघ्रासति
जित[3]	जित्वा[3],	विजित्य[9]	जेतुम्	जापयति-ते	जिगीषति
क्षित[28] क्षीण	क्षित्वा	प्रक्षीय[13]	क्षेतुम्	क्षाययति-ते	चिक्षीषति
इत[3]	इत्वा[3]	प्रेत्य, उदीत्य, समीय	एतुम्	आययति	एषिषति
ईत[3]	ईत्वा[3]	—	एतुम्	आययति	एषिषति
नीत[3]	नीत्वा[5]	प्रणीय	नेतुम्	नाययति-ते	निनीषति-ते
लीत[3]	लीत्वा[3]	प्रलीय	लेतुम्	लाययति-ते	लिलीषति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive

ANIT ROOTS ENDING IN उ

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
138	सु	to permit to propel	सवति[13]	सुषाव[6a]	असावीत्-[V] असौषीत्[IV]	सूयते[9]
139	दु	to go	दवति[13]	दुदाव	अदौषीत्[IV]	दूयते[9]
140	स्रु	to flow	स्रवति[13]	सुस्राव[7a]	असुस्रुवत्[III]	स्रूयते[9]
141	द्रु	to run, to melt	द्रवति[13]	दुद्राव[7a]	अदुद्रुवत्[III]	द्रूयते[9]
142	श्रु	to hear	शृणोति[24]	शुश्राव[7a]	अश्रौषीत्[IV]	श्रूयते[9]

ANIT ROOTS ENDING IN ए

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
143	वेU	to weave	वयति[14]	ववौ[24a] उवाय[24]	अवासीत्[VI]	ऊयते[2]
144	व्येU	to cover	व्ययति[14]	विव्याय[24]	अव्यासीत्[VI]	वीयते[2]
145	ह्वे	to call	ह्वयति[14]	जुहाव[24]□	अह्वत्[II]	हूयते[2]
146	धे	to suck, to drink	धयति[14]	दधौ[20]	अदधत्[III] अधात्[I] अधासीत्[VI]	धीयते[II]

ANIT ROOTS ENDING IN ऐ

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
147	ग्लै	to be weary	ग्लायति[15]	जग्लौ[2a]	अग्लासीत्[IV]	ग्लायते[III]
148	म्लै	to fad, to be sad	म्लायति[15]	मम्लौ[2a]	अम्लासीत्[VI]	म्लायते[III]
149	स्त्यै	to sound	स्त्यायति[15]	तस्त्यौ[2a]	अस्त्यासीत्[VI]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
सुत	सुत्वा	अभिषुत्य प्रसुत्य	सोतुम्	सावयति-ते	सुसूषति
दून[30a]	दूत्वा	—	दोतुम्	दावयति	दुदूषति
स्रुत	स्रुत्वा	संस्रुत्य	स्रोतुम्	स्रावयति	सुस्रूषति
द्रुत	द्रुत्वा	विद्रुत्य	द्रोतुम्	द्रावयति	दुद्रूषति
श्रुत	श्रुत्वा	संश्रुत्य	श्रोतुम्	श्रावयति-ते	शुश्रूषते प्रतिशुश्रूषति आशुश्रूषति
उत[13]	उत्वा[25]	प्रवाय[9c]	वातुम्	वाययति-ते	विवासति-ते
वीत[13]	वीत्वा[35]	परिव्याय[9d]	व्यातुम्	व्याययति ते	विव्यासति-ते
हूत[13]	हूत्वा[25]	आहूय[9b]	ह्वातुम्	ह्वाययति-ते	जुहूषति-ते
धीत[29a]	धीत्वा[3a]	संधाय प्रधाय[4]	धातुम्	धापयति धापयति पयः	धित्सति
ग्लान[26]	ग्लात्वा[8b]	प्रग्लाय[4]	ग्लातुम्	ग्लापयति ग्लपयति-ते	जिग्लासति
म्लान[26]	म्लात्वा[8b]	प्रम्लाय	म्लातुम्	म्लापयति-ते	मिम्लासति
स्त्यान[26]	स्त्यात्वा[8b]	—	स्त्यातुम्	स्त्यापयति ते	तिस्त्यासति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
150	वै	to be dry	वायति[16]	ववौ[2a]	अवासीत्[VI]	—
151	श्रै	to cook	श्रायति[15]	शश्रौ[2a]	अश्रासीत्[VI]	—
152	ध्यै	to meditate upon	ध्यायति[15]	दध्यौ[2a]	अध्यासीत्[VI]	ध्यायते[III]
153	कै	to sound	कायति[15]	चकौ[2a]	अकासीत्[VI]	कायते
154	दै	to purify	दायति[15]	ददौ[2a]	अदासीत्[VI]	दायते
155	क्षै	to waste	क्षायति[16]	चक्षौ[2a]	अक्षासीत्[VI]	क्षायते[III]
156	गै	to sing	गायति[15]	जगौ[2a]	अगासीत्[VI]	गीयते[II]

ANIT ROOTS ENDING IN ऋ

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
157	भृ[U]	to fill to nourish	भरति[16]	बभार	अभार्षीत्[IV]	भ्रियते[14]
158	धृ[U]	to hold	धरति[16]	दधार[9]	अधार्षीत्[IV]	ध्रियते[14]
159	हृ[U]	to take away	हरति[16]	जहार[9a]	अहार्षीत्[IV]	ह्रियते[14]
160	सृ	to move	सरति[16]	ससार[9]	असार्षीत्[IV]	स्रियते[14]
161	ऋ	to go	ऋच्छति[2]	आर	आर्षीत्[IV]	अर्यते[13]
162	स्मृ	to remember	स्मरति[19]	सस्मार[10a]	अस्मार्षीत्[IV]	स्मर्यते

ANIT ROOTS ENDING IN CONSONANTS

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
163	दृश्	to see	पश्यति[2]	ददर्श[26]	अद्राक्षीत्[IV] अदर्शत्[II]	दृश्यते
164	सद्	to break to despond	सीदति[2]	ससाद[12]	असदत्[II]	सद्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
घ्रात[26a]	घ्रात्वा[8b]	—	घ्रातुम्	घ्रापयति-ते	जिघ्रासति
श्राण	श्रात्वा[8b]	—	श्रातुम्	श्रपयति-ते	शिश्रासति
ध्यात[27]	ध्यात्वा[8b]	निध्याय[4]	ध्यातुम्	ध्यापयति-ते	दिध्यासति
कात[27a]	कात्वा[8b]	—	कातुम्	कापयति-ते	चिकासति
दात	दात्वा[8b]	अवदाय	दातुम्	दापयति-ते	दिदासति
क्षाम[28]	क्षात्वा[8b]	प्रक्षाय	क्षातुम्	क्षपयति-ते	चिक्षासति
गीत[29a]	गीत्वा	प्रगाय	गातुम्	गापयति-ते	जिगासति
भृत[31]	भृत्वा	संभृत्य	भर्तुम्	भारयति-ते	बिभरिषति-ते } बुभूर्षति-ते }
धृत[31]	धृत्वा	विधृत्य	धर्तुम्	धारयति-ते	दिधीर्षति-ते
हृत[31]	हृत्वा	संहृत्य	हर्तुम्	हारयति-ते	जिहीर्षति-ते
सृत[31]	सृत्वा	अपसृत्य	सर्तुम्	सारयति	सिसीर्षति
ऋत[28] ऋण	ऋत्वा	समृत्य	अर्तुम्	अर्पयति-ते	अरिरिषति
स्मृत	स्मृत्वा	विस्मृत्य	स्मर्तुम्	स्मरयति } स्मारयति-ते }	सुस्मूर्षते
दृष्ट	दृष्ट्वा	संदृश्य	द्रष्टुम्	दर्शयति	दिदृक्षते
सन्न[34]	सत्वा	निषद्य	सत्तुम्	सादयति-ते	सिषत्सति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
165	शद्	to perish gradually	शीयते[2]	शशाद[12]	अशदत्[II]	शद्यते
166	रुह्	to grow	रोहति[18]	रुरोह[20]	अरुक्षत्[VIII]	रुह्यते
167	क्रुश्	to call out to cry	क्रोशति[23]	चुक्रोश[20]	अक्रुक्षत्[VII]	क्रुश्यते
168	युज्	to unite	योजति[18]	युयोज	अयौक्षीत्[IV]	similar
169	कृष्	to draw	कर्षति[14]	चकर्ष[20]	अक्राक्षीत्[IV] अकार्क्षीत्[IV] अकृक्षत्[VII]	कृष्यते
170	सृप्	to creep	सर्पति[19]	ससर्प	असृपत्[II]	सृप्यते
171	घस् defective root	to eat	घसति[10]	No form in perfect	अघसत्[II]	—
172	तप्	to shine	तपति	तताप[12]	अताप्सीत्[IV]	तप्यते
173	शप्[U]	to curse	शपति	शशाप[12]	अशाप्सीत्[IV]	शप्यते
174	दह्	to burn	दहति	ददाह[12]	अधाक्षीत्[IV]	दह्यते
175	पच्[U]	to cook	पचति	पपाच[12]	अपाक्षीत्[IV]	पच्यते
176	भज्[U]	to serve, to honour	भजति	बभाज[14a] भेजतुः	अभाक्षीत्[IV]	भज्यते
177	त्यज्	to abandon	त्यजति	तत्याज[16] तत्यजतुः	अत्याक्षीत्[IV]	त्यज्यते
178	यज्[U]	to sacrifice	यजति	इयाज[24]	अयाक्षीत्[IV]	इज्यते[20]
179	वप्[U]	to sow	वपति	उवाप[24]	अवाप्सीत्[IV]	उप्यते[20]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
शन्न[34]	शत्त्वा	आशद्य	शत्तुम्	शातयति शादयति	शिशत्सति
रूढ[36b]	रूढ्वा	आरुह्य	रोढुम्	रोहयति-ते रोपयति-ते	रुरुक्षति
क्रुष्ट	क्रुष्ट्वा	आक्रुश्य	क्रोष्टुम्	क्रोशयति-ते	चुक्रुक्षति
to युज्	7 U P 17	—	—	योजयति-ते	युयुक्षति
कृष्ट	कृष्ट्वा	विकृष्य	क्रष्टुम् कर्ष्टुम्	कर्षयति-ते	चिकृक्षति
सृप्त	सृप्त्वा	उपसृप्य	स्रप्तुम् सर्प्तुम्	सर्पयति	सिसृप्सति
घस्त	घस्त्वा	—	घस्तुम्	(णिच् न)	जिघत्सति
तप्त	तप्त्वा	प्रतप्य	तप्तुम्	तापयति-ते	तितप्सति
शप्त	शप्त्वा	सशप्य	शप्तुम्	शापयति-ते	शिशप्सति-ते
दग्ध[36b]	दग्ध्वा	सदह्य	दग्धुम्	दाहयति-ते	दिधक्षति
पक्व[38]	पक्त्वा	विपच्य	पक्तुम्	पाचयति-ते	पिपक्षति-ते
भक्त[36]	भक्त्वा	विभज्य	भक्तुम्	भाजयति-ते	बिभक्षति-ते
त्यक्त[36]	त्यक्त्वा	सत्यज्य	त्यक्तुम्	त्याजयति-ते	तित्यक्षति
इष्ट[13]	इष्ट्वा[25]	समिज्य[9]	यष्टुम्	याजयति-ते	यियक्षति
उप्त[13]	उप्त्वा[25]	प्रत्युप्य[9]	वप्तुम्	वापयति-ते	विवप्सति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
180	वस्	to dwell	वसति	उवास[24]	अवात्सीत्[IV]	उष्यते[20]
181	वह्	to carry	वहति	उवाह[24]	अवाक्षीत्[IV]	उह्यते[20]
182	दंश्	to bite	दशति[25]	ददंश	अदाङ्क्षीत्[IV]	दश्यते[31]
183	सञ्ज्	to embrace	सजति[24]	ससञ्ज	असाङ्क्षीत्[IV]	सज्यते[31]
184	रञ्ज्[U]	to be coloured	रजति[26]	ररञ्ज[16a]	अराङ्क्षीत्[IV]	रज्यते[31]
185	स्कन्द्	to go *to jump*	स्कन्दति	चस्कन्द[16b]	अस्कान्त्सीत्[IV] अस्कदत्[II]	स्कद्यते[31]

ANIT ROOTS ENDING IN अम्

Serial No.	Root	Meaning	Present	Perfect	Aorist	Passive
186	यम्	to check	यच्छति[27]	ययाम	अयंसीत्[IV]	यम्यते
187	नम्	to salute	नमति	ननाम[12]	अनंसीत्[VI]	नम्यते
188	गम्	to go	गच्छति	जगाम[II]		गम्यते

Abstract

Set roots ending in consonants	1— 81 = 81	117 Set
Do with final taking गुण	82— 86 = 5	
Do with penultimate short taking गुण	87—107 = 21	
miscellaneous	108—117 = 10	
Wet roots	118—125 = 8	8 Wet
Anit roots ending in vowels	126—162 = 37	63 ANIT
Do Do in consonants	163—165 = 3	
Do with penultimate short taking गुण	166 170 = 3	
Do ending in consonants	171—188 = 18	
	Total	*188*

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
उषित[5 & 13]	उषित्वा[6 & 25]	प्रोष्य[9]	वस्तुम्	वासयति-ते	विवत्सति
ऊढ[13]	ऊढ्वा	उदुह्य[9] प्रोह्य	वोढुम्	वाहयति-ते	विवक्षति
दष्ट[14]	दष्ट्वा[20]	संदश्य	दष्टुम्	दंशयति-ते	दिदंक्षति
सक्त[14]	सक्त्वा[20]	संसज्य	सङ्क्तुम्	सञ्जयति-ते	सिसङ्क्षति
रक्त[14]	रङ्क्त्वा[19]□ रक्त्वा	अनुरज्य	रङ्क्तुम्	रञ्जयति रजयति	रिरङ्क्षति-ते
स्कन्न[34]	स्कन्त्वा	—	स्कन्तुम्	स्कन्दयति	चिस्कन्त्सति
यत[20]	यत्वा[24]	नियम्य[8] नियत्य	यन्तुम्	यमयति आयामयते	यियंसति
नत[20]	नत्वा[24]	प्रणम्य[8] प्रणत्य	नन्तुम्	नमयति-ते नामयति-ते	निनंसति
गत[20]	गत्वा[24]	संगम्य[8] संगत्य	गन्तुम्	गमयति	जिगमिषति } संजिगांसते }

2nd CONJUGATION

SET ROOTS ENDING

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	यु	to join	यौति	युयाव[6]	अयावीत्[V]	यूयते[8]
2	नु	to praise	नौति	नुनाव[6]	अनावीत्[V]	नूयते[8]
3	स्नु	to drop to ooze	स्नौति	सुष्णाव[6]	अस्नावीत्[V]	स्नूयते[8]
4	क्ष्णु	to sharpen	क्ष्णौति	चुक्ष्णाव[6]	अक्ष्णावीत्[V]	—
5	क्षु	to sneeze	क्षौति	चुक्षाव[6]	अक्षावीत्[V]	क्षूयते[8]
6	रु	to cry	रौति रवीति	रुराव[6]	अरावीत्[V]	रूयते[8]
7	ऊर्णु[U]	to cover	ऊर्णोति ऊर्णौति	ऊर्णुनाव[23]	और्णुवीत्[V] और्णवीत् और्णावीत्	ऊर्णूयते[9]

SET ROOTS ENDING IN CONSONANTS

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
8	अन्	to breathe	अनिति	आन[18b]	आनीत्[V]	अन्यते
9	जक्ष्	to eat	जक्षिति	जजक्ष	अजक्षीत्[V]	जक्ष्यते
10	श्वस्	to breathe	श्वसिति	शश्वास	अश्वसीत्[V]	श्वस्यते
11	रुद्	to shed tears	रोदिति	रुरोद	अरोदीत्[V] अरुदत्[II]	रुद्यते
12	वश्	to wish	वष्टि	उवाश[24]	अवशीत्[V] अवाशीत्	उश्यते[20]

PARASMAIPĀDI

IN VOWELS

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
युत[3]	युत्वा[3]	उद्युत्य	यवितुम्	यावयति-ते	युयूषति यियविषति }
नुत[3]	नुत्वा[3]	प्रणुत्य	नवितुम्	नावयति ते	नुनूषति आनुनूषते
स्नुत[3]	स्नुत्वा[3]	प्रस्नुत्य	स्नवितुम्	स्नावयति-ते	सुस्नूषति
क्ष्णुत[3]	क्ष्णुत्वा	सङ्क्ष्णुत्य	क्ष्णवितुम्	क्ष्णावयति-ते	चुक्ष्णूषति (सञ्चुक्ष्णूषते)
क्षुत[3]	क्षुत्वा	प्रक्षुत्य	क्षवितुम्	क्षावयति ते	चुक्षूषति
रुत[3]	रुत्वा[3]	—	रवितुम्	रावयति-ते	रुरूषति
ऊर्णुत	ऊर्णुवित्वा[11a] ऊर्णवित्वा	—	ऊर्णुवितुम् ऊर्णवितुम्	ऊर्णावयति-ते	ऊर्णुनुविषति-ते ऊर्णुनविषति-ते ऊर्णुनूषति-ते }
अनित	अनित्वा	प्राण्य	अनितुम्	आनयति-ते	अनिनिषति
जक्षित	जक्षित्वा	प्रजक्ष्य	जक्षितुम्	जक्षयति	जिजक्षिषति
श्वसित[12] विश्वस्त	श्वसित्वा	निश्वस्य	श्वसितुम्	श्वासयति	शिश्वसिषति
रुदित	रुदित्वा	प्ररुद्य	रोदितुम्	रोदयति	रुरुदिषति
उशित[26a]	वशित्वा[25a]	समुश्य	वशितुम्	वाशयति	विवशति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (लट्) Passive
13	विद्	to know	वेत्ति वेद	विवेद[29] विदांचकार	अवेदीत्[V]	विद्यते
14	अस्	to be	अस्ति	बभूव[25]	अभूत्[I]	like
15	ब्रू U	to speak	ब्रवीति आह	उवाच P[24] ऊचे A	अवोचत् PII अवोचत A	See वच्
16	शास्	to teach to govern	शास्ति	शशास	अशिषत्[II]	शिष्यते[19]
17	चकास्	to shine	चकास्ति	चकासां- चकार[27]	अचकासीत्[V]	चकास्यते
18	जागृ	to be awake	जागर्ति	जजागार[30] जागरांचकार	अजागरीत्	जागर्यते
19	दरिद्रा	to be poor	दरिद्राति	ददरिद्रौ[30] दरिद्रां- चकार	अदरिद्रीत्[V] अदरिद्रासीत्[VI]	दरिद्र्यते[*]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
विदित[38]	विदित्वा	संविद्य	वेदितुम्	वेदयति	विविदिषति
those of भू 1 P. Root No. 84					
2 P. 43 below for other forms				यापयति-ते	विवक्षति-ते
शिष्ट[38]	शासित्वा शिष्ट्वा[17]	अनुशिष्य	शासितुम्	शासयति	शिशासिषति
चकासित	चकासित्वा	अभिचकास्य	चकासितुम्	चकासयति	चिचकासिषति
जागरित[5]	जागरित्वा[7]	प्रजागर्य[13]	जागरितुम्	जागरयति	जिजागरिषति
दरिद्रित[29]	दरिद्रित्वा[8]	संदरिद्य	दरिद्रितुम्	दरिद्रयति-ते	दिदरिद्रासति दिदरिद्रिषति
to मृज् 1 P. 121				मार्जयति-ते	मिमृक्षति मिमार्जिषति
यात	यात्वा	प्रयाय	यातुम्	यापयति	यियासति
भात	भात्वा	विभाय	भातुम्	भापयति	बिभासति
				प्रापयति	पिप्रासति
प्सात[27]	प्सात्वा	—	प्सातुम्	प्सापयति	पिप्सासति
रात	रात्वा	विराय	रातुम्	रापयति	रिरासति
दात	दात्वा	अवदाय	दातुम्	दापयति-ते	दिदासति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
27	ला	to take to give	लाति	ललौ[1]	अलासीत्[VI]	—
28	पा	to protect	पाति	पपौ[1]	अपासीत्[VI]	पायते[III]
29	स्ना	to bathe	स्नाति	सस्नौ[1]	अस्नासीत्[VI]	—
30	श्रा	to cook	श्राति	शश्रौ	अश्रासीत्[VI]	श्रायते[III]
31	वा	to blow	वाति	ववौ[1]	अवासीत्[VI]	—
32	द्रा	to run, generally, with नि to sleep	द्राति	दद्रौ[1]	अद्रासीत्[VI]	द्रायते[III]
33	मा	to measure	माति	ममौ[1]	अमासीत्[VI]	मीयते[II]
34	ख्या	to tell	ख्याति			
35	इ	to go	एति	इयाय[3]	अगात्[I]	similar
36	इ with अधि	to remember	अध्येति	अधीयाय	अध्यगात्[I]	अधीयते
37	वी	to go etc	वेति	विवाय[4]	अवैषीत्[IV]	वीयते
38	यु	to attack	यौति	युयाव[6a]	अयौषीत्[IV]	यूयते
39	सु	to permit to posses *supremacy*	सौति	सुषाव[6a]	असौषीत्[IV]	like
40	तु	to go etc	तौति तवीति	तुताव[6a]	अतौषीत्[IV]	तूयते
41	स्तु[U]	to praise	स्तौति स्तवीति	तुष्टाव[6a]	अस्तावीत्[V]□	स्तूयते[1]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
लात	लात्वा	—	लातुम्	लाल्यति-ते लाययति-ते	लिलासति
पात[27a]	पात्वा	परिपाय	पातुम्	पाल्यति-ते	पिपासति
स्नात निष्णात	स्नात्वा	उपस्नाय	स्नातुम्	स्नपयति स्नापयति	सिष्णासति
श्राण[28] श्रत	श्रात्वा	—	श्रातुम्	श्रपयति-ते	शिश्रासति
वात[28] निर्वाण□	वात्वा	निवाय	वातुम्	वापयति-ते वाजयति-ते वाययति-ते	विवासति
द्राण[26]	द्रात्वा	निद्राय	द्रातुम्	द्रापयति	दिद्रासति
मित[27]	मित्वा[8]	उन्माय	मातुम्	मापयति-ते	मित्सति
				ख्यापयति-ते	चिख्यासति
to इ 1 P. 134				गमयति प्रत्याययति	जिगमिषति
अधीत	—	अधीत्य[2]	अध्येतुम्	अधिगमयति	अधिजिगमिषति
वीत	वीत्वा	प्रवीय	वेतुम्	वापयति वाययति	विवीषति
युत	युत्वा	—	योतुम्	यावयति	युयूषति
यु				सावयति-ते	सुसूषति
तुत	तुत्वा	—	तोतुम्	तावयति तावयते	तुतूषते
स्तुत	स्तुत्वा	प्रस्तुत्य[2]	स्तोतुम्	[illegible] [illegible]	[illegible]

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
42	स्वप्	to sleep	स्वपिति	सुष्वाप[6b & 24]	अस्वाप्सीत्[IV]	सुप्यते[20]
43	वच्	to speak	वक्ति	उवाच[24]	अवोचत्[II]	उच्यते[20]
44	दुह्[U]	to milk	दोग्धि	दुदोह[20]	अधुक्षत्[VII]	दुह्यते
45	दिह्[U]	to increase	देग्धि	दिदेह	अधिक्षत्	दिह्यते
46	द्विष्[U]	to hate	द्वेष्टि	दिद्वेष[20]	अद्विक्षत्[VII]	द्विष्यते
47	लिह्[U]	to lick	लेढि	लिलेह[20]	अलिक्षत्[VII]	लिह्यते
48	अद्	to eat	अत्ति	आद[18b & 25] } जघास }	अघसत्[II]	अद्यते[34]
49	हन्	to kill	हन्ति	जघान	अवधीत्[V]	हन्यते[VI]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
सुप्त[13]	सुप्त्वा[25]	प्रसुप्य[9] निषुप्य	स्वप्तुम्	स्वापयति-ते	सुषुप्सति
उक्त[13]	उक्त्वा[25]	प्रोच्य[9]	वक्तुम्	वाचयति-ते	विवक्षति
दुग्ध[36b]	दुग्ध्वा	संदुह्य	दोग्धुम्	दोहयति-ते	दुधुक्षति-ते
दिग्ध[36b]	दिग्ध्वा	—	देग्धुम्	देहयति-ते	दिधिक्षति-ते
द्विष्ट	द्विष्ट्वा	प्रद्विष्य	द्वेष्टुम्	द्वेषयति-ते	दिद्विक्षति-ते
लीढ[39a]	लीढ्वा	—	लेढुम्	लेहयति-ते	लिलिक्षति-ते
जग्ध[37] अन्न	जग्ध्वा[27]	प्रजग्ध्य[13]	अत्तुम्	आदयति	जिघत्सति
हत[22]	हत्वा[24]	निहत्य[8a]	हन्तुम्	घातयति-ते	जिघांसति

2 P. Abstract

Seṭ	1–19 = 19
Weṭ	–20 = 1
Aniṭ	21–48 = 28
Aniṭ in 1 future or seṭ in 2nd future and conditional	49 = 1
Total	49

SEṬ ROOTS ENDING

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	पॄ	to fill	पिपर्ति	पपार[11a]	अपारीत्[V]	—

ANIT ROOTS ENDING

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
2	हु	to perform sacrifice	जुहोति	जुहाव[30] जुहवांचकार	अहौषीत्[IV]	हूयते
3	भी	to fear	बिभेति	बिभाय[30] बिभयां-चकार	अभैषीत्[IV]	भीयते[10]
4	ह्री	to blush	जिह्रेति	जिह्राय[30] जिह्रयां-चकार	अह्रैषीत्[IV]	ह्रीयते[10]
5	हा	to abandon	जहाति	जहौ[1]	अहासीत्[VI]	हीयते[10]
6	दा[U]	to give	ददाति	ददौ[1]	अदात्[I]	—
7	धा	to put	दधाति	दधौ[1]	अधात्[I]	धीयते[II]
8	निज्[U]	to wash	नेनेक्ति	निनेज	अनैक्षीत्[IV] अनिजत्[II]	निज्यते
9	विज्[U]	to separate	वेवेक्ति	विवेज	अवैक्षीत्[IV] अविजत्[II]	—
10	विष्[U]	to surround	वेवेष्टि	विवेष	अविषत्	—
11	ऋ	to go	इयर्ति	आर	आरत्[II]	—
12	पृ	to fill	पिपर्ति	पपार	अपार्षीत्[IV]	प्रियते
13	भृ	to bear to support	बिभर्ति	बभार[30] बिभरांचकार	अभार्षीत्[IV]	—

3rd Conjugation abstract

Seṭ	1
Weṭ	0
Aniṭ	3-10 = 9
Aniṭ I future & Seṭ in II future	11-13 = 3
Total	13

PARASMAIPADI
IN VOWELS

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
similar to पॄ 9 P, 8		—	—	पारयति-ते	पिपूर्षति
IN VOWELS					
हुत	हुत्वा	आहुत्य[2]	होतुम्	हावयति-ते	जुहूषति
भीत	भीत्वा	विभीय	भेतुम्	भापयते भीषयते भाययति-ते	बिभीषति
ह्रीत[28] ह्रीण	ह्रीत्वा	—	ह्रेतुम्	ह्रेपयति-ते	जिह्रीषति
हीन[29b]	हित्वा	विहाय	हातुम्	हापयति-ते	जिहासति
similar to दा 1 P. 128			—	दापयति-ते	दित्सति-ते
हित[38]	हित्वा[28]	निधाय[4]	धातुम्	धापयति-ते	धित्सति-ते
निक्त[36]	निक्त्वा	निर्णिज्य	नेक्तुम्	नेजयति-ते	निनिक्षति-ते
विक्त[36]	विक्त्वा	विविज्य	वेक्तुम्	वेजयति-ते	विविक्षति-ते
विष्ट	विष्ट्वा	परिविष्य	वेष्टुम्	वेषयति-ते	विविक्षति-ते
similar to ऋ 1 P. 161			—	अर्पयति-ते	अरिरिषति
पूर्त	पूर्त्वा	—	पर्तुम्	पारयति-ते	पुपूर्षति
similar to भृ 1 U. P. 157 A. 127			—	भारयति-ते	बुभूर्षति-ते

Only one Set root in the 3rd Conjugation
no Wet do — do —

SET ROOTS ENDING

Serial No	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
1	दिव्	to play with dice	दीव्यते[36]	दिदेव	अदेवीत्[V]	दीव्यते[30]
2	सिव्	to sew	सीव्यति[36]	सिषेव	असेवीत्[V]	सीव्यते[30]
3	स्रिव्	to go	स्रीव्यति[36]	सिस्रेव	अस्रेवीत्[V]	स्रीव्यते[30]
4	क्षिव्	to spit	क्षीव्यति[36]	चिक्षेव	अक्षेवीत्[V]	क्षीव्यते[30]
5	ष्ठिव्	*to spit*	ष्ठीव्यति 4 x 36	तिष्ठेव टिष्ठेव	अष्ठेवीत्[V]	*similar*
6	मिद्	to be greasy *to melt*	मेद्यति	मिमेद	अमिदत्[II]	मिद्यते
7	इष्	to go	इष्यति	इयेष	ऐषीत्[V]	इष्यते
8	रिष्	to kill	रिष्यति	रिरेष	अरिषत्[V]	—
9	रुष्	*to kill*	रुष्यति	रुरोष	अरुषत्[II]	—
10	लुभ्	to covet	लुभ्यति	लुलोभ	अलुभत्[II]	— —
11	लुट्	to be confused	लुट्यति	लुलोट	अलुटत्[II]	—
12	शुच्[U]	to be wet	शुच्यति	शुशोच	अशुचत्[II] अशोचीत्[V]	—

IN CONSONANTS

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
द्यूत[24a]	देवित्वा[22] द्यूत्वा	प्रदीव्य[6]	देवितुम्	देवयति ते	दिदेविषति } दुद्यूषति }
स्यूत[24]	सेवित्वा[22] स्यूत्वा	निषीव्य[6]	सेवितुम्	सेवयति ते	सिसेविषति } सुस्यूषति }
स्रूत	स्रेवित्वा[22] स्रूत्वा	—	स्रेवितुम्	स्रेवयति ते	सिस्रेविषति
क्ष्यूत[24]	क्षेवित्वा[22] क्ष्यूत्वा	प्रक्षीव्य[6]	क्षेवितुम्	क्षेवयति ते	चिक्षेविषति
to ष्ठिव् 1 P 77		—	—	ष्ठेवयति-ते	टिष्ठ्यूषति टिष्ठेविषति
मिद् 1 A 89		—	—	मेदयति ते	मिमेदिषति
इषित	एषित्वा	प्रेष्य	एषितुम्	एषयति	एषिषिषति
—	रिष्ट्वा, रेषित्वा रिषित्वा[1b]	—	रेषितुम् रेष्टुम्	रेषयति ते	रिरेषिषति
रुष्ट रुषित	रुष्ट्वा, रोषित्वा रुषित्वा[13]	—	रोषितुम् रोष्टुम्	रोषयति ते	रुरोषिषति रुरुषिषति
लुब्ध	लुब्ध्वा, लोभित्वा लुभित्वा	—	लोभितुम् लोब्धुम्	लोभयति ते	लुलोभिषति लुलुभिषति
लुप्त[11] लुपित	लोपित्वा लुपित्वा	—	लोपितुम्	लोपयति ते	लुलोपिषति लुलुपिषति
शुक्त[11]	शुचित्वा[11] शोचित्वा	—	शोचितुम्	शोचयति-ते	शुशोचिषति ते शुशुचिषति ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
13	कुप्	to be angry	कुप्यति	चुकोप	अकुपत्[II]	—
14	प्लुष्	to burn	प्लुष्यति	पुप्लोष	अप्लुषत्[II]	—
15	क्षुभ्	to be agitated	क्षुभ्यति	चुक्षोभ	अक्षुभत्[II]	क्षुभ्यते
		SET Roots with penultimate ऋ				
16	ऋध्	to prosper to increase	ऋध्यति	आनर्ध[18a]	आर्धत् II	ऋध्यते
17	मृष्[U]	to endure	मृष्यति	ममर्ष	अमर्षीत् V	मृष्यते
18	तृष्	to be thirsty	तृष्यति	ततर्ष	अतृषत्[II]	—
19	कृश्	to become emaciated	कृश्यति	चकर्श	अकृशत्[II]	कृश्यते
20	मृश्	to fall down	मृश्यति	ममर्श	अमृशत्[II]	—
21	हृष्	*to rejoice*	हृष्यति	जहर्ष	अहृषत्[II]	—
		Other Wet Roots				
22	भ्रंश्	to fall down	भ्रश्यति[24]	बभ्रंश	अभ्रशत्[II]	भ्रश्यते[31]
23	जॄ	to grow old to wear out	जीर्यति[17]	जजार[15]	अजरत्[II] अजारीत्[V]	जीर्यते[22]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
कुपित	कुपित्वा[11] कोपित्वा	—	कोपितुम्	कोपयति-ते	चुकुपिषति } चुकोपिषति }
प्लुषित	प्लुषित्वा[11] प्लोषित्वा	—	प्लोषितुम्	प्लोषयति-ते	पुप्लोषिषति पुप्लुषिषति
क्षुभित क्षुब्ध[12]	क्षुभित्वा[11] क्षोभित्वा	—	क्षोभितुम्	क्षोभयति-ते	चुक्षोभिषति चुक्षुभिषति
ऋद्ध[11]	अर्धित्वा[10a] ऋध्वा	समृध्य	अर्धितुम्	अर्धयति-ते	ईर्त्सति, अर्दिधिषति
मर्षित[6] अपमृषितम्	मृषित्वा[10b] मर्षित्वा	आमृष्य	मर्षितुम्	मर्षयति-ते	मिमृक्षति
तृषित	तृषित्वा[10b] तर्षित्वा	—	तर्षितुम्	तर्षयति-ते	तितृक्षति
कृश[38] प्रकृशित	कृशित्वा[10b] कर्शित्वा	परिकृश्य	कर्शितुम्	कर्शयति-ते	चिकृक्षति
मृष्ट[11a]	मर्शित्वा[10a] मृष्ट्वा	—	मर्शितुम्	मर्शयति-ते	मिमृक्षति
हृषित[11a] हृष्ट	हृषित्वा[10]	—	हर्षितुम्	हर्षयति-ते	जिघृक्षति
भ्रष्ट[14]	भ्रंशित्वा[18] भ्रष्ट्वा	विभ्रश्य	भ्रंशितुम्	भ्रंशयति-ते	बिभ्रंशिषति
जीर्ण[32]	जरि(री)त्वा[9a]	निजीर्य	जरि(री)तुम्	जरयति-ते	जिजरिषति जिजरीषति जिजीर्षति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
			Set Roots ending in स्			
24	अस्	to throw	असति	आस[18b]	आस्थत्[II]	अस्यते
25	त्रस्	to tremble	त्रस्यति	तत्रास[15]	अत्रसीत्[V] अत्रासीत्	त्रस्यते
26	यस्	to strive	यस्यति[32] यसति	ययास[12a]	अयसत्[II]	यस्यते
			Set Roots ending in अम्			
27	भ्रम्	to roam *about*	भ्राम्यति[31] भ्रमति	बभ्राम[15]	अभ्रमत्[II]	like भ्रम्
28	क्रम्	to be fatigued	क्राम्यति[31] क्रामति	चक्राम[12a]	अक्रमत्[II]	—
29	शम्	to be calm	शाम्यति[31]	शशाम[12a]	अशमत्[II]	शम्यते
30	दम्	to be tamed	दाम्यति[31]	ददाम	अदमत्[II]	दम्यते
31	तम्	to be fatigued	ताम्यति[31]	तताम	अतमत्[II]	—
32	श्रम्	to take pains	श्राम्यति[31]	शश्राम	अश्रमत्[II]	—
33	मद्	to be glad	माद्यति[31]	ममाद[12a]	अमदत्[II]	मद्यते
34	शक्[U]	to endure to be able	शक्यति	शशाक[12]	अशकत्[II]	शक्यते

(Anit according to some)

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
अस्त[11b]	असित्वा[17] अस्त्वा	प्रास्य	असितुम्	आसयति	असिसिषति
त्रस्त[11b]	त्रसित्वा	संत्रस्य	त्रसितुम्	त्रासयति-ते	तित्रसिषति
यस्त[11b]	यसित्वा[17] यस्त्वा	आयस्य	यसितुम्	यासयति-ते } आयासयते }	यियसिषति
I P 97	—	—	—	भ्रमयति	बिभ्रमिषति
क्लान्त[18]	क्लमित्वा[16] क्लान्त्वा	—	क्लमितुम्	क्लमयति-ते	चिक्लमिषति
शान्त[19]	शमित्वा[16] शान्त्वा	प्रशम्य	शमितुम्	शामयति-ते (दर्शने) } शमयति-ते }	शिशमिषति
दान्त[19]	दमित्वा[16] दान्त्वा	—	दमितुम्	दमयति-ते	दिदमिषति
तान्त[18]	तमित्वा[16] तान्त्वा	—	तमितुम्	तमयति-ते	तितमिषति
श्रान्त[18]	श्रमित्वा[16] श्रान्त्वा	—	श्रमितुम्	श्रमयति-ते	शिश्रमिषति
मत्त[35]	मदित्वा	—	मदितुम्	मदयति-ते	मिमदिषति
शकित शक्त	शकित्वा[17] शक्त्वा	—	शकितुम् शक्तुम्	शाकयति-ते	शिशकिषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
		Set in 1 Future and Wet in 2 Future and Conditional				
35	नृत्	to dance	नृत्यति	ननर्त ननृततुः	अनर्तीत्[V]	नृत्यते
		Wet Roots				
36	द्रुह्	to bear malice	द्रुह्यति	दुद्रोह[19]	अद्रुहत्	द्रुह्यते
37	मुह्	to swoon	मुह्यति	मुमोह[19]	अमुहत्[II]	मुह्यते
38	स्निह्	to have affection for	स्निह्यति	सिष्णेह[19]	अस्निहत्[II]	स्निह्यते
39	स्नुह्	to vomit	स्नुह्यति	सुष्णोह[19]	अस्नुहत्[II]	—
40	तृप्	to be satisfied	तृप्यति	ततर्प ततृपतुः	अत्राप्सीत्[IV] अतार्प्सीत् अतर्पीत् अतृपत्	तृप्यते
41	दृप्	to be proud	दृप्यति	ददर्प[19]	अद्राप्सीत्[IV] अदार्प्सीत् अदर्पीत्[V] अदृपत्[II]	—
42	क्लिद्	to become wet	क्लिद्यति	चिक्लेद	अक्लिदत्[II]	क्लिद्यते
43	रध्	to hurt, to destroy	रध्यति	ररन्ध[19]	अरधत्[II]	रध्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
नृत्त[11]	नर्तित्वा[10]	परिनृत्य	नर्तितुम्	—	निनर्तिषति निनृत्सति
द्रुग्ध[4] & द्रूढ 136b	द्रुग्ध्वा[4] द्रूढ्वा द्रुहित्वा द्रोहित्वा	संद्रुह्य	द्रोहितुम् द्रोग्धुम् द्रोढुम्	द्रोहयति-ते	दुद्रुहिषति दुद्रोहिषति दुध्रुक्षति
मुग्ध[4] & मूढ 136b	मुग्ध्वा[4] मूढ्वा	संमुह्य	मोहितुम् मोग्धुम् मोढुम्	मोहयति-ते	मुमुहिषति मुमोहिषति मुमुक्षति
स्निग्ध[4] & स्नीढ 136b	स्निग्ध्वा[4] स्नीढ्वा स्निहित्वा	उपस्निह्य	स्नेहितुम् स्नेग्धुम् स्नेढुम्	स्नेहयति-ते	सिस्निहिषति सिस्नेहिषति सिस्निक्षति
स्नुग्ध[4] & स्नूढ 136b	स्नुग्ध्वा स्नूढ्वा स्नुहित्वा	उपस्नुह्य	स्नोहितुम् स्नोग्धुम् स्नोढुम्	स्नोहयति-ते	सुस्नुहिषति सुस्नोहिषति सुस्नुक्षति
तृप्त[4]	तर्पित्वा तृप्त्वा	परितृप्य	तर्पितुम् त्रप्तुम् तर्प्तुम्	तर्पयति-ते	तितर्पिषति तितृप्सति
दृप्त[4]	दर्पित्वा दृप्त्वा	—	दर्पितुम् द्रप्तुं दर्प्तुम्	दर्पयति-ते	दिदर्पिषति दिदृप्सति
क्लिष्ट[4 & 34]	क्लिष्ट्वा क्लिशित्वा क्लेशित्वा	विक्लिश्य	क्लेशितुम् क्लेष्टुम्	क्लेशयति-ते	चिक्लिशिषति चिक्लेशिषति चिक्लिक्षति
रद्ध[4]	रधित्वा[4] रद्ध्वा	संरध्य	रधितुम् रद्धुम्	रन्धयति-ते	रिरधिषति रिरत्सति

Serial No	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
44	क्षम्	to endure	क्षाम्यति	चक्षाम[19]	अक्षमत्[II]	like क्षम्
45	नश्	to be lost	नश्यति	ननाश नेशतु	अनशत्[II]	नश्यते

4 P. ANIT ROOTS

Serial No	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
46	छो	to cut	छ्यति[33]	चच्छौ[2b]	अच्छासीत्[IV] अच्छात्[I]	छायते[III]
87	शो	to sharpen	श्यति[33]	शशौ[2b]	अशासीत्[IV] अशात्[I]	शायते[III]
48	सो	to bring to an end	स्यति[33]	ससौ[2b]	असासीत्[IV] असात्[I]	सीयते[II]
49	दो	to cut	द्यति[33]	ददौ[2b]	अदात्[I]	दीयते[II]
50	पुष्	to nourish	पुष्यति	पुपोष	अपुषत्[II]	पुष्यते
51	शुष्	to become dried	शुष्यति	शुशोष	अशुषत्[II]	—
52	तुष्	to be pleased	तुष्यति	तुतोष	अतुषत्[II]	तुष्यते
53	दुष्	to be impure	दुष्यति	दुदोष	अदुषत्[II]	दुष्यते
54	क्रुध्	to be angry	क्रुध्यति	चुक्रोध	अक्रुधत्[II]	क्रुध्यते
55	शुध्	to become pure	शुध्यति	शुशोध	अशुधत्[II]	शुध्यते
56	सिध्	to attain one's end to succeed	सिध्यति	सिषेध	असिधत्[II]	—
57	स्विद्	to perspire	स्विद्यति	सिष्वेद	अस्विदत्[II]	स्विद्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
1 A 102				क्षमयति-ते	चिक्षमिषति चिक्षंसति
नष्ट[4]	नशित्वा नंष्ट्वा, नष्ट्वा	प्रणश्य	नशितुम् नंष्टुम्	नाशयति-ते	निनंक्षति निनशिषति
छात[27b] छित	छात्वा[8c] छित्वा	—	छातुम्	छाययति-ते	चिच्छासति
शात[27b] शित	शात्वा[8c] शित्वा	निशाय	शातुम्	शाययति-ते	शिशासति
सित[29]	सित्वा[8]	अनुसाय[4]	सातुम्	साययति-ते	सिषासति
दित[29]	दित्वा[8]	अवदाय[4]	दातुम्	दापयति-ते	दित्सति
पुष्ट	पुष्ट्वा	परिपुष्य	पोष्टुम्	पोषयति-ते	पुपुषिषति पुपोषिषति
शुष्क[38]	शुष्ट्वा	—	शोष्टुम्	शोषयति-ते	शुशुक्षति
तुष्ट	तुष्ट्वा	परितुष्य	तोष्टुम्	तोषयति-ते	तुतुक्षति
दुष्ट	दुष्ट्वा	—	दोष्टुम्	दूषयति-ते दोषयति-ते	दुदुक्षति
क्रुद्ध	क्रुध्वा	संक्रुध्य	क्रोद्धुम्	क्रोधयति-ते	चुक्रुत्सति
शुद्ध	शुद्ध्वा	—	शोद्धुम्	शोधयति-ते	शुशुत्सति
सिद्ध	सिद्ध्वा	—	सेद्धुम्	साधयति-ते सेधयति-ते	सिषित्सति
स्विन्न	स्विन्त्वा	प्रस्विद्य	स्वेत्तुम्	स्वेदयति-ते	सिस्वित्सति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
58	क्षुध्	to be hungry	क्षुध्यति	चुक्षोध	अक्षुधत्[II]	क्षुध्यते
59	श्लिष्	to embrace to cling to	श्लिष्यति	शिश्लेष	अश्लिषत्[II] अश्लिक्षत्[VII]	श्लिष्यते
60	क्षिप्	to throw	क्षिप्यति	चिक्षेप	अक्षैप्सीत्[IV]	क्षिप्यते
61	व्यध्	to pierce, to strike	विध्यति[35]	विव्याध[24]	अव्यात्सीत्[IV]	विध्यते
62	नह्[U]	to tie	नह्यति	ननाह[12]	अनात्सीत्[IV]	नह्यते
63	रञ्ज्[U]	to be coloured	रज्यति[26]	ररञ्ज[16a]	अराङ्क्षीत्[IV]	similar

N.B. Of the roots of the 4th conjugation only 5 roots i.e. जॄ No. 23 and छो, शो, सो and दो Nos. 46 to 49 end in the vowels. All other roots in consonants.

Abstract

Seṭ		1 to 34 = 34
Seṭ in Future Weṭ	in 2 Future and Conditional	35 = 1
Weṭ		36 to 45 = 10
Aniṭ		46 to 63 = 18
	Total	63

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
क्षुधित[6]	क्षुधित्वा क्षोधित्वा	—	क्षोद्धुम्	क्षोधयति-ते	चुक्षुत्सति
श्लिष्ट	श्लिष्ट्वा	आश्लिष्य	श्लेष्टुम्	श्लेषयति-ते	शिश्लिक्षति
क्षिप्त	क्षिप्त्वा	प्रक्षिप्य	क्षेप्तुम्	क्षेपयति	चिक्षिप्सति
विद्ध	विद्ध्वा	विविध्य आविध्य	व्यद्धुम्	व्याधयति-ते	विव्यत्सति
नद्ध[36a]	नद्ध्वा	—	नद्धुम्	नाहयति-ते	निनत्सति-ते
10 रञ्ज् I	U. p. 184		रङ्क्तुम्	रञ्जयति-ते रजयति	रिरङ्क्षति रिरङ्क्षते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
			5 P. Set Roots			
1	वृ	to choose	वृणोति	ववार[9b]	अवारीत्[V]	व्रियते[14]
2	ऋध्	to prosper, to increase	ऋध्नोति	आनर्ध[18a]	आर्धीत्[V]	similar
3	धृष्	to be bold	धृष्णोति	दधर्ष[26a]	अधर्षीत्[V]	धृष्यते
4	दम्भ्	to deceive	दभ्नोति	ददम्भ[22] देभ	अदम्भीत्[V]	दभ्यते[31]
			Wet Roots			
5	धू[W]	to shake	धूनोति	दुधाव 8a & 19	अधावीत्[V]	धूयते[11]
			Anit Roots			
6	धु[U]	to shake	धुनोति	दुधाव[6a]	अधौषीत्[IV]	धूयते
7	दु	to burn to give pain	दुनोति	दुदाव	अदौषीत्[IV]	दूयते
8	सु[U]	to sprinkle to press out juice	सुनोति	सुषाव[6a]	असावीत्[V]	सूयते
9	चि[U]	to collect	चिनोति	चिचाय[3c]	अचैषीत्[IV]	चीयते[7]
10	सि[U]	to bind	सिनोति	सिषाय[3c]	असैषीत्[IV]	सीयते[7]
11	हि	to go	हिनोति	जिघाय[31]	अहैषीत्[IV]	हीयते[7]
12	मि	to throw	मिनोति	ममौ[31]	अमासीत्[IV]	मीयते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
वृत[31]	वृत्वा	विवृत्य	वरि(री)तुम्	वारयति-ते	वुवूर्षति
to ऋध् 4 P 16			अर्धित्वा ऋध्वा	अर्धयति-ते	ईर्त्सति अर्दिधिषति
धृष्ट[11a] धर्षित	धर्षित्वा[10]	प्रधृष्य	धर्षितुम्	धर्षयति ते	दिधर्षिषति
दब्ध[14]	दम्भित्वा[18] दब्ध्वा	—	दम्भितुम्	दम्भयति-ते	धिप्सति, धीप्सति दिदम्भिषति
धूत[4b]	धूत्वा[5]	विधूय	धोतुम् धवितुम्	धावयति	दुधूषति-ते
धुत	—	—	धोतुम्	धावयति	दुधूषति-ते
दुत[3]	दुत्वा[3]	विदुत्य[2]	दोतुम्	दावयति ते	दुदूषति
सुत[3]	सुत्वा	अभिसुत्य[2]	सोतुम्	सावयति-ते	सुसूषति-ते
चित[3]	चित्वा[3]	विचित्य निश्चित्य	चेतुम्	चाययति-ते चापयति ते	चिचीषति-ते चिकीषति-ते
सित[28] सिन	सित्वा	—	सेतुम्	साययति-ते	सिसीषति-ते
हित	हित्वा	प्रहित्य[2]	हेतुम्	हाययति	जिघीषति
मित	मित्वा	समाय[4]	मातुम्	मापयति ते	—

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
13	राध्	to propitiate to kill	राध्नोति	रराध	अरात्सीत्[IV]	राध्यते
14	साध्	to accomplish	साध्नोति	ससाध	असात्सीत्[IV]	—
15	आप्	to obtain	आप्नोति	आप[18b]	आपत्[II]	आप्यते
16	शक्	to be able	शक्नोति	शशाक[12]	अशकत्[II]	शक्यते
17	स्तृ[U]	to cover	स्तृणोति	तस्तार[10] तस्तरतुः	अस्तार्षीत्[IV]	स्तर्यते[15]
18	कृ[U]	to kill	कृणोति	चकार[9] चकतुः	अकार्षीत्[IV]	क्रियते[14]

6 P. Set Roots

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	लुभ्	to be bewildered	लुभति	लुलोभ	अलोभीत्[V]	—
2	इष्	to wish	इच्छति[27]	इयेष	ऐषीत्[V]	इष्यते
3	नू	to praise	नुवति[42]	नुनाव 21 & 8b	अनुवीत्[V]	नूयते[11]
4	धू	to shake	धुवति[42]	दुधाव 21 & 8b	अधुवीत्[V]	—
5	सू	to impel	सुवति	सुषाव	असावीत्[V]	सूयते[11]
6	लिख्	to write	लिखति	लिलेख	अलेखीत्[V]	लिख्यते
7	मिल्[U]	to join	मिलति	मिमेल	अमेलीत्[V]	मिल्यते
8	मिष्	to open the [illegible] eyes to rival	मिषति	मिमेष	अमेषीत्[V]	

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
राद्ध	राद्ध्वा	आराध्य	राद्धुम्	राधयति-ते	रित्सति to kill रिराधिषति
साद्ध	साद्ध्वा	प्रसाध्य	साद्धुम्	साधयति-ते	सिषात्सति
आप्त	आप्त्वा	प्राप्य	आप्तुम्	आपयति-ते	ईप्सति
शक्त	शक्त्वा	प्रशक्य	शक्तुम्	शाकयति-ते	शिक्षति
स्तृत[31]	स्तृत्वा	आस्तृत्य	स्तर्तुम्	स्तारयति-ते	तिस्तीर्षति-ते
कृत[31]	कृत्वा	उपकृत्य[2]	कर्तुम्	कारयति-ते	चिकीर्षति-ते
लुभित	लुभित्वा लोभित्वा लुब्ध्वा	—	लोभितुम् लोब्धुम्	लोभयति-ते	लुलुभिषति } लुलोभिषति }
इष्ट[11]	एषित्वा इष्ट्वा	समिष्य	एषितुम् एष्टुम्	एषयति-ते	एषिषिषति
नुत[3]	नुत्वा[3]	प्रणुत्य	नुवितुम्	नावयति-ते	नुनूषति
धूत[3]	धूत्वा[3]	—	धुवितुम्	धावयति	दुधूषति
सूत[3]	सूत्वा	—	सवितुम्	सावयति-ते	सुसूषति
लिखित	लिखित्वा[11] लेखित्वा	विलिख्य	लेखितुम्	लेखयति-ते	लिलेखिषति } लिलिखिषति }
मिलित	मिलित्वा[11] मेलित्वा	संमिल्य	मेलितुम्	मेलयति-ते	मिमेलिषति } मिमिलिषति }
मिषित	मिषित्वा मेषित्वा	समिष्य	मेषितुम्	मेषयति-ते	मिमेषिषति } मिमिषिषति }

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
9	कुच्	to contrast (generally with सं)	कुचति	चुकोच	अकुचीत्[V]	—
10	कुट्	to curve	कुटति	चुकोट[21]	अकुटीत्[V]	—
11	स्फुट्	to burst open to blossom	स्फुटति	पुस्फोट[21]	अस्फुटीत्[V]	स्फुट्यते
12	स्फुर्	to throb	स्फुरति	पुस्फोर[21]	अस्फुरीत्[V]	—
13	त्रुट्	to tear	त्रुटति[5b]	तुत्रोट[21]	अत्रुटीत्[V]	त्रुट्यते
14	पिश्	to form	पिशति	पिपेश	अपेशीत्[V]	पिश्यते
15	तृप्	to be pleased	तृपति	ततर्प[26a] ततृपतुः	अतर्पीत्[V]	तृप्यते
16	मृड्	to be delighted	मृडति	ममर्ड[26a]	अमर्डीत्[V]	like तृप्
17	कृत्	to cut	कृन्तति[40]	चकर्त[26a] चकृततुः	अकर्तीत्[V]	कृत्यते
18	चृत्	to kill	चृन्तति[40]	चचर्त चचृततुः	अचर्तीत्[V]	—

Set Roots ending in long ॠ

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
19	कॄ	to scatter	किरति[38]	चकार[11]	अकारीत्[V]	कीर्यते[22]
20	गॄ	to swallow	गिरति[39] गिलति	जगार(ल)[11b]	अगारी(ली)त्[V]	गीर्यते[22]

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
कुचित	कुचित्वा	—	—	कोचयति-ते	चुकुचिषति चुकोचिषति
कुटित	कुटित्वा	—	—	कोटयति-ते	चुकुटिषति चुकोटिषति
स्फुटित	स्फुटित्वा	—	स्फुटितुम्	स्फोटयति-ते	पुस्फुटिषति पुस्फोटिषति
स्फुरित	—	—	—	स्फोरयति-ते	पुस्फुरिषति पुस्फोरिषति
त्रुटित	त्रुटित्वा[15]	वित्रुट्य	त्रुटितुम्	त्रोटयति-ते	तुत्रुटिषति तुत्रोटिषति
पिशित	पिशित्वा[11] पेशित्वा	—	पेशितुम्	पेशयति-ते	पिपिशिषति पिपेशिषति
तृपित	तर्पित्वा[10]	संतृप्य	तर्पितुम्	तर्पयति-ते	तितर्पिषति
—	—	—	—	—	—
कृत्त	कर्तित्वा[10]	निकृत्य	कर्तितुम्	कर्तयति-ते	चिकर्तिषति चिकृत्सति
चृत्त	चर्तित्वा	—	चर्तितुम्	चर्तयति-ते	चिचर्तिषति चिचृत्सति
कीर्ण[32]	करि(री)त्वा[9a]	विकीर्य[10]	करि(री)तुम्	कारयति-ते	चिकरिषति
गीर्ण[32]	गीर्त्वा[9]	निगीर्य	गरि(री)तुम् गलि(ली)तुम्	गारयति गालयति	जिगरिषति जिगलिषति

Serial No	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
		Set Roots ending in Consonants				
21	ऋच्छ्	to go to become hard	ऋच्छति	आनर्च्छ[18a]	आर्च्छीत्[V]	ऋच्छ्यते
22	विच्छ्	to go	विच्छायति[I]	विविच्छ[61] विच्छायां-चकार	अविच्छीत्[V] अविच्छायीत्	विच्छ्यते विच्छाय्यते
23	विच्	to cheat	विचति[35]	विव्याच[24]	अव्यचीत्[V] अव्याचीत्	विच्यते[20]
24	उज्झ्	to abandon	उज्झति	उज्झां चकार	औज्झीत्[V]	उज्झ्यते
		Wet Roots				
25	वृह्	to work	वृहति	ववर्ह[19]	अवर्हीत्[V] अवृक्षत्[VII]	—
26	बृह्	to work	same as वृह्	—	—	—
27	तृह्	to kill	तृहति	ततर्ह	अतर्हीत्[V] अतृक्षत्[VII]	—
28	स्तृह्	to kill	स्तृहति	तस्तर्ह[19]	अस्तर्हीत्[V] अस्तृक्षत्[VII]	—
29	तृंह्	to kill	तृंहति	ततृंह	अतृंहीत् अतार्ङ्क्षीत्	—
30	व्रश्च्	to cut	वृश्चति[25]	वव्रश्च[19] & [24c]	अव्रश्चीत्[V] अव्राक्षीत्[IV]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
ऋच्छित्वा	—	समृच्छ्य	ऋच्छितुम्	ऋच्छयति	ऋचिच्छिषति
विच्छित विच्छायित	विच्छित्वा विच्छायित्वा	—	विच्छितुम् विच्छायितुम्	विच्छाययति-ते } विच्छायति-ते }	विविच्छायिषति } विविच्छिषति }
विचित	विचित्वा	संविच्य	व्यचितुम्	व्याचयति-ते	विव्यचिषति
उज्झित	उज्झित्वा	समुज्झ्य	उज्झितुम्	उज्झयति-ते	उजिज्झिषति
वृढ[4] & 36b	वर्हित्वा[4] वृढ्वा	—	वर्हितुम् वर्ढुम्	वर्हयति-ते	विवर्हिषति
—	—	—	—	—	—
तृढ[4] & 36b	तर्हित्वा तृढ्वा	—	तर्हितुम् तर्ढुम्	तर्हयति-ते	तितर्हिषति
स्तृढ[4] & 36b	स्तर्हित्वा[4] स्तृढ्वा	—	स्तर्हितुम् स्तर्ढुम्	स्तर्हयति-ते	तिस्तर्हिषति
तृढ[4] & 36b	तृंहित्वा[4] तृढ्वा	—	तृंहितुम् तृण्ढुम्	तृंहयति-ते	तितृक्षति } तितृंहिषति }
वृक्ण[4] & 13	व्रश्चित्वा[49] & 25a	संवृश्च्य[9]	व्रश्चितुम् व्रष्टुम्	व्रश्चयति-ते	विव्रक्षति } विव्रश्चिषति }

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive

6 F. Aniṭ Roots

31	तुद्[U]	to strike	तुदति	तुतोद	अतौत्सीत्[IV]	तुद्यते
32	नुद्[U]	to push	नुदति	नुनोद	अनौत्सीत्[IV]	नुद्यते
33	शद्	to perish gradually	शीयते	शशाद[12]	अशदत्[II]	शद्यते

All the forms are as those of शद् 1 P. 165

34	सद्	to break to despond	सीदति	ससाद[12]	असदत्[II]	सद्यते

All the forms are the same as those of सद् 1 P. 164

35	गु	to discharge excrement	गुवति	जुगाव[6b]	अगुवीत्[IV] अगुताम्-अगुषुः	गूयते[9]
36	क्षि	to dwell	क्षियति[43]	all the	forms except in	the
37	धि	to hold	धियति[43]	दिधाय दिध्यतुः	अधैषीत्[IV]	धीयते[9]
38	भुज्	to bend	भुजति	बुभोज	अभौक्षीत् अभौक्ताम्	—
39	क्षिप्	to throw	क्षिपति	forms	similar to क्षिप् 4 P. 60	
40	दिश्	to grant	दिशति	दिदेश	अदिक्षत्[VII]	दिश्यते
41	विश्	to enter	विशति	विवेश	अविक्षत्[VII]	विश्यते
42	स्पृश्	to touch	स्पृशति	पस्पर्श	अस्प्राक्षीत्[IV] अस्पार्क्षीत् अस्पृक्षत्[VII]	स्पृश्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
तुन्न[34]	तुत्वा	प्रतुद्य	तोत्तुम्	तोदयति-ते	तुतुत्सति-ते
नुत्त[38] नुन्न	नुत्वा	—	नोत्तुम्	नोदयति-ते	नुनुत्सति-ते
शन्न[39]	शत्त्वा	आशद्य	शत्तुम्	शादयति-ते	शिशत्सति
सन्न[39]	सत्त्वा	निषद्य	सत्तुम्	सादयति-ते	सिषत्सति
गून[39a]	गुत्वा	प्रगुद्य	गुतुम्	गावयति-ते	जुगूषति

conjugational tenses are the same as those of क्षि 1 P. 133
क्षाययति-ते चिक्षीषति

धित	धित्वा	सधित्य	धेतुम्	धाययति-ते	दिधीषति
भुग्न	भुक्त्वा	—	भोक्तुम्	भोजयति-ते	बुभुक्षति
—	—	—	—	क्षेपयति	चिक्षिप्सति
दिष्ट	दिष्ट्वा	निर्दिश्य	देष्टुम्	देशयति-ते	दिदिक्षति
विष्ट	विष्ट्वा	प्रविश्य	वेष्टुम्	वेशयति-ते	विविक्षति
स्पृष्ट	स्पृष्ट्वा	संस्पृश्य	स्प्रष्टुम् स्पर्ष्टुम्	स्पर्शयति-ते	पिस्पृक्षति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
43	मृश्	to touch to consider	मृशति	ममर्श	अम्राक्षीत्[IV] अमार्क्षीत् अमृक्षत्[VII]	मृश्यते
44	कृष्[U]	to plough	कृषति	चकर्ष	अक्राक्षीत्[IV] अकार्क्षीत् अकृक्षत्[VII]	कृष्यते
45	सृज्	to create to let loose	सृजति	ससर्ज[26]	अस्राक्षीत्[IV]	सृज्यते
46	मुच्[U]	to set free	मुञ्चति[41]	मुमोच	अमुचत्[II]	मुच्यते
47	सिच्[U]	to sprinkle	सिञ्चति[41]	सिषेच	असिचत्[II]	सिच्यते
48	लुप्[U]	to cut off	लुम्पति[41]	लुलोप	अलुपत्[II]	लुप्यते
49	लिप्[U]	to anoint	लिम्पति[41]	लिलेप	अलिपत्[II]	—
50	खिद्	to strike	खिन्दति[41]	चिखेद	अखैत्सीत्[IV]	similar
51	विद्[U]	to obtain	विन्दति[41]	विवेद[20]	अविदत्[II]	विद्यते
52	मस्ज्	to be immer-sed in water	मज्जति[23]	ममज्ज	अमाङ्क्षीत्[IV]	मज्ज्यते
53	भ्रस्ज्[U]	to fry	भृज्जति[35& 23]	बभर्ज बभ्रज्ज	अभ्राक्षीत्[IV] अभार्क्षीत्	भृज्ज्यते[20]
54	प्रच्छ्	to ask	पृच्छति[35]	पप्रच्छ	अप्राक्षीत्[IV]	पृच्छ्यते[20]
55	मृ ६ P	to die	म्रियते	ममार	—	—

This root is Parasmaipadi in all non-conjugational tenses except the Aorist and the Benedictive. It is Anit in Ist Future and Set in 2nd Future and Conditional मर्ता–मरिष्यति–अमरिष्यत्—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infintive	णिच् Causal	सन् Desiderative
मृष्ट	मृष्ट्वा	विमृश्य	म्रष्टुम् मर्ष्टुम्	मर्शयति-ते	मिमृक्षति
कृष्ट	कृष्ट्वा	आकृष्य	क्रष्टुम् कर्ष्टुम्	कर्षयति-ते	चिकृक्षति-ते
सृष्ट[36a]	सृष्ट्वा	विसृज्य	स्रष्टुम्	सर्जयति-ते	सिसृक्षति
मुक्त	मुक्त्वा	विमुच्य	मोक्तुम्	मोचयति-ते	मुमुक्षति, मोक्षते मुमुक्षते
सिक्त	सिक्त्वा	निषिच्य	सेक्तुम्	सेचयति-ते	सिसिक्षति-ते
लुप्त	लुप्त्वा	विलुप्य	लोप्तुम्	लोपयति-ते	लुलुप्सति-ते
लिप्त	लिप्त्वा	—	लेप्तुम्	लेपयति-ते	लिलिप्सति-ते
to 4A.19	—	—	—	खेदयति-ते	चिखित्सति
वित्त विन्न	वित्वा	संविद्य	वेत्तुम्	वेदयति-ते	विविदिषति-ते विवेदियति-ते विवित्सति-ते }
मग्न[35]	मङ्क्त्वा	निमज्य	मङ्क्तुम्	मज्जयति-ते	मिमंक्षति
मृष्ट[13]	मृष्ट्वा[25]	विमृज्य[9]	भ्रष्टुम् भर्ष्टुम्	भ्रज्जयति-ते भर्जयति-ते	बिभ्रक्षति-ते विमर्क्ष्रति-ते विभ्रज्जिषति-ते बिभर्जिषति-ते
पृष्ट	पृष्ट्वा	आपृच्छ्य[9]	प्रष्टुम्	प्रच्छयति-ते	पिपृच्छिषति
मृत	मृत्वा	उन्मृत्य	मर्तुम्	मारयति-ते	मुमूर्षति

Abstract— Set
Wet
Anit
Anit and Set

1–24 = 24
25–30 = 6
31–54 = 24
55 = 1
Total 55

SET ROOTS ENDING

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(आत्मने) Passive
1	हिंस्	to kill	हिनस्ति	जिहिंस	अहिंसीत्^{V}	हिंस्यते[32]
2	कृत्	to surround	कृणत्ति	similar	to कृत् 6 P. 17	—
3	पृच्	to unite	पृणक्ति	पपर्च	अपर्चीत्^{V}	—
4	वृज्	to avoid	वृणक्ति	ववर्ज	अवर्जीत्^{V}	similar
5	विज्	to fear	विनक्ति	विवेज	अविजीत्^{V}	,,
6	तृद्^{U}	to destroy	तृणत्ति	ततर्द	अतर्दीत्^{V} अतृदत्^{V}	—
7	छृद्^{U}	to shine	छृणत्ति	चच्छर्द	अच्छर्दीत्^{V} अच्छृदत्^{II}	—
			Wet Roots			
8	अञ्ज्^{W}	to anoint	अनक्ति	आनञ्ज[18] & 19	आञ्जीत्^{V}	अज्यते[31]
9	तञ्च्^{W}	to contract	तनक्ति	ततञ्च[19]	अताङ्क्षीत्^{IV} अतञ्चीत्^{V}	तच्यते[31]
10	तञ्ज्^{W}	to contract	तनक्ति	ततञ्ज	अताङ्क्षीत्^{IV} अतञ्जीत्^{IV}	तज्यते[31]
			7 P. Anit Roots			
11	रुध्^{U}	to obstruct	रुणद्धि	रुरोध	अरुधत्^{II} अरौत्सीत्^{IV}	रुध्यते
12	युज्^{U}	to unite	युनक्ति	युयोज	अयुजत् अयौक्षीत्	युज्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
हिंसित	हिंसित्वा	प्रहिंस्य	हिंसितुम्	हिंसयति-ते	जिहिंसिषति
—	—	—	—	पर्दयति-ते	पिपर्दिषति
पृक्त	पर्चित्वा[10]	संपृच्य	पर्चितुम्	पर्चयति-ते	पिपर्चिषति
to पृज् 2 A 10		—	—	पर्जयति-ते	पिपर्जिषति
to विज् 6 A 3		—	—	वेजयति-ते	विविजिषति
तृण्ण[34]	तर्दित्वा[10a] तृत्वा	—	तर्दितुम्	तर्दयति-ते	तितर्दिषति-ते / तितृत्सति-ते
छृण्ण[34]	छर्दित्वा[10a] छृत्वा	—	छर्दितुम्	छर्दयति-ते	चिच्छर्दिषति-ते / चिच्छृत्सति-ते
अक्त[4] & 4	अक्त्वा[4 & 19a] अङ्क्त्वा अञ्जित्वा	समज्य[12]	अङ्क्तुम् अञ्जितुम्	अञ्जयति-ते	अञ्जिजिषति
तक्त[4] & 4	तञ्चित्वा[4] & तक्त्वा [18a	—	तङ्क्तुम् तञ्चितुम्	तञ्चयति-ते	तितञ्चिषति / तितङ्क्षति
तक्त[4] & 14	तङ्क्त्वा[4] तञ्जित्वा	—	तङ्क्तुम् तञ्जितुम्	तञ्जयति-ते	तितञ्जिषति / तितङ्क्षति
रुद्ध	रुद्ध्वा	निरुध्य	रोद्धुम्	रोधयति-ते	रुरुत्सति
युक्त[36]	युक्त्वा	प्रयुज्य	योक्तुम्	योजयति-ते	युयुक्षति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
13	भुज्	to protect	भुनक्ति	बुभोज	अभौक्षीत्[IV]	भुज्यते
14	रिच्[U]	to empty	रिणक्ति	रिरेच	अरिचत्[II] अरैक्षीत्[IV]	रिच्यते
15	विच्[U]	to separate	विनक्ति	विवेच	अविचत्[II] अवैक्षीत्[IV]	—
16	छिद्[U]	to cut	छिनत्ति	चिच्छेद	अच्छिदत्[II] अच्छैत्सीत्[IV]	—
17	क्षुद्[U]	to pound	क्षुणत्ति	चुक्षोद	अक्षुदत्[II] अक्षौत्सीत्[IV]	क्षुद्यते
18	भिद्[U]	to break	भिनत्ति	बिभेद	अभिदत् अभैत्सीत्[IV]	भिद्यते
19	भञ्ज्	to break	भनक्ति	बभञ्ज	अभाङ्क्षीत्[IV]	भज्यते[31]
20	शिष्	to leave as reminder	शिनष्टि	शिशेष	अशिषत्[II]	शिष्यते
21	पिष्	to grind	पिनष्टि	पिपेष	अपिषत्[II]	पिष्यते

Abstract

Seṭ	1 to 9 = 9
Weṭ	8 to 10 = 3
Aniṭ	11 to 21 = 11

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
भुक्त[36]	भुक्त्वा	संभुज्य	भोक्तुम्	भोजयति	बुभुक्षति
रिक्त	रिक्त्वा	विरिच्य	रेक्तुम्	रेचयति-ते	रिरिक्षति
विक्त	विक्त्वा	विविच्य	वेक्तुम्	वेचयति-ते	विविक्षति-ते
छिन्न[34]	छित्वा	—	छेत्तुम्	छेदयति-ते	चिच्छित्सति-ते
क्षुण्ण[44]	क्षुत्वा	संक्षुद्य	क्षोत्तुम्	क्षोदयति-ते	चुक्षुत्सति-ते
भिन्न[38] भित्त (fragment)	भित्वा	निभिद्य	भेत्तुम्	भेदयति-ते	बिभित्सति-ते
भग्न[35]	भङ्क्त्वा[19] भक्त्वा	विभज्य[12]	भङ्क्तुम्	भञ्जयति-ते	बिभंक्षति
शिष्ट	शिष्ट्वा	विशिष्य	शेष्टुम्	शेषयति-ते	शिशिक्षति
पिष्ट	पिष्ट्वा	—	पेष्टुम्	पेषयति-ते	पिपिक्षति

Total 7 P. 3 types for 21 roots

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	तन्[U]	to spread	तनोति	ततान[12a]	अतनीत्[V] अतानीत्	तन्यते[V] तायते
2	वन्	to beg	वनोति	ववान ववनतुः	like तन्	वन्यते
3	सन्[U]	to give	सनोति	ससान	असानीत्[V] असनीत्	सन्यते[V] सायते
4	क्षिण्[U]	to kill	क्षिणोति क्षेणोति	चिक्षेण	अक्षेणीत्	क्षिण्यते
5	ऋण्[U]	to go	ऋणोति अर्णोति	आनर्ण[18a]	आर्णीत्[V]	ऋण्यते
6	तृण्[U]	to eat	तृणोति तर्णोति	ततर्ण	अतर्णीत्	—
7	घृण्[U]	to shine	घृणोति घर्णोति	जघर्ण	अघर्णीत्	—
8	कृ[U]	to do	करोति with सम्-संचस्कार	similar	to कृ 5 U. P 18	—

Abstract

Set	1 to 7 = 7
Wet	— = 0
Anit	8 = 1
	Total 8

PARASMAIPADĪ

IN CONSONANTS

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
तत[21]	तनित्वा[23] तत्वा	वितत्य	तनितुम्	तानयति-ते	तितांसति-ते तितंसति-ते तितनिषति-ते
क्षत[21]	क्षणित्वा[23] क्षत्वा	प्रक्षत्य[7]	क्षणितुम्	क्षाणयति-ते	चिक्षणिषति
सात[23]	सनित्वा[23c] सात्वा	प्रसन्य[7b] प्रसाय	सनितुम्	सानयति-ते	सिषासति-ते सिसनिषति-ते
क्षित[21]	क्षिणित्वा[23b] क्षेणित्वा क्षित्वा	प्रक्षिण्य	क्षेणितुम्	क्षेणयति-ते	चिक्षिणिषति-ते
ऋत[21]	ऋत्वा[23a] अर्णित्वा	समृत्य[7]	अर्णितुम्	अर्णयति-ते	अर्णिणिषति-ते
तृत[21]	तृत्वा[23] तृणित्वा	प्रतृत्य	तर्णितुम्	तर्णयति-ते	तितर्णिषति-ते
घृत[21]	घृत्वा घृणित्वा	प्रघृत्य	घर्णितुम्	घर्णयति-ते	जिघर्णिषति-ते
—	—	—	—	—	—

SET ROOTS ENDING

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	ऋ	to go	ऋणाति	अराचकार 27	आरीत्V	ईर्यते22
2	कॄ	to kill	कृणाति	चकार11	अकारीत्V	कीर्यते22
3	गॄ	to utter a sound	गृणाति	जगार11	अगारीत्V	गीर्यते22
4	स्तॄU	to cover	स्तृणाति	तस्तार11	अस्तारीत्V	स्तीर्यते22
5	वॄU	to choose	वृणाति	ववार	अवारीत्V	वूर्यते22a
6	शॄ	to tear	शृणाति	शशार11b	अशारीत्V	शीर्यते22
7	दॄ	to tear	दृणाति	ददार11b	अदारीत्V	दीर्यते22
8	पॄ	to fill	पृणाति	पपार	अपारीत्V	पूर्यते22a
9	जॄ	to grow old to wear out	जृणाति	जजार11	अजारीत्V	similar

Set Roots ending in vowels—long ऊ

10	पूU	to purify	पुनाति	पुपाव8b	अपावीत्V	पूयते11
11	लू	to cut	लुनाति	लुलाव8a	अलावीत्V	लूयते11

IN VOWELS—long ॠ

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
ईर्ण[32]	ईर्त्वा[9]	—	अरि(री)तुम्	आरयति	अरिरि(री)षति
कीर्ण[32]	कीर्त्वा[9]	संकीर्त्य[10]	करि(री)तुम्	कारयति-ते	चिकरिषति-ते चिकरीषति-ते चिकीर्षति-ते
गीर्ण[32]	गीर्त्वा	निगीर्य[10]	गरि(री)तुम्	गारयति-ते	जिगरि(री)षति जिगीर्षति
स्तीर्ण[32]	स्तीर्त्वा[9]	विस्तीर्य[10]	स्तरि(री)तुम्	स्तारयति ते	तिस्तीर्षति ते तिस्तरिषति-ते तिस्तरीषति-ते
वूर्ण[32]	वूर्त्वा[9b]	आवूर्य[11]	वरि(री)तुम्	वारयति-ते	विवरि(री)षति-ते विवूर्षति-ते
शीर्ण[32]	शीर्त्वा[9]	विशीर्य[10]	शरि(री)तुम्	शारयति-ते	शिशरि(री)षति शिशीर्षति
दीर्ण[32]	दीर्त्वा[9]	विदीर्य[10]	दरि(री)तुम्	दरयति-ते दारयति-ते	दिदरि(री)षति दिदीर्षति
पूर्ण[32]	पूर्त्वा	प्रपूर्य[11]	परि(री)तुम्	पारयति-ते	पिपरि(री)षति पिपूर्षति
to जॄ P. 23		—	—	जारयति-ते	जिजरि(री)षति जिजीर्षति
पून[28] पूत	पवित्वा[7]	उत्पूय	पवितुम्	पावयति-ते	पुपूषति-ते
लून	लूत्वा	—	लवितुम्	लावयति-ते	लुलूषति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
		Set Roots ending in Consonants				
12	अश्	to eat	अश्नाति	आश[8b]	आशीत्[V]	अश्यते
13	ग्रह्[U]	to take hold of	गृह्णाति[35]	जग्राह[21]	अग्रहीत्[V]	गृह्यते[20]
14	क्षुभ्	to be agitated	क्षुभ्नाति	चुक्षोभ	अक्षोभीत्[V]	similar
15	स्तम्भ्	to stop	स्तभ्नाति स्तभ्नोति	तस्तम्भ	अस्तभत्[II] अस्तम्भीत्[V]	स्तभ्यते[31]
16	मन्थ्	to churn	मथ्नाति	ममन्थ	अमन्थीत्[V]	similar
17	ग्रन्थ्	to put together	ग्रथ्नाति	जग्रन्थ[22] ग्रेथ	अग्रन्थीत्[V]	ग्रथ्यते[31]
18	श्रन्थ्	to loosen	श्रथ्नाति	शश्रन्थ[22] श्रेथ	अश्रन्थीत्[V]	श्रथ्यते[31]
19	इष्	to repeat	इष्णाति	इयेष	ऐषीत्[V]	similar
20	पुष्	to nourish	पुष्णाति	पुपोष	अपोषीत्[V]	पुष्यते
21	मुष्	to steal	मुष्णाति	मुमोष	अमोषीत्[V]	—
22	कुष्	to tear	कुष्णाति	चुकोष	अकोषीत्[V]	कुष्यते
23	मृद्	to press	मृद्नाति[35]	ममर्द	अमर्दीत्[IV]	मृद्यते
		9 Parasmaipadi Wet Roots				
24	निष्कुष्	to tear, to expel	निर्—कुष्णाति	निश्चु-कोष[19]	निरकोषीत्[V] निरकुक्षत्[VII]	—
25	क्लिश्	*to torment*	*क्लिश्नाति*	*चिक्लेश*[19]	अक्लेशीत्[V] अक्लिक्षत्[VII]	क्लिश्यते[12]
26	धू	to shake	धुनाति	दुधाव[8a & 9]	अधावीत्	धूयते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
अशित	अशित्वा	प्राश्य	अशितुम्	आशयति	अशिशिषति
गृहीत[13]	गृहीत्वा[35]	प्रतिगृह्य	ग्रहीतुम्	ग्राहयति-ते	जिघृक्षति-ते
to क्षुभ् 4 P. 15		—	—	क्षोभयति	चुक्षुभिषति
लब्ध[14]	लम्भित्वा[18] लब्ध्वा	विलभ्य	लम्भितुम्	लम्भयति-ते	लिलम्भिषति
to मन्थ् 1 P. 64		—	—	मन्थयति	मिमन्थिषति
ग्रथित[17]	ग्रन्थित्वा[21] ग्रथित्वा	उद्ग्रथ्य	ग्रन्थितुम्	ग्रन्थयति-ते	जिग्रन्थिषति
श्रथित[17]	श्रन्थित्वा[21] श्रथित्वा	—	श्रन्थितुम्	श्रन्थयति-ते	शिश्रन्थिषति
to इष् 4 P. 7		—	—	एषयति-ते	इषिषति
पुषित	पुषित्वा[11] पोषित्वा	परिपुष्य	पोषितुम्	पोषयति-ते	पुपुषिषति
मुषित	मुषित्वा	—	मोषितुम्	मोषयति-ते	मुमुषिषति
कुषित	कुषित्वा	—	कोषितुम्	कोषयति ते	चुकुषिषति
मृदित	मृदित्वा	समृद्य	मर्दितुम्	मर्दयति-ते	मिमर्दिषति
निष्कुषित	—	निष्कुष्य	निष्कोषितुम् निष्कोष्टुम्	निष्कोषयति-ते	निश्चुकुषिषति निश्चुकुक्षति
क्लिशित[4a] क्लिष्ट	क्लिशित्वा[4] क्लिष्ट्वा	परिक्लिश्य	क्लेशितुम् क्लेष्टुम्	क्लेशयति-ते	चिक्लिशिषति चिक्लिक्षति
धूत[4b]	धूत्वा[5] धवित्वा	विधूय	धोतुम् धवितुम्	धूनयति	दुधूषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(लट्) Passive
		9 Parasmaipadi ANIT roots ending in vowels				
27	क्री[U]	to purchase	क्रीणाति	चिक्राय[5a] चिक्रियतुः	अक्रैषीत्[IV]	क्रीयते[10]
28	प्री[U]	to please	प्रीणाति	पिप्राय[5a]	अप्रैषीत्[VI]	—
29	श्री[U]	to cook	श्रीणाति	शिश्राय[5a]	अश्रैषीत्[VI]	—
30	व्री	to choose	व्रीणाति	विव्राय[5a]	अव्रैषीत्[IV]	व्रीयते[10]
31	री	to go	रिणाति	रिराय[5a]	अरैषीत्[IV]	—
32	ली	to adhere to	लिनाति	लिलाय[5] लली	अलैषीत्[IV] अलासीत्[VI]	similar
33	क्षी	to kill	क्षिणाति क्षीणाति	चिक्षाय[5a]	अक्षैषीत्	—
34	भ्री	to fear	भ्रिणाति भ्रीणाति	बिभ्राय[5a]	अभ्रैषीत्[IV]	like क्री
35	मी	to kill	मीनाति	ममौ[4a]	अमासीत्[VI]	मीयते
36	ज्ञा[U]	to know	जानाति[39]	जज्ञौ[1]	अज्ञासीत्[VI]	ज्ञायते
37	ज्या	to become old	जिनाति[35]	जिज्यौ[24b]	अज्यासीत्[VI]	जीयते[20]
38	सि[U]	to bind	सिनाति	similar to सि 5 U. P. 10		—
39	यु[U]	to bind	युनाति	युयाव[6a]	अयौषीत्[IV]	यूयते
		Anit root ending in Consonants				
40	बन्ध्	to bind	बध्नाति	बबन्ध[16a]	अभान्त्सीत्[IV]	बध्यते[31]

Abstract—Set 1 to 23 = 23
Wet 24 to 26 = 3
Anit 27 to 40 = 14
} Total 40

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
क्रीत	क्रीत्वा	विक्रीय	क्रेतुम्	क्रापयति-ते	चिक्रीषति-ते
प्रीत	—	—	प्रेतुम्	प्रीणयति-ते	पिप्रीषति-ते
श्रीत	—	—	श्रेतुम्	श्राययति-ते	शिश्रीषति-ते
व्रीण[30]	व्रीत्वा	विव्रीय	व्रेतुम्	व्राययति-ते	विव्रीषति
रीण	रीत्वा	—	रेतुम्	रेपयति-ते	रिरीषति
to ली 4 A 30		—	—	लाययति-ते लालयति-ते लापयति-ते लीनयति-ते	लिलीषति
क्षीत	क्षीत्वा	—	क्षेतुम्	क्षाययति-ते	चिक्षीषति
—	—	—	—	भ्राययति-ते	बिभ्रीषति
मीत	मीत्वा	—	मातुम्	मापयति-ते	मित्सति-ते
ज्ञात	ज्ञात्वा	विज्ञाय	ज्ञातुम्	ज्ञपयति-ते ज्ञापयति-ते	जिज्ञासति-ते (अनुजिज्ञासते)
जीन[13]	जीत्वा[25]	प्रज्याय[9c]	ज्यातुम्	ज्यापयति-ते	जिज्यासति
—	—	—	—	साययति-ते	सिषीषति-ते
युत	युत्वा	संयुत्य	योतुम्	यावयति	युयूषति-ते
बद्ध[14]	बद्ध्वा[20]	निबध्य	बन्धुम्	बन्धयति-ते	बिभन्त्सति

SET ROOTS ENDING

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
1	कत्थ्	to praise	कत्थते	चकत्थे	अकत्थिष्ट[V]	कत्थयते
2	दक्ष्	to increase	दक्षते	ददक्षे	अदक्षिष्ट[V]	like कत्थ
3	दद्	to give	ददते	ददेदे	अददिष्ट[V]	—
4	कम्प्	to shake	कम्पते	चकम्पे	अकम्पिष्ट[V]	कम्प्यते
5	आशंस्	to bless	आशंसते	आशशंसे	आशंसिष्ट [V]	आशंस्यते
6	वन्द्	to salute	वन्दते	ववन्दे	अवन्दिष्ट[V]	वन्द्यते
7	क्रन्द्	to lament	क्रन्दते	चक्रन्दे	अक्रन्दिष्ट[V]	similar
8	स्पन्द्	to throb	स्पन्दते	पस्पन्दे	अस्पन्दिष्ट[V]	—
9	लम्ब्	to hang down	लम्बते	ललम्बे	अलम्बिष्ट[V]	लम्ब्यते
10	लङ्घ्	to transgress	लङ्घते	ललङ्घे	अलङ्घिष्ट[V]	—
11	शङ्क्	to doubt	शङ्कते	शशङ्के	अशङ्किष्ट[V]	शङ्क्यते
12	चण्ड्	to be angry	चण्डते	चचण्डे	अचण्डिष्ट[V]	like
13	तण्ड्	to strike	तण्डते	ततण्डे	अतण्डिष्ट[V]	—
14	क्लिन्द्	to lament	क्लिन्दते	चिक्लिन्दे	अक्लिन्दिष्ट[V]	similar
15	जृम्भ्	to yawn	जृम्भते	जजृम्भे	अजृम्भिष्ट[V]	जृम्भ्यते
16	स्तम्भ्	to stop	स्तम्भते	तस्तम्भे	अस्तम्भिष्ट[V]	स्तम्भ्यते
17	जम्भ्	to yawn	जम्भते[34]	जजम्भे	अजम्भिष्ट[V]	जम्भ्यते
18	अङ्क्	to mark	अङ्कते	आनङ्के[18]	आङ्किष्ट[V]	अङ्क्यते
19	अर्च्[U]	to worship	अर्चते	आनर्चे	आर्चिष्ट[V]	अर्च्यते
20	दध्	to hold	दधते	देधे[12]	अदधिष्ट[V]	similar

ATMANEPADI

IN CONSONANTS

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
कत्थित	कत्थित्वा	विकथ्य	कत्थितुम्	कत्थयति-ते	चिकत्थिषते
—	—	—	—	दक्षयति-ते	दिदक्षिषते
ददित	ददित्वा	—	ददितुम्	ददयति-ते	दिददिषते
कम्पित	कम्पित्वा	प्रकम्प्य	कम्पितुम्	कम्पयति-ते	चिकम्पिषते
आशंसित	—	आशंस्य	आशंसितुम्	आशंसयति ते	आशिशंसिषते
वन्दित	वन्दित्वा	प्रवन्द्य	वन्दितुम्	वन्दयति-ते	विवन्दिषते
to क्रन्द् 1 P. 60		—	—	क्रन्दयति-ते	चिक्रन्दिषते
स्पन्दित	स्पन्दित्वा	परिस्पन्द्य	स्पन्दितुम्	स्पन्दयति-ते	पिस्पन्दिषते
लम्बित	लम्बित्वा	विलम्ब्य	लम्बितुम्	लम्बयति-ते	लिलम्बिषते
लङ्घित	लङ्घित्वा	विलङ्घ्य	लङ्घितुम्	लङ्घयति-ते	लिलङ्घिषते
शङ्कित	शङ्कित्वा	आशङ्क्य	शङ्कितुम्	शङ्कयति-ते	शिशङ्किषते
वन्द् 6	—	—	—	चण्डयति-ते	चिचण्डिषते
—	—	—	—	तण्डयति-ते	तितण्डिषते
to क्लिन्द् 1 U. P. 61		—	—	क्लिन्दयति-ते	चिक्लिन्दिषते
जृम्भित[16]	जृम्भित्वा	—	जृम्भितुम्	जृम्भयति-ते	जिजृम्भिषते
स्तम्भित	स्तम्भित्वा	संस्तभ्य	स्तम्भितुम्	स्तम्भयति-ते	तिस्तम्भिषते
जब्ध[15]	जम्भित्वा	—	जम्भितुम्	जम्भयति-ते	जिजम्भिषते
अङ्कित	अङ्कित्वा	प्राङ्क्य	अङ्कितुम्	अङ्कयति-ते	अञ्चिकिषते
to अर्च् 1 U P. 72		—	—	अर्चयति ते	अर्चिचिषते
दधित	दधित्वा	संदध्य	दधितुम्	दधयति-ते	दिदधिषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
21	पन्	to praise	पनते	पेने[12]	अपनिष्ट[V]	—
22	पण्	to transact business	पणते	पेणे[12]	अपणिष्ट[V]	पण्यते
23	यत्	to attempt	यतते	येते[12]	अयतिष्ट[V]	यत्यते
24	स्रम्भ्	to confide	स्रम्भते	सस्रम्भे	अस्रम्भिष्ट[V] अस्रभत्[IVP]	स्रभ्यते[IV]
25	स्रंस्	to hang down	स्रंसते	सस्रंसे	अस्रंसिष्ट[V] अस्रसत्[IIP]	स्रस्यते[IV]
26	भ्रंश्	to fall down	भ्रंशते	बभ्रंशे	अभ्रंशिष्ट[V] अभ्रशत् [IIP]	—
27	भ्रंस्	to fall down	भ्रंसते	like	भ्रंश् 26	—
28	ध्वंस्	to fall down	ध्वंसते	दध्वंसे	अध्वंसिष्ट[V] अध्वसत्[IIP]	ध्वस्यते[IV]
29	ग्रस्	to devour	ग्रसते	जग्रसे	अग्रसिष्ट [V]	ग्रस्यते
30	ग्लस्	to devour	ग्लसते	जग्लसे	अग्लसिष्ट[V]	—
31	खन्[U]	to dig up	खनते	चख्ने	अखनिष्ट[V]	similar
32	सह्	to forbear	सहते	सेहे[12]	असहिष्ट[V]	सह्यते
33	त्वर्	to hurry	त्वरते	तत्वरे	अत्वरिष्ट[V]	त्वर्यते
34	सस्ज्	to become ready	सज्जते[23]	ससज्जे	असज्जिष्ट[V]	similar
35	स्पर्ध्	to compete	स्पर्धते	पस्पर्धे	अस्पर्धिष्ट[V]	स्पर्ध्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
पनित	पनित्वा	—	पनितुम्	पनाययति-ते पानयति-ते	पिपनायिषति पिपनायिषते पिपनिषते
पणित	पणित्वा	विपण्य	पणितुम्	पणाययति-ते पाणयति-ते	पिपणायिषति पिपणिषते
यत्त	यतित्वा	प्रयत्य	यतितुम्	यातयति-ते	यियतिषते
स्रब्ध	स्रम्भित्वा[18] स्रब्ध्वा	विस्रभ्य[12]	स्रम्भितुम्	स्रम्भयति-ते	सिस्रम्भिषते
स्रस्त	स्रंसित्वा[18] स्रस्त्वा	विस्रस्य[12]	स्रंसितुम्	स्रंसयति-ते	सिस्रंसिषते
भ्रष्ट	भ्रंशित्वा भ्रष्ट्वा	संभ्रश्य[12]	भ्रंशितुम्	भ्रंशयति	बिभ्रंशिषते
—	—	—	—	भ्रंसयति	बिभ्रंसिषते
ध्वस्त[16]	ध्वंसित्वा[18] ध्वस्त्वा	विध्वस्य	ध्वंसितुम्	ध्वंसयति-ते	दिध्वंसिषते
ग्रस्त[11]	ग्रसित्वा ग्रस्त्वा	—	ग्रसितुम्	ग्रासयति	जिग्रसिषते
ग्लस्त[11]	like ग्रस्	—	—	ग्लासयति	जिग्लसिषते
to खन् I	U. P. 17	—	—	खानयति-ते	चिखनिषति-ते
सोढ[36b]	सहित्वा[12] सोढ्वा	विषह्य	सहितुम् सोढुम्	साहयति-ते	सिसहिषति-ते
त्वरित[38] तूर्ण	त्वरित्वा	संत्वर्य	त्वरितुम्	त्वरयति-ते	तित्वरिषते
to सस्ज्	I U. P. 66	—	—	सज्जयति-ते	सिसज्जिषते
स्पर्धित	स्पर्धित्वा	संस्पर्ध्य	स्पर्धितुम्	स्पर्धयति-ते	पिस्पर्धिषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
36	गर्ह्	to blame	गर्हते	जगर्हे	अगर्हिष्ट[V]	—
37	गाध्	to stand to compose	गाधते	जगाधे	अगाधिष्ट[V]	गाध्यते
38	बाध्	to oppress	बाधते	बबाधे	अबाधिष्ट[V]	बाध्यते
39	भास्	to shine	भासते	बभासे	अभासिष्ट[V]	like गाध्
40	भाष्	to speak	भाषते	बभाषे	अभाषिष्ट[V]	—
41	याच्	to beg	याचते,	ययाचे	अयाचिष्ट[V]	similar
42	स्वाद्	to taste	स्वादते	सस्वादे	अस्वादिष्ट[V]	—
43	दाश्	to give	दाशते	ददाशे	अदाशिष्ट[V]	दाश्यते
44	काश्	to shine	काशते	चकाशे	अकाशिष्ट[V]	काश्यते
45	ह्लाद्	to be glad	ह्लादते	जह्लादे	अह्लादिष्ट[V]	ह्लाद्यते
46	धाव्[U]	to run	धावते	दधावे	अधाविष्ट[V]	similar
47	भ्राश् (वा श्यन्)	to shine	भ्राशते भ्राश्यते	बभ्राशे भ्रेशे [15a	अभ्राशिष्ट[V]	—
48	भ्लाश् (वा श्यन्)	to shine	भ्लाशते भ्लाश्यते	like भ्राश्	—	—
49	भ्राज्	to shine	भ्राजते	बभ्राजे भ्रेजे	अभ्राजिष्ट[V]	भ्राज्यते
50	राज्[U]	to shine	राजते	रराजे[15a] रेजे	अराजिष्ट[V]	similar
51	शिक्ष्	to learn	शिक्षते	शिशिक्षे	अशिक्षिष्ट[V]	शिक्ष्यते
52	भिक्ष्	to beg	भिक्षते	बिभिक्षे	अभिक्षिष्ट[V]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
गर्हित	गर्हित्वा	—	गर्हितुम्	गर्हयति-ते	जिगर्हिषते
गाधित	गाधित्वा	—	गाधितुम्	गाधयति-ते	जिगाधिषते
बाधित	बाधित्वा	सम्बाध्य	बाधितुम्	बाधयति-ते	बिबाधिषते
—	—	—	—	भासयति-ते	बिभासिषते
—	—	—	—	भापयति-ते	बिभापिषते
to याच् 1 U P. 42		—	—	याचयति-ते	यियाचिषते
स्वादित	स्वादित्वा	आस्वाद्य	स्वादितुम्	स्वादयति	सिस्वादिषते
like काश्	—	—	—	दाशयति-ते	दिदक्षिषते
काशित	काशित्वा	प्रकाश्य	काशितुम्	काशयति-ते	चिकाशिषते
ह्लन्न[38]	ह्लादित्वा	प्रह्लाद्य	ह्लादितुम्	ह्लादयति ते	जिह्लादिषते
to धाव् 1 U. P. 43		—	—	धावयति-ते	दिधाविषते
भ्राशित	भ्राशित्वा	—	भ्राशितुम्	भ्राशयति-ते	बिभ्राशिषते
—	—	—	—	भ्लाशयति ते	बिभ्लाशिषते
भ्राजित	भ्राजित्वा	विभ्राज्य	भ्राजितुम्	भ्राजयति-ते	बिभ्राजिषते
to राज् 1 U P. 26		—	—	राजयति-ते	रिराजिषति-ते
शिक्षित	शिक्षित्वा	—	शिक्षितुम्	शिक्षयति-ते	शिशिक्षिषते
भिक्षित	भिक्षित्वा	—	भिक्षितुम्	भिक्षयति	बिभिक्षिषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
53	दीक्ष्	to prepare oneself for the performance of a sacrifice	दीक्षते	दिदीक्षे	अदीक्षिष्ट V	दीक्ष्यते
54	वेष्ट्	to surround	वेष्टते	विवेष्टे	अवेष्टिष्ट V	—
55	चेष्ट्	to act	चेष्टते	चिचेष्टे	अचेष्टिष्ट V	चेष्ट्यते
56	देव्	to sport	देवते	दिदेवे	अदेविष्ट V	देव्यते
57	सेव्	to serve	सेवते	सिषेवे	असेविष्ट	—
58	लोक्	to see	लोकते	लुलोके	अलोकिष्ट V	लोक्यते
59	सूद्	to strike to destroy	सूदते	सुषूदे	असूदिष्ट V	सूद्यते

I. A. Set Roots Ending in–य्

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
60	प्याय्	to grow	प्यायते	पिप्ये ed	अप्यायिष्ट V अप्यायि V	—
61	पूय्	to purify	पूयते	पुपूये	अपूयिष्ट V	—
62	क्नूय्	to make *a creeking* sound	क्नूयते	चुक्नूये	अक्नूयिष्ट V	क्नूय्यते
63	क्ष्माय्	to shake	क्ष्मायते	चक्ष्माये	अक्ष्मायिष्ट V	क्ष्माय्यते
64	ऊय	to weave	ऊयते	ऊयाञ्चक्रे	औयिष्ट V	ऊय्यते
65	स्फाय्	to increase, to grow fat	स्फायते	पस्फाये	अस्फायिष्ट V	—

Set Roots ending in consonants

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
66	एध्	to grow	एधते	एधाञ्चक्रे –बभूव –आस	ऐधिष्ट V	एध्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
दीक्षित	दीक्षित्वा	—	दीक्षितुम्	दीक्षयति-ते	दिदीक्षिषते
वेष्टित	वेष्टित्वा	—	वेष्टितुम्	वेष्टयति-ते	विवेष्टिषते
चेष्टित	चेष्टित्वा	—	चेष्टितुम्	चेष्टयति-ते	चिचेष्टिषते
देवित	देवित्वा	—	देवितुम्	देवयति-ते	दिदेविषते
सेवित	सेवित्वा	निषेव्य	सेवितुम्	सेवयति-ते	सिसेविषते
लोकित	लोकित्वा	विलोक्य	लोकितुम्	लोकयति-ते	लुलोकिषते
सूदित	सूदित्वा	निषूद्य	सूदितुम्	सूदयति-ते	सुसूदिषते
प्यान[26b] पीन	प्यायित्वा	आप्याय्य	प्यायितुम्	प्याययति-ते	पिप्यायिषते
पूत[25]	पूयित्वा	—	पूयितुम्	पूययति-ते	पुपूयिषते
क्नूत[25]	क्नूयित्वा	—	क्नूयितुम्	क्नोपयति-ते	चुक्नूयिषते
क्ष्मात[25]	क्ष्मायित्वा	—	क्ष्मायितुम्	क्ष्मापयति-ते	चिक्ष्मायिषते
ऊत[55]	ऊयित्वा	—	ऊयितुम्	ऊययति-ते	ऊयियिषते
स्फीत[25a]	स्फायित्वा	—	स्फायितुम्	स्फाययति-ते	पिस्फायिषते

Set Roots ending in consonant

एधित	एधित्वा	समेध्य	एधितुम्	एधयति-ते	एदिधिषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
67	ईक्ष्	to see	ईक्षते	ईक्षाञ्चक्रे	ऐक्षिष्ट[V]	ईक्ष्यते
68	ईष्	to go, to kill.	ईषते	ईषाञ्चक्रे	ऐषिष्ट[V]	—
69	ईह्	to aim at, to wish	ईहते	ईहाञ्चक्रे[27]	ऐहिष्ट[V]	—
70	अय्	to go	अयते	अयाञ्चक्रे[27]	आयिष्ट	अय्यते
71	ऊह्	to conjecture	ऊहते	ऊहाञ्चक्रे	औहिष्ट[V]	ऊह्यते
72	ऋत्	to censure, to pity	ऋतीयते	ऋती-याञ्चक्रे[31a] आनर्त[18P]	आर्तीयिष्ट[V]	ऋतीय्यते[26] ऋत्यते
73	कम्	to desire	कामयते	कामयाञ्चक्रे चकमे[31a]	अचीकमत[III] अचकमत[III]	काम्यते[27] कम्यते
74	तिज्	to whet	तेजते	तितिजे	अतेजिष्ट[V]	तिज्यते
75	गुप्	to hide	गोपते	जुगुपे	अगोपिष्ट[V]	गुप्यते

SET Roots taking desidertive forms

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
,,	(निन्दायाम्)	to censure	जुगुप्सते	जुगुप्सा-ञ्चक्रे	अजुगुप्सिष्ट[V]	जुगुप्स्यते
76	तिज (क्षमायाम्)	to endure	तितिक्षते	तिति-क्षाञ्चक्रे	अतितिक्षिष्ट[V]	तितिक्ष्यते
77	कित्	to cure	चिकित्सते	चिकि-त्साञ्चक्रे	अचिकित्सिष्ट[V]	similar

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
ईक्षित	ईक्षित्वा	समीक्ष्य	ईक्षितुम्	ईक्षयति-ते	ईचिक्षिषते
ईषित	ईषित्वा	प्रेष्य	ईषितुम्	ईषयति	ईषिषिषते
ईहित	ईहित्वा	—	ईहितुम्	ईहयति-ते	ईजिहिषते
अयित	अयित्वा	पलाय्य पराय्य	अयितुम्	आययति	अयियिषते
ऊहित	ऊहित्वा	समुह्य	ऊहितुम्	ऊहयति-ते	ऊजिहिषते
ऋतित	अर्तित्वा	—	अर्तितुम्	अर्तयति ऋतीययति-ते	ऋतितीयिषते अर्तितिषति
कान्त	कामयित्वा[16b] कमित्वा कान्त्वा	—	कामयितुम् कमितुम्	कामयति-ते	चिकामयिषते चिकमिषते
तिजित	तिजित्वा तेजित्वा	—	तेजितुम्	तेजयति-ते	तितिक्षते
गोपित[9] गुपित	गोपित्वा गुपित्वा	—	गोपितुम्	गोपयति-ते	जुगुप्सिषते
जुगुप्सित 39	जुगुप्सित्वा	संजुगुप्स्य	जुगुप्सितुम्	जुगुप्सयति-ते	जुगुप्सिषते
तितिक्षित 39	तितिक्षित्वा	—	तितिक्षितुम्	तितिक्षयति-ते	तितिक्षिषते

१० कित् 1 U.P. 112 चिकित्सयति ते चिकित्सिषति

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
78	बध्	to loath	बीभत्सते	बीभत्सा-ञ्चक्रे	अबीभत्सिष्टV	बीभत्सते
79	दान्U	to cut off	दीदांसते	दीदांसां-चक्रे	अदीदांसिष्टV	similar
80	मान्	to seek knowledge	मीमांसते	मीमांसां-चक्रे	अमीमांसिष्टV	मीमांस्यते
81	शान्U	to whet	शीशांसते	शीशां-सांचक्रे	अशीशांसिष्टV	similar
		I Atmanepadi SET Roots penultimate short vowels taking गुण				
82	बुध्U	to know	बोधते	बुबुधे	अबोधिष्टV अबोधि	similar
83	मुद्	to rejoice	मोदते	मुमुदे	अमोदिष्टV	मुद्यते
84	स्फुट् (विकसने)	to burst open, to blossom	स्फोटते	पुस्फुटे	अस्फोटिष्टV	similar
85	द्युत्	to shine	द्योतते	दिद्युते24d	अद्योतिष्टV अद्युतत् P II	द्युत्यते
86	रुच्	to shine	रोचते	रुरुचे	अरोचिष्टV अरुचत्II P	रुच्यते
87	शुभ्	to shine	शोभते	शुशुभे	अशोभिष्टV अशुभत्IIP	—
88	क्ष्विद्	to be unctuous	क्ष्वेदते	चिक्ष्विदे	अक्ष्वेदिष्टV अक्ष्विदत्IIP	—
89	मिद्	to be greasy, to melt	मेदते	मिमिदे	अमेदिष्टV अमिदत्PV	मिद्यते
90	स्विद्	to be greasy	स्वेदते	सिष्विदे	अस्वेदिष्टV अस्विदत्P II	—
91	क्षुभ्	to be agitated	क्षोभते	चुक्षुभे	अक्षोभिष्टV अक्षुभत्P II	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
बीभत्सित	बीभत्सित्वा	—	बीभत्सितुम्	बीभत्सयति-ते	बीभत्सिषते
to दान् 1 U. P. 113				दीदांसयति-ते	दीदांसति-ते
मीमांसित[39]	मीमांसित्वा[29]	—	मीमांसितुम्	मीमांसयति-ते	मीमांसिषते
to शान् I U. P. 144				शीशांसयति-ते	शीशांसिषते
to बुध् I.U.P. 100				बोधयति-ते	बुबोधिषते
मुदित[9] मोदित	मुदित्वा[11] मोदित्वा	प्रमुद्य	मोदितुम्	मोदयति-ते	मुमोदिषते
to स्फुट् I.P.102				स्फोटयति-ते	पुस्फोटिषते
द्युतित[9] द्योतित	द्युतित्वा[11] द्योतित्वा	विद्युत्य	द्योतितुम्	द्योतयति-ते	दिद्युतिषते
रुचित[9] रोचित	रुचित्वा[11] रोचित्वा	—	रोचितुम्	रोचयति-ते	रुरोचिषते
शुभित[9] शोभित	शुभित्वा[11] शोभित्वा	—	शोभितुम्	शोभयति-ते	शुशोभिषते
क्ष्विण्ण[8] क्ष्वेदित	क्ष्विदित्वा[11] क्ष्वेदित्वा	—	क्ष्वेदितुम्	क्ष्वेदयति-ते	चिक्ष्वेदिषते
मिन्न[8] मेदित	मिदित्वा[11] मेदित्वा	—	मेदितुम्	मेदयति-ते	मिमिदिषते मिमेदिषते
स्विन्न[10a] स्वेदित	स्विदित्वा[11] स्वेदित्वा	—	स्वेदितुम्	स्वेदयति-ते	सिस्विदिषते सिस्वेदिषते
क्षुभित[10&38] क्षोभित क्षुब्ध[32]	क्षुभित्वा[11] क्षोभित्वा	—	क्षोभितुम्	क्षोभयति	चुक्षुभिषते चुक्षोभिषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
		I Ātmanepadi SEṬ Roots with penultimate short ऋ—				
92	शृध्	to break wind	शर्धते	शशर्धे	अशर्धिष्ट[V] अशृधत्[P II]	—
93	वृत्	to exist	वर्तते	ववृते	अवर्तिष्ट[V] अवृतत्[P II]	—
94	वृध्	to increase	वर्धते	ववृधे	अवर्धिष्ट[V] अवृधत्[P II]	—
95	भृज्	to fry	भर्जते	बभर्जे	अभर्जिष्ट[V]	भृज्यते
		I Ātmanepadi Set Roots ending in vowels				
96	श्रि[U]	to depend upon	श्रयते	शिश्रिये	अशिश्रियत[III]	similar
97	डी	to fly	डयते	डिड्ये[4]	अडयिष्ट[V]	—
98	धू[U]	to shake	धवते	दुधुवे[8a]	अधविष्ट[V]	—
99	पू	to purify	पवते	पुपुवे	अपविष्ट[V]	पूयते
		I A Weṭ Roots				
100	क्लृप् (कृप्)	to be able	कल्पते[19]	चक्लृपे[19]	अकल्पिष्ट[V] अक्लृप्त[IV] अक्लृपत् [P II]	क्लृप्यते
101	त्रप्	to be ashamed	त्रपते	त्रेपे[14 & 19]	अत्रपिष्ट[V] अत्रप्त[IV]	त्रप्यते
102	क्षम्	to suffer	क्षमते	चक्षमे[19]	अक्षमिष्ट[V] अक्षंस्त[IV]	क्षम्यते
103	गृह्	to think meanly of	गर्हते	जगृहे[19]	अगर्हिष्ट[T] अघृक्षत[IV]	गृह्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
शृद्ध[11]	शृद्ध्वा[10a]	—		शर्धयति-ते	शिशर्धिषते / शिशृत्सति
वृत्त[11]	वृत्त्वा[10a] / वर्तित्वा	निवृत्य	वर्तितुम्	वर्तयति-ते	विवर्तिषते / विवृत्सति
वृद्ध	वृद्ध्वा[10a] / वर्धित्वा	—	वर्धितुम्	वर्धयति-ते	विवर्धिषते / विवृत्सति
भृष्ट[36]	भर्जित्वा[10]	—	भर्जितुम्	भर्जयति-ते	बिभर्जिषते
to श्रि	I. U P. 82			श्राययति-ते	शिश्रयिषति-ते / शिश्रीषति-ते
डयित[6]	डयित्वा[7]		डयितुम्	डाययति-ते	डिडयिषते
धूत				धूलयति	दुधविषति-ते
पूत[7] / पवित	पूत्वा[7a] / पवित्वा	—	पवितुम्	पावयति-ते	पिपविषते
क्लृप्त[4]	कल्पित्वा[4] / क्लृप्त्वा	प्रक्लृप्य	कल्पितुम् / कल्प्तुम्	कल्पयति-ते	चिकल्पिषते / चिक्लृप्सति / चिक्लृप्सते
त्रप्त[4]	त्रपित्वा[4] / त्रप्त्वा	—	त्रपितुम् / त्रप्तुम्	त्रापयति-ते	तित्रपिषते / तित्रप्सते
क्षान्त 40 & 16	क्षमित्वा[4] / क्षान्त्वा	—	क्षमितुम् / क्षन्तुम्	क्षमयति-ते	चिक्षमिषते / चिक्षंसते
गृढ[b] 4 & 36	गर्हित्वा / गृढ्वा	विगर्ह्य	गर्हितुम्	गर्हयति-ते	जिगर्हिषते / जिघृक्षते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
104	गुह्	to cover to hide	गूहते	जुगूहे[19]	अगूहिष्ट[V] अगूढ[VII] अघुक्षत	similar
105	गाह्	to dive	गाहते	जगाहे[19]	अगाहिष्ट[V] अगाढ[IV]	गाह्यते
106	स्यन्द्	to ooze	स्यन्दते	सस्यन्दे[19]	अस्यन्दिष्ट[V] अस्यन्त[IV] अस्यदत्[P II]	स्यद्यते[4]
		I Ātmanepadī ANIṬ Roots ending in vowels				
107	नी[U]	to lead	नयते	निन्ये[4]	अनेष्ट[IV]	similar
108	स्मि	to smile	स्मयते	सिष्मिये[38]	अस्मेष्ट[IV]	स्मीयते[9]
109	कु	to sound	कवते	चुकुवे	अकोष्ट[IV]	कूयते[10]
110	गु	to speak inarticulately	गवते	जुगुवे	अगोष्ट[IV]	—
111	च्यु	to drop down	च्यवते	चुच्युवे	अच्योष्ट[IV]	च्यूयते[10]
112	प्लु	to float	प्लवते	पुप्लुवे	अप्लोष्ट[IV]	—
113	दे	to protect	दयते	दिग्ये[5c]	अदित[IV]	दीयते[II]
114	मे	to exchange	मयते	ममे	अमास्त[IV]	मीयते[II]
115	वे[U]	to weave	वयते	ऊये[24a] ऊवे ववे[2a]	अवास्त[IV]	similar
116	व्ये[U]	to cover	व्ययते	विव्ये[24]	अव्यास्त[IV]	
117	ह्वे[U]	to call	ह्वयते	जुहुवे[24]	अह्वास्त अहूत[II]	

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
to गुह	I. U. P. 122			गूहयति-ते	जुघुक्षति-ते
गाढ[4]	गाहित्वा[4] गाढ्वा	—	गाहितुम् गाढुम्	गाहयति-ते	जिगाहिषते जिघाक्षते
स्यन्न[4]	स्यन्दित्वा स्यन्त्वा	प्रस्यन्द्य	स्यन्दितुम् स्यन्तुम्	स्यन्दयति	सिस्यन्दिषते सिस्यन्त्सते सिस्यन्त्सति
to नी	I. U P. 136			नाययति ते	निनीषति-ते
स्मित	स्मित्वा	—	स्मेतुम्	विस्मापयते विस्माययति	सिस्मयिषते
कुत	कुत्वा	—	कोतुम्	कावयति-ते	चुकूषते
गुत	गुत्वा	—	गोतुम्	गावयति-ते	जुगूषते
च्युत	च्युत्वा	संच्युत्य	च्योतुम्	च्यावयति-ते	चुच्यूषते
प्लुत	प्लुत्वा	सम्प्लुत्य	प्लोतुम्	प्लावयति-ते	पुप्लूषते
दत्त[38]	दत्वा[28]	—	दातुम्	दापयति-ते	दित्सते
मित[29]	मित्वा[8]	निमाय[4a] निमित्य	मातुम्	मापयति-ते	मित्सते
to वे	I. U.P. 143			वाययति-ते	विवासति-ते
to व्ये	I U.P. 144			व्याययति-ते	विव्यासति-ते
ह्वे	I. U.P. 145			ह्वाययति-ते	जुहूषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
118	त्रै	to protect	त्रायते[15]	तत्रे[2b]	अत्रास्त[IV]	त्रायते
119	प्यै	to grow	प्यायते[15]	पप्ये[2b]	अप्यास्त[IV]	—
120	श्यै	to go, to dry up	श्यायते[15]	शश्ये[2b]	अश्यास्त[IV]	—
		I A. ANIṬ Roots ending in ऋ—				
121	धृ[U]	to hold	धरते[16]	दध्रे[9]	अधृत[IV]	similar
122	भृ[U]	to support	भरते[16]	बभ्रे	अभृत[IV]	,,
123	हृ[U]	to take away	हरते[16]	जह्रे[9]	अहृत[IV]	,,
		I. A. ANIṬ Roots in consonants				
124	भज्[U]	to serve	भजते	भेजे[14]	अभक्त[IV]	similar
125	यज्[U]	to sacrifice	यजते	ईजे[24]	अयष्ट[IV]	,,
126	वप्[U]	to sow	वपते	ऊपे[24]	अवप्त[IV]	,,
127	वह्[U]	to carry	वहते	ऊहे[24]	अवोढ[IV]	,,
128	स्वञ्ज्	to embrace	स्वजते[26]	सस्वजे[22a] सस्वञ्जे	अस्वङ्क्त[IV]	स्वज्यते[IV]
129	रञ्ज्	to be coloured	रजते[26]	ररञ्जे[16a]	अरङ्क्त[IV]	similar
130	रम्[U]	to sport	रमते	रेमे[12]	अरंस्त[IV]	रम्यते
131	शप्	to curse	शपते	शेपे[12]	अशप्त[IV]	similar
132	रभ् (generally with आ)	to begin	आरभते	आरेभे[12]	आरब्ध[IV] आरप्साताम्	आरभ्यते
133	लभ्	to get	लभते	लेभे[12]	अलब्ध[IV]	—

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
श्राण[28] श्रात	श्रात्वा	परिश्राय	श्रातुम्	श्रापयति-ते	शिश्रासते
ध्मात[26]	ध्मात्वा	—	ध्मातुम्	ध्मापयति-ते	दिध्मासते
श्यान[28] शीन शीत	—	—	श्यातुम्	श्याययति-ते	शिश्यासते
to धृ	I. U. P. 158			धारयति-ते	दिधीर्षति-ते
भृ	I. U. P. 157			भारयति-ते	बिभरिषति-ते / बुभूर्षति-ते
हृ	I. U. P. 159			हारयति-ते	जिहीर्षति-ते
to भज्	I. U. P. 176			भाजयति-ते	बिभक्षति-ते
to मज्	I. U. P. 178			माजयति-ते	मिमक्षति-ते
to यज्	I. U. P. 179			याजयति-ते	यियक्षति-ते
to वह्	I. U. P. 181			वाहयति-ते	विवक्षति-ते
स्वक्त[15]	स्वङ्क्त्वा[19] स्वक्त्वा	परिष्वज्य	स्वङ्क्तुम्	स्वञ्जयति-ते	सिष्वङ्क्षति-ते
to रञ्ज्	I. U. P. 184			रञ्जयति-ते / रजयति-ते	रिरङ्क्षति-ते
रत[20]	रत्वा[24]	विरम्य विरत्य	रन्तुम्	रमयति	रिरंसते
to सद्	I. U. P. 173			सादयति-ते	सिषत्सति-ते
आरब्ध	रब्ध्वा	आरभ्य	आरब्धुम्	रम्भयति-ते	रिप्सते
लब्ध	लब्ध्वा	—	लब्धुम्	लम्भयति-ते	लिप्सते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
			II Ātmanepadī SET Roots			
1	शास् with आ	to bless	आशास्ते	आशशासे	आशासिष्ट[V]	आशास्यते
2	आस्	to sit	आस्ते	आसांचक्रे 28	आसिष्ट[V]	आस्यते
3	ईश्	to rule	ईष्टे	ईशांचक्रे[27]	ऐशिष्ट[V]	—
4	ईड्	to praise	ईट्टे	ईडांचक्रे	ऐडिष्ट[V]	—
5	ईर्	to go	ईर्ते	ईरांचक्रे	ऐरिष्ट	similar
6	वस्	to wear	वस्ते	ववसे	अवसिष्ट[V]	वस्यते
7	शी	to lie down	शेते	शिश्ये[4]	अशयिष्ट[V]	शय्यते[VII]
8	ब्रू	to speak	ब्रूते	ऊचे[25]	अवोचत[II]	उच्यते[20]
9	पृच्	to come in contact with	पृक्ते	पपृचे	अपर्चिष्ट[V]	similar
10	वृज्	to avoid	वृक्ते	ववृजे	अवर्जिष्ट[V]	—
			II A. WET Roots—			
11	सू	to bring forth	सूते	सुषुवे 8a 19	असोष्ट[IV] असविष्ट[V]	सूयते
			II A ANIT Roots			
12	स्तु[U]	to praise	स्तुते स्तुवीते	तुष्टुवे[7a]	अस्तोष्ट[IV]	similar
13	ह्नु (generally with नि)	to take away	ह्नुते	जुह्नुवे[7]	अह्नोष्ट[IV]	ह्नूयते[1]
14	दुह्[U]	to milk	दुग्धे	दुदुहे	अदुग्ध[VIII] अधुक्षत[VII]	similar

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
आशास्त	—	आशास्य	आशासितुम्	आशासयति-ते	आशिशासिषते
आसित	आसित्वा	उपास्य	आसितुम्	आसयति-ते	आसिसिषते
ईशित	ईशित्वा	—	ईशितुम्	ईशयति-ते	ईशिशिषते
ईडित	ईडित्वा	—	ईडितुम्	ईडयति-ते	ईडिडिषते
to इर्	I. P. 110			ईरयति	ईरिरिषते
वसित	वसित्वा	परिवस्य	वसितुम्	वासयति-ते	विवसिषते
शयित[6]	शयित्वा	उपशय्य	शयितुम्	शाययति-ते	शिशयिषते
उक्त[13]	उक्त्वा[27]	प्रोच्य[9]	वक्तुम्	वाचयति-ते	विवक्षति-ते
to पृच्	7. P. 3.			पर्चयति-ते	पिपर्चिषते
वृक्त[36]	वर्जित्वा	परिवृज्य	वर्जितुम्	वर्जयति-ते	विवर्जिषते
सूत[4b]	सूत्वा[5] सवित्वा	प्रसूय	सोतुम् सवितुम्	सावयति-ते	सुसूषते
to स्तु	2 U. P. 41			स्तावयति-ते	तुष्टूषति-ते
हुत	हुत्वा	निहुत्य[2]	होतुम्	हावयति-ते	जुहूषते
to दुह्	2 U P. 44			दोहयति-ते	दुधुक्षति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
15	दिह्[U]	to increase	दिग्धे	दिदिहे	अधिक्षत[VII] अदिग्ध	,,
16	लिह्[U]	to lick	लीढे	लिलिहे	अलिक्षत[VIII] अलीढ[VIII]	,,
17	द्विष्[U]	to hate	द्विष्टे	दिद्विषे	अद्विक्षत[VII]	,,
18	इ with अधि	to study	अधीते	अधिजगे[36]	अध्यैष्ट[IV] अध्यगीष्ट[IV]	,,
19	चक्ष्	to speak	चष्टे	चचक्षे[25] चचक्षे चक्शे	अख्यत[VI] अक्शास्त[II] समचक्षिष्ट (वर्जनार्थे)	ख्यायते[34] क्शायते

III Ātmanepadi ANIT Roots

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
1	दा[U]	to give	दत्ते	ददे	अदित[IV]	similar
2	धा[U]	to put	धत्ते	दधे	अधित[IV]	,,
3	हा	to go	जिहीते	जहे	अहास्त[IV]	हीयते
4	मा	to measure	मिमीते	ममे	अमास्त[IV]	similar
5	निज्[U]	to wash	नेनिक्ते	निनिजे	अनिक्त[IV]	,,
6	विज्[V]	to separate	वेविक्ते	विविजे	अविक्त[IV]	,,
7	विष्[U]	to surround	वेविष्टे	विविषे	अविक्षत[IV]	,,
8	भृ[V]	to bear	बिभृते	बभ्रे[30] बिभरांचक्रे	अभृषत[IV]	,,

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
to दिह्	2 U.P. 45			देहयति-ते	दिधिक्षति-ते
लिह्	2 U.P. 46			लेहयति-ते	लिलिक्षति-ते
द्विष्	2 U.P. 47			द्वेषयति-ते	दिद्विक्षति-ते
	इ with अधि 2 P. 36			अध्यापयति	अधिजिगांसते
ख्यात[31] क्शात	ख्यात्वा[27] क्शात्वा	आख्याय आक्शाय	ख्यातुम् क्शातुम्	चक्षयति ते	चिख्यासति चिक्शासति }
to दा	1 P. 128			दापयति-ते	दित्सति-ते
to धा	3 U. P. 7			धापयति-ते	धित्सति-ते
हात[26]	हात्वा	विहाय[4]	हातुम्	हापयति-ते	जिहासते
to मा	2 P. 28			मापयति ते	मित्सते
to निज्	3 U P. 8.			नेजयति-ते	निनिक्षति-ते
to विज्	3 U. P. 9			वेजयति-ते	विविक्षति-ते
to विष्	3 U. P. 10			वेषयति-ते	विविक्षति-ते
to भृ	1 U.P. 157			भारयति-ते	बिभृषति-ते

Abstract

Anit Roots	1 to 8	= 8
Set ,,	—	= 0
Wet ,,	—	= 0

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
			IV Ātmanepadi SEṬ Roots			
1	शक्	to endure	शक्यते	शेके	अशक्त[IV] अशकिष्ट[V]	similar
2	क्लिश्	to be afflicted	क्लिश्यते	चिक्लिशे	अक्लेशिष्ट[V]	क्लिश्यते
3	शुच्[U]	to be wet	शुच्यते	शुशुचे	अशोचिष्ट[V]	similar
4	मृष्[U]	to endure	मृष्यते	ममृषे	अमर्षिष्ट[V]	,,
5	डी	to fly	डीयते	डिड्ये[4]	अडयिष्ट[V]	—
6	दू	to suffer pain	दूयते	दुदुवे	अदविष्ट[V]	दूयते
7	काश्	to shine	काश्यते			
8	जन्	to be born	जायते	जज्ञे	अजनिष्ट[V] अजनि	जन्यते जायते
9	दीप्	to shine	दीप्यते	दिदीपे	अदीपिष्ट[V] अदीपि	दीप्यते
10	पूर्	to fill	पूर्यते	पुपूरे	अपूरिष्ट[V] अपूरि	—
			IV Ātmanepadi WEṬ Roots			
11	सू	to bring forth	सूयते	—	—	—
			IV Ātmanepadi ANIṬ Roots ending in consonants—			
12	बुध्	to know	बुध्यते	बुबुधे	अबोधि[IV] अबुद्ध	बुध्यते
13	युध्	to fight	युध्यते	युयुधे	अयुद्ध[IV]	युध्यते
14	युज्	to concentrate the mind	युज्यते	युयुजे	अयुक्त[IV]	similar

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
to शक्	4 U. P. 54			शाकयति-ते	शिक्षति-ते शिशकिषति-ते }
क्लिशित[12] क्लिष्ट	क्लिशित्वा[17] क्लिष्ट्वा	परिक्लिश्य	क्लेशितुम्	क्लेशयति-ते	चिक्लेशिषते
to शुच्	4 U. P. 12			शोचयति-ते	शुशोचिषति-ते
to मृष्	4 U. P. 17			मर्षयति-ते	मिमर्षिषति-ते
डीन[30]	डयित्वा[7]	प्रोड्डीय	डयितुम्	डाययति-ते	डिडयिषते
दूत	दूत्वा	—	दवितुम्	दावयति-ते	दुदविषते
to काश्	1 A. 44			काशयति-ते	चिकाशिषते
जात	जनित्वा	प्रजन्य प्रजाय	जनितुम्	जनयति	जिजनिषते
दीप्त	दीपित्वा	प्रदीप्य	दीपितुम्	दीपयति-ते	दिदीपिषते
पूर्ण पूर्त	—	—	पूरितुम्	पूरयति-ते	पिपूरिषते
सून[4b]	similar to सू 2 A. 11			सावयति-ते	सुसूषते
बुद्ध	बुध्वा	प्रबुध्य	बोद्धुम्	बोधयति	बुबुत्सते
युद्ध	युध्वा	—	योद्धुम्	योधयति	युयुत्सते
to युज्	4 UP. 17			योजयति-ते	युयुक्षते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
15	रञ्ज्	to be coloured	रज्यते[26]	ररञ्जे[26a]	अरङ्क्त[IV]	रज्यते
16	मन्	to think	मन्यते	मेने[12]	अमंस्त[IV]	मन्यते
17	तप्	to be powerful	तप्यते	तेपे[12]	अतप्त[IV]	तप्यते
18	पद्	to go	पद्यते	पेदे[12]	अपादि[IV]	पद्यते
19	खिद्	to suffer pain	खिद्यते	चिखिदे	अखित्त[IV]	similar
20	विद्	to be	विद्यते	विविदे	अवित्त[IV]	—
21	नह्[U]	to tie	नह्यते	नेहे[12]	अनद्ध[IV]	—

ANIṬ Roots ending in vowels

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
22	मा	to measure	मायते	ममे	अमास्त[IV]	मीयते
23	दी	to perish	दीयते	दिदीये[5b]	अदास्त[IV]	—
24	ई	to go	ईयते	अयाञ्चक्रे[27]	ऐष्ट	ईयते
25	क्षी	to kill	क्षीयते	चिक्षिये[3f]	अक्षेष्ट[IV]	
26	पी	to drink	पीयते	पिप्ये[4]	अपेष्ट	
27	मी	to die	मीयते	मिम्ये[4]	अमेष्ट	—
28	प्री	to be satisfied	प्रीयते	पिप्रिये	अप्रेष्ट	प्रीयते
29	री	to ooze	रीयते	रिरिये[2f]	अरेष्ट[IV]	—
30	ली	to adhere to, to stick	लीयते	लिल्ये[4]	अलेष्ट[IV] अलास्त	लीयते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
रक्त	रङ्क्त्वा[19] रक्त्वा	उपरज्य	रङ्क्तुम्	रञ्जयति-ते	रिरंक्षति-ते
मत[21]	मत्वा[24]	अवमत्य[7]	मन्तुम्	मानयति-ते	मीमांसते
तप्त	तप्त्वा	—	तप्तुम्	तापयति-ते	तितप्सते
पन्न[34]	पत्त्वा	प्रपद्य	पत्तुम्	पादयति-ते	पित्सते
to खिद्	6 P. 50			खेदयति-ते	चिखित्सते
विन्न[38] वित्त	वित्त्वा	संविद्य	वेत्तुम्	वेदयति-ते	विवित्सते
नद्ध	नद्ध्वा	—	नद्धुम्	नाहयति-ते	निनत्सते
मित	मित्वा	प्रमाय[4]	मातुम्	मापयति-ते	मित्सते
दीन	दीत्वा	प्रदाय	दातुम्	दापयति-ते	दित्सते
ईत	ईत्वा	प्रतीय	एतुम्	आययति-ते	ईयिषते
				क्षाययति-ते	चिक्षीषते
				पाययति-ते	पिपीषते
मीन	मीत्वा	—	मेतुम्	माययति-ते	मिमीषते
प्रीत	प्रीत्वा	विप्रीय	प्रेतुम्	प्राययति-ते	पिप्रीषते
रीण[30]	रीत्वा	—	रेतुम्	रेपयति-ते	रिरीषते
लीन[30]	लीत्वा	विलीय विलाय	लेतुम् लातुम्	लालयति-ते लाययति-ते लापयति-ते लीनयति-ते	लिलीषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
		V Ātmanepadi SEṬ Roots				
1	वृ[U]	to choose	वृणुते	वव्रे[9]	अवरि(री)ष्ट[V] अवृत[IV]	व्रियते
		V A Weṭ Roots				
2	अश्[W]	to pervade	अश्नुते	आनशे[18]	आशिष्ट[V] आष्ट[IV]	अश्यते
3	धू[W]	to shake	धूनुते	दुधुवे	अधविष्ट[V] अधोष्ट[IV]	धूयते
		V A ANIṬ Roots				
4	सु[U]	*to sprinkle*	सुनुते	सुषुवे[6]	असोष्ट[IV]	सूयते
5	धु[U]	to shake	धुनुते	दुधुवे[6]	अधोष्ट[IV]	धूयते[9]
6	चि[U]	to collect	चिनुते	चिक्ये[3b] चिच्ये	अचेष्ट[IV]	चीयते[9]
7	सि[U]	to bind	सिनुते	सिष्ये[3d]	असेष्ट[IV]	सीयते[9]
8	मि[U]	to throw	मिनुते	मिम्ये[3c]	अमास्त[IV]	मीयते[9]
9	स्तृ[U]	to cover	स्तृणुते	तस्तरे[10]	अस्तृत[IV] अस्तरिष्ट[V]	स्तर्यते
10	कृ	to kill	कृणुते	चक्रे[9]	अकृत[IV]	क्रियते[14]
		IV Ātmanepadi SET Roots				
1	कु	to sound	कुवते[43]	चुकुवे[8a]	अकुविष्ट[V]	कूयते
2	लस्ज्	to be ashamed of	लज्जते	लेज्जे	अलज्जिष्ट[V]	लज्यते
3	विज् (mostly with उद्)	to fear	विजते	विविजे[20]	अविजिष्ट[V]	विज्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
वृत	वृत्वा	विवृत्य	वरि(री)तुम्	वारयति ते	विवरि(री)षति-ते } वुवूर्षति-ते— }
अष्ट	अशित्वा[4] अष्ट्वा	समश्य	अशितुम्	आशयति	अशिशिषते
धूत	धूत्वा[5]	विधूय	धोतुम् धवितुम्	धावयति	दुधूषति-ते
सुत	सुत्वा	अभिषुत्य	सोतुम्	सावयति-ते	सुसूषति-ते
ध्रुत			धोतुम्	धावयति	दुधूषति-ते
चित	चित्वा	विचित्य	चेतुम्	चाययति-ते	चिकीषति-ते } चिचीषति-ते }
सित[28] सिन	सित्वा		सेतुम्	साययति-ते	सिषीषति ते
मित	मित्वा	समाय	मातुम्	मापयति-ते	मित्सति-ते
स्तृत[31]	स्तृत्वा	आस्तृत्य	स्तर्तुम्	स्तारयति-ते	तिस्तीर्षति-ते
कृत[31]	कृत्वा	उत्कृत्य	कर्तुम्	कारयति-ते	चिकीर्षति-ते
कूत[3]	कूत्वा	—	कुवितुम्	कावयति-ते	चुकविषते
लग्न[33]	लज्जित्वा	विलज्य	लज्जितुम्	लज्जयति-ते	लिलज्जिषते
विग्न[35]	विजित्वा	उद्विज्य	विजितुम्	वेजयति-ते	विविजिषते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
4	जुष्	to enjoy	जुषते	जुजुषे[20]	अजोषिष्ट V	जुष्यते
5	मिल् U	to join	मिलते	मिमिले[20]	अमेलिष्ट V	मिल्यते
ANIṬ Roots ending in–ऋ (Aniṭ in I future & Seṭ in II future & conditional)						
6	धृ	to be, to exist	ध्रियते[43]	दध्रे[9]	अधृत IV	ध्रियते
7	दृ with आ	to respect	आद्रियते [43]	आदद्रे[9]	आदृत IV	आद्रियते
8	पृ with व्या	to be busy	व्याप्रियते [43]	व्यापप्रे	व्यापृत IV	व्याप्रियते
9	मृ	to die	म्रियते[43]		अमृत	म्रियते
VI Ātmanepadi ANIṬ Roots ending in consonants—						
10	तुद् U	to strike	तुदते	तुतुदे	अतुत्त IV	तुद्यते
11	नुद् U	to push	नुदते	नुनुदे	अनुत्त IV	नुद्यते
12	क्षिप् U	to throw	क्षिपते	चिक्षिपे[20]	अक्षिप्त IV	क्षिप्यते
13	दिश् U	to grant	दिशते	दिदिशे[20]	अदिक्षत VII	दिश्यते
14	मुच् U	to set free	मुञ्चते	मुमुचे[20]	अमुक्त IV	मुच्यते
15	सिच् U	to sprinkle	सिञ्चते	सिषिचे[20]	असिक्त IV	सिच्यते
16	लुप् U	to cut off	लुम्पते	लुलुपे[20]	अलुप्त IV	लुप्यते
17	लिप् U	to anoint	लिम्पते	लिलिपे[20]	अलिप्त IV	—
18	विद् U	to obtain	विन्दते	विविदे[20]	अवित्त IV	विद्यते

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
जुष्ट[11]	जुषित्वा[11] जोषित्वा	उपजुष्य	जोषितुम्	जोषयति-ते	जुजुषिषते } जुजोषिषते }
मिलित	मिलित्वा[11] मेलित्वा	संमिल्य	मेलितुम्	मेलयति-ते	मिमिलिषति-ते
धृत[31]	धृत्वा	विधृत्य	धर्तुम्	धारयति-ते	दिधरिषते
आदृत[31]	—	आदृत्य	आदर्तुम्	दारयति-ते	दिदरिषते
पृत	पृत्वा	व्यापृत्य	पर्तुम्	पारयति-ते	पिपीर्षते
मृत[31]	मृत्वा	उन्मृत्य	मर्तुम्	मारयति-ते	मुमूर्षति-ते
तुन्न[31]	तुत्त्वा	प्रतुद्य	तोत्तुम्	तोदयति-ते	तुतुत्सति-ते
नुत्त[38] नुन्न	नुत्त्वा	—	नोत्तुम्	नोदयति-ते	नुनुत्सति-ते
क्षिप्त	क्षिप्त्वा	प्रक्षिप्य	क्षेप्तुम्	क्षेपयति-ते	चिक्षिप्सति-ते
दिष्ट	दिष्ट्वा	निर्दिश्य	देष्टुम्	देशयति-ते	दिदिक्षति-ते
मुक्त	मुक्त्वा	उन्मुच्य	मोक्तुम्	मोचयति-ते	मोक्षते } मुमुक्षति-ते }
सिक्त	सिक्त्वा	निषिच्य	सेक्तुम्	सेचयति-ते	सिसिक्षति-ते
लुप्त	लुप्त्वा	विलुप्य	लोप्तुम्	लोपयति-ते	लुलुप्सति-ते
लिप्त	लिप्त्वा	विलिप्य	लेप्तुम्	लेपयति-ते	लिलिप्सति-ते
वित्त विन्न	विदित्वा वेदित्वा वित्त्वा	संविद्य	वेत्तुम् वेदितुम्	वेदयति-ते	विवित्सति-ते

Serial No	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
19	कृष् U	to plough	कृषते	चकृषे [26a]	अक्राष्ट IV अकृक्षत VII	कृष्यते
20	भ्रस्ज् U	to fry	भृज्जते	बभर्ज बभ्रज्जे	अभ्राष्ट IV अभर्ष्ट	भृज्यते

Abstract 6 A

Seṭ	1 to 5	5
Weṭ	Nil	—
Aniṭ in 1 f	6 to 9	4
Aniṭ	10 to 20	11
	Total	20

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
वृष्ट	कृष्ट्वा	विकृष्य	ऋष्टुम् कर्ष्टुम्	कर्षयति-ते	चिकृक्षति ते
मृष्ट	मृष्ट्वा	विमृज्य	म्रष्टुम् मर्ष्टुम्	भ्रज्जयति ते भर्जयति ते	बिभ्रज्जिषति ते बिभर्जिषति ते बिभर्क्षति ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
		VII Ātmanepadi SEṬ Roots ending in consonants				
1	इन्ध्	to shine	इन्धे	इन्धाञ्चक्रे 27	ऐन्धिष्ट V	इध्यते
2	तृद् U	to destroy	तृन्ते	ततृदे 26a	अतर्दिष्ट V	—
		ANIṬ Roots ending in consonants				
3	युज् U	to unite	युङ्क्ते	युयुजे 20	अयुक्त IV	similar
4	भुज् U अनवने	to eat	भुङ्क्ते	बुभुजे	अभुक्त IV	"
5	रुध् U	to obstruct	रुन्धे	रुरुधे 20	अरुद्ध IV	"
6	रिच् U	to empty	रिङ्क्ते	रिरिचे 20	अरिक्त IV	"
7	विच् U	to separate	विङ्क्ते	विविचे 20	अविक्त IV	"
8	छिद् U	to cut	छिन्ते	चिच्छिदे 20	अच्छित्त IV	"
9	खिद्	to suffer pain	खिन्ते	चिखिदे	अखित्त IV	"
10	क्षुद् U	to pound	क्षुन्ते	चुक्षुदे 20	अक्षुत्त IV	"
11	भिद् U	to break	भिन्ते	बिभिदे 20	अभित्त IV	"
12	विद्	to discuss	विन्ते	विविदे	अवित्त	"
		VIII Ātmanepadi SEṬ Roots ending in consonants				
1	तन् U	to spread	तनुते	तेने 12	अतनिष्ट V अतत	similar
2	मन्	to think	मनुते	मेने 12	अमनिष्ट IV अमत	मन्यते
3	वन् U	to beg	वनुते	ववने	अवनिष्ट V अवत	similar

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
इद्ध[15]	इन्धित्वा	समिध्य	इन्धितुम्	इन्धयति-ते	इन्दिधिषते
तृण्ण[34]	तर्दित्वा[10a] तृत्त्वा	—	तर्दितुम्	तर्दयति-ते	तितर्दिषति-ते तितृत्सति-ते
to युज्	7 U.P. 17			योजयति-ते	युयुक्षति-ते
to भुज्	7 U.P. 18			भोजयति-ते	बुभुक्षति-ते
to रुध्	7 U P. 5			रोधयति-ते	रुरुत्सति-ते
to रिच्	7 U.P. 14			रेचयति-ते	रिरिक्षति-ते
to विच्	7 U,P. 15			वेचयति-ते	विविक्षति-ते
to छिद्	7 U.P. 13			छेदयति-ते	चिच्छित्सति-ते
to खिद्	6 P. 50 and 4. A. 19			खेदयति-ते	चिखित्सते
to क्षुद्	7 U.P. 16			क्षोदयति-ते	चुक्षुत्सति-ते
to भिद्	7 U.P. 12			भेदयति-ते	बिभित्सति-ते
ot विद्	6 U P. 67			वेदयति-ते	विवित्सति-ते (केचिन्मते)
to तन्	8 U.P. 1			तानयति-ते	तितं (तां)सति-ते तितनिषति-ते
मत[21]	मत्वा[23]	अवमत्य[7]	मनितुम्	मानयति-ते	मिमनिषते
to वन्	8 P. 3			वानयति-ते	विवनिषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लङ् Aorist	कर्मणि (भावे) Passive
4	सन्[U]	to give	सनुते	सेने[12]	असनिष्ट[V] असात	similar
5	क्षिण्[U]	to kill	क्षिणुते क्षेणुते	चिक्षिणे	अक्षेणिष्ट[V] अक्षित	,,
6	ऋण्[U]	to go	ऋणुते अर्णुते	आनृणे[18a]	आर्णिष्ट[V] आर्त	,,

ANIṬ Roots Anit in I future and SEṬ in II future and conditional

7	कृ[U]	to do	कुरुते	चक्रे[9]	अकृत[IV]	similar

IX Ātmanepadi SEṬ Roots ending in vowels

1	पू[U]	to purify	पुनीते	पुपुवे[8a]	अपविष्ट[V]	similar
2	लू[U]	to cut	लुनीते	लुलुवे[5a]	अलविष्ट[V]	,,
3	कॄ[U]	to kill	कृणीते	चकरे[11]	अकरि(री)ष्ट[V] अकीर्ष्ट[IV]	,,
4	स्तॄ[U]	to cover	स्तृणीते	तस्तरे[11]	अस्तरि(री)ष्ट[V] अस्तीर्ष्ट[IV]	,,
5	वॄ[U]	to choose	वृणीते	ववरे[11]	अवरि(री)ष्ट[V] अवूर्त[IV]	,,
6	वृ	to worship	वृणीते	वव्रे[9]	अवरी(री)ष्ट[V] अवृत[IV]	,,
7	ग्रह्[U]	to take hold of	गृह्णीते	जगृहे[24]	अग्रहीष्ट[V]	similar

IX A. WEṬ Roots

8	धू[UW]	to shake	धुनीते	दुधुवे[8a 19]	अधविष्ट[V] अधोष्ट[IV]	,,

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
to सन्	8 U.P.2			सानयति-ते	सिषणिषति-ते
to क्षिण्	8 U.P. 4			क्षेणयति-ते	चिक्षिणिषति-ते
ऋण्	8 U.P. 5			अर्णयति	अर्णिनिषति-ते
to कृ	8 U.P. 8			कारयति-ते	चिकीर्षति-ते
to पू	9 U.P. 10			पावयति-ते	पिपविषति-ते
to लू	9 U.P. 11			लावयति-ते	लुलविषति-ते
to कॄ	9 U.P. 2			कारयति-ते	चिकरि(री)षति-ते चिकीर्षति-ते
to स्तॄ	9 U.P. 7			स्तारयति-ते	तिस्तरि(री)षति-ते तिस्तीर्षति-ते
to वॄ	9 U.P. 9			वारयति-ते	विवरि(री)षति-ते वुवूर्षति-ते
to वृ	5 U.P. 1	and A. 1.		वारयति-ते	विवरि(री)षते वुवूर्षते—
to ग्रह्	9 U.P. 26			ग्राहयति-ते	जिघृक्षति-ते
to धू	9 U.P. 26			धूनयति	दुधूषति-ते दुधविषति-ते

Serial No.	Root	Meaning	लट् Present	लिट् Perfect	लुङ् Aorist	कर्मणि(भावे) Passive
			IX A ANIṬ Roots ending in vowels			
9	क्रीU	to purchase	क्रीणीते	चिक्रिये3f	अक्रेष्टIV	similar
10	प्रीU	to please	प्रीणीते	पिप्रिये3f	अप्रेष्टIV	,,
11	श्रीU	to cook	श्रीणीते	शिश्रिये3	अश्रेष्टIV	,,
12	सिU	to bind	सिनीते	सिष्ये3d	असेष्टIV	,,
13	मीU	to kill	मिनीते	मिम्ये4	अमास्तIV	,,
14	युU	to bind	युनीते	युयुवे20	अयोष्टIV	,,
15	ज्ञाU	to know	जानीते	जज्ञे	अज्ञास्तIV	,,

Abstract

Seṭ	1 to 7	7
Veṭ	– 8	1
Aniṭ	9 to 15	7
	Total	15

क्त Past Passive Participle	क्त्वा Gerund in त्वा	ल्यप् Gerund in य	तुमुन् Infinitive	णिच् Causal	सन् Desiderative
to क्री	9 U.P. 27			क्रापयति-ते	चिक्रीषति-ते
to प्री	9 U.P. 28	and प्री 4	A. 28	प्राययति-ते	पिप्रीषति-ते
to श्री	9 U.P. 29			श्राययति-ते	शिश्रीषति-ते
to सि	5 U.P. 10	and सि	U.P. 38	साययति-ते	सिसीषति-ते
to मी	9 U.P. 35			मापयति-ते	मित्सति-ते
to यु	9 U.P. 39			यावयति-ते	युयुत्सति-ते
to ज्ञा	9 U.P. 36			ज्ञपयति-ते	जिज्ञासते

Total of types of roots from the 1st to the 9th conjugation both Parasmaipadi and Ātmanepadı.

Total types		Total roots	Total types		Total roots
1 P.	119	188	1 A	69	133
2 P.	33	49	2 A.	15	19
3 P.	12	13	3 A.	7	8
4 P.	47	63	4 A.	29	30
5 P.	16	18	5 A.	9	10
6. P.	38	55	6 A.	15	20
7 P.	13	21	7 A.	5	12
8 P.	7	8	8 A.	6	9
9 P.	29	40	9 A.	11	15
Total	P 314	455		A 166	256

Grand Total 480 for 711 roots

97 roots are ubhayapadi and 76 roots differ from the previous roots in the table only in one form.

CHAPTER XXI

Datailed conjugation of the roots of the second conjugation

अदादयः

The student is referred to chapter IV and is advised to keep with him a bit of paper containing the terminations of the II group of conjugations, in the conjugational tenses and moods with the strong terminations (both consonantal and weak)

Rule 1 Roots of the second conjugation do not take any conjugational sign and hence, the terminations are directly added on to the root।

No 1 या 2 P to go

Present tense			Imperfect tense			Imperative mood		
याति	यात	यान्ति	अयात्	अयाताम्	अयान् } अयु }	यातु	याताम्	यान्तु
यासि	याथः	याथ	अया	अयातम्	अयात	याहि	यातम्	यात
यामि	यात्र	याम	अयाम्	अयाव	अयाम	यानि	याव	याम

Potential mood

यायात्	यायाताम्	यायु
याया	यायातम्	यायात
यायाम्	यायाव	यायाम

Rule 2 Roots ending in आ take उस् optionally as termination in the 3rd person plural, in the Imperfect Tense and the final आ is dropped before उस् i e. अ + या = अया, अया become अय् after dropping आ and अय् + उस् = अयु

Similar roots

No 2 भा to shine	5 रा to give	8 मा to measure
3 श्रा to cook	6 वा to blow	9 स्ना to bathe
4 द्रा to run	7 ला to take	10 पा to protect

11 दा to cut 12 प्रा to fill 13 प्सा to devour 14 ख्या to tell

No 15 दरिद्रा 2, P to be poor

दरिद्राति	दरिद्रित	दरिद्रति	अदरिद्रात्	अदरिद्रिताम्	अदरिद्रु
दरिद्रासि	दरिद्रिथ	दरिद्रिथ	अदरिद्रा	अदरिद्रितम्	अदरिद्रित
दरिद्रामि	दरिद्रिव	दरिद्रिम	अदरिद्रा	अदरिद्रिव	अदरिद्रिम
दरिद्रातु	दरिद्रिताम्	दरिद्रतु	दरिद्रियात्	दरिद्रियाताम्	दरिद्रियु
दरिद्राहि	दरिद्रितम्	दरिद्रित	दरिद्रियाः	दरिद्रियातम्	दरिद्रियात
दरिद्राणि	दरिद्राव	दरिद्राम	दरिद्रियाम्	दरिद्रियाव	दरिद्रियाम

Rule 3

1 दरिद्रा 2. P does not drop the final आ before strong terminations

2 It drops the final आ before vowel weak terminations

3 It changes the final आ to इ before consonantal weak terminations Hence the bases are —

1 दरिद्रा before strong terminations (both consonantal and vowel)

2. दरिद्रि before consonantal weak terminations, and

3 दरिद्र् before vowel weak terminations

Rule 4. The 3rd person plural terminations अन्ति and अन्तु of the Present Tense and the Imperative mood, drop the न् and become अति and अतु in the case of roots of third conjugation and of the roots शास्, जक्ष्, चकास्, दरिद्रा and जागृ all 2 P.

दरिद्रा + अति = दरिद्रति, दरिद्रा + अतु = दरिद्रतु

Rule 5 The roots विद्, शास्, जक्ष्, चकास्, दरिद्रा and जागृ all 2 P substitute उस् necessarily for अन् Hence the 3rd person plural in the Imperfect Tense is अदरिद्रुः only The base before आनि, आव, आम (vowel strong terminations) is दरिद्रा, Hence we have दरिद्राणि, दरिद्राव दरिद्राम Similarly, before consonantal strong

terminations also, the base is दरिद्रा and hence we have दरिद्राति, etc and अदरिद्रात् etc in the singulars of Present Tense and the Imperfect Tense and दरिद्रातु in the Imperative 3rd person singular

No 16 इ with अधि 2 A to study

अधीते	अधीयाते	अधीयते	अध्यैत	अध्यैयाताम्	अध्यैयत
अधीषे	अधीयाथे	अधीध्वे	अध्यैथा	अध्यैयाथाम्	अध्यैध्वम्
अधीये	अधीवहे	अधीमहे	अध्यैयि	अध्यैवहि	अध्यैमहि

अधीताम्	अधीयाताम्	अधीयताम्	अधीयीत	अधीयीयाताम्	अधीयीरन्
अधीष्व	अधीयाथाम्	अधीध्वम्	अधीयीथा	अधीयीयाथाम्	अधीयीध्वम्
अध्ययै	अध्ययावहै	अध्ययामहै	अधीयीय	अधीयीवहि	अधीयीमहि

Rule 6 The final इ or उ (short or long) becomes इय् before weak terminations Hence अधि + इय् = अधीय् before vowel weak terminations Hence 1 अधीय् is the base in the following cases—

Present Tense अधीयाते, अधीयते, अधीयाथे and अधीये

Imperative mood अधीयाताम्, अधीयताम्, अधीयाथाम्

Potential mood throughout अधीयीत, अधीयीयाथाम्, अधीयीरन् etc as all the terminations are *vowel weak*

Rule 7. Before vowel strong terminations the, इ takes गुण and becomes ए and is finally changed to अय् by rule 14 Chapter III Hence 2 अध्यय् becomes the base and we have अध्यय् + ऐ—आवहै-आमहै = अध्ययावहै-अध्ययामहै The balance terminations are all consonantal weak terminations, as there are no consonantal strong terminations in the Ātmanepadi Before these terminations, there is no change Hence अधि + इ = अधी 3, अधी is the base in the Present Tense and the Imperative mood, Hence we have अधीते, अधीषे, अधीध्वे and अधीमहे in the Present Tense and अधीताम्, अधीष्व and अधीध्वम् in the Imperative mood.

In the Imperfect Tense, आ is the augment (instead of the usual अ) in the case of roots beginning with a vowel आ + इ be-

comes ऐ. Hence अधि + आ + इ = अध्यै. Hence 4 अध्यै is the base and we have अध्येत, अध्यैथा:, अध्यैत्वम्, अध्यैवहि and अध्यैमहि. Thus there are 4 bases—

1. अधीय् before vowel weak terminations.

2. अध्येय् before vowel strong terminations.

3. अधी before consonantal weak terminations in the Present Tense and the Imperative mood.

And 4 अध्यै before consonantal weak terminations in the Imperfect Tense.

No. 17. ई 2. P. to go

एमि	ईतः	इयन्ति	ऐत्	ऐताम्	आयन्	एतु	ईताम्	इयन्तु
एषि	ईथः	ईथ	ऐः	ऐतम्	ऐत	ईहि	ईतम्	ईत
एमि	ईवः	ईमः	आयम्	ऐव	ऐम	अयानि	अयाव	अयाम

ईयात्	ईयाताम्	ईयुः
ईयाः	ईयातम्	ईयात
ईयाम्	ईयाव	ईयाम

Hence ई becomes इय् (by rule 6) before the vowel weak terminations अन्ति and अन्तु. Hence the forms are इयन्ति and इयन्तु. But before अन् (vowel weak terminations) in the Imperfect Tense, the augment अ becomes आ before the root ई and आ + ई = ऐ; and ऐ + अन् = आयन् by rule 15 chapter III.

Before consonantal terminations both short and weak, in the Imperfect the base is आ + ई = ऐ Hence we have ऐत्, ऐताम्, ऐः, ऐतम्, ऐव and ऐम.

In the Imperative mood, before vowel strong tremination, ई is changed to ए and we have एति, एषि, एमि in the Present Tense and एतु in the Imperative mood.

Before यात् etc. consonantal weak terminations of the Potential mood there is no change and the base is ई only and we have ईयात् etc.

Thus these are the bases.

1 इय् before vowel weak terminations

2 आय् before अन् of the Imperfect tense

3 ऐ before consonantal terminations (both strong and weak) in the Imperfect tense.

4. अय् before vowel strong terminations in the Imperative mood.

5 ए before consonantal strong terminations in the Present Tense and the Imperative mood and

6 ई throughout the Potential.

No. 18 ई 2. P. to go

एति	इतः	यन्ति	ऐत्	ऐताम्	आयन्
एषि	इथः	इथ	ऐः	ऐतम्	ऐत
एमि	इवः	इमः	आयम्	ऐव	ऐम

एतु	इताम्	यन्तु	इयात्	इयाताम्	इयुः
इहि	इतम्	इत	इयाः	इयातम्	इयात
अयानि	अयाव	अयाम	इयाम्	इयाव	इयाम

Rule 8. इ is changed to य् before the vowel weak terminations अन्ति and अन्तु. Hence we have यन्ति and यन्तु. Excepting the above there is no difference from ई 2 P. 17. Of course, the इ is short (as it should be) before the consonantal weak terminations in the Present Tense, the Imperative mood and throughout the Potenital mood.

No 19 इ with अधि 2. P to remember

Similar to इ 2 P. No. 18

अध्येति, अधीतः, अधियन्ति etc अध्यैत्, अध्यैताम्, अध्यायन् etc अध्येतु, अधीताम्, अधियन्तु etc and अधीयात्, अधीयाताम् etc.

No. 20 शी 2. A. to lie down

शेते	शयाते	शेरते	अशेत	अशयाताम्	अशेरत
शेषे	शयाथे	शेध्वे	अशेथाः	अशयाथाम्	अशेध्वम्
शये	शेवहे	शेमहे	अशयि	अशेवहि	अशेमहि
शेताम्	शयाताम्	शेरताम्	शयीत	शयीयाताम्	शयीरन्
शेष्व	शयाथाम्	शेध्वम्	शयीथाः	शयीयाथाम्	शयीध्वम्
शयै	शयावहै	शयामहै	शयीय	शयीवहि	शयीमहि

Rule 9. The final ई of शी takes गुण and becomes शय् before all the vowel terminations (both strong and weak) and - र - is inserted before the 3rd person plural terminations of all the 4 tenses and moods. Hence we have शेरते, अशेरत, शेरताम् and शयीरन्.

No. 21 ह्नु 2.A. to take away

ह्नुते	ह्नुवाते	ह्नुवते	अह्नुत	अह्नुवाताम्	अह्नुवत
ह्नुषे	ह्नुवाथे	ह्नुध्वे	अह्नुथाः	अह्नुवाथाम्	अह्नुध्वम्
ह्नुवे	ह्नुवहे	ह्नुमहे	अह्नुवि	अह्नुवहि	अह्नुमहि
ह्नुताम्	ह्नुवाताम्	ह्नुवताम्	ह्नुवीत	ह्नुवीयाताम्	ह्नुवीरन्
ह्नुष्व	ह्नुवाथाम्	ह्नुध्वम्	ह्नुवीथाः	ह्नुवीयाथाम्	ह्नुवीध्वम्
ह्नवै	ह्नवावहै	ह्नवामहै	ह्नुवीय	ह्नुवीवहि	ह्नुवीमहि

Rule 10. Final short उ of roots is changed as follows :—

1 to औ before consonantal strong terminations,

2 to उव् before vowel weak terminations, and

3 to अव् before vowel strong terminations,

It remains unchanged before consonantal weak terminations.

There are consonantal strong terminations in ह्नु 2. A. Hence 10 (1) does not apply. According to 10 (2) we have ह्नुवाते etc. अह्नुवाताम् etc ह्नुवाताम् etc. and ह्नुवीत etc. throughout the Potential. According to 10 (3) ह्नु becomes ह्नव् before ऐ, आवहै-आमहै (the only vowel strong terminations and hence we have ह्नवै, ह्नवावहै, ह्नवामहै. Hence we have 3 bases.—

1 ह्नु before consonantal weak terminations,

2 ह्नुव् before vowel weak terminations, and

3 ह्नव् before vowel strong terminations.

No 22 नु 2P to praise

नौति	नुत	नुवन्ति	अनौत्	अनुताम्	अनुवन्
नौषि	नुथ	नुथ	अनौः	अनुतम्	अनुत
नौमि	नुव	नुम	अनवम्	अनुव	अनुम
नौतु	नुताम्	नुवन्तु	नुयात्	नुयाताम्	नुयुः
नुहि	नुतम्	नुत	नुयाः	नुयातम्	नुयात
नवानि	नवाव	नवाम	नुयाम्	नुयाव	नुयाम

According to Rule 10 (1) above the base is नौ before consonantal strong terminations and we have नौति नौषि, नौमि, अनौत्, अनौः and नौतु

According to Rule 10 (3) the base is नव् before vowel strong terminations and we have नवानि, नवाव and नवाम According to Rule 10 (2) the base is नुव् before vowel weak terminations and we have नुवन्ति, अनुवन् and नुवन्तु Before consonantal weak termination the base is नु

Similar roots No 23 यु 2 P to join No. 24 स्नु 2P to flow, No 25 क्ष्णु 2 P to sharpen, No 26 क्षु 2 P to sneeze, No 27 द्यु 2 P to attack, No 28 षु 2 P to permit, to possess supremacy

No 29 ऊर्णु 2 U to cover Parasmaipadi.

ऊर्णौति / ऊर्णोति	ऊर्णुत	ऊर्णुवन्ति	और्णोत्	और्णुताम्	और्णुवन्
ऊर्णौषि / ऊर्णोषि	ऊर्णुथ	ऊर्णुथ	और्णोः	और्णुतम्	और्णुत
ऊर्णौमि / ऊर्णोमि	ऊर्णुव	ऊर्णुम	और्णवम्	और्णुव	और्णुम
ऊर्णौतु / ऊर्णोतु	ऊर्णुताम्	ऊर्णुवन्तु	ऊर्णुयात्	ऊर्णुयाताम्	ऊर्णुयुः
ऊर्णुहि	ऊर्णुतम्	ऊर्णुत	ऊर्णुयाः	ऊर्णुयातम्	ऊर्णुयात
ऊर्णवानि	ऊर्णवाव	ऊर्णवाम	ऊर्णुयाम्	ऊर्णुयाव	ऊर्णुयाम

No. 30 ऊर्णु 2. U. Atmanepadi

ऊर्णुते	ऊर्णुवाते	ऊर्णुवते	और्णुत	और्णुवाताम्	और्णुवत
ऊर्णुषे	ऊर्णुवाथे	ऊर्णुध्वे	और्णुथाः	और्णुवाथाम्	और्णुध्वम्
ऊर्णुवे	ऊर्णुवहे	ऊर्णुमहे	और्णुवि	और्णुवहि	और्णुमहि
ऊर्णुताम्	ऊर्णुवाताम्	ऊर्णुवताम्	ऊर्णुवीत	ऊर्णुवीयाताम्	ऊर्णुवीरन्
ऊर्णुष्व	ऊर्णुवाथाम्	ऊर्णुध्वम्	ऊर्णुवीथाः	ऊर्णुवीयाथाम्	ऊर्णुवीध्वम्
ऊर्णवै	ऊर्णवावहै	ऊर्णवामहै	ऊर्णुवीय	ऊर्णुवीवहि	ऊर्णुवीमहि

Rule 11. The final उ of ऊर्णु is changed to औ optionally before Parasmaipadi consonantal strong terminations in the Present tense and the Imperative mood. Hence we have also ऊर्णौति, ऊर्णौषि and ऊर्णौमि in the Present Tense and ऊर्णौतु also in the Imperative 3rd person. Excluding the above additional forms all the forms in the Parasmaipadi are exactly like those of यु 2.P. No. 22. The Atmanepadi forms of ऊर्णु are exactly like those of ह्नु 2. A. No. 21.

N.B. The base in the Imperfect is और्णु both in the Parasmaipadi and the Atmanepadi.

No. 31 स्तु 2.U. to praise, Parasmaipadi.

स्तौति स्तवीति	स्तुतः स्तुवीतः	स्तुवन्ति	अस्तौत् अस्तवीत्	अस्तुताम् अस्तुवीताम्	अस्तुवन्
स्तौषि स्तवीषि	स्तुथः स्तुवीथः	स्तुथ स्तुवीथ	अस्तौः अस्तवीः	अस्तुतम् अस्तुवीतम्	अस्तुत अस्तुवीत
स्तौमि स्तवीमि	स्तुवः स्तुवीवः	स्तुमः स्तुवीमः	अस्तवम्	अस्तुव अस्तुवीव	अस्तुम अस्तुवीम
स्तौतु स्तवीतु	स्तुताम् स्तुवीताम्	स्तुवन्तु	स्तुयात् स्तुवीयात्	स्तुयाताम् स्तुवीयाताम्	स्तुयुः स्तुवीयुः
स्तुहि स्तवीहि	स्तुतम् स्तुवीतम्	स्तुत स्तुवीत	स्तुयाः स्तुवीयाः	स्तुयातम् स्तुवीयातम्	स्तुयात स्तुवीयात
स्तवानि	स्तवाव	स्तवाम	स्तुयाम् स्तुवीयाम्	स्तुयाव स्तुवीयाव	स्तुयाम स्तुवीयाम

No 32 स्तु 2.U Atmanepadi

स्तुते स्तुवीते	स्तुवाते	स्तुवते	अस्तुत अस्तुवीत	अस्तुवाताम्	अस्तुवत
स्तुषे स्तुवीषे	स्तुवाथे	स्तुध्वे स्तुवीध्वे	अस्तुथा अस्तुवीथा	अस्तुवाथाम्	अस्तुध्वम् अस्तुवीध्वम्
स्तुवे	स्तुवहे स्तुवीवहे	स्तुमहे स्तुवीमहे	अस्तुवि	अस्तुवहि अस्तुवीवहि	अस्तुमहि अस्तुवीमहि

स्तुताम् स्तुवीताम्	स्तुवाताम्	स्तुवताम्	स्तुवीत	स्तुवीयाताम्	स्तुवीरन्
स्तुष्व स्तुवीष्व	स्तुवाथाम्	स्तुध्वम् स्तुवीध्वम्	स्तुवीथा स्तुवीय	स्तुवीयाथाम् स्तुवीवहि	स्तुवीध्वम् स्तुवीमहि

Rule 12 ई is optionally prefixed to the consonantal terminations (both strong and weak) in स्तु 2 U and तु, रु etc The Parasmaipadi forms of स्तु (excluding the optional forms) and exactly like those of नु 2 P No 22 and the Atmanepadi forms of स्तु (excluding the optional forms) are exactly like those of ह्नु 2.A No. 21

The optional bases are,—

(1) स्तवी before consonantal strong terminations and

(2) स्तुवी before consonantal weak terminations both in the Atmanepadi and the Parasmaipadi

Similar roots No 33 रु 2 P to cry , No 34 तु 2 P to go

No 35 सू 2 A to bring forth

सूते	सुवाते	सुवते	असूत	असुवाताम्	असुवत
सूषे	सुवाथे	सूध्वे	असूथा	असुवाथाम्	असूध्वम्
सुवे	सूवहे	सूमहे	असुवि	असूवहि	असूमहि

सूताम्	सुवाताम्	सुवताम्	सुवीत	सुवीयाताम्	सुवीरन्
सूष्व	सुवाथाम्	सूध्वम्	सुवीथा	सुवीयाथाम्	सुवीध्वम्
सुवै	सुवावहै	सुवामहै	सुवीय	सुवीवहि	सुवीमहि

Rule 13 The final ऊ of सू 2 A is changed to उव् and does not take गुण before the only strong terminations ऐ, आवहै and आमहै of the Imperative mood and hence we have सुवै, सुवावहै and सुवामहै against स्तवै, स्तवावहै and स्तवामहै in स्तु 2 U Atmanepadi No 32. This is the only difference from स्तु 2U Atmanepadi when it does not take the prefix ई Otherwise, it is exactly like स्तु 2U Atmanepadi No 32.

N B. As the final of सू is long ऊ, the base is सू before consonantal terminations (both strong and weak)

No 36 ब्रू 2U to speak Parasmaipadi

ब्रवीति / आह	ब्रूतः / आहतुः	ब्रुवन्ति / आहुः	अब्रवीत्	अब्रूताम्	अब्रुवन्
ब्रवीषि / आत्थ	ब्रूथः / आहथुः	ब्रूथ	अब्रवीः	अब्रूतम्	अब्रूत
ब्रवीमि	ब्रूवः	ब्रूमः	अब्रवम्	अब्रूव	अब्रूम
ब्रवीतु	ब्रूताम्	ब्रुवन्तु	ब्रूयात्	ब्रूयाताम्	ब्रूयुः
ब्रूहि	ब्रूतम्	ब्रूत	ब्रूयाः	ब्रूयातम्	ब्रूयात
ब्रवाणि	ब्रवाव	ब्रवाम	ब्रूयाम्	ब्रूयाव	ब्रूयाम

No 37 ब्रू 2,U Atmanepadi

ब्रूते	ब्रुवाते	ब्रुवते	अब्रूत	अब्रुवाताम्	अब्रुवत
ब्रूषे	ब्रुवाथे	ब्रूध्वे	अब्रूथाः	अब्रुवाथाम्	अब्रूध्वम्
ब्रुवे	ब्रूवहे	ब्रूमहे	अब्रुवि	अब्रूवहि	अब्रूमहि
ब्रूताम्	ब्रुवाताम्	ब्रुवताम्	ब्रुवीत	ब्रुवीयाताम्	ब्रुवीरन्
ब्रूष्व	ब्रुवाथाम्	ब्रूध्वम्	ब्रुवीथाः	ब्रुवीयाथाम्	ब्रुवीध्वम्
ब्रवै	ब्रवावहै	ब्रवामहै	ब्रुवीय	ब्रुवीवहि	ब्रुवीमहि

(1) ईति, ईषि and ईमि in the Present tense,

(2) ईत् and ई in the Imperfect tense and

(3) ईतु in the Imperative mood

As the final ऊ of ब्रू takes गुण before the above terminations and becomes changed to ब्रव् finally, we get (1) ब्रवीति, ब्रवीषि ब्रवीमि (2) अब्रवीत्, अब्रवी and (3) ब्रवीतु Before vowel strong terminations आनि, आव and आम also ब्रू becomes ब्रव् and we get ब्रवाणि, ब्रवाव and ब्रवाम In the Atmanepadi, the forms are exactly like those of स्तु 2. U Atmanepadi (excluding the optional forms) and we have ब्रवै, ब्रवावहै, ब्रवामहै as स्तवै, स्तवावहै, स्तवामहै

N B There are no consonantal strong terminations in the Atmanepadi Hence there is no question of the irregular forms

No. 38 जागृ 2 P. to be awake

जागर्ति	जागृतु	जाग्रति	अजाग	अजागृताम्	अजागरु
जागर्षि	जागृथ	जागृथ	अजागा	अजागृतम्	अजागृत
जागर्मि	जागृव	जागृम	अजागरम्	अजागृव	अजागृम

जागर्तु	जागृताम्	जाग्रतु	जागृयात्	जागृयाताम्	जागृयु
जागृहि	जागृतम्	जागृत	जागृया	जागृयातम्	जागृयात
जागराणि	जागराव	जागराम	जागृयाम्	जागृयाव	जागृयाम

अति, अतु and उस् are the terminations instead of अन्ति, अन्तु and अन् as per rule 4 and rule 5 above जागृ takes गुण before उस् and also before strong terminations Hence we have जागर्ति, जागर्षि and जागर्मि, अजाग and अजागा, जागर्तु and जागराणि, जागराणि and जागराम

Rule 15 The 2nd and 3rd person singular terminations स् and त् in the Imperfect tense are dropped after a consonant i.e. final in जागर्+अ+जागृ+स् or त्=अजागर् (by गुण) + स् or त् After dropping स् or त् we get अजागर्=अजाग

The bases are :—

(1) जागर् before strong terminations (both consonantal and vowel)

(2) जागृ before consonantal weak terminations and

(3) जागृ before vowel terminations.

Roots ending in consonants.

No. 39 रुद् 2. P. to shed tears

रोदिति	रुदितः	रुदन्ति	अरोदीत् / अरोदत्	अरुदिताम्	अरुदन्
रोदिषि	रुदिथः	रुदिथ	अरोदीः / अरोदः	अरुदितम्	अरुदित
रोदिमि	रुदिवः	रुदिमः	अरोदम्	अरुदिव	अरुदिम
रोदितु	रुदितां	रुदन्तु	रुद्यात्	रुद्याताम्	रुद्युः
रुदिहि	रुदितं	रुदित	रुद्याः	रुद्यातम्	रुद्यात
रोदानि	रोदाव	रोदाम	रुद्याम्	रुद्याव	रुद्याम

Rule 16. The roots रुद्, स्वप्, श्वस्, अन् and जक्ष् all 2. P. have इ prefied to them before terminations beginning with consonant except य्.

Rule 16a. The terminations स् and त् of the Imperfect tense have ई or अ prefixed to them. Hence we have रोदिति, रोदिषि, and रोदिमि ; अरुदिताम् etc ; रोदितु, रुदिताम् etc : There is no इ prefixed in the Potential mood as the terminations begin with य

According to Rule 16a we have अरोदीत् / अरोदत् and अरोदीः / अरोदः in the Imperfect 3rd and 2nd singulars.

The bases are :—

(1) रोदि before consonatal strong terminations.
(2) रुदि before consonatal weak terminations.
(3) रोद् before vowel strong, and terminations.
(4) रुद् before vowel weak terminations.

and before the य of the Potential.

All 2 P. No. स्वप् to sleep, No 41 श्वस् to breath, No. 42 अन् to breath, No. 43 जक्ष् to eat.

In the above roots, there is no question on गुण as in रुद्. This is the only difference from रुद्.

स्वपिति	स्वपितः	स्वपन्ति ;	अस्वपीत् } अस्वपत् }	अस्वपिताम्	अस्वपन् ;
स्वपितु	स्वपिताम्	स्वपन्तु ;	स्वप्यात्	स्वप्याताम्	स्वप्युः

Other forms are easy The bases are —

(1) स्वपि before consonantal strong and weak terminations

(2) स्वप् before vowel strong and weak terminations

श्वस् and अन् are exactly like स्वप्

No 43 जक्ष् 2 P. to eat.

जक्षिति	जक्षितः	जक्षति ;	अजक्षीत् } अजक्षत् }	अजक्षिताम्	अजक्षुः ;
जक्षितु,	जक्षिताम्,	जक्षतु,	जक्ष्यात्,	जक्ष्याताम्,	जक्ष्युः

Other forms are easy

The only difference of जक्ष् is that it has जक्षति, अजक्षुः, and जक्षतु in the 3rd person plurals of the Present, Imperfect and Imperative and in this respect जक्ष् is like शास्, चकास्, दरिद्रा, जागृ and विद् by rules 4 and 5, while in the other respects, it resembles रुद्, स्वप् etc.

No. 44 चक्ष् 2 Ā to speak

चष्टे	चक्षाते	चक्षते	अचष्ट	अचक्षाताम्	अचक्षत
चक्षे	चक्षाथे	चड्ढ्वे	अचष्ठाः	अचक्षाथाम्	अचड्ढ्वम्
चक्षे	चक्ष्वहे	चक्ष्महे	अचक्षि	अचक्ष्वहि	अचक्ष्महि
चष्टाम्	चक्षाताम्	चक्षताम्	चक्षीत	चक्षीयाताम्	चक्षीरन्
चक्ष्व	चक्षाथाम्	चड्ढ्वम्	चक्षीथाः	चक्षीयाथाम्	चक्षीध्वम्
चक्षै	चक्षावहै	चक्षामहै	चक्षीय	चक्षीवहि	चक्षीमहि

Rule 17 स् or क् being the first member of a conjunct consonant, and when the latter is at the end of a word or followed by any consonant except a nasal or a semi vowel, is dropped चक्ष् becomes चष्

Rule 18 ड् or ष् before स् becomes क् चष् becomes चक्

Rule 19 When dentals are compounded with linguals, the corresponding linguals are substituted

Dentals	त	थ	द	ध	न	ड् is substitued for ष्
corresponding linguals	ट	ठ	ड	ढ	ण	चष्+ते = चष्+टे.

Rule 20 If a consonant except a nasal or a semi vowel, is followed by the 3rd or the 4th letter of a class, the 3rd letter of the class is substituted ड् is substituted for ष्

Rule 21 स् not being at the end of a word and forming part of a substitute or a termination, following a vowel except अ or आ, a semi vowel, a letter of the guttural class or ह् becomes ष् चक्+से becomes चक्+षे Root चक्ष् is peculiar in that all the above rules apply to as will be seen below .—

चक्ष्+से-स्व (1) चष्+से-स्व by rule 17, चक्ष् becomes चष्,

(2) चष् becomes चक् by rule 18 hence we get चक्+से-स्व

(3) से and स्व become षे and ष्व by rule 21. Hence we get चक्+षे-ष्व = चक्षे, चक्ष्व i e 2nd person singular of the Present tense and 2nd singular of the Imperative mood

चक्ष्+ध्वे-ध्वम् = चष्+ध्वे ध्वम् (क्ष् becoming ष् by rule 17.)

= चड्+ध्वे ध्वम् (ड् is substituted for ष् by rule 20)

= चड्+ढ्वे - ढ्वम् (ढ् is substituted for ध् by rule 19)

= चड्ढ्वे अचड्ढ्वम् and चड्ढ्वम् i e 2nd person plural of Present, Imperfect and Imperative

चक्ष्+ते-था -त, ताम् = चष्+ते था त-ताम् by rule 17.

= चष्+टे ठा , ट-टाम् by rule 19.

= चष्टे अचष्ठा -अचष्ट- and चष्टाम् Present 3rd singular, Imperfect 2nd singular, Imperfect 3rd singular and Imperative 3rd singular

No 45 वच् 2 P to speak

वक्ति	वक्त	—	अवक्-ग्	अवक्ताम्	अवचन्
वक्षि	वक्थ	वक्थ	अवक् ग्	अवक्तम्	अवक्त
वच्मि	वच्व	वच्म	अवचम्	अवच्व	अवच्म

वक्तु	वक्ताम्	वचन्तु	वच्यात्	वच्याताम्	वच्यु
वग्धि	वक्तम्	वक्त	वच्या	वच्यातम्	वच्यात
वचानि	वचाव	वचाम	वच्याम्	वच्याव	वच्याम

Rule 22 In the conjugational tenses, वच् is defective in the 3rd person plural Present tense only, according to some, in all the 3rd person plurals according to others, and according to some others in all the plurals

Rule 23 च् followed by a hard consonant becomes क् but when followed by any soft consonant, except a nasal or a semi-vowel, is changed to ग्

Rule 24 The final consonant of a word or form, except a nasal is changed to the first or third of its class Under the same circumstances च् is changed to ट् or ड्, वच्+सि=वक्+सि (by rule 28) = वक्+षि by rule 21 Hence we get वक्षि Present 2nd person singular स् is the termination in the Imperfect 2nd singular Hence we have अवच्+स्=अवक्+स् by rule 23 The 3rd person and the 2nd person singular terminations in the Imperfect tense are dropped after a consonant (by rule 15) Hence we have अवक् (स् being dropped) = अवक् or ग् by rule 24

In the same manner अवच्+त् (3rd singular) = अवक्+त्=अवक् (त् being dropped by rule 15) = अवक् or ग् by rule 24 वच्+थ -थ-ति-त -तम्-ताम् तु=वक्थ, वक्थ, वक्ति, वक्त -वक्तम् वक्ताम् and वक्तु by rule 23

Rule 25 The Parasmaipada Imperative 2nd singular termination 'हि' is changed to धि in the root हु 3 P and in roots ending in any consonant except a nasal or a semi vowel (i e ending in झल्) Hence वच्+धि=वग्+धि=वग्धि by rule 23.

No. 46 पृच् 2 Ā to come in contact with

पृक्ते	पृचाते	पृचते	अपृक्त	अपृचाताम्	अपृचत
पृक्षे	पृचाथे	पृग्ध्वे	अपृक्थाः	अपृचाथाम्	अपृग्ध्वम्
पृचे	पृच्वहे	पृच्महे	अपृचि	अपृच्वहि	अपृच्महि

पृक्ताम्	पृचाताम्	पृचताम्	पृचीत	पृचीयाताम्	पृचीरन्
पृक्ष्व	पृचाथाम्	पृग्ध्वम्	पृचीथाः	पृचीयाथाम्	पृचीध्वम्
पर्चै	पर्चावहै	पर्चामहै	पृचीय	पृचीवहि	पृचीमहि

पृच् + से – स्व = पृक् + से – स्व by rule 23 = पृक् + षे – ष्व by rule 21. पृक्षे-पृक्ष्व.

पृच्+ध्वे-ध्वम्=पृग्+ध्वे-ध्वम् by rule 22 पृग्ध्वे-पृग्ध्वम्. पृच् becomes पर्च् before the strong terminations ऐ-आवहै-आमहै. Hence we get पर्चै-पर्चावहै and पर्चामहै.

No. 47. वृज् 2. Ā. to avoid

वृक्ते	वृजाते	वृजते	अवृक्त	अवृजाताम्	अवृजत
वृक्षे	वृजाथे	वृग्ध्वे	अवृक्थाः	अवृजाथाम्	अवृग्ध्वम्
वृजे	वृज्वहे	वृज्महे	अवृजि	अवृज्वहि	अवृज्महि

वृक्ताम्	वृजाताम्	वृजताम्	वृजीत	वृजीयाताम्	वृजीरन्
वृक्ष्व	वृजाथाम्	वृग्ध्वम्	वृजीथाः	वृजीयाथाम्	वृजीध्वम्
वर्जै	वर्जावहै	वर्जामहै	वृजीय	वृजीवहि	वृजीमहि

Rule 26. ज् followed by a hard consonant becomes क् and when followed by a soft consonant except a nasal or a semi-vowel becomes ग्.

वृज्+से-स्व=वृक्+से-स्व by rule 26 वृक्+षे-ष्व by rule 21=वृक्षे-वृक्ष्व. वृज्+ध्वे-ध्वम्=वृग्+ध्वे-ध्वम् by rule 26=वृग्ध्वे-वृग्ध्वम्.

No. 48 मृज् 2. P. to wipe off, to cleanse

मार्ष्टि	मृष्टः	मार्जन्ति } मृजन्ति }	अमार्ट्-ड्	अमृष्टाम्	अमार्जन् } अमृजन् }
मार्क्षि	मृष्ठः	मृष्ठ	अमार्ट्-ड्	अमृष्टम्	अमृष्ट
मार्ज्मि	मृज्वः	मृज्मः	अमार्जम्	अमृज्व	अमृज्म

मार्ष्टि	मृष्टाम्	मार्जन्तु / मृजन्तु	मृज्यात्	मृज्यास्ताम्	मृज्यु,
मृड्ढि	मृष्टम्	मृष्ट	मृज्याः	मृज्यास्तम्	मृज्यास्त
मार्जानि	मार्जाव	मार्जाम	मृज्यासम्	मृज्यास्व	मृज्यास्म

Rule 27. The penultimate ऋ of मृज् takes वृद्धि necessarily when followed by strong terminations and optionally before vowel weak terminations

Rule 28 मृज् changes the ज् to ष् and becomes मृष् before any consonant except a nasal or a semi vowel or by nothing मृज्+सि (strong)=मार्ज्+सि by rule 27=मार्ष्+सि by rule 28=मार्क्+सि by rule 18 मार्क्+षि rule 21 मार्क्षि

मृज्+थ -य ति त -तम् त and ताम्=मृष्+थ -ति-त -तम्-त and ताम् by rule 28 As dentals are compounded with linguals (Rule 19) we get मृष्ठ -मृष्ठ, मार्ष्टि-मृष्ट -मृष्टम् मृष्ठ-मृष्टाम् अमार्ष्+स्-त् by rule 28 and स्-त् are finally dropped by rule 15=अमार्ष्-अमार्ट् by rule 24

मृज्+धि (Imperative 2nd singular) मृष्+धि by rule28=मृड्+धि by rule 20 मृड्+ढि by rule 19=मृड्ढि

No 49 ईड् 2 Ā to praise

ईट्टे	ईडाते	ईडते	ऐट्ट	ऐडाताम्	ऐडत
ईडिषे	ईडाथे	ईडिध्वे	ऐट्ठाः	ऐडाथाम्	ऐड्ढ्वम्
ईडे	ईड्वहे	ईड्महे	ऐडि	ऐड्वहि	ऐड्महि
ईट्टाम्	ईडाताम्	ईडताम्	ईडीत	ईडीयाताम्	ईडीरन्
ईडिष्व	ईडाथाम्	ईडिध्वम्	ईडीथाः	ईडीयाथाम्	ईडीध्वम्
ईडै	ईडावहै	ईडामहै	ईडीय	ईडीवहि	ईडीमहि

Rule 29 Roots ईड् and ईश् insert इ before the terminations beginning with स् or ध् (except Imperfect 2nd plural). But ईर् does not insert इ

Rule 30 A consonant except a nasal or semi vowel before a hard consonant substitutes the 1st letter of its class ड् becomes ट् etc

· ईड् + ते, थाः, त, ताम् = ईट् + ते, थाः, त, ताम् by rule 30 = ईट्टे, ऐड्ढाः, ऐड्ढ and ईड्ढाम् by rule 19.

We have ईडिषे, ईडिध्वे, ईडिष्व and ईडिष्वम् by rule 29. In ऐड्ढ्वम् there is no इ as per exception in rule 29.

No 50 ईश् 2.A to rule, like ईड् 2 A. No 49 ईष्टे, ऐष्ट, ऐष्ठाः, ऐड्ढ्वम् and ईष्ठाम् have to be noted.

No. 51 ईर् 2.A. to go like ईड् except that there is no इ before स् and ध्व्. Hence the forms ईर्षे, ईर्ध्वे, ऐर्ध्वम् and ईर्ध्वम् should be remembered.

No. 52. अद् 2. P. to eat

अत्ति	अत्तः	अदन्ति	आदत्	आत्ताम्	आदन्
अत्सि	अत्थः	अत्थ	आदः	आत्तम्	आत्त
अद्मि	अद्वः	अद्मः	आदम्	आद्व	आद्म
अत्तु / अत्तात्	अत्ताम्	अदन्तु	अद्यात्	अद्याताम्	अद्युः
अद्धि / अत्तात्	अत्तम्	अत्त	अद्याः	अद्यातम्	अद्यात
अदानि	अदाव	अदाम	अद्याम्	अद्याव	अद्याम

Rule 31. अ is inserted before स् and त् of the Imperfect tense in अद् 2. P.

अद् + सि – थः – ति = अत् + सि = थ. – ति by rule 30=अत्सि, अत्थः, अत्ति. आ + अद् + स् – त्=आ + अद् + अस् – अत् by rule 31=आदः–आदत् अद्धि by rule 25

No. 53 विद् 2 P. to know

वेत्ति / वेद	वित्तः / विदतुः	विदन्ति / विदुः	अवेत् / अवेद्	अवित्ताम्	अविदुः
वेत्सि / वेत्थ	वित्थः / विदथुः	वित्थ / विद	अवेत्-द् / अवेः	अवित्तम्	अवित्त
वेद्मि / वेद	विद्वः / विद्व	विद्मः / विद्म	अवेदम्	अविद्व	अविद्म

वेत्तु / विदाङ्करोतु	वित्ताम् / विदाङ्कुरुताम्	विदन्तु / विदाङ्कुर्वन्तु	विद्यात्	विद्याताम्	विद्युः
विद्धि / विदाङ्कुरु	वित्तम् / विदाङ्कुरुतम्	वित्त / विदाङ्कुरुत	विद्याः	विद्यातम्	विद्यात
वेदानि / विदाङ्करवाणि	वेदाव / विदाङ्करवाव	वेदाम / विदाङ्करवाम	विद्याम्	विद्याव	विद्याम.

Rule 32. Roots ending in द् change the द् *optionally to* र् *or* visarga in the Imperfect 2nd singular.

Rule 33. The *root* विद् 2 P. *take optional forms throughout* the Present tense and the Imperative mood. In the Present tense, the terminations of the Perfect are added, while in the Imperative the corresponding forms of कृ 8 U. to do, are added, after adding आम् to विद्.

वेत्सि, वेत्ति etc where द् is changed to त् by rule 30. उस् is substituted for अन् (Rule 5). Hence we have अ + विद् + उस्=अविदुः, अवेद् becomes अवेत् also by Rule 30; अवेद् or अवेत्= अवेः optionally by rule 32 Hence अवेद्, अवेत्, अवे. in Imperfect 2nd singular. विद्धि by Rule 25.

No. 54 हन् 2. P. to kill

हन्ति	हतः	घ्नन्ति	अहन्	अहताम्	अघ्नन्
हंसि	हथः	हथ	अहन्	अहतम्	अहत
हन्मि	हन्वः	हन्मः	अहनम्	अहन्व	अहन्म
हन्तु	हताम्	घ्नन्तु	हन्यात्	हन्याताम्	हन्युः
जहि	हतम्	हत	हन्याः	हन्यातम्	हन्यात
हनानि	हनाव	हनाम	हन्याम्	हन्याव	हन्याम

No. 55 हन् Ātmanepada

This root is used in the Ātmanepada in certain cases

हते	घ्नाते	घ्नते	अहत	अघ्नाताम्	अघ्नत
हसे	घ्नाथे	हध्वे	अहथाः	अघ्नाथाम्	अहध्वम्
घ्ने	हन्वहे	हन्महे	अघ्नि	अहन्वहि	अहन्महि

हताम्	घ्नाताम्	घ्नताम्	घ्नीत	घ्नीयाताम्	घ्नीरन्
हत्स्व	घ्नाथाम्	हध्वम्	घ्नीथा	घ्नीयाथाम्	घ्नीध्वम्
हनै	हनावहै	हनामहै	घ्नीय	घ्नीवहि	घ्नीमहि

('आङोयमहनः' इत्यात्मनेपदम्)

Rule 34 The final न् of हन् is dropped before a weak termination beginning with any consonant except a nasal or a semi-vowel i e consonantal weak terminations except व and म Hence the base becomes ह

Rule 35 The penultimate अ of हन् is dropped before a vowel weak terminations and हन् becomes ह्न् The ह् is changed to घ् and thus हन् finally becomes घ्न्.

Rule 36 Imperative 2nd singular of हन् is जहि as ह becomes ज before हि

Rule 37 म् or न् in the middle of a word is necessarily changed into an Anusvāra before श्, ष्, स्, and ह्

Forms in the Parasmaipadi

The bases are —

(1) हन् (a) before all strong teminations (except before हि of the Present tense where it is changed to ह)

(b) before व and म the Present and the Imperfect

(c) before य of the Potential throughout

(2) ह before consonantal weak terminations except व and म

(3) घ्न before vowel weak terminations

(4) ज before हि

N B The 3rd and 2nd person singulars in the Imperfect are both अहन् as त् and स् are dropped by rule 15

Bases in the Ātmanepadi are the same as in the Parasmaipadi except the following

(1) The Potential terminations in the Ātmanepadi do not begin in व् but begin in ई and are vowel weak terminations Hence the base in the Potential is उष्

(2) There is no हि 2nd person singular termination in the Ātmanepadi and the termination being स्व the base before स्व is इ and we have the form इस्व

No 56 वश् 2 P to wish

वष्टि	उष्ट	उशन्ति	अवट्-ड्	औष्टाम्	औशन्
वक्षि	वष्ठ	वष्ठ	अवट् ड्	औष्टम्	औष्ट
वश्मि	उश्व	उश्म	अवशम्	औश्व	औश्म
वष्टु	उष्टाम्	उशन्तु	उश्यात्	उश्याताम्	उश्युः
उड्ढि	उष्टम्	उष्ट	उश्याः	उश्यातम्	उश्यात
वशानि	वशाव	वशाम	उश्याम्	उश्याव	उश्याम

Rule 38 The ending श् or छ् of roots and the final consonants of the roots व्रश्च्, भ्रस्ज्, सृज्, मृज्, यज्, राज् and भ्राज् become ष् before any consonant except a nasal or semi-vowel or before nothing

Rule 39 वश् takes सम्प्रसारण (see under सम्प्रसारण—Chapter VIII) *and the व in वश् is changed to उ and वश् therefore becomes* उश् before the weak terminations in the conjugational tenses

वश् + ति = वष् + ति by rule 38 = वष् + टि by rule 19 = वष्टि

वश् + त = उश् + त by rule 39 = उष् + त by rule 38 = उष् + ट by rule 19 = उष्ट

अ + वश् + त् – स् = अ + वष् + त् – स् by rule 38 = अवष् only स् and त् being chopped by rule 15 = अवट् or अवड् by rule 24 वश्+धि=उश्+धि by rule 39 = उष्+धि by rule 38 = उड्+धि by rule 20 उड्+ढि by rule 19 = उड्ढि

No. 57 द्विष् 2.U. to hate. Parasmaipadi

द्वेष्टि	द्विष्टः	द्विषन्ति	अद्वेट्-ड्	अद्विष्टाम्	अद्विषन् } अद्विषुः }
द्वेक्षि	द्विष्ठः	द्विष्ठ	अद्वेट्-ड्	अद्विष्टम्	अद्विष्ट
द्वेष्मि	द्विष्वः	द्विष्मः	अद्वेषम्	अद्विष्व	अद्विष्म
द्वेष्टु	द्विष्टाम्	द्विषन्तु	द्विष्यात्	द्विष्याताम्	द्विष्युः
द्विड्ढि	द्विष्टम्	द्विष्ट	द्विष्याः	द्विष्यातम्	द्विष्यात
द्वेषाणि	द्वेषाव	द्वेषाम	द्विष्याम्	द्विष्याव	द्विष्याम

No. 58 द्विष् Ātmanepadi

द्विष्टे	द्विषाते	द्विषते	अद्विष्ट	अद्विषाताम्	अद्विषत
द्विक्षे	द्विषाथे	द्विड्ढ्वे	अद्विष्ठाः	अद्विषाथाम्	अद्विड्ढ्वम्
द्विषे	द्विष्वहे	द्विष्महे	अद्विषि	अद्विष्वहि	अद्विष्महि
द्विष्टाम्	द्विषाताम्	द्विषताम्	द्विषीत	द्विषीयाताम्	द्विषीरन्
द्विक्ष्व	द्विषाथाम्	द्विड्ढ्वम्	द्विषीष्ठाः	द्विषीयाथाम्	द्विषीध्वम्
द्वेषै	द्वेषावहै	द्वेषामहै	द्विषीय	द्विषीवहि	द्विषीमहि.

द्वेष्टि etc } द्वेषाणि etc } द्वेष् is the base by गुण before consonantal strong and also vowel strong terminations.

अद्विषन् } अद्विषुः } द्विष् takes उस् optionally instead of अन्. Hence two forms. द्विष् is the base before all weak teminations.

No. 59 अस् 2.P. to be

अस्ति	स्तः	सन्ति	आसीत्	आस्ताम्	आसन्
असि	स्थः	स्थ	आसीः	आस्तम्	आस्त
अस्मि	स्वः	स्मः	आसम्	आस्व	आस्म
अस्तु	स्ताम्	सन्तु	स्यात्	स्याताम्	स्युः
एधि	स्तम्	स्त	स्याः	स्यातम्	स्यात
असानि	असाव	असाम	स्याम्	स्याव	स्याम

Rule 40 एधि is irregular like the 2nd person singulars (Imperative mood) of चकास् 2 P, वस् 2 P, शास् 2 P, दन् 2 P, दा 3, U P, धा 3 U P, and हा 3 P to abandon

Rule 41 The initial अ of अस् is dropped and अस् becomes स् before weak terminations

Rule अस् drops its स् before a termination beginning with स्.

Rule 43 ई is prefixed to the terminations स् and त् of the Imperfect 2nd and 3rd singulars

(1) स्त etc in the Present tense, आस्ताम् etc in the Imperfect, स्ताम् etc. in the Imperative, स्यात् etc in the Potential by rule 41

(2) Similarly सन्ति, आसन्, सन्तु by rule 41 In both these cases the base is स्

(3) एधि by rule 40

(4) आसीत् and आसी by rule 43

(5) असि by rule 42.

No 60 आस् 2 Ā to set.

आस्ते	आसाते	आसते	आस्त	आसाताम्	आसत
आस्से	आसाथे	आध्वे	आस्थाः	आसाथाम्	आध्वम्
आसे	आस्वहे	आस्महे	आसि	आस्वहि	आस्महि
आस्ताम्	आसाताम्	आसताम्	आसीत	आसीयाताम्	आसीरन्
आस्स्व	आसाथाम्	आध्वम्	आसीथाः	आसीयाथाम्	आसीध्वम्
आसै	आसावहै	आसामहै	आसीय	आसीवहि	आसीमहि

Rule 44 The स् of आस् before a termination beginning with ध् is chopped

आध्वे, आध्वम् (Imperfect) and आध्वम् (Imperative) by rule 44

आध्वम् is the same form in the plural of both the Imperfect and Imperative.

In शास्ते and आस्स्व the स् of आस् is retained while in अस् 2.P. No. 59, the स् of अस् is dropped and we have असि

No. 61 वस् 2 A. to wear } like आस् 2.A.
No. 62 शास् with आ 2 A. to bless }

No. 63 शास् 2.P. to teach, to govern.

शास्ति	शिष्टः	शासति	अशात्-द्	अशिष्टाम्	अशासुः
शास्सि	शिष्ठः	शिष्ठ	अशात्-द् } अशाः }	अशिष्टम्	अशिष्ट
शास्मि	शिष्वः	शिष्मः	अशासम्	अशिष्व	अशिष्म

शास्तु	शिष्टाम्	शासतु	शिष्यात्	शिष्याताम्	शिष्युः
शाधि	शिष्टम्	शिष्ट	शिष्याः	शिष्यातम्	शिष्यात
शासानि	शासाव	शासाम	शिष्याम्	शिष्याव	शिष्याम

Rule 45. The penultimate आ of शास् is changed to इ and शास् becomes शिष् before Consonantal weak terminations. Hence the forms शिष्टः etc in the Present tense, अशिष्टाम् etc. in the Imperfect, शिष्टम् etc in the Imperative and शिष्यात् etc. throughout the Potential.

Rule 46. Before त् the 3rd singular termination, Imperfect, the final स् of roots is changed to त् or द् necessarily but before स् the 2nd singular termination, Imperfect, it is changed to त् or द् optionally. Hence we have अशात्-द् in 3rd singular while we have अशात्-द् } i.e. 3 forms in the 2nd singular Imperfect.
अशाः }

शासति-शासतु by rule 4 see under दरिद्रा 2 P. No. 15; अशासुः by rule 5, शाधि by rule 40

The bases are (1) शिष् before consonantal weak terminations and (2) शिष् before all the rest

No. 64 चकास् 2.P. to shine

चकास्ति	चकास्तः	चकासति	अचकात्-द्	अचकास्ताम्	अचकासुः
चकास्सि	चकास्थः	चकास्थ	अचकात्-द् } अचकाः }	अचकास्तम्	अचकास्त

चकास्मि	चकास्व	चकास्म	अचकासम्	अचकास्व	अचकास्म
चकास्तु	चकास्ताम्	चकासतु	चकास्यात्	चकास्याताम्	चकास्यु
चकाद्धि-धि	चकास्तम्	चकास्त	चकास्याः	चकास्यातम्	चकास्यात
चकासानि	चकासाव	चकासाम	चकास्याम्	चकास्याव	चकास्याम

चकाद्धि-धि Irregular forms by rule 40, चकासति, चकासतु by rule 4, अचकासु by rule 5 अचकात्-द् and अचकात्-द् / अचका } by rule 46

Note चकास्मि the स् is retained

No 65 दिह् 2 U to increase Parasmaipadi

देग्धि	दिग्धः	दिहन्ति	अधेक्-ग्	अदिग्धाम्	अदिहन्
धेक्षि	दिग्धः	दिग्ध	अधेक्-ग्	अदिग्धम्	अदिग्ध
देह्मि	दिह्वः	दिह्मः	अदेहम्	अदिह्व	अदिह्म
देग्धु	दिग्धाम्	दिहन्तु	दिह्यात्	दिह्याताम्	दिह्यु
दिग्धि	दिग्धम्	दिग्ध	दिह्याः	दिह्यातम्	दिह्यात
देहानि	देहाव	देहाम	दिह्याम्	दिह्याव	दिह्याम

No. 66 दिह् Ātmanepadi

दिग्धे	दिहाते	दिहते	अदिग्ध	अदिहाताम्	अदिहत
धिक्षे	दिहाथे	धिग्ध्वे	अदिग्धाः	अदिहाथाम्	अधिग्ध्वम्
दिहे	दिह्वहे	दिह्महे	अदिहि	अदिह्वहि	अदिह्महि
दिग्धाम्	दिहाताम्	दिहताम्	दिहीत	दिहीयाताम्	दिहीरन्
धिक्ष्व	दिहाथाम्	धिग्ध्वम्	दिहीथाः	दिहीयाथाम्	दिहीध्वम्
देहै	देहावहै	देहामहै	दिहीय	दिहीवहि	दिहीमहि

Rule 47 Roots ending in ह् and roots beginning with द् and ending in ह् change the ह् to ढ् and घ् respectively before any consonant except a nasal or a semi vowel or nothing.

Rule 48 Roots which begin with ब् ग् ड् and द् and ending with the 4th letter of a class or ह्, substitute भ् घ् ढ् and ध् respectively for ब् ग् ड् and द्

Rule 49 The initial त् or थ् of a termination following the 4th letter of a class is changed to ध्

दिह्+सि=देह्+सि by गुण=देघ्+सि by rule 47=धेघ्+सि by rule 48=धेक्+सि by rule 30=धेक्+षि by rule 21=धेक्षि. धिक्षे, धिक्ष्व are like धेक्षि.

अधेक् see the formation धेक् by rule 48 above.

दिह्+थः-तः=दिघ्+थः-तः by rule 47=दिघ्+धः by rule 49,

दिग्+धः by rule 20=दिग्धः both before थः and तः.

दिह्+ध्वे-ध्वम्=दिघ्+ध्वे-ध्वम् by rule 47=धिघ्+ध्वे-ध्वम् by rule 48=धिग्-ध्वे-ध्वम् by rule 20=धिग्ध्वे-धिग्ध्वम्.

No. 67 दुह् 2.U. to milk. Parasmaipadi

No. 68 दुह् Ātmanepadi

These are exactly like दिह् 2.U. reading दुह् for दिह् and दोह् for देह्.

No. 69 लिह् 2.U. to lick Parasmaipadi

लेढि	लीढः	लिहन्ति	अलेट्-ड्	अलीढाम्	अलिहन्
लेक्षि	लीढः	लीढ	अलेट्-ड्	अलीढम्	अलीढ
लेह्मि	लिह्वः	लिह्मः	अलेहम्	अलिह्व	अलिह्म

लेढु	लीढाम्	लिहन्तु	लिह्यात्	लिह्याताम्	लिह्युः
लेढि	लीढम्	लीढ	लिह्याः	लिह्यातम्	लिह्यात
लेहानि	लेहाव	लेहाम	लिह्याम्	लिह्याव	लिह्याम

No. 70 लिह् 2.U. Atmanepadi

लीढे	लिहाते	लिहते
लिक्षे	लिहाथे	लीढ्वे
लिहे	लिह्वहे	लिह्महे

लीढाम्	लिहाताम्	लिहताम्	लिहीत	लिहीयाताम्	लिहीरन्
लिक्ष्व	लिहाथाम्	लीढ्वम्	लिहीथाः	लिहीयाथाम्	लिहीध्वम्
लेहै	लेहावहै	लेहामहै	लिहीय	लिहीवहि	लिहीमहि

Rule 50. ढ् or र् followed by ढ् or र् is dropped and the preceding vowel if short is lengthened.

लिह्+थ -त =लिह्+ढ by rule 19=लीढ by rule 50 Similarly लेढि, लेढु etc by गुण and rule 19 and rule 50

लिह्+सि=लेह्+सि by गुण=लेढ्+सि by rule 47=लेक्+सि by rule 18=लेक्+षि by rule 21=लेक्षि, लिक्षे, लिक्ष्व are similarly formed

Third Conjugation or जुहोत्यादि Class

Rule 1 In this conjugation, the roots form their bases by reduplication i e doubling (द्वित्वम्)

Rule 2 The न् of the 3rd person plural terminations, अन्ति and अन्तु in the Present tense and the Imperative mood in the Parasmaipadi, is dropped and अन्ति and अन्तु become अति and अतु

Rule 3 In this conjugation, the Parasmaipadi Imperfect 3rd person plural termination is उस् instead of अन् and the final आ of roots is dropped before the उस्

Rule 4 The final इ, उ, ऋ (short or long) take गुण.

Rules regarding reduplication

Rule 5 The first vowel of a root together with the initial consonant if any is reduplicated i e doubled Thus पत् becomes पपत् and उस् becomes उउस् after reduplication

N B The first syllable in the reduplicated root is called the reduplicative syllable i e the first प in पपत् and the first उ in उउस्

Rule 6 In the case of roots with an initial conjunct consonant, only the first consonant along with the following vowel, is reduplicated E G प्रच्छ् becomes पप्रच्छ्; दुह् becomes दुदुह् Exception

Rule 7 If the first member of a conjunct consonant be a sibilant (i e श्, ष् or स्) and the second member a hard consonant, the second member, with the following vowel, is reduplicated Eg स्पन्द् and स्पर्ध् become पस्पन्द् and पस्पर्ध् respectively

Rule 8 A radical aspirate i e. 2nd or 4th letter of a class in the reduplicative syllable is changed to its corresponding

unaspirate i.e. to the 1st or 3rd letter of the class. E.g. फल् which first becomes फफल् afterwards becomes पफल. Similarly फण् becomes पफण्; भी becomes भीभी and then बिभी; धा becomes धाधा and finally दधा; छिद् becomes finally चिच्छिद्; भुज् becomes बुभुज.

Rule 9. A guttural is changed to its corresponding palatal and ह् is changed to ज्. E.g. खन् becomes खखन् by rule 5; छखन् by this rule; (ख guttural being changed to its corresponding palatal छ) and finally to चखन् by rule 8. हु 3 P. becomes जुहु; ही 3 P. becomes जिही.

In the Perfect tense where there is reduplication.

गद् 1.P.	becomes	जगद्
घुर् 1.P.	,,	जुघुर्
खिद् 6.P. 4.A. 7.A.	,,	चिखिद्
ह्रिद् 7.P.	,,	जिह्रिद्

Rule 10. (a) Radical long vowel is shortened

दा 3 U	—	ददा
धा 3.U.	—	दधा
भास् 1 A	—	बभास्
श्री 1 U.	—	शिश्री
ह्री 3 P.	—	जिह्री
काश् 1 A	—	चकाश्

Rule 13. The vowels इ and उ in the reduplicative syllable are changed to इय् and उव् when followed by a dissimilar vowel. उउप् becomes उओप् before a strong termination and finally becomes उवोप् by this rule.

Rule 14. In roots beginning with ऋ and in those beginning with अ and ending with 2 consonants, and in the root अश् 5 A. न् is inserted after the reduplicative syllable.

Eg. ऋच् 6 P. — आनर्च्
ऋध् 4 P. — आनर्ध्
ऋण् 1.U. — आनर्ण्
अर्च् 1.P. — आनर्च्
अञ्ज् 7.P. — आनञ्ज्
अश् 1.P. — आनश्
अङ्क् 1.A. — आनङ्क्
अर्द् 1.P. — आनर्द्
अर्ह् 1 P. — आनर्ह्

Rule 15. A root with an initial vowel and न्, द्, र्, as the first member of the following conjunct consonant, reduplicates the 2nd member of the conjunct consonant. ऊर्णु. ऊर्णुनु. न् the second member is reduplicated and not र् the first member.

Conjugation of the roots of the 3rd Conjugation.

No. 1 हु 3.P. to perform sacrifice.

जुहोति	जुहुतः	जुह्वति	अजुहोत्	अजुहुताम्	अजुहवुः
जुहोषि	जुहुथः	जुहुथ	अजुहो:	अजुहुतम्	अजुहुत
जुहोमि	जुहुवः	जुहुमः	अजुहवम्	अजुहुव	अजुहुम

जुहोतु	जुहुताम्	जुह्वतु	जुहुयात्	जुहुयाताम्	जुहुयुः
जुहुधि	जुहुतम्	जुहुत	जुहुयाः	जुहुयातम्	जुहुयात
जुहवानि	जुहवाव	जुहवाम	जुहुयाम्	जुहुयाव	जुहुयाम

Rule 16. The उ of हु is changed to व् (and not to उव् as by rule 10 (a) of the second conjugation) before a vowel weak termination हु becomes हु हु by rule 5; जुहु by rule 9. The उ of हु takes गुण before उस् 3rd person plural Imperfect tense. जुहु becomes जुहो and finally जुहव् which becomes the base and we have अजुहवुः and अजुहवम् and also जुहवानि, जुहवाव and जुहवाम before the strong terminations in the Imperative first person.

Rule 17. The Parasmaipadi Imperative 2nd person singular termination हि is changed to धि in roots which end in any consonant except a nasal or a semi-vowel and in the root हु 3.P. Hence the form जुहुधि.

The bases are (1) जुहो before consonantal strong

(2) जुहु before consonantal weak

(3) जुहव् before vowel strong and before उस्

(4) जुह्व् before vowel weak

(5) जुहुधि form in the Imperative 2nd singular.

No. 2 हा 3.P. to abandon

जहाति	जहीतः जहितः	जहति	अजहात्	अजहीताम् अजहिताम्	अजहुः
जहासि	जहीथः जहिथः	जहीथ जहिथ	अजहाः	अजहीतम् अजहितम्	अजहीत अजहित
जहामि	जहीवः जहिवः	जहीमः जहिमः	अजहाम्	अजहीव अजहिव	अजहीम अजहिम
जहातु	जहीताम् जहिताम्	जहतु	जह्यात्	जह्याताम्	जह्युः
जहाहि जहिहि जहीहि	जहीतम् जहितम्	जहीत जहित	जह्याः	जह्यातम्	जह्यात
जहानि	जहाव	जहाम	जह्याम्	जह्याव	जह्याम

हा becomes हाहा by rule 5 = हहा by rule 10 a = जहा by rule 9. Hence we get the forms जहाति, जहासि, जहामि etc.

Rule 18 The final आ of हा becomes ई or इ before the consonantal weak terminations of the Present and the Imperfect tenses and in the Imperative mood *i e* the base is जही or जहि Hence the forms are जहीत / जहित } *etc i e two forms in all the duals*

and plurals in the above three tenses and mood except the 3rd plurals जहति, अजहु and जहतु

The forms before the strong terminations तु, आनि, आव, आम are जहातु, जहानि, जहाव and जहाम

Rule 19 Before vowel weak terminations in the Present, Imperfect and the Imperative and before all the terminations in *the Potential throughout the* आ *is dropped and the base becomes* जह् Hence the forms are जहति, अजहु, जहतु and जह्यात् etc throughout in the Potential

N B *The* न् *of the* अन्ति *and* अन्तु *are dropped by rule 2 of* the 3rd conjugation rules

Rule 20 *The* आ *is optionally retained in the Imperative* 2nd singular Hence the forms जहाहि by rule 20 and जहीहि–जहिहि by rule 18 Thus there are 3 forms in the Imperative 2nd singular

The bases are —

(1) जहा before consonantal and vowel strong

(2) जह् *before the Potential and vowel weak*

(3) जही *or* जहि *before consonantal weak (except the Potential)*

(4) जहा, जही *and* जहि *before* हि

(5) Special *forms* जहति *and* जहतु *dropping the* न्

(6) अजहु taking उस्

No 3 हा 2 Ā. to go

जिहीते	जिहाते	जिहते	अजिहीत	अजिहाताम्	अजिहत
जिहीषे	जिहाथे	जिहीध्वे	अजिहीथा	अजिहाथाम्	अजिहीध्वम्
जिहे	जिहीवहे	निहीमहे	अजिहि	अजिहीवहि	अजिहीमहि

जिह्वीताम्	जिहाताम्	जिहताम्	जिहीत	जिहीयाताम्	जिहीरन्
जिहीष्व	जिहाथाम्	जिहीध्वम्	जिहीया	जिहीयाथाम्	जिहीध्वम्
जिहै	जिहावहै	जिहामहै	जिहीय	जिहीवहि	जिहीमहि

Rule 21 The vowel in the reduplicative syllable is changed to इ

Rule 22 The final vowel is changed to ई before consonantal weak terminations

Rule 23. It is retained before strong terminations

Thus the bases are as noted below —हा becomes हा हा and ह हा and finally जहा and it becomes जिहा by rule 21

The bases are (1) जिही before consonantal weak by rule 22

(2) जिह् before vowel weak by rule 23

(3) जिहा before consonantal and vowel strong by rule 21

N B, Though हा 3 A changes the reduplicative आ into इ and becomes जिहा, हा 3 P does not change the reduplicative vowel,

No 4 मा 3 Ā to measure (exactly like 3 Ā No 3)

Bases are —(1) मिमा before strong terminations

(2) मिमी before consonantal weak

and (3) मिम् before vowel weak.

No 5 दा 3 U to give Parasmaipadi

ददाति	दत्त	ददति	अददात्	अदत्ताम्	अददु
ददासि	दत्थ	दत्थ	अददा	अदत्ताम्	अदत्त
ददामि	दद्व	दद्म	अददाम्	अदद्व	अदद्म
ददातु	दत्ताम्	ददतु	दद्यात्	दद्याताम्	दद्यु
देहि	दत्ताम्	दत्त	दद्या	दद्यातम्	दद्यात
ददानि	ददाव	ददाम	दद्याम्	दद्याव	दद्याम

No 6 दा Ātmanepadı

दत्ते	ददाते	ददते	अदत्त	अददाताम्	अददत
दत्से	ददाथे	दद्ध्वे	अदत्था	अददाथाम्	अदद्ध्वम्
ददे	दद्वहे	दद्महे	अददि	अदद्वहि	अदद्महि

दत्ताम्	ददाताम्	ददताम्	ददीत	ददीयाताम्	ददीरन्
दत्स्व	ददाथाम्	दद्ध्वम्	ददीथा	ददीयाथाम्	ददीध्वम्
ददै	ददावहै	ददामहै	ददीय	ददीवहि	ददीमहि

Rule 25, Before the weak terminations (both consonantal and vowel) दा 3 U and धा 3 U drop the final आ and assume the forms दद् and दध् respectively Hence the form दत्त, दत्थ, दद्व, दद्म: etc.

Rule 26 The Parasmaipadı Imperative 3rd singulars ın दा and धा, drop the आ and take ए Hence the forms देहि and धेहि

The bases are (1) ददा before consonantal strong

and (2) दद् before vowel strong and before all weak terminatıons (both consonantal and vowel)

No 7 धा 3 U to put. Parasmaipadı (lıke दा 3 U. except ın certaın cases)

Only the forms which are different, are noted below ,—

Rule 27. धा which becomes दध् ordinarily assumes the form धत् before त्, थ्, स् and ध्

Present tense			Imperfect	Imperative
धत्त	धत्थ	धत्थ	अधत्ताम्-अधत्तम्-अधत्त	धत्तात् धेहि-धत्तम्-धत्त

N B The Present 3rd sıngular ıs दधाति Potentıal दधीत etc. As all the termınatıons begın wıth ई they are vowel weak termınations and hence the base ıs only दध्

No. 8 धा 3. U. Ātmanepadi

धत्ते, धत्से-धद्ध्वे ; अधत्त-अधत्थाः-अधद्ध्वम् ;

धत्ताम्-धत्स्व-धद्ध्वम् (3rd singular in the Ātmanepadi)

No. 9 भी 3. P. *to fear*

बिभेति	बिभीतः बिभितः	बिभ्यति	अबिभेत्	अबिभीताम् अबिभिताम्	अबिभयुः
बिभेषि	बिभीथः बिभिथः	बिभीथ बिभिथ	अबिभेः	अबिभीतम् अबिभितम्	अबिभीत अबिभित
बिभेमि	बिभीवः बिभिवः	बिभीमः बिभिमः	अबिभयम्	अबिभीव अबिभिव	अबिभीम अबिभिम

बिभेतु	बिभीताम् बिभिताम्	बिभ्यतु	बिभीयात् बिभियात्	बिभीयाताम् बिभियाताम्	बिभीयुः बिभियुः
बिभिहि बिभीहि	बिभीतम् बिभितम्	बिभीत बिभित	बिभीयाः बिभियाः	बिभीयातम् बिभियातम्	बिभीयात बिभियात
बिभयानि	बिभयाव	बिभयाम	बिभीयाम् बिभियाम्	बिभीयाव बिभियाव	बिभीयाम बिभियाम

भी becomes भीभी, बीभी and finally बिभी.

Rule 28. The final इ or ई not preceded by a conjunct consonant is changed to य् before vowel weak terminations, when the base contains more than one syllable. The base बिभी contains two syllables and the final ई is not preceded by a conjunct consonant. Hence बिभी becomes बिभ्य् and we get बिभ्यतु before अति and अतु.

The ई of भी takes गुण and finally becomes बिभय् before उस् Hence we get अबिभयु·

Rule 29. The final ई of भी is optionally shortened before consonantal weak terminations. Hence we have two forms (one with long ई and the other with short (इ) i.e. बिभीतः and बिभितः etc before the consonantal weak termination (1) तः, थः, थ, वः and मः Present tense 5 terminations (2) ताम्, तम्, त, व and म Imperfect 5 terminations (3) ताम्, हि, तम् and त Imperative 4 terminations.

(4) All the terminations in the Potential as all of them are consonantal weak as they begin with या.

The bases are (1) बिभे before consonantal strong.

(2) बिभय् before उस्

(3) बिभी and बिभि before consonantal weak

and (4) बिभ्य् before vowel weak.

No. 10 ह्री 3. P. to blush

जिह्रेति	जिह्रीतः	जिह्रियति	अजिह्रेत्	अजिह्रीताम्	अजिह्रयुः
जिह्रेषि	जिह्रीथः	जिह्रीथ	अजिह्रेः	अजिह्रीतम्	अजिह्रीत
जिह्रेमि	जिह्रीवः	जिह्रीमः	अजिह्रयम्	अजिह्रीव	अजिह्रीम.

जिह्रेतु	जिह्रीताम्	जिह्रियतु	जिह्रीयात्	जिह्रीयाताम्	जिह्रीयुः
जिह्रीहि	जिह्रीतम्	जिह्रीत	जिह्रीयाः	जिह्रीयातम्	जिह्रीयात
जिह्रयाणि	जिह्रयाव	जिह्रयाम	जिह्रीयाम्	जिह्रीयाव	जिह्रीयाम

ह्री becomes ह्री ह्री, जीह्री and finally जिह्री-The ई of ह्री has a conjunct consonant before it i.e. ह्र. Hence it is not changed to य् as भी no 9. but is changed to इय् by rule 6 of the 2nd conjugation rules.

The bases are (1) जिह्रे before consonantal strong.

(2) जिह्री before consonantal weak

(3) जिह्रय् before vowel strong and before उस्

and (4) जिह्रिय् before vowel weak.

No. 11 3 U. भृ to bear, to support. Parasmaipadi.

बिभर्ति	बिभृतः	बिभ्रति	अबिभः	अबिभृताम्	अबिभरुः
बिभर्षि	बिभृथः	बिभृथ	अबिभः	अबिभृतम्	अबिभृत
बिभर्मि	बिभृवः	बिभृमः	अबिभरम्	अबिभृव	अबिभृम

बिभर्तु	बिभृताम्	बिभ्रतु	बिभृयात्	बिभृयाताम्	बिभृयुः
बिभृहि	बिभृतम्	बिभृत	बिभृयाः	बिभृयातम्	बिभृयात
बिभराणि	बिभराव	बिभराम	बिभृयाम्	बिभृयाव	बिभृयाम

No. 12 भृ Ātmanepadi

बिभृते	बिभ्राते	बिभ्रते	अबिभृत	अबिभ्राताम्	अबिभ्रत
बिभृषे	बिभ्राथे	बिभृध्वे	अबिभृथाः	अबिभ्राथाम्	अबिभृध्वम्
बिभ्रे	बिभृवहे	बिभृमहे	अबिभ्रि	अबिभृवहि	अबिभृमहि
बिभृताम्	बिभ्राताम्	बिभ्रताम्	बिभ्रीत	बिभ्रीयाताम्	बिभ्रीरन्
बिभृष्व	बिभ्राथाम्	बिभृध्वम्	बिभ्रीथाः	बिभ्रीयाथाम्	बिभ्रीध्वम्
बिभरै	बिभरावहै	बिभरामहै	बिभ्रीय	बिभ्रीवहि	बिभ्रीमहि

भृ becomes भृभृ by rule ?; भ भृ by rule 10 b; बभृ by rule 8. and finally बिभृ by rule 21.

Rule 30. त् the 3rd singular termination in the Imperfect tense is dropped and visarga is substituted for र्. Hence we get अ+बिभर्+त्=अ+बिभः+nil=अबिभः

The bases are:—

(1) बिभर्, before consonantal vowel strong.

(2) बिभृ before consonantal weak.

and (3) बिभ्र् before vowel weak.

No 13 पृ 3 P. to fill. This is exactly like भृ 3 U. (P) No 11

पृ becomes पृपृ by rule 5; पपृ by rule 10 and finally पिपृ by rule 21.

The bases are (1) पिपर् before consonantal and vowel strong

(2) पिपृ before consonantal weak

and (3) पिप्र् before vowel weak.

No. 14 ऋ 3 P. to go. Parasmaipadi.

इयर्ति	इयृतः	इयृति	ऐयः	ऐयृताम्	ऐयरुः
इयर्षि	इयृथः	इयृथ	ऐयः	ऐयृतम्	ऐयृत
इयर्मि	इयृवः	इयृमः	ऐयरम्	ऐयृव	ऐयृम
इयर्तु	इयृताम्	इयृतु	इयृयात्	इयृयाताम्	इयृयुः
इयृहि	इयृतम्	इयृत	इयृयाः	इयृयातम्	इयृयात
इयराणि	इयराव	इयराम	इयृयाम्	इयृयाव	इयृयाम

Rule 31 अ of the reduplicative syllable of ऋ is changed to इ। This इ is changed to इय् before ऋ a dissimilar vowel by rule 13

ऋ becomes ऋ ऋ by rule 5; अर् by rule 10 b, इ ऋ-by rule 31 above and finally इय् ऋ by rule 13=इयृ which becomes the base before consonantal weak termination

(1) इयृत, इयृथ, इयृय, इयृव, इयृम in the Present tense, इयृताम्, इयृतम्, इयृत in Imperative and इयृयात् etc throughout the Potential

(2) इय्र् before vowel weak terminations Hence the forms इय्रति, इय्रतु and ऐयरु by गुण before उस्

N B आ+इयृ=ऐयृ. ऐयर् by गुण
and (3) इयर् *before consonantal and vowel strong*

Hence इयर्+ति-सि-मि-तु=इयर्ति etc and इयराणि, इयराव, इयराम

N B *After the formation of the base* इयृ, ऋ is (exactly) like पृ 3 P No 13 or भृ 3 U P No 11

No 15 पॄ 3 P to fill

पिपर्ति	पिपूर्तः	पिपुरति	अपिपः	अपिपूर्ताम्	अपिपरुः
पिपर्षि	पिपूर्थः	पिपूर्थ	अपिपः	अपिपूर्तम्	अपिपूर्त
पिपर्मि	पिपूर्वः	पिपूर्मः	अपिपरम्	अपिपूर्व	अपिपूर्म
पिपर्तु	पिपूर्ताम्	पिपुरतु	पिपूर्यात्	पिपूर्याताम्	पिपूर्युः
पिपूर्हि	पिपूर्तम्	पिपूर्त	पिपूर्याः	पिपूर्यातम्	पिपूर्यात
पिपराणि	पिपराव	पिपराम	पिपूर्याम्	पिपूर्याव	पिपूर्याम

Rule 32. Long ॠ of a root whether final or penultimate when it does not take गुण or वृद्धि is changed to इर् but it is changed to उर् *if a labial or a* व् *precedes and the* इर् *or* उर् *is lengthened before a vowel weak termination* पॄ by rule 5 becomes पॄपॄ, पपॄ by rule 10 b, and finally पिपॄ *by rule 31*

The bases are (1) पिपर् before consonantal and vowel strong
(2) पिपूर् (long ऊ) before consonantal weak
and (3) पिपुर् (*short* उ) *before vowel weak*

No 16 निज् 3 U. to wash Parasmaipadı

नेनेक्ति	नेनिक्त	नेनिजति	अनेनेक् ग्	अनेनिक्ताम्	अनेनिजु
नेनेक्षि	नेनिक्थ	नेनिक्थ	अनेनेक् ग्	अनेनिक्तम्	अनेनिक्त
नेनेज्मि	नेनिज्वः	नेनिज्मः	अनेनिजम्	अनेनिज्व	अनेनिज्म
नेनेक्तु	नेनिक्ताम्	नेनिजतु	नेनिज्यात्	नेनिज्याताम्	नेनिज्यु
नेनिग्धि	नेनिक्तम्	नेनिक्त	नेनिज्या	नेनिज्यातम्	नेनिज्यात
नेनिजानि	नेनिजाव	नेनिजाम	नेनिज्याम्	नेनिज्याव	नेनिज्याम

No 17 निज् 3 U Ātmanepadı

नेनिक्ते	नेनिजाते	नेनिजते	अनेनिक्त	अनेनिजाताम्	अनेनिजत
नेनिक्षे	नेनिजाथे	नेनिग्ध्वे	अनेनिक्था	अनेनिजाथाम्	अनेनिग्ध्वम्
नेनिजे	नेनिज्वहे	नेनिज्महे	अनेनिजि	अनेनिज्वहि	अनेनिज्महि
नेनिक्ताम्	नेनिजाताम्	नेनिजताम्	नेनिजीत	नेनिजीयाताम्	नेनिजीरन्
नेनिक्ष्व	नेनिजाथाम्	नेनिग्ध्वम्	नेनिजाथा	नेनिजीयाथाम्	नेनिजीध्वम्
नेनिजै	नेनिजावहै	नेनिजामहै	नेनिजीय	नेनिजीवहि	नेनिजीमहि

Rule 33 In निज्, विज् and विष् the vowel of the reduplicative syllable takes गुण before all the personal terminations

Rule 34 In the third conjugation, the penultimate short vowel does not take गुण before vowel strong terminations निज् by rule 5 becomes निनिज् It becomes नेनिज् by rule 33 There is गुण before consonatal strong terminations and hence निनिज् becomes नेनेज् and hence we have नेनेक्ति, नेनेक्षि, नेनेज्मि, अनेनेक्-ग् But we have only अनेनिजम् and not अनेनेजम् before vowel strong terminations आनि, आव, आम in the Parasmaipadı and ऐ, आवहै and आमहै in the Ātmanepadı there is no गुण and hence we have नेनिजानि, नेनिजाव, नेनिजाम and नेनिजै, नेनिजावहै, नेनिजामहै, But we have नेनेक्तु before तु consonantal strong termination Throughout the Ātmanepadı, the base is only नेनिज् as there are no consonantal strong terminations, in the Ātmanepadı

Similarly throughout the Potential both in the Parasmaipadı and the Ātmanepadı the base is only नेनिज् as in the Parasmaipadı all the terminations are consonantal weak hence there is no गुण,

while in the Ātmanepadi all terminations are vowel weak. Hence there is no गुण.

The bases are—(1) नेनेज् before consonantal strong
and (2) नेनिज् before consonantal weak, vowel strong and voweal weak.

Similar No 18 विज् 3 U P to separate
No 19 विज् A do
No 20 विष् 3 U P. to surround
No 21 विष् A do

Forms before consonantal strong terminations

विज्—वेवेज्मि वेवेक्षि वेवेक्ति अवेवेक्-ग् } The 3rd singular and the 2nd singular in the Imperfect are same.
विष्—वेवेष्मि वेवेक्षि वेवेष्टि अवेवेट्-ड्

Forms before vowel strong terminations

विज्—वेविजानि वेविजाव वेविजाम, वेविजै वेविजावहै, वेविजामहै—अवेविजम्
विष्—वेविषाणि वेविषाव वेविषाम; वेविषै, वेविषावहै, वेविषामहै—अवेविषम्

Similarly वेविज् and वेविष् are the bases before vowel weak and consonantal weak terminations —

CAUSAL

The causal of a root implies that a person or thing causes another person or thing to perform the action or to undergo the state, denoted by the root

(1) FORMATION OF THE BASE The causal base is formed by adding अय to the root before adding the terminations. The same vowel changes, as before the अय of the 10th conjugation, take place in the causal also

Rule 2. The causal takes both Parasmaipada and Atmanepada. But the following roots take only Parasmaipada.

Roots having the sense of 'to swallow' or 'to move' take only Parasmaipada · निगरणचलनार्थेभ्यश्च.

But मादयति-ते in the sense of "to madden".

जन् 4 A, 8. जनयति P only according to rule 3.

नट् above is नटयति-ते but नाटयति-ते in the sense of "to act".

ध्वन्-ध्वनयति-ते "to ring a bell".

But ध्वानयति to cause to articulate indistinctly. (अस्पष्टाक्षर मुच्चारयति)

1. P. स्वन् 16 to sound स्वानयति—ते.

ज्वर् above ज्वरयति only (see rule 3).

ज्वल् above ज्वलयति-ते also ज्वालयति-ते see rule 6.

चल् above चलयति only (Rule 2) चालयति throws(कम्पनादन्यत्र-न मित्).

Rule 5 a But the following roots ending in अम् lengthen the penultimate अ.

1. P. अम्-आमयति-ते

चम् 75 चामयति only P

यम् 186 यामयति-ते

4 P. शम् 29 to see शामयति-ते (दर्शने न मित्).

1 A कम् 73 कामयति-ते.

Rule 6. The following roots optionally lengthen the penultimate अ when without a preposition

('ग्लास्नावनुवमाम्' इति अनुपसर्गाद्वा मित्वम्। 'ज्वलह्वलह्मलनमामनुपसर्गाद्वा' इति एषां मित्वं वा) उपसृष्टस्य नित्यं मित्वम्.

ग्लै 1. P. 147 ग्लापयति or ग्लपयति-ते but प्रग्लपयति-ते.

स्ना 2 P 29, वन् 8 A 3

वम् 1. P. 25 उद्वमयति-ते

नम् 187, उन्नमयति-ते

ज्वल् 30, प्रज्वलयति-ते

ह्वल् — विह्वलयति only

ह्मल् — प्रह्मलयति

Rule 7 The final vowel takes वृद्धि.

1 P क्षि 133, क्षाययति-ते

5. U. धु. 6. धावयति-ते

Rule 8 The final vowel of the following roots substitute आ and insert प्.

1. P. जि 132, जापयति-ते

2. A. इ with अधि 18, अध्यापयति-ते

4. A. दी 23, दापयति-ते

1. P. धे 146, धापयते But धापयति also when not conveying a reflexive sense धापयति पयः.

1. P. गै. 156, गापयति-ते

1. 3. P. ऋ 161, 11, अर्पयति-ते (Here no आ is substituted, but only गुण) 9. U. क्री 27, क्रापयति-ते.

5. U. मि 12, } मापयति-ते [But मी 4. A. is मापयति-ते]
9. U. मी 35 }

Rule 9. Roots ending in आ (including ए, ऐ, ओ changeable to आ) and the roots ह्री 3. P., री 4. A, 9. P., क्नूय् 1. A and क्ष्माय् 1. A. insert प्.

दा. 1. P. 128, } दापयति-ते
2. P. 26 }
3. U. 6 }

धा 3. U. 7

स्था 1. P. 127 }
म्ना 129 }

ध्यै 1. P. 152 }
घ्रा 131 }

दो 4. P. 49 [But छो, शो and सो have छाययति-ते etc.]

ह्री 3. P, 4. ह्रेपयति-ते } Note the change ह्रे and रे instead of
री 9 P. 31 } रेपयति-ते } into ह्री and री.
4. A 29 }

क्नूय् 1. A. 62. क्नोपयति-ते Note the change to क्नो

क्ष्माय् 1. A. 63 क्ष्मापयति-ते [But स्फाय् 1. A, is स्फावयति and क्ष्मय् 1. A is क्ष्मययति].

Rule 10 The following roots insert य् instead of प्

शो 4 P 47 } शाययति-ते
छो 46
सो 48

ह्वे 1 U 145 }
व्ये 1 U 144 } ह्वाययति-ते
वे 1 U 143 }

पा 1 P 126 पाययति only ('न पाद्म्याङ्—' see rule 4).

Rule 11 क्षै, श्रा or श्रै to cook, and ज्ञा shorten their vowel while inserting प्

क्षै 1 P 155 क्षपयति ते

श्रा 2 P 30 } श्रपयति ते
श्रै 1 P 151 }

ज्ञा 9.U 36, ज्ञपयति-ते ['मारणतोषणनिशामनेषु ज्ञा' इति मित्त्वे ह्रस्व] (i e in the sense of 'to slay', 'to gratify' or 'to cause to see ज्ञापयति-ते otherwise

Rule 12 जभ्, रध्, रभ् and लभ् insert a nasal

जभ् 1 A 17 } जम्भयति ते
रभ् 132
लभ् 133

रध् 4 P(W) 43 रन्धयति ते

Rule 13 गुप्, धूप्, पण् पन्, विच्छ्, कम् and ऋत् have the following forms

गुप् 1 P 118 } गोपाययति ते or गोपयति-ते
धूप् 115
पण् 116
पन् 117

विच्छ् 6 P 22 विच्छाययति-ते or विच्छयति-ते

कम् 1 A 73 कामयति ते। ऋत् 1 A 72 अर्तयति ते, ऋतीययति-ते

Rule 14 Irregular forms

पा 2.P 28 to protect पालयति ते। ल् is inserted

ला 2. P 27 लालयति-ते, लापयति-ते। ल or प् is inserted

वा 2.P 31 वापयति-ते (कम्पनार्थादन्यत्र)

वाजयति shakes "वा विधूनने जुक्"

प्री 9.U. 28 प्रीणयति-ते } न् is inserted "धूञ्प्रीञोर्नुक्".
धू 26 धूनयति }

दरिद्रा 2.P 19 दरिद्रयति-ते final आ is dropped before अय.

मृज् 1.P 121 } मार्जयति-ते मृज् becomes मार्ज्
2. P. 20 }

स्वन् 1. P. 16 स्वानयति-ते Penultimate अ takes वृद्धि (Rule 5.)

हन् 2. P. 49 घातयति-ते। ह् is changed to घ्.

शद् 1.P. 165 शातयति causes to fall (cuts down).

शादयति causes to go.

स्मि 1. Ā. 108 विस्मापयते Ā. astonishes ('भीस्म्योर्हेतुभये') विस्माययति P. causes to smile (अन्यत्र परस्मैपदम्)

भी 3.P. 3 भाययति-ते frightens.

भापयते ('अर्तिह्री'— इति पुक्)

भीषयते ('बिभेतेर्हेतुभये') (आत्वाभावे षुक्).

भ्रस्ज् 6. U 53 भर्जयति-ते (भ्रस्ज् becomes भर्ज् or भ्रज्ज्)
भ्रज्जयति-ते.

रुह् 1. P. 166 रोहयति-ते } ह् or प् is inserted
रोपयति-ते }

स्फाय् 1. A. 65 स्फावयति-ते. व् is inserted instead of य्

गुह् 1. U. 122 गूहयति-ते

चि 5. U. 9 चाययति-ते or चापयति-ते.

दुष् 4. P. 53, दूषयति-ते } in the sense of corrupting दूषयति
दोषयति-ते } दोषयति वा चित्तं कामः।

दूषयति-ते only in the sense of causing to sin (अन्यत्र नित्यमूत्).

जागृ 2. P. 18, जागरयति-ते (गुण)

स्मृ 1. P. 162. स्मारयति-ते। स्मरयति only (to regret).

दृ 9. P. 7 दरयति (भयार्थे)। अन्यत्र दारयति.

नृ 9. P. नारयति to lead or carry. नरयति to guide.

जॄ 4 P. 23 जरयति-ते

जॄ 9. P. 9 जारयति-ते
1. P. 86

DESIDERATIVE

The desiderative denotes that a person or thing wishes to perform the action or is about to undergo the state denoted by *the root*.

Person : पठ्. पिपठिषति he wishes to study.

Thing : कूलं पिपतिषति The bank is about to fall down.

The desiderative base is obtained by reduplicating the root and by adding स्. *The* अ *of the reduplicative syllable is changed to* इ.

Rule 1. The penultimate ऋ and ऌ *of roots take* गुण.

वृत् 1. A. 93 विवर्तिषते } गुण change when स् is taken
विवृत्सति } No change when इ is not taken

कृप् 1. A. 100 चिकल्पिषते
चिक्लृप्सति
चिक्लृप्सते *See rule 16.*

Rule 2. The penultimate short इ and उ *of roots beginning* with a vowel take गुण

इष् 6. P 2. एषिषति.

उष् 1. P ओषिषति.

Rule 3 Penultimate short इ and उ of roots beginning with consonants and *ending in* any consonant except य् or व् take गुण optionally.

पिश् 6 P. 14 पिपिशिषति or पिपेशिषति

कुप् 4. P. 13. चुकुपिषति or चुकोपिषति.

मुष् 9. P. 21. मुमुषिषति

स्मि 1. Ā. 108 सिस्मयिषते

प्रच्छ् 6. P. 64 पिपृच्छिषति

धृ 6. Ā. 6 दिधरिषते

Rule 12. Aniṭ roots taking इ optionally.

भ्रस्ज् 6. U. 53 बिभ्रक्षति-ते
बिभर्क्षति-ते
बिभ्रज्जिषति-ते
बिभर्जिषति-ते

भृ 1. U. 157 बिभरिषति-ते
बुभूर्षति-ते

Rule 13. गम् 1. P. 188. जिगमिषति (इ is taken in Parasmaipadi)

संजिगांसते (इ is rejected in Ātmanepadi)

Rule 14 वेट् roots not taking इ

गुह् 1. U. 122 जुघुक्षति-ते

सू 2. A. 11 / 4. A. 11 } सुसूषते

धू 5. U. 5 / 9. U. 26 } दुधूषति-ते

Rule 15. वेट् roots taking इ necessarily.

अञ्ज् 7. P. 8 अञ्जिजिषति

अश् 5. Ā. 2 अशिशिषते

Rule 16- वेट् roots स्यन्द् and कृप्

स्यन्द् 1. Ā. 106 सिस्यन्दिषते / सिस्यन्त्सते / सिस्यन्त्सति } इ is optionally taken in the Ātmanepadi but is rejected in the Parasmaipadi.

कृप् 1. Ā. 100 चिकल्पिषते / चिक्लृप्सते / चिक्लृप्सति } see rule 1.

Rule 17 Roots not taking इ before स् even though they are सेट्

रु 2 P 6 रुरूषति

नु 2 नुनूषति But आनुनूषते Ātmanepada with preposition आ

क्षु 5 चुक्षूषति

स्नु 3. सुस्नूषति

क्ष्णु 4. चुक्ष्णूषति [संचुक्ष्णूषते Atm when with सम्]

ग्रह् 9, U 13 जिघृक्षति-ते

पू 9 U 10. पुपूषति-ते [But यु 2. P is युयूषति or यियविषति]

Rule 18 The following roots take इ optionally before स्

पत् 8 P 23 पिपतिषति—पित्सति

श्रि 1 U 82 शिश्रीषति-ते—शिश्रयिषति-ते

यु 2. P 1 युयूषति—यियविषति

दरिद्रा 2. P 19 दिदरिद्रासति दिदरिद्रिषति

ऊर्णु 7 ऊर्णुनुविषति-ते, ऊर्णुनविषति-ते, ऊर्णुनूषति-ते.

नृत् 4 P 35 निनर्तिषति—निनृत्सति

दम्भ् 5 P 4 धिप्सति, धीप्सति, दिदम्भिषति

ऋध् 4 P 16 / 5, P 2 अर्दिधिषति—ईर्त्सति

कृत् 6 P 17 चिकर्तिषति—चिकृत्सति

चृत् ,, 17 चिचर्तिषति—चिचृत्सति

छृद् 7 U 7 चिच्छर्दिषति-ते, चिच्छृत्सति-ते

तृद् 7 U 6 तितर्दिषति-ते, तितृत्सति-ते

तन् 8 U 1 तितांसति ते; तितंसति ते, तितनिषति-ते

सन् 8 U 3. सिषासति-ते, सिसनिषति ते।

Rule 18 a The following roots take इ necessarily

तन् 1 U 17 तितनिषति ते

जन् 4 A 8 जिजनिषते

Rule 19. इ is optionally taken and also the intermediate इ is lengthened in roots ending in long ॠ and वृ 5. U. and 9. A.

तॄ 1. P. 85. तितरिषति, तितरीषति, तितीर्षति

कॄ 9. U. वॄ 9. U., गॄ 9. P. 3., जॄ 4. P., शॄ 9. P. पॄ 9. P. all similar to तॄ 1. P.

वृ 5. U. 1. } विवरि (री) षति-ते; विवूर्षति-ते.
9. A. 6. } विवरि (री) षते; विवूर्षते.

Rule 20. Intermediate इ is not lengthened and इ is necessarily taken.

कॄ 6. P. 11. चिकरिषति

गॄ 6. P. 20. जिगरिषति

जिगलिषति (ल is also optionally taken)

Rule 21. क्रम् 1. P. 78 सेट्. takes इ in Parasmaipadi and rejects it in Ātmanepadı. चिक्रमिषति P चिक्रंसते-Ā.

Rule 22. वृत्, वृध्, शृध् all 1. A. सेट् take इ in the Ātmanepadi and reject it in the Parasmaipadı.

वृत् 1. Ā. 93. विवर्तिषते, विवृत्सति

वृध् 1. Ā. 94. विवर्धिषते, विवृत्सति

शृध् 1. Ā 92. शिशर्धिषते, शिशृत्सति.

Rule 23. Roots ending in इव् take इ optionally and change the इव् into यू when इ is not taken.

ष्ठिव् 1. P. 77. } तिष्ठेविषति } तुष्ठ्यूषति
4. P. 5. } टिष्ठेविषति } टुष्ठ्यूषति

क्षिव् 1. P. 91. } चिक्षेविषति, चुक्ष्यूषति
4. P. 4 }

दिव् 4. P. 1. दिदेविषति-दुद्यूषति

सिव् 4. P. 2. सिसेविषति-सुस्यूषति.

Rule 24 When ऋ takes इ final इ, उ, ऋ and ॠ take गुण.

स्मि 6. Ā. 7. सिस्मयिषते

पू 6. पिपविषते

शि 1. P. 183. शिशयिषति

पू 1. Ā 99 पिपविषते

डी 1. Ā 97. 4 Ā. 5 } डिडयिषते

शी 2 Ā 7 शिशयिषते

यु 2 P. 1 यियविषति

Rule 25 When स् does not take इ, final इ or उ is lengthened

क्षि 1 P 133 चिक्षीषति

धु 5, U दुधूषति-ते

दु 5, P दुदूषति

Rule 26 Final ऋ short is changed to ईर् or to ऊर् if a labial precedes

कृ 5 U 18 / 8 U, 8 } चिकीर्षति ते

पृ 3 P 12 पुपूर्षति

मृ 6 A 9 मुमूर्षति। मृ takes only Parasmaipada

Rule 27 Roots taking सम्प्रसारण

ह्वे 1 U 145 जुहूषति ते

द्युत् 1 A 85 दिद्युतिषते

स्वप् 2 P 42 सुषुप्सति

प्रच्छ् 6, P 54 पिपृच्छिषति

ग्रह् 9 U 13 जिघृक्षति ते

Rule 28 Parasmaipada roots taking Ātmanepada forms only

स्मृ 1 P 162 सुस्मूर्षते

श्रु 1 P 142 शुश्रूषते (with प्रति or आ only Parasmaipada. प्रतिशुश्रूषति-आशुश्रूषति)

दृश् 1 P 163 दिदृक्षते

ज्ञा 9 U 36 with अनु अनुजिज्ञासते [But ज्ञा 9 U, is जिज्ञासति-ते]

Rule 29. मृ 6 A takes Parasmaipada only मुमूर्षति

Rule 30. Irregular forms

गुप् 1 P 118 जुगोपायिषति जुगोपिषति / जुगुपिषति-जुगुप्सति } आय् is optionally retained

1 A जुगोपिषते जुगुपिषते-जुगुप्सिषते

धूप्	1 P. 115	दुधूपायिषति, दुधूपिषति
पण्	1 P 116	पिपणायिषति
	1 A	पिपणिषते
पन्	1 P 117	पिपनायिषति
	1 A	पिपनिषते
विच्छ्	6 P 22	विविच्छायिषति, विविच्छिषति।
अज्	1 P 81	अजिजिषति, विवीषति [वी is optionally substituted]
ऋत्	1 A 72	ऋतितीयिषते अर्तितिषति
कम्	1 A 73	चिकामयिषते चिकमिषते
चि	5 U 9	चिकीषति ते, चिचीषति-ते (चि is optionally changed to कि)
जि	1 P 132	जिगीषति [जि is changed to गि]
अद्	2 P 48	जिघत्सति [घस् is substituted]
मृज्	1 P 121, 2 P 20	मिमार्जिषति मिमृक्षति [मृज् is optionally changed to मार्ज् by वृद्धि]
नश्	4 P (W) 45	निनक्षति निनशिषति
नह्	4 P 62	निनत्सति [ह् is changed to ध्]
हि	5 P 11	जिघीषति [हि is changed to घि]
मस्ज्	6 P 52.	मिमङ्क्षति Penultimate स् is changed to न्
चक्ष्	2 A 19	चिख्यासति, चिक्शासति } ख्या and क्शा are subsituted
ब्रू	2 U 15	विवक्षति ते वच् is substituted

Rule 31 Roots कित् etc. take new desiderative forms

गुप्	1 A 75	(जुगुप्स)	जुगुप्सिषते
तिज्	1 A 76	(तितिक्ष्)	तितिक्षिषते
कित्	1 U 112. — 77	(चिकित्स्)	चिकित्सिषति-ते
मान्	1 A 80	(मीमांस्)	मीमांसिषते
बध्	1 A 78	(बीभत्स)	बीभत्सिषते
दान्	1 U 113	(दीदांस्)	दीदांसति ते
शान्	1 U 114	(शीशांस्)	शीशांसिषति ते

Rule 32. ईर्ष्य् 1 P ईर्ष्यियिषति, ईर्ष्यिषिषति

(The 3rd consonant too is doubled)

APPENDIX

Serial list of Roots included in the Panoramic Table

Type No.	Serial No.	Root	No of Similar roots.
I. P.			
1	1	गद्	
	2	रण्	4
	3	भण्	
	4	मद्	
2	5	ध्वन्	
3	6	जप्	
	7	रद्	
	8	नर्द्	7
	9	नद्	
	10	पद्	
	11	वद्	
	12	लप्	
4	13	लग	
5	14	नम्	
6	15	फण्	
	16	हस्	2
7	17	गम्	
8	18	फल् (विशरणे)	
9	19	फल् (निष्पत्तौ)	
10	20	चर्	
	21	चल्	2
11	22	नम् (नम also)	
12	23	पत्	
13	24	दश	
14	25	वम्	
15	26	राज् U	
16	27	स्नात्	
	28	मद्	
	29	मथ्	4
	30	ज्वल्	
17	31	चर्	
18	32	नर्द्	
	33	गर्द्	
	34	गर्ज्	
	35	घर्ज्	9
	36	तर्ज्	
	37	गर्ज्	
	38	जप्	
	39	हद्	
	40	[illegible]	
19	41	भाज् U.	
20	42	दाम् U.	
	43	ल्हाद्	
	44	काश्	
	45	क्रीड्	
	46	क्रीड्	
	47	क्षीव्	
	48	क्षीर्	
	49	क्षीव्	
	50	ष्ठीव्	
	51	दह्	
	52	गृह्	12
	53	मृड्	
21	54	गुम्फ्	
22	55	शिद्	
	55	वेष्ट्	3

Type No.	Serial No.	Root	No. of Similar Roots.
	57	चेल्	
23	58	निन्द्	
	59	नन्द्	
	60	क्रन्द्	6
	61	क्लिन्द्	
	62	मण्ड्	
	63	चुम्ब्	
24	64	मन्थ्	
25	65	शंस्	
26	66	सस्ज्	
27	67	अद्	
	68	अल्	
	69	अव्	
	70	अत्	
	71	अर्द्	
	72	अर्च्	
	73	अर्ज्	
	74	अर्ह्	
	75	चम्	
	76	आचम्	
	77	ष्ठिव्	
	78	क्रम्	
	79	भ्रम्	
	80	वद्	
	81	अज्	
	82	श्रि	
	83	श्वि	
	84	भू	
	85	हृ	
	86	जृ	
	87	सिध्	
	88	श्लिष्	
	89	रिष्	
	90	रुष्	
	91	क्षिप्	
	92	कुच्	
	93	वस्	
	94	शुच्	
	95	लुट्	
	96	पुष्	
	97	प्लुष्	
	98	प्रुष्	
	99	घुष्	
	100	बुध् U.	
	101	च्युत्	
	102	स्फुट्	
	103	कृष्	
	104	घृष्	
	105	हृष्	
	106	मृष्	
	107	धृष्	
	108	धिन्व्	
	109	कृण्व्	
	110	ईर्	
	111	उक्ष्	
	112	कित्	
	113	दान्	
	114	शान्	
	115	धूप्	
	116	पण्	
	117	पन्	

I. P. WEṬ ROOTS.

Type No.	Serial No.	Root	No. of Similar roots.
	118	शुष्	
	119	सिध	
	120	स्तृ	
	121	मृज	
	122	गुह्	
	123	लभ्	
	124	तभ्	
	125	भक्ष्	

S No.	Roots
I. P. ANIT ROOTS	
126	पा
127	स्था
128	दा
129	ध्मा
130	म्ना
131	घ्रा
132	जि
133	क्षि
134	इ
135	ई
136	नी
137	क्री
138	स्रु
139	द्रु
140	[illegible]
141	दु
142	श्रु
143	वे
144	व्ये
145	ह्वे
146	धे
147	ग्लै
148	म्लै
149	स्त्यै
150	वे
151	श्रै
152	ध्यै
153	कै
154	दै
155	क्षै
156	गै
157	सृ
158	घृ
159	हृ
160	सृ
161	ऋ
162	स्मृ
163	दृश्
164	सद्
165	शद्
166	रुह्
167	क्रुश्
168	युत्
169	कृप्
170	सृप्
171	घस्
172	तप्
173	शप्
174	दह्
175	पच्
176	भज्
177	त्यज्
178	यज्
179	वप्
180	वस्
181	वह्
182	दंश्
183	सञ्ज्
184	रञ्ज्
185	स्कन्द्
186	यम्
187	नम्
188	गम्

Types for 118 roots

S No.	Roots
2 P SET ROOTS	
1	यु
2	नु
3	स्नु
4	क्ष्णु
5	क्षु
6	रु
7	ऊर्णु U
8	अन्
9	जक्ष्
10	श्वस्
11	रुद्
12	वश्
13	विद्
14	अस्
15	ब्रू
16	शास्
17	चकास्
18	जागृ
19	दरिद्रा
WET ROOTS	
20	मृज्
ANIT ROOTS	
21	या
22	भा
23	प्रा
24	[illegible]
25	रा
26	दा
27	[illegible]
28	पा
29	स्ना
30	श्रा
31	वा
32	द्रा
33	मा
34	ख्या
35	इ

S. No.	Roots
36	इ with अधि
37	धी
38	क्षु
39	सु
40	ब्रु
41	स्नु
42	स्वप्
43	वच्
44	दुह्
45	दिह्
46	द्विष्
47	लिह्
48	अद्
49	हन्

Types for 49 roots

3. P. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	पॄ

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
2	हु
3	भी
4	ह्री
5	हा
6	दा
7	धा
8	निज्
9	विज्
10	विष्
11	ऋ
12	पृ
13	भृ

Types for 13 roots

4. P. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	दिव्
2	सिव्
3	स्रिव्
4	क्षिव्
5	ष्ठिव्
6	मिद्
7	इष्
8	रिष्
9	रुष्
10	लुभ्
11	लुप्
12	शुच् U.
13	कुप्
14	प्लुष्
15	क्षुभ्
16	ऋध्
17	गृध्
18	तृप्
19	कृश्
20	मृश्
21	हृष्
22	भ्रंश्
23	जॄ
24	अस्
25	त्रस्
26	यस्
27	भ्रम्
28	क्लम्
29	शम्
30	दम्
31	तम्
32	श्रम्
33	मद्
34	चर्
35	गृध्

WEṬ ROOTS

S. No.	Roots
36	द्रुह्
37	मुह्
38	स्निह्
39	स्नुह्
40	तृप्
41	दृप्
42	क्लिद्
43	रध्
44	क्षम्
45	नश्

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
46	छो
47	शो
48	सो
49	दो
50	शुष्
51	पुष्
52	तुष्
53	दुष्
54	क्रुध्
55	सिध्
56	शुध्
57	स्विद्
58	क्षुध्
59	श्लिष्
60	क्षिप्
61	व्यध्
62	नह्
63	रञ्ज्

Types for 63 roots

5. P. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	दृ
2	ऋध्

S. No.	Roots
3	धृप्
4	दम्भ्

WEṬ ROOT

S. No.	Roots
5	धू

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
6	धु
7	दु
8	स्तु
9	चि
10	सि
11	हि
12	मि
13	राध्
14	साध्
15	आप्
16	शक्
17	स्तृ
18	कृ

Types for 18 roots

6. P. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	लुभ्
2	इष्
3	नू
4	धू
5	सू
6	लिख्
7	मिल्
8	मिष्
9	कुच्
10	क्रुड्
11	स्फुट्
12	स्फुर्
13	त्रुट्
14	पिश्
15	तृप्
16	मृड्
17	कृत्
18	चृत्
19	कृ
20	गृ
21	ऋच्छ्
22	विच्छ्
23	व्यच्
24	उज्झ्

WEṬ ROOTS

S. No.	Roots
25	वृह्
26	बृह्
27	तृह्
28	स्तृह्
29	तृंह्
30	व्रश्च्

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
31	तुद्
32	नुद्
33	शद्
34	सद्
35	गु
36	क्षि
37	धि
38	भुज्
39	क्षिप्
40	दिश्
41	विश्
42	स्पृश्
43	मृश्
44	कृष्
45	सृज्
46	मुच्
47	सिच्
48	लुप्
49	लिप्
50	खिद्
51	विद् U.
52	मस्ज्
53	भ्रस्ज्
54	प्रच्छ्
55	मृ

Types for 55 roots

7.P. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	हिंस्
2	कृत्
3	पृच्
4	वृज्
5	विज्
6	तृद्
7	छृद्

WEṬ ROOTS

S. No.	Roots
8	अन्ज्
9	तन्च्
10	तन्ज्

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
11	रुध्
12	युज्
13	भुज्
14	रिच्
15	विच्
16	छिद्
17	क्षुद्
18	भिद्
19	भन्ज्
20	शिष्
21	पिष्

Types for 21 roots

S. No.	Roots
8. P. SET ROOTS	
1	तन्
2	वन्
3	सन्
4	क्षिण्
5	क्षण्
6	तृण्
7	घृण्
ANIṬ ROOTS	
8	कृ

Types for 8 roots

S. No.	Roots
9. P. SET ROOTS	
1	ॠ
2	कॄ
3	गॄ
4	स्तॄ
5	वॄ
6	शॄ
7	दॄ
8	पॄ
9	जॄ
10	पू
11	लू
12	अश्
13	ग्रह्
14	क्षुभ्
15	स्तम्भ्
16	मन्थ्
17	ग्रन्थ्
18	श्रन्थ्
19	इष्
20	मुष
21	पुष्
22	कुष्
23	मृद्
WEṬ ROOTS	
24	निष्कुष्
25	क्लिश्
26	धू
ANIT ROOTS	
27	क्री
28	प्री
29	श्री
30	व्री
31	री
32	ली
33	क्षी
34	भ्री
35	मी
36	ज्ञा
37	ज्या
38	सि
39	यु
40	बन्ध्

Types for 40 Roots

S No	Roots
1. Ā. SET ROOTS	
1	कत्थ्
2	दय्
3	दद्
4	कम्प्
5	आशंस्
6	वन्द्
7	भन्द्
8	स्पन्द्
9	[illegible]
10	[illegible]
11	[illegible]
12	चण्ड्
13	वण्ड्
14	क्लिन्द्
15	जृम्भ्
16	स्तम्भ्
17	जभ्
18	अङ्क्
19	अर्च्
20	दध्
21	पन्
22	पण्
23	यत्
24	स्रम्भ्
25	स्रंस्
26	भ्रंश्
27	भ्रंस्
28	ध्वस्
29	भ्रस्
30	ग्लस्
31	सन् U.
32	सह्
33	त्वर्
34	सस्ज्
35	स्पर्ध्
36	गर्ह्
37	साध्
38	बाध्
39	भास्
40	भाष्
41	याच्
42	स्वाद्
43	दान्
44	शान्
45	ह्राद्
46	भाज् U
47	भ्राश्

S. No.	Roots	S. No.	Roots	S. No.	Roots
48	भ्लाश्	82	क्षुध्	116	ध्ये
49	भ्राज्	83	क्षुद्	117	ह्वे
50	राज्	84	स्फुट्	118	सै
51	शिष्	85	क्षुत्	119	प्यै
52	भिष्	86	रुच्	120	स्त्यै
53	क्लीश्	87	शुभ्	121	वृ U
54	वेष्ट्	88	क्ष्विद्	122	मृ U
55	चेष्ट्	89	मिद्	123	हृ U
56	देव्	90	स्विद्	124	भज् U
57	सेव्	91	क्षुभ्	125	यज्
58	लोष्ट्	92	गृध्	126	वप् U
59	सूद्	93	शृन्	127	वह् U
60	प्याय्	94	शृध्	128	स्वञ्ज्
61	पूय्	95	मृज्	129	रञ्ज् U
62	क्नूय्	96	श्रि U.	130	रम्
63	क्ष्माय्	97	डी	131	शप्
64	क्नय्	98	धू	132	रभ्
65	स्फाय्	99	पू	133	लभ्
66	राध्	WET ROOTS		Types for 133 roots	
67	ईश्	100	क्लृप्		
68	ईष्	101	त्रप्	2. Ā SEṬ ROOTS	
69	ईह्	102	क्षम्	1	आशास्
70	अय्	103	गृह्	2	आस्
71	ऊह्	104	गुह्	3	ईश्
72	ऋत्	105	गाह्	4	ईड्
73	कम्	106	स्यन्द्	5	ईर्
74	तिज् (to whet)	ANIT ROOTS		6	वस्
75	गुप् (to hide)	107	नी	7	शी
	गुप् (to censure)	108	स्मि	8	सू
76	तिज्	109	कृ	9	दृ
77	कित् U	110	श्रु	10	वृ
78	बध्	111	क्षु	11	मृ
79	दान्	112	स्नु	ANIT ROOTS	
80	मान्	113	दे	12	स्नु
81	शान् U	114	मे	13	ह्नु
		115	वे		

S. No.	Roots
14	दुह् U
15	दिह् U
16	लिह्
17	द्विष् U
18	इ with अधि
19	चक्ष्

Types for 19 roots

3. Ā. ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	दा U
2	धा U
3	हा
4	मा
3	निज् U
6	विज् U
7	विष् U
8	भृ U

Types for 8 Roots

4. Ā. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	[illegible] U
2	क्लिश्
3	घष्
4	मृष्
5	शी
6	[illegible]
7	[illegible]
8	जन्
9	दीप्
10	पूर्

WEṬ ROOTS

S. No.	Roots
11	[illegible]

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
12	[illegible]
13	[illegible]

S. No.	Roots
14	युज्
15	सृज्
16	मन्
17	तप्
18	पद्
19	खिद्
20	विद्
21	नह् U
22	मा
23	दी
24	ई
25	क्षी
26	पी
27	मी
28	प्री
29	री
30	ली

Types for 30 roots

5 Ā. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	वृ

WEṬ ROOTS

S. No.	Roots
2	अश्
3	धू

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
4	सु
5	षु
6	चि
7	शि
8	मि
9	स्तृ
10	कृ

Types for 10 roots

6. Ā. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	कॄ
2	लज्ज्
3	विज्
4	जुष्
5	मिल्

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
6	धृ
7	दृ
8	पृ
9	मृ
10	तुद् U
11	नुद् U
12	क्षिप् U
13	दिश् U
14	मुच् U
15	सिच् U
16	छुप् U
17	लिप् U
18	विद् U
19	कृष् U
20	भ्रस्ज् U

Types for 20 roots

7. Ā. ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	इन्ध्
2	भिद् U
3	युज् U
4	भुज् U
5	छृद् U
6	रिच् U
7	विच् U
8	छिद् U
9	क्षुद् U

S. No.	Roots
10	भिद् U
11	विद्

Types for 11 roots

8. Ā. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots
1	तन् U
2	मन्
3	वन् U
4	सन् U
5	क्षिण् U
6	ऋण् U
7	तृण् U
8	घृण् U

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots
9	कृ U

Types for 9 roots

9. Ā. SEṬ ROOTS

S. No.	Roots.
1	पू U
2	लू U
3	कॄ U
4	स्तॄ
5	वॄ
6	वृ
7	ग्रह् U

WEṬ ROOTS

S. No.	Roots.
8	धू U

ANIṬ ROOTS

S. No.	Roots.
9	क्री U
10	प्री U
11	श्री U
12	सि U
13	मी U
14	यु U
15	ज्ञा U

Types for 15 roots

ERRATA

Page	Line	For	Read.
4	13	deailed	detailed
14	20	reproves	threatens
18 col. 1.	last line	आ ल्	आल्
35	17	अञ्ज्	अञ्ज्
37	12	घढधप्	घढधप्
37	26	tetminations	terminations
38	2	paūn	pain
42	1	क्रा	क्री
47	21	see pages 62 and 63.	See pages 60, 61 and 62
48	6	consonent	consonant
48	20	प्रच्छत्यज्	प्रच्छित्यज्
48	23	शद्सदि	शद्सदी
48	28	द्विदु	द्विप्
49	12	निहताः	निहताः (अनुदात्ताः)
55	31	फा	क
56	14	simpllfies	simplifies
57	17	चर्वूं	चर्व्
58. last col.		Total 11	Total 21
61 col. 1	6	8A	7A
61 last col.	16	7P	7A
63	13	Āimanepada	Ātmanepada
69	29	रत्यै	स्त्यै
75	29	अयरि (री)ढयत	अवरि (री)ढयत
79	2	छित्या-	छित्वा-
80	17	या द्रुह	वा द्रुह
,,	,,	घः	घः
82 col. 3 l.3 from below		ऊरतुः	ऊहतुः
85 last col.	2	व्यय्	व्यथ्
88	5	तन्	तप्
89	20	सीर्न्	सीरन्
89	13	द	दा

Page	Line	For	Read
93	18	मरिस्वीट	सतीस्टीट
93	24	Rufe	Rule
95	9	मंद्वीट	मद्गीट
96	12	गुर्, पूर्	गुर्, पुर्
97	16	सिर्‌	सिर्
101	5	स्वहिता	स्वसिता
101	23	chane	change
104	1	मृपित्वा	मृसित्वा
105	23	सिता	सिद्ध
107	21	सांगित्वा	सांगित्वा
108	10	मद्गु	मद्गा
110	6	दाग	बन
115	20	ग्रद्	गद्
119	18	काम्रा	फाल्ट
127	9	मत्रुहम्म	मत्रुहा
136	23	ग्रुरिष	गुरिष
137	6	गपुरद्वः	ग्रुपद्वः
137	13	गुरिष	पुष्यिष
139	2	पष्कष	पावष
140	3	फकाम	गतान
140	5	मेआणे	मेवाने
141	18	मवितदे	केविडे
147	8	षहरिवे	षारिवे
147	17	thel	their
148	1	कर्तुद्रविष	कर्तुरीष
148	7	गृपाय	दुपाप
149	27	बाणे	बाने
151	33	म,	म.
152	1	द	म
164	8	सर्(स्र)	अन्त(स्ना)
168	19	लर्के	लर्ते
171	3	सितार्तिरपि	सिनार्तिरपि
175	5	बननदी	मनदी
186	12	अमन्तर्द	मनन्तर्द

Page	Line	For	Read
195	l.5 from below	विमासति	विमासति
203	6	प्रदीन्य	प्रदीव्य
204	3	कुप्यति	कुप्यति
211	20	चुक्सति	चुकुत्सति
213	12	रिरक्षते	रिरंक्षते
222	3	6F.	6P.
222	17	बुभोच	बुमोज
229	7	च्छेतुम्	च्छेत्तुम्
229	8	चक्षुत्सति	चुकुत्सति
232	5	जगार	जगार
238	21	अर्चते	अर्च्यते
244	21	ऊय	ऊय्
245	12	पोन	पीन
249	22	सिस्विदिषत	सिस्विदिषते
253	l. 2. from below	व्यायति-ते	व्यापयति-ते
258	last line	चचल्पे	चल्पे
258	11	बिभृत	बिभृते
261	11	दूत	दून
262	5	मय्यते	मन्यते
264	21	IV	VI
281	11	No 18 ई	No 18 इ
282	l.9 from below	There are	There are no
283	last line	ऊर्णुयाम्	ऊर्णुयाम
284	26	स्तुवीयाताम्	स्तुवीयाताम्
286	13	ब्रवीपि	ब्रवीपि
286	22	ब्रूवे	ब्रुवे
287	14	जागृत्.	जाग्रत:
287	15	अजागा:	अजागः
287	23	अजाग· and अजागा:	अजागः
287	23	जागराणि and	जागराव and
288	17	prefied	prefixed
298	12	द्वेषे	द्विषे
299	2	दन्	हन्
300	l. 5 from below	(2) शिष्	(2) शास्

Page	Line	For	Read
314	13	नेनिजापा:	नेनिजीया.
329 col 2	2nd root	ज्वल्	ज्वल्
334 col. 1	23	10 पृ	10 पृ
334 col 1	24	11 लृ	11 लृ

1 From pages 241 to 263 Headline, instead of Parasmaipadi *read* Ātmanepadi

2. The root कृप् is wrongly found all through as क्लृप्.
